

STORTINGET

Dokument 15:5

(2025–2026)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 601–750
25.11–29.12.2025

Innhold

601. Fra stortingsrepresentant Remi Sølvsberg, vedr. uregelmessigheter i tildelinger av statlige økonomiske midler forvaltet av Kulturrådet, besvart av kultur- og likestillingsminister	11
602. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. ølbrygging med mikroorganismen kveik frå gårder på Vestlandet, besvart av landbruks- og matminister	12
603. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. Foretaksregisteret, besvart av finansminister	13
604. Fra stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen, vedr. asylsøknader fra Syria, besvart av justis- og beredskapsminister	14
605. Fra stortingsrepresentant Hanne Beate Stenvaag, vedr. vurdering av Instruks AI-3/2024 på bakgrunn av nye anbefalinger til Norge fra FNs høykommissær for flyktninger, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	15
606. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. forskriften om nettleie, besvart av energiminister	15
607. Fra stortingsrepresentant Alf Erik Andersen, vedr. pensjon til Maritim pensjonskasse, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	17
608. Fra stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen, vedr. å oppnå redusert timetall de to første skoleårene, besvart av kunnskapsminister	18
609. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. overnattingsavgift, besvart av næringsminister	19
610. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. lotterivirksomhet, besvart av kultur- og likestillingsminister	20
611. Fra stortingsrepresentant Hanne Beate Stenvaag, vedr. redningshelikopterbasen, besvart av justis- og beredskapsminister	21
612. Fra stortingsrepresentant Bent-Joacim Bentzen, vedr. fengselsstruktur, besvart av justis- og beredskapsminister	22
613. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. bruk av pasientfly, besvart av helse- og omsorgsminister	23
614. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. ant. produserte rutekilometer for buss i landets fylkeskommuner i 2023, 2024, samanlikna med 2025, besvart av samferdselsminister	24
615. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. utredningen om alternativer for å sikre allierte og egne fartøy adgang til havn og fasiliteter i Tromsøregionen, besvart av forsvarsminister	26
616. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. etableringen av forskningssenter, besvart av kultur- og likestillingsminister	26
617. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. Ringeriksbanen, besvart av samferdselsminister	27
618. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. saksbehandlingstiden for utslippstillatelse til Billerud Viken på Treklyngen på Ringerike, besvart av klima- og miljøminister	28
619. Fra stortingsrepresentant Synne Høyforsslett Bjørbæk, vedr. sykepleierstudieplasser, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	28
620. Fra stortingsrepresentant Synne Høyforsslett Bjørbæk, vedr. at kommuner ikke presses til å selge hele eller deler av sine kraft- og energiselskaper som følge av trang kommuneøkonomi, besvart av energiminister	30
621. Fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien, vedr. antall ansatte med "direktør" i stillingstittelen, besvart av samferdselsminister	31
622. Fra stortingsrepresentant Stian Storbukås, vedr. å utbedre allerede eksisterende tilfluktsrom, besvart av justis- og beredskapsminister	32
623. Fra stortingsrepresentant Stian Storbukås, vedr. omvendte voldsalarmer, besvart av justis- og beredskapsminister	33
624. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. dokumentavgiftsloven, besvart av finansminister	34
625. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. behandling ved overgangsplager, besvart av helse- og omsorgsminister	35
626. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. småkraftprosjekter til behandling hos NVE, besvart av energiminister	35
627. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. kraftverkene som har «kostet oss 60 MW i effekt», besvart av energiminister	36
628. Fra stortingsrepresentant Mudassar Kapur, vedr. forskjellsbehandling av barnevernet i Oslo, besvart av barne- og familieminister	37
629. Fra stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen, vedr. abonnementsmodell, besvart av kultur- og likestillingsminister	38
630. Fra stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen, vedr. om at frivillighetspolitikken fortsatt skal understøtte arbeidsmarkedspolitikken, besvart av kultur- og likestillingsminister	39

631. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. russere som mannskap på norske fiskebåter, besvart av fiskeri- og havminister.....	40
632. Fra stortingsrepresentant Marius Langballe Dalin, vedr. ferdigstilelsen av det planlagte parkanlegget ved det nye regjeringskvartalet, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	41
633. Fra stortingsrepresentant Oda Indgaard, vedr. Steinberg stasjon, besvart av samferdselsminister	42
634. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. navigasjonssystem på norske flyplassar, besvart av samferdselsminister	43
635. Fra stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed, vedr. bistandsbudsjett, besvart av utviklingsminister	43
636. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Laabak, vedr. å sikre at alle personer med utviklingshemming får et reelt dagtilbud eller arbeidsrettet aktivitet utenfor eget hjem i sin kommune, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	44
637. Fra stortingsrepresentant Oda Indgaard, vedr. å overføre skiltmyndigheten til fylkeskommunen, besvart av samferdselsminister	45
638. Fra stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll, vedr. Norgespris for studentboliger, besvart av energiminister	46
639. Fra stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen, vedr. AFT-plasser i Troms og Finnmark, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	47
640. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. tildelingen av kontrakter for spesialiserte rehabiliteringstjenester i Helse Midt-Norge, besvart av helse- og omsorgsminister	47
641. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. om regjeringens oppgave er å fraråde, veilede eller ha meninger om hvem stortingsrepresentanter bør velge å møte, besvart av helse- og omsorgsminister	48
642. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. ny finansieringsforskrift for private barnehager, besvart av kunnskapsminister	49
643. Fra stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen, vedr. beredskapsfunksjonene hos internasjonale kortsystemer, besvart av finansminister	50
644. Fra stortingsrepresentant Bent-Joacim Bentzen, vedr. regjeringens konkrete plan for oppbyggingen av Andøya flystasjon, besvart av forsvarsminister.....	51
645. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. droner til politiet fra Kina, besvart av justis- og beredskapsminister.....	52
646. Fra stortingsrepresentant Amalie Gunnufsen, vedr. Norgespris og for studentboliger, besvart av energiminister	53
647. Fra stortingsrepresentant Erling Sande, vedr. kompetansebehov innan realfaga, besvart av kunnskapsminister..	54
648. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. helsebehandling for alvorlig og kronisk syke elever i, besvart av kunnskapsminister	55
649. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. asfaltert 1,6 km lang grusvei til Slettnes fyr, besvart av klima- og miljøminister.....	56
650. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. ubesatte jordmorstillinger, besvart av helse- og omsorgsminister.....	57
651. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. melkekvotereguleringen, besvart av landbruks- og matminister	60
652. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. fødselsdepresjon hos kvinner, besvart av helse- og omsorgsminister.....	60
653. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. tiltak fra barnevernet, besvart av barne- og familieminister.....	62
654. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen, vedr. kapasitet ved Nye SUS, besvart av helse- og omsorgsminister.....	63
655. Fra stortingsrepresentant Liv Gustavsen, vedr. kollektivtilbud i Akershus fylkeskommune, besvart av samferdselsminister	64
656. Fra stortingsrepresentant Stig Even Lillestøl, vedr. særnorsk co2-avgift på fiske i fjerne farvann, besvart av finansminister.....	65
657. Fra stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug, vedr. tverrfaglig spesialisert rehabilitering, besvart av helse- og omsorgsminister	66
658. Fra stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug, vedr. legemiddelregningseksamen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	68

659. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. kontrollmyndighet til Statsforvalteren, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	69
660. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. dialysetilbudet i Indre Østfold, besvart av helse- og omsorgsminister.....	70
661. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. at Avinor undergraver norske taxisentraler ved å gi en sentral enerett på taxitjenester på Flesland, besvart av samferdselsminister.....	71
662. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. regjeringen sin holdning til overtidbetaling for deltidsansatte, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	72
663. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. bombrikke, besvart av samferdselsminister.....	73
664. Fra stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen, vedr. et pilotprosjekt der pasienter gjennom Helsenorge skal kunne bestille digitale konsultasjoner hvis det er lenge til deres egen fastlege har ledig time, besvart av helse- og omsorgsminister.....	73
665. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. pasientkjøring, besvart av helse- og omsorgsminister.....	74
666. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. at SUK-rederne raser over reglene som kan ta fra dem cirka 60,6 tonn makrell per båt neste år, besvart av fiskeri- og havminister.....	75
667. Fra stortingsrepresentant Henrik Gottfries Kierulf, vedr. å ekskludere Norske Skog sine papirfabrikker på Skogn og i Halden fra EUs klimavotesystem, besvart av klima- og miljøminister.....	76
668. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. rettssikkerheten for alle ansatte fiskere, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	77
669. Fra stortingsrepresentant Finn Krokeide, vedr. E6 som transportåre mellom Oslo og Nammo sin produksjon på Raufoss, besvart av samferdselsminister.....	78
670. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. de norske klimagassutslippene i 2026, besvart av klima- og miljøminister.....	79
671. Fra stortingsrepresentant Erling Sande, vedr. ordningen for sletting av studielån, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	80
672. Fra stortingsrepresentant Henrik Gottfries Kierulf, vedr. rammeoverføring fra Forsvarsdepartementet til Justisdepartementet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	86
673. Fra stortingsrepresentant Henrik Gottfries Kierulf, vedr. rammeoverføringen på 55,8 millioner fra FD til JD, besvart av forsvarsminister.....	87
674. Fra stortingsrepresentant Alf Erik Andersen, vedr. NAV som ber brukere om å tømme BSU-konto og sparekontoen til sine mindreårige barn, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	87
675. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. å sikre Ønsketransportens videre drift, besvart av helse- og omsorgsminister.....	88
676. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. CO ₂ -avgift på naturgass og LPG til kjemisk reduksjon, elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser for virksomheter utenfor kvotesystemet, besvart av finansminister.....	89
677. Fra stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan, vedr. Varhaug-saken, besvart av helse- og omsorgsminister.....	90
678. Fra stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen, vedr. et nasjonalt barnevernsregister og felles datasystem, besvart av barne- og familieminister.....	91
679. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. inntektssystemet i kommunene, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	92
680. Fra stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan, vedr. utdanningsstøtte, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	93
681. Fra stortingsrepresentant Line Marlene Haugen, vedr. arbeidslivsfag, besvart av kunnskapsminister.....	94
682. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. rederi som aktivt investerer i utslippsfartøy, besvart av klima- og miljøminister.....	95
683. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. Møreaksen, besvart av samferdselsminister.....	96
684. Fra stortingsrepresentant Mats Henriksen, vedr. YSK-forskriften, besvart av samferdselsminister.....	97
685. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. helhetlig, koordinert og robust nasjonalt planverk og system for nødvannsberedskap, besvart av helse- og omsorgsminister.....	97
686. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. søknadsordning til dekning av pensjonsutgifter, besvart av kunnskapsminister.....	98

687. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. tildeling av spillemidler, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	99
688. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. Sel kommune, besvart av klima- og miljøminister.....	100
689. Fra stortingsrepresentant Finn Krokeide, vedr. DNS-blokkeringer av nettsider som tilbyr pengespill, besvart av kultur- og likestillingsminister	100
690. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. oppbygging av HV-07 som et selvstendig distrikt, besvart av forsvarsminister	102
691. Fra stortingsrepresentant Lill Harriet Sandaune, vedr. hvordan vurderingskriteriet «geografisk fordeling» er praktisert i Helse Midt-Norges tildeling, besvart av helse- og omsorgsminister	103
692. Fra stortingsrepresentant Lill Harriet Sandaune, vedr. tildelingen av spesialiserte rehabiliteringstjenester i Helse Midt-Norge, besvart av helse- og omsorgsminister	104
693. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. parkeringsplassen ved Spranget, besvart av klima- og miljøminister	106
694. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. avgiftsbelagt omsetning i Norge, besvart av finansminister.....	107
695. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. budsjettavtalen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	108
696. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. modell for kapitalbelastning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	109
697. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. KS2 på E39 Storehaugen-Førde i 2026, besvart av samferdselsminister	110
698. Fra stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen, vedr. epilepsiomsorgen i Norge, besvart av helse- og omsorgsminister.....	110
699. Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. billettpris for dei ulike riksvegferjesambanda, besvart av samferdselsminister	112
700. Fra stortingsrepresentant Bent-Joacim Bentzen, vedr. innsatt i norsk fengsel kan ha en sentral rolle i organisering av narkotikaomsetning og kriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	113
701. Fra stortingsrepresentant Bent-Joacim Bentzen, vedr. fangetransport i Norge, besvart av justis- og beredskapsminister.....	114
702. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. Scania-vogner på Værnes Flystasjon, besvart av forsvarsminister	115
703. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. kommuneøkonomien, besvart av kommunal- og distriktsminister	115
704. Fra stortingsrepresentant Amalie Gunnufsen, vedr. fagforeningen Delta UDLAG, besvart av utenriksminister	116
705. Fra stortingsrepresentant Joel Ystebø, vedr. søknadsordning for dekning av reelle pensjonsutgifter i private barnehager, besvart av kunnskapsminister	117
706. Fra stortingsrepresentant Joakim Myklebost Tangen, vedr. barnehageplass, besvart av kunnskapsminister.....	118
707. Fra stortingsrepresentant Erling Sande, vedr. den nye søknadsordningen for dekning av reelle pensjonsutgifter i private barnehager, besvart av kunnskapsminister	119
708. Fra stortingsrepresentant Joel Ystebø, vedr. kunstneren Jumana Manna som hyllet Hamas som kreative, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	119
709. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. forskning på hvor stort opptaket fra miljøgifter fra tamponger, besvart av klima- og miljøminister.....	120
710. Fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien, vedr. grensedelingssakene for Ona-Husøya/Sandøya og Binndal/ Nærøysund, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	121
711. Fra stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen, vedr. fotball-VM sommeren 2026, besvart av helse- og omsorgsminister.....	122
712. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. kvalitetskontrollen av produkter som sendes til Ukraina, besvart av forsvarsminister	123
713. Fra stortingsrepresentant Anette Carnarius Elseth, vedr. bedre å utveksle informasjon fra helse til politi for å gi bedre erfaringsgrunnlag, og avklare i etterkant av psykisk belastende hendelser, besvart av helse- og omsorgsminister.....	124
714. Fra stortingsrepresentant Anette Carnarius Elseth, vedr. den psykiske helsetilstanden hos polititjenestepersoner, besvart av justis- og beredskapsminister	125

715. Fra stortingsrepresentant Stian Storbukås, vedr. strategi for posisjonsbestemmelse, besvart av fiskeri- og havminister	126
716. Fra stortingsrepresentant Stig Atle Abrahamsen, vedr. utbedring av sentralblokken ved Haukeland Sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	128
717. Fra stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug, vedr. øyehelseutfordringer, besvart av helse- og omsorgsminister.....	128
718. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. helikoptre, besvart av justis- og beredskapsminister.....	129
719. Fra stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug, vedr. enigheten mellom Storbritannia og USA om økt betalingsvillighet for nye metoder, besvart av helse- og omsorgsminister	130
720. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen, vedr. SUS, besvart av helse- og omsorgsminister	131
721. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen, vedr. omstillingskommisjonen, besvart av finansminister	132
722. Fra stortingsrepresentant Stig Even Lillestøl, vedr. skaleringsfasen, besvart av næringsminister	138
723. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. antall EU rettsakter inn i norsk lov, besvart av utenriksminister	139
724. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. oppdatert oversikt som også inkluderer OPS-prosjektene, besvart av samferdselsminister	140
725. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. fremkommeligheten, besvart av samferdselsminister	140
726. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. lovbrudd, systemsvikt og et behov for grunnleggende endringer i styring og ledelse i Norsk Tipping, besvart av kultur- og likestillingsminister	141
727. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. forenklingsprosjekt, besvart av kommunal- og distriktsminister	142
728. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. studentsamskipnadene, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	144
729. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. syrere, besvart av justis- og beredskapsminister	144
730. Fra stortingsrepresentant Erling Sande, vedr. Økokrims skattekrimprosjekt, besvart av finansminister	145
731. Fra stortingsrepresentant Finn Krokeide, vedr. totale budsjettmidler til Innlandet politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister	146
732. Fra stortingsrepresentant Bent-Joacim Bentzen, vedr. godkjenning av skoler på grunnlag av livssyn, besvart av kunnskapsminister.....	147
733. Fra stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan, vedr. refusjonen for akupunktur for kroniske smertepasientar, besvart av helse- og omsorgsminister.....	148
734. Fra stortingsrepresentant Remi Sølvberg, vedr. Hurtigruten, besvart av samferdselsminister.....	149
735. Fra stortingsrepresentant Joel Ystebø, vedr. boikotten av Universitet i Bergen og andre norske institusjoner fra delstaten Florida, besvart av utenriksminister	150
736. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. studentsamskipnader, besvart av energiminister	150
737. Fra stortingsrepresentant Anne Lise Gjerstad Fredlund, vedr. to tog i timen til og fra det nye Mjøssykehuset, besvart av samferdselsminister	151
738. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. norgeskunnskap, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	152
739. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. anskaffelsen av beskyttelsesmasker for 100 millioner kroner til å beskytte ukrainske soldater mot luftforurensning i felt, besvart av forsvarsminister	152
740. Fra stortingsrepresentant Erlend Svandal Bøe, vedr. rapporten om HPV-vaksine, besvart av helse- og omsorgsminister.....	154
741. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. tilpasningene til norsk lovverk, besvart av klima- og miljøminister	155
742. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. kommunenes bruk av myr, besvart av kommunal- og distriktsminister	156
743. Fra stortingsrepresentant Finn Krokeide, vedr. hverdagskriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister	157
744. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. Pasientreiser, besvart av helse- og omsorgsminister	158
745. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. å innføre nye styringer for seriøsitet i drosjebransjen, besvart av samferdselsminister	159
746. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. informasjon fra De forente arabiske emirater om formuer og inntekter tilhørende norske borgere og skattebetalere, besvart av finansminister	160
747. Fra stortingsrepresentant Aina Stenersen, vedr. målrettet økonomisk satsing på Oslo kommune, besvart av finansminister.....	161

748. Fra stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll, vedr. konsekvensene av endringene i eiendomsskattegrunnlagene for store vannkraftanlegg i kommunene for 2026, besvart av finansminister.....	162
749. Fra stortingsrepresentant Alf Erik Andersen, vedr. finansiering av kriminell virksomhet fra det norske velferdssystemet, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	163
750. Fra stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed, vedr. støtte til Ukraina, besvart av utviklingsminister	164

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (601 - 750) for sesjonen 2025-2026**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

Sp Senterpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

V Venstre

Abrahamsen, Stig Atle (FrP)	716
Almeland, Grunde (V)	659
Amundsen, Per-Willy (FrP)	641, 718
Andersen, Alf Erik (FrP)	607, 674, 749
Astrup, Nikolai (H)	624
Aydar, Seher (R)	648, 744
Bentzen, Bent-Joacim (Sp)	612, 644, 700, 701, 732
Bergstø, Kirsti (SV)	709
Bjørnbæk, Synne Høyforsslett (R)	619, 620
Bøe, Erlend Svardal (H)	615, 740
Dalin, Marius Langballe (MDG)	632
Eidsvoll, Sunniva Holmås (SV)	638, 748
Eilertsen, Kristian August (FrP)	639, 664, 698, 711
Elseth, Anette Carnarius (FrP)	713, 714
Fasteraune, Bengt (Sp)	616, 679, 688
Fredlund, Anne Lise Gjerstad (SV)	737
Gunnufsen, Amalie (H)	646, 704
Gustavsen, Liv (FrP)	655
Hagerup, Margret (H)	625, 675, 685
Haltbrekken, Lars (SV)	640, 736
Hauan, Anne Grethe (FrP)	677, 680, 733
Haugen, Line Marlene (FrP)	681
Helleland, Trond (H)	634
Henriksen, Mats (FrP)	684
Hjemdal, Silje (FrP)	602, 610, 653, 687, 726
Hoksrud, Bård (FrP)	663, 665, 724, 725
Høyer-Berntsen, Mirell (SV)	629, 630, 678
Indgaard, Oda (MDG)	633, 637
Jensen, Siren Julianne (MDG)	608
Johnsen, Tor André (FrP)	651
Kapur, Mudassar (H)	628
Kierulf, Henrik Gottfries (H)	667, 672, 673
Kristiansen, Jørgen H. (KrF)	604, 643
Kristjánsson, Mímir (R)	746
Krokeide, Finn (FrP)	669, 689, 731, 743
Larsen, Erlend (H)	645, 694
Lien, Geir Inge (Sp)	621, 710
Lillestøl, Stig Even (FrP)	656, 722
Limi, Hans Andreas (FrP)	676
Linnestad, Anne Kristine (H)	697, 702, 741

Listhaug, Sylvi (FrP)	712
Laabak, Bjørnar (FrP)	636
Marhaug, Sofie (R)	606, 745
Melby, Guri (V)	670, 738, 739
Molberg, Anna (H)	693, 695
Nilsen, Marius Arion (FrP)	723
Njåstad, Helge André (FrP)	661, 662, 727, 728
Nordtug, Julia Brännström (FrP)	657, 658, 717, 719
Nyholt, Hege Bae (R)	696
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	666, 668
Raja, Abid (V)	603
Sandaune, Lill Harriet (FrP)	691, 692
Sande, Erling (Sp)	647, 671, 707, 730
Sayed, Jonas Andersen (KrF)	635, 750
Sivertsen, Kristoffer (FrP)	654, 720, 721
Stenersen, Aina (FrP)	747
Stenvaag, Hanne Beate (R)	605, 611
Stokkebø, Aleksander (H)	626, 627
Storbukås, Stian (FrP)	622, 623, 715
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	609, 649
Sve, Frank Edvard (FrP)	613, 614, 682, 683
Sølvberg, Remi (R)	601, 734
Tangen, Joakim Myklebost (FrP)	706
Thorheim, Bård Ludvig (H)	631, 742
Toppe, Kjersti (Sp)	650, 652
Trellevik, Ove (H)	699
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	642, 686
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	690
Wiborg, Erlend (FrP)	660, 703, 729
Wold, Morten (FrP)	617, 618
Ystebø, Joel (KrF)	705, 708, 735

STORTINGET

Dokument 15:5

(2025–2026)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 601

Innlevert 24. november 2025 av stortingsrepresentant Remi Sølvberg

Besvart 3. desember 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Når kan vi forvente et resultat fra Kulturrådet og Kulturdirektoratets gjennomgang av egne rutiner og praksis, hvilke konkrete tiltak er det direktoratet vil iverksette for å gi bedre kvalitet i Kulturrådets saksbehandling, og hvordan tenker statsråden at tiltakene og gjennomgangen skal styrke befolkningens tillit til at statlige midler forvaltes på en god måte i kultursektoren?

BEGRUNNELSE:

Denne høsten har flere artikler i mediene vist uregelmessigheter i tildelinger av statlige økonomiske midler forvaltet av Kulturrådet. Blant annet har flere av søkerne som har fått innvilget støtte fra Kulturrådet har vært ledet av personer som også er ansatt i og jobber med å tildele disse midlene i Kulturrådet.

Kulturrådet har uttalt at de tar tak i dette og vil beslutte hvilke premisser som vil ligge til grunn før nye fa-
gutvalg skal oppnevnes ved begynnelsen av neste år.

Tidligere i november fortalte statsråden i svaret på et skriftlig spørsmål fra Morgan Langfeldt (FrP) at hun har bedt Kulturrådet og Kulturdirektoratet om å gjennomgå sine rutiner, at noen tiltak allerede er innført og andre tiltak som skal iverksettes vil kreve en grundigere gjennomgang.

Svar:

I oktober ba jeg Kulturrådet og Kulturdirektoratet om å gjennomgå sine rutiner, særlig med tanke på å forbedre regler og retningslinjer for fordeling og oppfølging av tilskudd. Som følge av dette innførte Kulturdirektoratet noen umiddelbare tiltak, blant annet skjerpede krav til oppfølging av rapporter og søknader om utsettelse av gjennomføringsperioden for prosjekter som har fått tilskudd.

Kulturrådet diskuterte deretter videre oppfølging i ekstraordinært rådsmøte 26. november. Der besluttet de å stramme inn på rutiner og regler, samt en ekstern gjennomgang av medlemmers rett til å søke tilskudd. Kulturrådet skal også diskutere nye rutiner på sitt neste møte i desember.

Dagens rutiner for oppfølging av tilskudd og tilskuddsmottakere er innrettet for å ivareta formålet med Norsk kulturfond, som er å stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og bidra til at kunst og kultur skapes, bevares, dokumenteres og gjøres tilgjengelig for flest mulig. Rutinene har lagt til grunn en romslighet for at det i ulike prosjekter oppstår forsinkelser og større eller mindre endringer, og en intensjon om at flest mulig prosjekter faktisk skal gjennomføres.

Kulturdirektoratet har de siste årene gjort flere grep for å bedre kvaliteten i tilskuddsforvaltningen. Eksempler på dette er opprydding i avsluttede prosjekter, nytt system for tilskuddsforvaltning som gir bedre styringsdata, samt bedret informasjon om tilskuddsordningene. En gjennomgang av alle rutiner tilknyttet tilskuddsforvaltningen

for å sikre en mer enhetlig og forutsigbar praksis og god forvaltningsskikk, samt at ubenyttede bevilgninger raskere skal kreves tilbake og tildeles nye tiltak, slutføres i desember.

Kulturdirektoratet oppdaterer nå risikovurderinger og gjennomgår kravene til søknader, rapporter, oppdaterte planer, regnskap og revisjon og egne kontrollhandlinger med tanke på eventuelle endringer av disse. Dette, samt oppdaterte rutiner, innføres etter planen fra 1. januar 2026.

I dette arbeidet inngår også å forsterke Kulturdirektoratets samhandling med andre offentlige etater og

kontrollmyndigheter, videreutvikle nøkkeltall og å ta i bruk data fra nye søknadsbehandlingssystem i internkontrollen.

Kulturdirektoratet har den siste tiden også kartlagt og arbeidet med hva som utgjør et godt saksgrunnlag for at råd og utvalg skal kunne treffe beslutninger på best mulig grunnlag. Dette er et arbeid som videreføres i 2026.

Det er avgjørende at offentligheten har tillit til forvaltningen av Norsk kulturfond. Jeg mener Kulturrådet og Kulturdirektoratet er på god vei nå som de innfører strengere regler, men jeg slipper selvsagt ikke denne saken før ytterligere tiltak faktisk er innført.

SPØRSMÅL NR. 602

Innlevert 24. november 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 2. desember 2025 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen

Spørsmål:

Vil landbruksministeren engasjere seg i å få gårdsutsalg av øl, tradisjonelt fremstilt med kveik, i sterkølklassen fra vestnorske gårder til besøkende?

BEGRUNNELSE:

Frp har tidlegare hatt merknader på kulturbudsjettet vedrørende ølbrygging med mikroorganismen kveik fra gårder på Vestlandet. På verdensbasis er det produsert over 4 500 ulike øl med kveik som er registrert på Untappd.com.

Det internasjonale ølmiljøet skryter av Norsk gårdsøl, Norwegian Farmhouse Ale. Alt i 2019 gjorde New York Times en artikkel som rangerte Vestlandet og Norge på 35. plass som reisemål på grunn av ølet brygget på den norske urgjæra kveik.

Problemet er at det ikke er lov å selge øl fra norske gårder, opphavsstedet til ett øl og en ølgjær hele verden omfavner, og som vil ha ett internasjonalt marked. Nå er det gjort en utredning på det juridiske handlingsrommet for gårdsutsalg av øl opp mot EØS-avtalen.

EU-domstolen skrev i dom i Visnapuu-saken at det ikke er til hinder å selge øl i sterkølklassen så lenge tilvirkningen er på tradisjonell og håndverksmessig metode og målet er fremme finsk reiseliv. I Nasjonal tiltaksplan for norske genressurser står det mikroorganismer for øl er viktig å ta vare på for å sikre kulturhistorien og tradisjonell kunnskap.

I meld. St. 11 23/24 står det: lokal mat og drikke er produkt med lokal identitet eller særprega opphav, eller særskilde kvalitetar knytt til produksjonsmetode, tradisjon eller produkthistorie.

Svar:

Gårdssalgordningen av alkoholholdige sider, fruktvin og mjød har vært en stor suksess siden den ble innført i 2016. Produksjon og salg av disse produktene har hatt en stor vekst. Det har gitt ringvirkninger gjennom å bidra til generasjonsskifter, hvor mange unge har overtatt gården for å satse på drikkeproduksjon, både med og uten alkohol. Det er også utviklet reiselivsprodukter i tilknytning til siderproduksjonen.

Jeg ønsker å få på plass en gårdssalgordning som gjør det mulig å også kunne selge øl, vin og brennevin med en alkoholprosent over 4,7. En slik ordning må innrettes på en måte som sikrer at den norske vinmonopolordningen opprettholdes og at EØS-avtalen ivaretas.

Helse- og omsorgsdepartementet fikk i september overlevert en juridisk utredning om det EØS-rettslige handlingsrommet for salg av alkoholholdige drikker utenom Vinmonopolet, og regjeringen er i gang med å vurdere denne. Sterkøl fremstilt med kveik er et produkt som vil måtte vurderes innenfor rammene av en mulig ordning.

Som landbruks- og matminister er jeg opptatt av at norske genressurser ikke bare skal ivaretas, men også brukes. Dette gjelder både ut fra hensynene til matsikkerhet,

ivaretagelse av mat- og drikketradisjoner og næringsutvikling.

Jeg vil også vise til at det er gitt støtte til bevaring av kveik. Det er blant annet gitt tilskudd til innsamling av de opprinnelige kveikene, og tilskudd for å sikre disse genres-

sursene i en egen genbank for kveik for forskning, innovasjon og utvikling. I 2025 har kveikbanken ved Stiftinga Vestnorsk kulturakademi, som har samarbeidsavtale med NIBIO Norsk Genressurssenter, mottatt driftstilskudd for å drifte kveikbanken.

SPØRSMÅL NR. 603

Innlevert 24. november 2025 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 2. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kan finansministeren avklare hvorvidt det eiendoms-selskapet som fusjonerer kan være stiftet ved fisjon etter 15. oktober 2025 og om det er tilstrekkelig at fusjonen er meldt til Foretaksregisteret før 1. april 2026 for at overgangsregelen for skattefri fusjon for borettslag skal komme til anvendelse, samt gi en indikasjon på når den varslede forskriften vil være på plass?

BEGRUNNELSE:

I Meld. St. 1 (2025-2026) har regjeringen foreslått å stenge flertrinnsmodellen ved å avskjære muligheten for skattefri fusjon mellom aksjeselskap og borettslag. Bestemmelsen er foreslått trådt i kraft med virkning fra 15. oktober, med en overgangsordning frem til 1. april 2026 for særskilte tilfeller.

Ett av tilfellene i overgangsordningen gjelder aksjeselskap som eier en tomt hvor det per 15. oktober 2025 "forelå planer om oppføring av nye boliger som vil utgjøre minst 50 pst. av eksisterende boliger på tomten." Videre heter det:

"For bebygde tomter må eieren sannsynliggjøre at det foreligger konkrete planer om å øke antall boliger med minst 50 pst. Eieren må også kunne dokumentere at en slik utvidelse lovlig kan gjennomføres."

Regjeringen har varslet at det vil komme en forskrift som vil regulere dette nærmere, men det er uklart når forskriften vil være på plass.

Eiendomsutvikling er langsiktig i sin natur og nå er det flere aktører som opplever stor usikkerhet med hensyn til overgangsordningen. For aktører som har brukt flere år på å planlegge og forberede for utvikling av større områder innenfor eksisterende skatteregelverk er det av

stor betydning å avklare hvorvidt det er mulig å komme under overgangsordningen.

På nåværende tidspunkt opplever mange eiendomsaktører at det er vanskelig å tolke hvordan overgangsordningen regjeringen har omtalt i forslag til statsbudsjett for 2026 skal forstås.

Et av vilkårene for å komme under overgangsordningen er at det er tale om et aksjeselskap som eier en tomt. Det er imidlertid uklart hvorvidt den aktuelle tomten må ligge i det aktuelle selskapet pr. 15. oktober 2025, eller om det fortsatt er anledning til å fisjonere ut tomt til nytt selskap etter 15. oktober 2025, og fortsatt komme under overgangsregelen.

Det er heller ikke klart hvorvidt det er tilstrekkelig at den aktuelle fusjonen er meldt inn til Foretaksregisteret før 1. april 2026, eller om det betyr at fusjonen må være registrert som gjennomført før 1. april 2026.

I mange tilfeller er det tale om store prosjekter som har behov for snarlig avklaring på forståelsen av forslaget, slik at de kan benytte de neste månedene til å fortsette å utvikle eiendommene. Det er også av stor betydning å få avklart når forskriften forventes å foreligge.

Svar:

Forslaget i Prop. 1 LS (2024-2025) om avvikling av flertrinnsmodellen er basert på at nærmere regulering skal skje i samleforskriften til skatteloven. Departementet tar sikte på å fastsette forskriftsbestemmelsene så snart den foreslåtte fullmaktshjemmelen i skatteloven blir vedtatt.

Departementet har mottatt flere henvendelser med konkrete problemstillinger knyttet til de ikrafttredelses- og overgangsreglene som er beskrevet i proposisjonen. Jeg er enig med representanten Raja i at det ikke bør være uklarhet rundt slike spørsmål. Reglene som er beskrevet i proposisjonen, er ment å ivareta forutbere-

neligheten i byggeprosjekter på en god måte. Reglene gir et tidsvindu for gjennomføring frem til 1. april 2026. En avklaring sikrer at utbyggere kan utnytte det foreslåtte tidsvinduet som forutsatt.

Departementet har derfor utarbeidet utkast til forskrift med merknader. Utkastet besvarer de spørsmålene som blir stilt her, og gir også andre avklaringer.

Utkastet er nylig publisert på Regjeringen.no. Jeg tillater meg å besvare spørsmålene ved å vise til utkastet:

[Utkast til forskriftsbestemmelser for flertrinnsmodellen - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/da/utkast-til-forskriftsbestemmelser-for-flertrinnsmodellen)

SPØRSMÅL NR. 604

Innlevert 24. november 2025 av stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen

Besvart 28. november 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

For et år siden ble behandlingen av asylsøknader fra Syria satt på vent på grunn av omveltningene i landet. For noen grupper har situasjonen heller blitt verre enn bedre, og det er liten utsikt til snarlig forbedring. En slik gruppe er syriske kristne, som opplever stadig mer forfølgelse.

Når vil Norge igjen behandle asylsøknader fra Syria, og er det aktuelt å åpne opp for å behandle asylsøknader fra personer som tilhører en ekstra utsatt gruppe, og som derfor har større sannsynlighet for å få opphold?

BEGRUNNELSE:

Med virkning fra 9. desember i fjor stanset UDI behandlingen av asylsøknader fra Syria på grunn av de store hendelsene og endringene i Syria. Fortsatt er situasjonen i landet uoversiktlig og uavklart. For noen religiøse grupper har situasjonen heller blitt verre enn bedre, uten utsikt til snarlig forbedring. En slik gruppe er syriske kristne som opplever stadig mer forfølgelse. Men også drusere og sjiamuslimer er utsatt for omfattende vold og religiøs forfølgelse, etter at det nye syriske regimet overtok makten fra Bashar al-Assad.

Generelt er det et ønske for utlendingsforvaltningen med rask saksbehandling og integrering i det norske samfunnet. Det er bra for samfunnet, men også for den enkelte asylsøker som kan oppleve en langvarig uavklart situasjon som en betydelig psykisk belastning.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet besluttet 24. juni d.å. å berostille behandlingen av søknader om beskyttelse (asyl) fra personer fra Syria, samt enkelte andre tilgrensede

sakstyper. Beslutningen gjelder i inntil seks måneder, dvs. senest 24. desember d.å. Departementet vil innen den tid foreta en grundig vurdering av om det er forsvarlig å gjenoppta saksbehandlingen eller om det er nødvendig å forlenge berostillelsen.

Jeg vil likevel understreke at gjeldende beslutning om berostillelse åpner for behandling av saker der søkeren har et avklart beskyttelsesbehov, dvs. saker som må anses som klare innvilgelsessaker uavhengig av den nye maktovertakelsen i Syria.

Det er Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda som står nærmest til å vurdere hvilke profiler som må anses som klare innvilgelsessaker, herunder hvorvidt syriske kristne kan omfattes.

SPØRSMÅL NR. 605**Innlevert 24. november 2025 av stortingsrepresentant Hanne Beate Stenvaag****Besvart 3. desember 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Vil statsråden gjøre en ny vurdering av Instruks AI-3/2024 på bakgrunn av nye anbefalinger til Norge fra FNs høykommissær for flyktninger fra november 2025, hvor denne instruksens omtales spesifikt?

BEGRUNNELSE:

Statsråden svarer i spørsmål 435/2025 at Utlendingsdirektoratets vurdering av hvem som anses for å være statsløse etter statsborgerloven gjøres i tråd med definisjonen av statsløshet i artikkel 1 i FNs konvensjon om statsløses stilling av 1954.

I november 2025 har FNs høykommissær for flyktninger kommet med nye anbefalinger til Norge (UNHCR-Recommendations-to-Norway_November-2025-long-1.pdf). Her behandles Instruks AI-3/2024 spesifikt, og det henvises til instruksens begrunnelser for at palestinere i Norge ikke lenger skal anses som statsløse, på tross av at det ikke finnes en palestinsk statsborgerlov (nationality law). Høykommissæren anser ikke at denne instruksjonen er i samsvar med artikkel 1 i FNs konvensjon om statsløses stilling av 1954.

FNs høykommissær for flyktninger har også kommet med et faktanotat om Norges etterlevelse av statsløskonvensjonen (3. november 2025) hvor de anbefaler at Norge reviderer instruks AI-3/2024 for sørge for

samsvar med Norges internasjonale forpliktelser etter 1954-konvensjonen (Key-Facts-on-Statelessness-Norway-October-2025.pdf).

Det vises til dom fra Høyesterett avsnitt 40-50 i HR-2023-2351-A, hvor Høyesterett uttaler følgende om betydningen av UNHCRs retningslinjer og uttalelser:

«For flyktningkonvensjonens del skal det legges betydelig vekt på retningslinjer og uttalelser fra FNs høykommissær for flyktninger, UNHCR, jf. HR-2021-203-A avsnitt 52. Dette har sammenheng med at flyktningkonvensjonen artikkel 35 gir UNHCR rett og plikt til å føre tilsyn med anvendelsen av konvensjonens bestemmelser.»

Svar:

Som jeg viste til i svar på skriftlig spørsmål nr. 435/2025 vil det være nødvendig å vurdere Instruks AI-3/2024 på nytt, dersom grunnlaget for instruksens endres. Ved en slik vurdering vil jeg se hen til uttalelser og retningslinjer fra UNHCR.

Jeg vil også understreke at mitt departement i tolkningen av hva som ligger i lovgivningsbegrepet i artikkel 1 i FNs konvensjon om statsløses stilling av 1954 har sett hen til UNHCRs retningslinjer, se nærmere redegjørelse i svar på spørsmål nr. 435/2025. Jeg følger nøye med på nye uttalelser og anbefalinger som kommer fra UNHCR.

SPØRSMÅL NR. 606**Innlevert 24. november 2025 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 3. desember 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

NVE-sjefen har sagt at energidepartementets forskrift stanser kutt i energileddet, og dermed sender en økt nettleieregning til folk og bedrifter.

Vil statsråden sørge for å endre forskriften om nettleie, og stanse den varslede økningen fra 2027?

BEGRUNNELSE:

Siden 2022 har Statnett fått sette ned energileddet på nettleien.

I svar på Rødts budsjettspørsmål 345 i år har regjeringen svart at:

“For årene 2022-2024 har begrensningen gitt en netto reduksjon i energileddet, mens den så langt i 2025 har gitt en marginal netto økning.”

Statnett har vært tydeligere på at nettleieregninga til folk og bedrifter har gått ned.

Statnett skrev i en pressemelding 18.10.22:

- Det er viktig for oss å finne løsninger som sikrer at disse inntektene kommer tilbake til nettkundene. Nå har vi fått godkjent en løsning som gjør at det blir svært mye lavere nettleie enn det ellers ville blitt med dagens kraftpriser, sier konserndirektør Gunnar Løvås.

Det er uklart om det i framtiden vil bli grunn til å sette ned energileddet, og om det vil være til gagn for strømkundene. Men det er lurt å ha muligheten, for ikke å ramme folk hardt økonomisk igjen. Nettleia bare øker og motvirker hele ideen med Norgespris.

Nå vil RME sørge for at ordningen avskaffes. Fra pressemelding 20.11.2025:

Av hensyn til forutsigbarhet både for nettkunder og nettselskap, har vi likevel besluttet å forlenge dispensasjonen ut 2026. RME varsler derfor allerede nå at med mindre det oppstår helt ekstraordinære forhold, vil dette være siste året det gis dispensasjon sier Lund.

I Klassekampen 13. september 2022 slår Kjetil Lund klart fast at det er nasjonale forskrifter, og ikke EU-regler, som gjør at RME tidligere har vært kritisk til å kutte energileddet.

- Dette regelverket er vedtatt av Olje- og energidepartementet og har vært gjeldende i mange år, sier han.

- Det har ingenting med EU å gjøre.

Dette var uttalelsen til NVE-sjef Kjetil Lund.

NVE-sjefen plasserer helt klart ansvaret der det hører hjemme, hos (olje- og) energidepartementet.

Advarselen fra RME går i motsatt retning av regjeringens initiativer. 24.11.25 sendte regjeringen ut pressemelding om at de vil forlenge ordning for lavere nettleie i områder med høye kraftpriser.

RME/NVE vil avskaffe en ordning for lavere nettleie, og NVE-sjefen har plassert ansvaret hos energiministeren.

Svar:

Formålet med energileddet i transmisjons- og regionalnettet er å synliggjøre kostnadene ved overføring av kraft knyttet til kraftproduksjon og kraftforbruk i ulike deler av nettet, og på den måten bidra til et effektivt kraftsystem. Et effektivt kraftsystem gir i sum lavere nettkostnader.

Departementet har i forskrift om omsetningskonsesjonærer fastsatt regler for hvordan energileddet skal utformes. Energileddet skal dekke kostnader knyttet til nettap, det vil si elektrisk energi som går tapt ved overføring av strøm. Jeg mener at det har en viktig funksjon som pris-signal til både produksjon og forbruk.

Produsenter som leverer kraft i nettet der det er kraftforbruk, bidrar til å redusere nettap, og får lavere nettleie gjennom lavere energiledd. Kunder som bidrar til økte nettap, må betale for dette gjennom energileddet. Dette kan for eksempel gjelde forbrukskunder som er lokalisert langt unna produksjon. På denne måten bidrar energileddet til en effektiv bruk av strømmettet, og dermed til å holde nettleien nede.

RME har etter søknad gitt dispensasjon fra bestemmelsen om utforming av energileddet fordi vilkåret var oppfylt for å gi dispensasjon som følge av de ekstraordinært høye kraftprisene. Uavhengig av om RME gir dispensasjon fra reglene om fastsettelse av energileddet i framtiden, vil flaskehalsinntektene i sin helhet bli ført tilbake til norske nettkunder gjennom fratrukk i tariffgrunnlaget, slik at nettleien blir lavere enn den ellers ville vært.

Regjeringen har de siste årene tatt flere grep for å holde nettleien nede, og som kommer både folk og næringsliv til gode. Vi har redusert elavgiften flere ganger. I revidert nasjonalbudsjett 2025 utgjør reduksjonen i elavgift rundt 3 mrd. kroner. Regjeringen foreslår å redusere elavgiften ytterligere i forslaget til statsbudsjett for 2026.

Vi bruker også flaskehalsinntekter for å holde nettleien nede i områder med høye kraftpriser. Siden denne ordningen kom på plass, er det blitt utbetalt om lag 10,6 milliarder kroner til redusert nettleie, og vi har nylig kunngjort at vi vil forlenge ordningen. Ordningen er helt frikoblet fra fastsettelsen av energileddet og vil virke etter sin hensikt uavhengig av dette.

SPØRSMÅL NR. 607**Innlevert 25. november 2025 av stortingsrepresentant Alf Erik Andersen****Besvart 1. desember 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Er det riktig at sjøfolk som har betalt pensjon til Maritim pensjonskasse i hele sitt yrkesaktive liv ikke skal få noe av den innbetalte pensjon utbetalt ved fylte 67 år dersom man har vært uføre siste 8-10 år fylte 67 år?

BEGRUNNELSE:

Maritim næring har vært og er en særdeles viktig næring for Norge. Stolte norske sjøfolk har opp gjennom årene ofte mønstret på skip i ung alder. Mange sjøfolk har gjennom yrkeslivet jobbet på norske fiskebåter, ferger, hurtigruter og supplybåter. Mange betaler stolt inn sin andel av lønnen til Maritim Pensjonskasse. Det å jobbe på sjøen er ofte forbundet med tungt arbeid og mange opplever å ikke klare å stå løpet ut på grunn av helserelaterte utfordringer. For mange ender det med å bli uføre før man fyller 67 år. Det oppleves underlig at for en person som for eksempel blir uføre i en alder av 58 år, lever på uføretrygd og ved fylte 67 år får beskjed fra MpK at man ikke får utbetalt noe av den innbetalte pensjonen.

Svar:

Jeg viser til at daværende statsråd i Arbeids- og inkluderingsdepartementet Marte Mjøs Persen besvarte et lignende spørsmål fra Fremskrittspartiets stortingsrepresentant Helge André Njåstad 14. april 2023 (Dokument nr. 15:1876 for 2022–2023). Mitt svar vil i stor grad sammenfalle med svaret som daværende statsråd Mjøs Persen ga, da det ikke har skjedd endringer i pensjonsordningen og regelverket siden den gang.

Pensjonsordningen for arbeidstakere til sjøs er en obligatorisk tjenestepensjonsordning for ansatte om bord på norske skip. Ordningen ble etablert ved lov 3. desember 1948 nr. 7. Pensjonsordningen administreres av Maritim pensjonskasse.

Pensjonsordningen ble lagt om med virkning fra 1. januar 2020. Loven fikk da et nytt kapittel X, «Alderspensjon etter nye regler». Dette innebar at pensjonsordningen ble lagt om i tråd med prinsippene i pensjonsreformen. Det nye regelverket får anvendelse for arbeidstakere som på tidspunktet da loven trådte i kraft ikke var fylt 50 år.

Personer som fylte 50 år før 1. januar 2020 får alderspensjon etter de «gamle» reglene i lovens kapittel III.

Det følger av § 4 nr. 3 i lovens kapittel III at alderspensjonen faller bort når pensjonisten mottar arbeid-

savklaringspenger eller uføretrygd fra folketrygden for hel (100 prosent) uførhet. Dersom folketrygdytelsen er gradert (mindre enn 100 prosent), faller en tilsvarende del av alderspensjonen bort, jf. § 5 nr. 2.

Pensjonstrygden for sjømenn (som ordningen opprinnelig het) ble vedtatt i 1948, og var da en pensjonsordning med ytelser for flere ulike stønadssituasjoner. Bakgrunnen var at det ikke var etablert noe alminnelig pensjonssystem med ulike støtteordninger på den tiden. Da folketrygden ble utarbeidet, ble det forutsatt at pensjonstrygden for sjømenn skulle opprettholdes som en supplerende ordning til folketrygden. I takt med at folketrygden ble bygd ut, ble stønadstilbudet i pensjonstrygden dermed redusert og/eller samordnet med folketrygdytelsene. I NOU 1989: 12 Pensjonstrygden for sjømenn omtales dette i punkt 7.4.1.1:

“Pensjonstrygdens prinsipielle formål er å yte alderspensjon fra den lavere pensjonsalder for sjømenn, som hovedregel 60 år, til pensjonisten får rett til alderspensjon, uførepensjon eller attføringspenger fra folketrygden.”

Regjeringen Solberg, som også Fremskrittspartiet var en del av, la 24. mai 2019 fram lovforslag om ny pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs. I lovforslaget ble forholdet mellom alderspensjonens størrelse og folketrygdens uføreytelser foreslått videreført, jf. Prop. 118 L (2018–2019) punkt 4.10. Forslaget var i samsvar med Sjømannspensjonsutvalgets innstilling i NOU 2014: 17.

Jeg viser til at pensjonsordningen er dimensjonert ut ifra at alderspensjonen graderes eller faller bort hvis pensjonisten mottar arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra folketrygden. Skal pensjonister med arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd for hel uførhet kunne motta alderspensjon i ordningen, må enten premienivået økes eller pensjonsnivået reduseres. I Prop. 118 L (2018–2019) punkt 4.10.4 vises det til at dersom helt uføre skulle gis pensjonsrett og premiefritak for uførhet, måtte opptjeningssatsen reduseres fra 6,3 pst. opp til 12 G til om lag 3,8 pst. opp til 12 G, ev. øke premiesatsen. Departementet uttalte i proposisjonen at det ikke kunne se at det i næringen skulle være grunnlag for å redusere opptjeningssatsen og/eller øke premiene, og det ble derfor lagt opp til at helt uføre heller ikke skulle ha rett til sjømannspensjon i ny ordning. Gradert uføre skulle fortsatt få rett til en redusert sjømannspensjon i ny ordning.

Arbeids- og sosialkomiteen sluttet seg til forslaget i lovproposisjonen, jf. Innst. 22 L (2019–2020). I innstillingen uttalte komiteen:

«Komiteen viser til regjeringens omtale av forholdet til andre ytelser som AAP og uføre, og støtter regjeringens vurderinger og forslag.»

Stortinget behandlet saken 7. november 2019, og sluttet seg til komiteens innstilling. Stortinget vedtok dermed § 36 i lovens kapittel X, som innebærer at den som i hele eller deler av perioden mellom fylte 62 og 67 år mottar arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra folketrygden etter en uføregrad på 100 prosent, ikke har samtidig rett til pensjon fra pensjonsordningen. Dersom folketrygdytelsen er gradert (mindre enn 100 prosent), faller en tilsvarende del av alderspensjonen bort.

Finansieringen av pensjonsordningen skjer gjennom pensjonspremier (avgifter) fra arbeidsgivere og arbeidstakere og et lovfestet årlig tilskudd fra staten. Dersom inntektene er høyere enn utgiftene, legges overskuddet til

ordningens reguleringsfond. Reguleringsfondet benyttes til å finansiere pensjonsutgiftene i perioder der inntektene er lavere enn utgiftene. Ordningen er statsgarantert. Det innebærer at dersom inntektene er lavere enn pensjonsutgiftene, og det ikke er tilstrekkelig med midler i reguleringsfondet, betaler staten et garantitilskudd. I perioden 2003 til 2013 medførte ubalanse i ordningen at staten betalte et samlet garantitilskudd på 3,9 mrd. kroner (nominelt).

I likhet med tidligere statsråd Marte Mjøs Persen, mener jeg at innrettingen og dimensjoneringen av pensjonsordningen for arbeidstakere til sjøs, herunder sammenhengen mellom alderspensjons størrelse og folketrygdens uføreytelser, er bredt politisk forankret, senest i forbindelse med stortingsbehandlingen av Prop. 118 L (2018–2019). En eventuell endring av denne sammenhengen forutsetter at opptjeningssatsen reduseres og/eller at premiesatsen økes.

SPØRSMÅL NR. 608

Innlevert 24. november 2025 av stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen

Besvart 2. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Hvilke regulatoriske grep vil statsråden ta for å redusere timetallet i de to første skoleårene uten å redusere bemanningen i skolen, hvilke av disse grepene vil kreve stortingsvedtak og når kan Stortinget i så fall forvente en sak, samt fra hvilket skoleår statsråden ser for seg at endringene kan tre i kraft?

BEGRUNNELSE:

Det er viktig å gi barn rom for lek. Flere barn vil nok få et positivt forhold til skolegang om det ikke blir for mye stillesitting fra starten av. Ministerens initiativ er interessant, men vi etterspør mer informasjon om hvilke grep som skal brukes for å få det gjennomført.

Svar:

Bakgrunnen for mitt initiativ er at det er for mange elever i Norge som ikke kan lese, skrive og regne godt nok etter grunnskolen. Dette er bekymringsfullt fordi dette er fer-

digheter som er viktige i alle fag. I mange år har svaret på svake læringsresultater vært å gi barna flere timer. Jeg mener det er grunn til å se nærmere på grunnskolens fag- og timefordeling, altså hvor mange timer som skal brukes til hvert fag og hvordan de fordeles mellom trinnene.

En god skole handler ikke bare om antall timer, men om kvaliteten på opplæringen og hvordan tiden brukes. Derfor mener jeg at vi må tenke nytt om hvordan vi organiserer opplæringen og skoledagen, særlig for de yngste elevene. Jeg er utålmodig på vegne av de yngste elevene som skal få oppleve lek, mestring og trygghet i skolen. Derfor har jeg åpnet opp for en offentlig debatt om hvordan vi best kan få til dette samtidig som vi sikrer at elevene lærer grunnleggende ferdigheter. Jeg mener at vi nå må ta oss tid til å diskutere og lytte til innspill før vi fatter endelige beslutninger om hvilke konkrete grep vi skal gjøre. Jeg har ikke tatt stilling til hvilke konkrete endringer som bør gjennomføres eller når. Ved eventuelle endringer i skolens timetall som vil ha budsjettmessige konsekvenser, vil Stortinget involveres på vanlig måte. Endringer i fag- og timefordelingen må fastsettes i forskrift.

Regjeringen har som kjent også satt ned et offentlig utvalg som skal vurdere fellesskolens rolle i framtidens samfunn. En del av mandatet deres er å se på lengden på utdanningsløpet og deres utredning vil være en del av vurderingene vi skal gjøre.

Til slutt vil jeg understreke at det allerede er et relativt stort lokalt handlingsrom for hvordan timer fordeles på ulike årstrinn. Gjennom den nye opplæringsloven som

trådte i kraft i fjor, ble også den lokale friheten til å omdisponere timer gjennom lokale forskrifter økt fra 5 prosent til 10 prosent. Derfor handler spørsmålet om det er behov for nye nasjonale reguleringer også om hvordan det lokale handlingsrommet blir brukt i dag, og om hva som gjør det vanskelig å få til praksisendringer i skolehverdagen, særlig for de yngste elevene.

SPØRSMÅL NR. 609

Innlevert 21. november 2025 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 3. desember 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at kapittel 2 om overnattingsavgift og kapittel 3 om cruiseavgift i lov om besøksbidrag vil tre i kraft samtidig, slik hun tidligere har lovet Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i juni i 2025 lov om besøksbidrag. Regjeringens forslag inneholdt kun en overnattingskatt, men Stortinget endret dette. For det første vedtok stortingsflertallet at kun kommuner med særlig stor belastning fra reiselivet kan gi forskrift om overnattingsavgift på nærmere bestemte vilkår som må dokumenteres og godkjennes av departementet før avgiften kan tre i kraft. I tillegg vedtok Stortinget en egen cruiseavgift i lovens kapittel 3. Under behandlingen av loven sa statsråden at:

“Det er viktig for meg å si at det hele tiden har vært regjeringens mål å innlemme cruisetrafikken. Nå kommer det. Det er vi også veldig glad for.”

Videre bekreftet statsråden at cruiseavgift og besøksbidrag skulle innføres samtidig. Stortingsrepresentant Alfred Bjørlo stilte følgende spørsmål til næringsministeren i debatten i stortinget:

“Regjeringa la fram ein proposisjon der ein føreslo å innføre ein hotellskatt, men sa at ei ordning med besøksbidrag frå cruise skulle kome i ein seinare fase. Det har Stortinget avvist. Ein har sagt at avgift på cruise må på plass i lova frå lova trer i kraft. Kan statsråden garantere at vi ikkje no kjem i den situasjonen som egentleg var konsekvensen av det opphavlege lovforslaget frå regjeringa, nemleg at det først blir innført ein hotellskatt, og så kjem regjeringa til å fortsetje med å greie ut det vedtaket Stortinget no gjer når det gjeld cruise, slik at cruise først kjem på eit seinare tidspunkt?”

Til dette svarte næringsministeren følgende:

“Vi har selvfølgelig respekt for Stortinget. Når Stortinget ber om at dette skal komme samlet, vil det selvfølgelig komme samlet. Det vil vi nå sørge for. Jeg synes det er et bra vedtak Stortinget gjør, og jeg ser fram til å følge det opp.”

Svar:

Lov om besøksbidrag ble vedtatt av Stortinget i juni 2025. Loven setter rammene for en frivillig, kommunal overnattingsavgift, den inneholder en hjemmel som gir regjeringen mulighet til å innføre en avgift fra cruisevirksomhet, og en hjemmel som gir regjeringen mulighet til å innføre en ordning med besøksbidrag i Longyearbyen. Sistnevnte er justis- og beredskapsministeren ansvarlig for å følge opp.

Regjeringen arbeider nå med å følge opp Stortingets lovvedtak og har dialog med næringslivet, kommuner og andre berørte om dette. Jeg setter derfor pris på å kunne gi Stortinget en løypemelding for fremdriften i arbeidet.

Vedtaket om ikrafttredelse er ikke truffet, men min ambisjon er at loven skal tre i kraft 1. juli 2026. Det er behov for å forskriftsfeste utfyllende regler både for overnatting og for cruise. Jeg vil understreke at vi skal utarbeide to veldig ulike forskrifter, som vi har som mål om at skal tre i kraft så raskt som mulig.

Når det gjelder overnattingsavgiften, åpner loven for at det kan fastsettes regler om fritak, tredjepartsansvaret til formidlingsselskaper, offentliggjøring og ikrafttredelse, samt overgangsregler. For å sikre en forutsigbar og godt fungerende ordning for kommuner, tilbydere av overnattingstjenester, formidlingsselskaper og overnat-

tingsgjester, ønsker vi å avklare disse spørsmålene før loven trer i kraft. Departementet arbeider derfor nå med en nasjonal forskrift knyttet til den kommunale overnattingsavgiften.

Mitt mål er at kommuner skal kunne innføre besøksbidrag fra overnattingsvirksomhet så raskt som mulig etter at loven har trådt i kraft. Etter dette er det opp til kommunene å utarbeide en plan for bruken av inntektene og vedta sine lokale forskrifter.

Regjeringen utreder nå en kommunal cruiseavgift med mål om å innføre en ordning for dette. Cruiseavgif-

ten var ikke en del av regjeringens opprinnelige forslag. Det er derfor behov for å utrede saken og sende et forslag på offentlig høring, før en forskrift kan vedtas av Kongen i statsråd.

Jeg mener vi nå må prioritere å få på plass gode løsninger for besøksbidrag i Norge. Kommunene er utålmodige med å komme i gang. Jeg kan forsikre stortingsrepresentanten om at vi er i full gang med å utrede saken, og jeg ser frem til å få på plass en ordning med besøksbidrag for både overnatting og cruisevirksomhet.

SPØRSMÅL NR. 610

Innlevert 25. november 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 2. desember 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å styrke inntektsgrunnlaget til lokale idrettslag og ideelle organisasjoner, særlig knyttet til lotterivirksomhet, og hvordan vurderer statsråden forbudet mot at slike organisasjoner kan drive sine lotterier digitalt?

BEGRUNNELSE:

Gjeldende regelverk gir Norsk Tipping enerett til 18 definerte pengespill og lotterier, jf. pengespillforskriften § 21. Utenom dette åpnes det for at ideelle aktører kan få tillatelse til å gjennomføre enkelte lotterier og pengespill, blant annet med omsetningsgrenser på inntil 100 eller 360 millioner kroner, samt for bingo og enkelte andre unntak.

Flere idrettslag og ideelle organisasjoner har i lang tid basert deler av sine inntekter på slike aktiviteter. Etter ikrafttreddelsen av den nye pengespilloven opplever mange at det er blitt betydelig vanskeligere å få tillatelse til lotterivirksomhet, og særlig at digital gjennomføring er forbudt, jf. § 46 i pengespillforskriften. Dette til tross for at digitalisering er en overordnet politisk målsetting, også innen frivillig sektor.

Mange organisasjoner melder nå om frustrasjon og tapte inntekter i en tid hvor økonomien allerede er krevende. At staten samtidig aktivt forbyr digital drift av lovlig lotterier fremstår som uforståelig, og undergraver frivillighetens evne til å finansiere egen virksomhet.

Det er også kjent at Lotteritilsynet i flere tilfeller har avslått søknader om lotteritillatelse med henvisning til faren for svekket kanalisering og potensiell risiko for spilleavhengighet. Etter representantens vurdering er dette en svak begrunnelse, særlig når det gjelder de tidligere landsdekkende lotteriene med omsetningsgrense på 100 millioner kroner, som i liten grad har vært knyttet til slike utfordringer.

Svar:

For å ta det siste først: Reglene for hvem som kan ha inntekter fra pengespill etter godkjenning og tillatelse, er i hovedsak de samme i pengespilloven som de var etter den tidligere lotteriloven. På flere områder har pengespilloven forenklet prosedyrene for frivillige lag og organisasjoner som ønsker å skaffe inntekter fra pengespill. Et eksempel er at disse nå kan arrangere pengespill med omsetning på inntil 200 000 kroner per kalenderår uten særskilt godkjenning eller tillatelse. Etter lotteriloven måtte slike mindre pengespill søkes om og rapporteres til Lotteritilsynet for hvert enkelt spill, uavhengig av omsetning. Det er derfor ikke riktig at det har blitt «betydelig vanskeligere å få tillatelse til lotterivirksomhet», slik representanten gengir det i begrunnelsen for spørsmålet.

Heller ikke forbudet mot gjennomføring av lotteri på digitale plattformer er nytt med pengespilloven. Etter den gamle lotteriforskriften § 5 nr. 4 kunne det ikke gis tillatelse til lotterier med interaktive trekninger distribuert via elektroniske kommunikasjonsnett. Dagens forbud

er dermed en videreføring og presisering av regler som gjaldt under lotteriloven.

Det er samtidig viktig å presisere hva forbudet omfatter: nemlig at hele spilleforløpet foregår digitalt. Salg og betaling av lodd kan fortsatt gjøres elektronisk, og organisasjoner som tilbyr store lotteri kan for eksempel selge lodd via egne nettsider og ta imot betaling gjennom digitale løsninger. Forbudet gjelder heller ikke alle typer pengespill. Bingo er et eksempel på et unntak, hvor spilltilbudet foregår via hovedspill på internett, databingo og elektroniske hovedspill i bingo hall.

Bakgrunnen for forbudet er sammensatt. Digitalisering av lotterier vil kunne skape et uoversiktlig pengespillmarked og bidra til en utilsiktet økning i omfanget av pengespill som tilbys av andre enn enerettstilbyderne. Befolkningsundersøkelsen fra Universitetet i Bergen viser også at enklere tilgang til spill på internett og mobil kan være en faktor som øker forekomsten av pengespillproblemer. Digitalisering av lotterier kan dermed gå på bekostning av ansvarligheten.

Antallet søknader om større lotteri har vært forholdsvis stabilt etter overgangen til ny pengespillov. Lotteritilsynet opplyser at de fleste avslag skyldes at søkeren ikke er forhåndsgodkjent til å kunne tilby og ha inntekter fra pengespill, noe som er et absolutt vilkår for å få tillatelse til lotteri med omsetning over 200 000 kroner. Forbudet mot digital gjennomføring fremstår dermed ikke som et vesentlig hinder for frivillige lag og organisasjoners mulighet til å skaffe inntekter fra pengespill.

Min vurdering er derfor at dagens regelverk er balansert. Ved å tillate digitale løsninger for salg og betaling av lodd, men ikke for hele spilleforløpet, oppnår vi en regulering som setter ansvarlighet først, og som likevel gir organisasjonene fleksibilitet og muligheter.

Når det gjelder styrking av inntektsgrunnlaget for frivillige organisasjoner og lokale idrettslag, har vi de siste årene gjennomført flere tiltak.

I 2025 ble det fordelt over 4,25 milliarder kroner til idretten fra Norsk Tippings overskudd, en økning på 531 millioner fra året før. Midlene går til idrettsformål over hele landet, inkludert støtte til anlegg og tiltak for å holde kostnader for barn og unge nede. De siste to årene har vi satt av over 600 millioner kroner til en ekstrainsats for økt deltakelse i idretten.

Videre har vi - som første regjering noensinne - sikret full momskompensasjon til frivillige organisasjoner hvert år siden vi tiltrådte. Ordningen når ut til hele bredden av frivilligheten, og i 2024 mottok frivillige og ideelle organisasjoner 2,7 milliarder kroner. I år vil mer 25 000 organisasjoner motta støtte før jul. Dette er midler uten rapporteringsplikt og som går til å skape aktivitet i hele frivillig sektor. Regjeringen har foreslått en bevilgning på over 3 milliarder kroner i 2026.

Ideelle organisasjoner som Kirkens Bymisjon, Frelsesarmeen, Blindeforbundet og Blå Kors mottar årlig betydelige midler fra Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. I 2024 ble det tildelt 1 milliard kroner fra denne ordningen til frivillige og ideelle organisasjoner.

Jeg vil avslutningsvis understreke at hovedmålet med den norske pengespillpolitikken er å sikre ansvarlige rammer for pengespill og å motvirke spilleproblemer, ikke å skaffe inntekter til gode formål. Regjeringen vil fortsette arbeidet med å styrke frivilligheten og idretten gjennom stabile og forutsigbare ordninger, uten at dette går på bekostning av en ansvarlig spillepolitikk.

SPØRSMÅL NR. 611

Innlevert 25. november 2025 av stortingsrepresentant Hanne Beate Stenvaag

Besvart 28. november 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at Stortinget og Arbeiderpartiets eget vedtak om at Forsvaret skal drive redningshelikopterbasen blir fulgt opp, og at nødvendige innkjøp av helikoptre til dette blir gjennomført?

BEGRUNNELSE:

I april 2021 vedtok Stortinget at driften av redningshelikopterbasen i Tromsø skal overføres til Forsvaret (representert ved 330 skvadronen). I dag drives basen fortsatt av det private selskapet CHC Helikopterservice AS, og regje-

ringen har satt i gang ny utredning for å vurdere sivil drift til tross for Stortingets vedtak, ifølge prop. 1.

Som en tidligere skvadronsjef skriver i Nordnorsk debatt; Stortinget vedtok i 2021 at den nye basen i Tromsø skal holde samme nivå som øvrige statlige baser, og at 330 skvadron skal overta driften når nåværende kontrakt med sivil operatør går ut. På tross av nevnte stortingsvedtak velger altså regjeringen å utrede sivil drift. Dette uthuler et klart politisk vedtak og skaper usikkerhet i en tid der sikkerhetssituasjonen i nordområdene er mer krevende enn på lenge. (...) Redningshelikoptertjenesten er en samfunnskritisk beredskapsressurs som inngår i nasjonal totalberedskap. Det bør ikke bli en priskonkurranse mellom sivile operatører, men en beslutning om nasjonal kontroll og robusthet.

Regjeringen har også mulighet til å kjøpe nye SAR Queen-helikoptre. Kostnadene vil øke betydelig dersom man ikke gjennomfører helikopterinnkjøpet før 31. desember. Utløper opsjonen, faller dagens pris bort, og nye helikoptre vil måtte anskaffes til om lag dobbelt så høy kostnad, sies det.

Som det står videre i innlegget i nordnorsk debatt:

Norge har svært god erfaring med én hovedtype redningshelikopter. Sea King løste oppdraget i fem tiår. AW101 SAR Queen bygger videre på dette med felles utdanning, vedlikehold og logistikk. Standardisering gir effektiv drift, særlig i et lite land.

Alternativet er et lappeteppes av ulike helikoptertyper, uklare eierforhold og forskjellig regelverk (militært v/s sivil). Det øker kompleksiteten og svekker forutsigbarheten i en beredskap som skal fungere også i kriser.

Med AW101 SAR Queen i Tromsø vil en oppnå store synergier gjennom at basene i Bodø og på Banak vil bidra til økt beredskapskapasitet i Tromsø. Sammen vil

disse tre basene gi en økt styrking av beredskapsstabiliteten og totalberedskapen i Nord-Norge.

Flertallet gikk i 2021 inn for at basen skulle drives av Forsvaret blant annet for å sikre lik helikopterkapasitet på alle landets redningsbaser.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen vedr. redningshelikopterbasen i Tromsø datert 25.11.2025, Prop. 15 S (2025–2026) og til Stortingets anmodningsvedtak nr. 983 (2020–2021) om drift av redningshelikopterbasen i Tromsø.

Som jeg opplyser i brevet av 25.11.2025 har Justis- og beredskapsdepartementet gitt Hovedredningsentralen i oppdrag å utrede de samlede økonomiske og administrative konsekvensene av å overføre driften til Forsvaret, sammenlignet med å videreføre en løsning med sivil operatør. Bakgrunnen er at en overføring til Forsvaret vil kreve investeringer i størrelsesorden flere milliarder kroner. Det er derfor avgjørende å ha et grundig og kvalitetssikret beslutningsgrunnlag før Stortinget fatter vedtak om et så stort investeringsprosjekt. Dette skal sikre at Stortinget har tilstrekkelig og pålitelig informasjon om kostnader, nytte og risiko. Som en del av dette arbeidet er det naturlig at også en løsning med videreføring av sivil drift belyses, slik at Stortinget kan ta stilling til den framtidige organiseringen på et informert grunnlag.

Utredningen er nå til ekstern kvalitetssikring. Regjeringen vil så raskt som mulig etter kvalitetssikringen legge fram en proposisjon for Stortinget med forslag til valg av framtidig løsning for drift av redningshelikopterbasen i Tromsø.

SPØRSMÅL NR. 612

Innlevert 25. november 2025 av stortingsrepresentant Bent-Joachim Bentzen

Besvart 28. november 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

I Meld. St. 31 (2024–2025) skriver regjeringen at en desentralisert fengselsstruktur som bidrar til å oppfylle nærhetssprinsippet, må bevares og videreutvikles. Likevel sender departementet 17. nov. d.å. et oppdrag til Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) om å utrede nytt fengsel i Mos-

jøen-området med utgangspunkt i rapporten “Fremtidig fengselkapasitet (2024)” der KDI har anbefalt nedlegging av Fauske fengsel.

Mener regjeringen dette er i samsvar med meldingen, og at nedlegging og sentralisering av fengsel er et aktuelt tiltak?

Svar:

Oppdraget om å utrede nye fengsler i Ålesund- og Mosjøen-området er blant annet gitt på bakgrunn av at Statsbygg og Kriminalomsorgsdirektoratet i utredningen “Fremtidig fengselskapasitet (2024)” anbefalte å erstatte Nordland fengsel, avdeling høy sikkerhet Mosjøen (Mosjøen fengsel). Dette på grunn av at den tekniske tilstanden ved fengselet er kritisk, og at de har et pålegg fra Arbeidstilsynet som krever handling.

Når departementet først gir et oppdrag om utredning av nytt fengsel i regionen, er det hensiktsmessig å se på kapasiteten i regionen i stort. I utredningen skal

en vurdere valg av konsept, i tillegg til kapasitetsbehovet i regionen totalt sett. Dette ble varslet i Justis- og beredskapsdepartementets budsjettproposisjon for 2026, og er grunnen til at også Fauske fengsel og Vadsø fengsel er nevnt i oppdragsbrevet.

Utredningsarbeidet er i den aller første fasen, og det er ikke tatt noen beslutning om løsning for nytt fengsel i Mosjøen-området. Dette må regjeringen komme tilbake til etter at utredningen foreligger. Det er fortsatt viktig å bevare og videreutvikle en desentralisert fengselsstruktur, som bidrar til å oppfylle nærhetsprinsippet.

SPØRSMÅL NR. 613

Innlevert 25. november 2025 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 2. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan ministeren legge fram kva rutiner, praksis og kva som utløyer bruk av pasientfly, og ei oversikt over bruken av pasientfly i 2024 mellom Vigra og Værnes, samt grunnlaget for bruken av dette, og fordelinga av kostnadane mellom Helse midt og Helse Møre og Romsdal for slik bruk av pasientfly?

GRUNNGJEVING:

Helse Møre og Romsdal har svært dårlig økonomi, medan Helse midt har det stikk motsatte.

Helse midt og St Olavs hospital må derfor bruke pengane fornuftig, all form for sløsing og unødvendig pengebruk burde kome innbyggjarane i Møre og Romsdal heller til gode, ein helseregion som ligg ann til å få kutta sjukehusstilbodet pga. dårlig økonomi.

Det blir beskrevet frå pasientar at pasientreiser frå og til St Olavs Hospital ikkje blir gjennomført på billigast og mest hensiktsmessig måte i alle tilfeller.

Der er beskrivelsar av at pasientfly blir nytta i tilfeller der rutefly og anna pasientreiser kunne vore nytta, også i tilfeller der behov for følgespersonell er nødvendig, med bakgrunn i pasientfly sine ekstreme kostnader pr bruk. Pasienter reagerer på dette.

Ved bruk av pasientfly blir også bagasje sendt med anna transport, som også medfører betydelig høgare ekstra kostnader.

Sjølvsagt er pasientfly både heilt nødvendig og svært bra at finnes, men fornuftig bruk av midlane også gjeldande pasientreiser er viktig å fokusere på, som også kan være riktig og best for pasienten.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har i forbindelse med dette spørsmålet bedt Helse Midt-Norge RHF om en orientering om hvordan de vurderer behovet for transport av pasienter, herunder deres prioriteringer i bruk av pasientfly. I følge denne redegjørelsen brukes ambulansflyet på Vigra i all hovedsak til å frakte pasienter mellom sykehus i regionen, enten til et større sykehus for spesialisert behandling eller tilbakeføring til lokalsykehus for videre behandling. De poengterer at ambulansfly åpenbart er en begrenset ressurs og at all bruk må ha god indikasjon. Dette vurderes av flylege i Ålesund og/eller på Lørenskog, i samråd med rekvirerende og/eller mottakende avdeling.

Alle pasienter som fraktes med luftambulanse får en alvorlighetsskår (“NACA-score”) mellom 0 og 7, hvor 0 er frisk og 7 er død. Eksempelvis indikerer en skår på 3, alvorlig, men ikke livstruende sykdom/skade, hvor akutt intervensjon er nødvendig. En skår på 4 er sykdom som er potensielt livstruende. Alle pasienter med NACA 3 eller høyere har en medisinsk tilstand som krever et behandlingsnivå på lik linje som det man gir på sykehus.

Dermed kan ikke disse gå med rutefly eller annen offentlig transport.

I 2024 var det ifølge Helse Midt-Norge RHF 569 flytransporter til St. Olavs Hospital, og av disse var 278 fra Ålesund sjukehus og 126 fra Volda sjukehus. Av de 569 pasientene som ble fraktet med ambulansedy hadde 565 en alvorlighetsskår på 3 eller høyere. Majoriteten (85%) hadde en skår på 4 som er regnet som livstruende. Samme år (2024) var det 536 tilbakeføringer fra St. Olavs Hospital, hvor Ålesund og Volda tok imot henholdsvis 332 og 124 pasienter. Av disse hadde 506 en alvorlighetsskår på 3 eller høyere (majoriteten hadde skår på 3).

Helse Midt-Norge RHF poengterer i sin orientering at de få pasientene som fraktes frem eller tilbake med lavere skår enn 3 (NACA 1-2), har andre kompliserende faktorer ved seg som det må tas hensyn til, slik som for eksempel hjemmerespirator, tverrsnittskade, langtkommen kreftsykdom mv. Tilstander som gjør det svært utfordrende med offentlig transport. Helse Midt-Norge RHF

opplyser videre at det aktuelle ambulansedy er av type Beech B250 King Air og har svært begrenset plass. Medisinsk nødvendig utstyr blir derfor prioritert foran pasientbagen, hvilket da i så fall må fraktes på annen måte.

Kostnadene for bruk av ambulansedy faktureres fra Luftambulansetjenesten HF til de regionale helseforetakene. Kostnadsfordeling innad i regionen skjer etter en fast fordelingsnøkkel og ikke etter faktisk forbruk. I denne fordelingsnøkkel betaler St. Olav Hospital HF mest i Helse Midt-Norge.

Ettersom de aktuelle pasientgruppene ikke kan ta vanlig rutefly, er heller ikke tilrettelegging med en vanlig pasientreise relevant. Helse Midt-Norge RHF opplyser for øvrig om at det var 2321 vanlige flyreiser i regi av pasientreisekontoret mellom Vigra og Værnes i 2024.

Jeg registrerer avslutningsvis at det i redegjørelsen fra Helse Midt-Norge RHF også presiseres at det ofte benyttes buss mellom Ålesund og Trondheim når det er mulig.

SPØRSMÅL NR. 614

Innlevert 25. november 2025 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 2. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren legge fram ant. produserte rutekilometer for buss i landets fylkeskommuner i 2023, 2024, samanlikna med no i 2025?

BEGRUNNELSE:

Dagens regjering har vedteke krav om nullutslippsbussar frå og med 1/1-2025 i alle offentlige anbod.

Nye kinesiske bussar har inntatt landets fylker, og kostnadane med utskifting av ein fossil busspark har kosta fylkeskommunane svært dyrt, der fylka melder mangel på milliardbeløp ang. dette kravet.

Dei ulike fylkeskommunane har måttet kutte kraftig i busstilbodet og bussrutene, og som rammer innbyggjarane kraftig pga. vanvittige urealistiske klima og miljøkrav.

Svar:

Statistikkbanken KOSTRA inneheld statistikk om talet på produserte rutekilometer buss i landets kommunar (SSB

tabell 11910). Her finn ein tal for 2023 og 2024. Definisjonen på rutekilometer i KOSTRA er utkøyrtdistanse i rute (utan å medrekna posisjonskøyring).

Kollektivtrafikkforeningen har ein marknadsoversikt som viser talet på rutekilometer i gjeldande busskontraktar. Dette er det beste anslaget departementet har på rutekilometer for 2025. Tala for 2023 og 2024 (SSB tabell 11910) er relativt samanliknbare med 2025 (rutekilometer i kontraktane), men det er viktig å påpeika at dei ikkje er fullstendig samanliknbare.

Tabellen nedanfor viser produserte rutekilometer for buss i landets fylkeskommunar i 2023, 2024 og 2025 basert på datakjeldene som er skildra ovanfor.

	Rutekilometer (antall) SSB tabell 11910		Rutekilometer (antall) Markedsoversikt bussdrift
	2023	2024	2025
3000 Viken fylkeskommune (2020-2023)	72 321 116		
3100 Østfold fylkeskommune		10 138 726	10 411 185
3200 Akershus fylkeskommune		49 544 107	
3300 Buskerud fylkeskommune		11 857 793	11 794 128
Oslo og Akershus (Ruter)			75 618 554
0300 Oslo kommune	28 296 264	26 971 715	
3400 Innlandet fylkeskommune	21 915 452	22 368 707	21 033 000
3800 Vestfold og Telemark fylkeskommune (2020-2023)	19 843 596		
3900 Vestfold fylkeskommune		10 519 428	10 485 000
4000 Telemark fylkeskommune		9 341 445	8 765 000
4200 Agder fylkeskommune	19 164 070	19 151 391	18 850 400
1100 Rogaland fylkeskommune	23 304 076	22 810 333	23 583 000
4600 Vestland fylkeskommune	46 346 450	47 620 895	45 002 905
1500 Møre og Romsdal fylkeskommune	21 230 255	17 917 849	17 825 936
5000 Trøndelag - Tröndelage fylkeskommune	29 630 903	30 318 438	29 539 214
1800 Nordland - Nordlännda fylkeskommune	12 828 535	12 907 044	13 842 732
5400 Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarkku - Tromsa ja Finnmarkku fylkeskommune (2020-2023)	18 435 161		
5500 Troms - Romsa - Tromssa fylkeskommune		13 962 284	13 590 668
5600 Finnmark - Finnmarkku - Finnmarkku fylkeskommune		5 917 543	5 366 865
SUM	313 315 878	311 347 698	305 708 587

Som tabellen viser, har det samla sett vore ein svak nedgang i produserte rutekilometer frå 2023 til 2025 – 0,6 prosent nedgang frå 2023 til 2024 og 1,8 prosent nedgang frå 2024 til 2025. Dette bilete stemmer overeins med signala som er kome frå fylkeskommunane og kollektivselskapa, som har meldt at dei vil måtte redusere rutetilbodet som respons på kostnadsauken innan kollektivtransport. Samtidig veit vi frå SSB at det i 2024 vart registrert 729 millionar passasjerar i kollektivtransporten i Noreg, ein auke på 2 prosent frå 2023. Det har aldri vore registrert fleire passasjerar i kollektivtransporten enn i 2024. Av desse reiste 61 prosent av passasjerane med buss.

Regjeringa er godt kjend med auka kostnader på fylkeskommunal kollektivtransport og tek uroa frå fylkeskommunane om dette på alvor. Vi har difor auka bevilgningane til fylkeskommunane dei siste åra. Mellom anna har regjeringa i 2026 lagt opp til ein realvekst i dei frie inntektene til kommunesektoren på 4,2 milliarder kroner der 1 milliard kroner vert fordelt til fylkeskommunene. Vi har og beslutta å skaffe eit betre kunnskapsgrunnlag på dette området. Samferdselsdepartementet har sendt eit felles oppdrag til Jernbanedirektoratet og Statens vegvesen om å gjennomføre ei kartlegging og analyse av utviklinga i tilbod og kostnader i fylkeskommunal kollektivtransport. Analysen skal gie eit fagleg grunnlag som kan nyttast i Samferdselsdepartementets vidare vurderingar av verkemiddel og rammevilkår for fylkeskommunal kollektivtransport.

SPØRSMÅL NR. 615**Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe****Besvart 4. desember 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Når vil regjeringen legge frem utredningen om alternativer for å sikre allierte og egne fartøy adgang til havn og fasiliteter i Tromsøregionen?

BEGRUNNELSE:

I Stortingets innstilling til Langtidsplanen for Forsvaret som ble vedtatt i fjor står det følgende:

«Komiteen ber regjeringen utrede alternativer for å sikre allierte og egne fartøy adgang til havn og fasiliteter i Tromsøregionen. Komiteen ber regjeringen på egnet måte komme tilbake til dette».

Denne utredningen har regjeringen fortsatt ikke lagt frem, og det er uforståelig hvorfor regjeringen bruker så lang tid på å gjøre denne vurderingen. Det er behov for å øke norsk forsvarsevne og legge bedre til rette for allierte mottak i nordområdene, og det raskt. Forsvarskommisjonen pekte i sin rapport på behovet for å ta i bruk den

tidligere marinebasen Olavvern igjen til forsvarsformål, og i november i fjor var USA tydelige på at de ønsker å kunne benytte seg av fasilitetene på Olavvern. Heimevernet som har en rekke oppdrag i Tromsø mangler også basefasiliteter for sin nye innsatsstyrke.

Svar:

Tilrettelegging for mottak av allierte styrker i krise og krig er en sentral del av norsk sikkerhets- og forsvarspolitik. Gjennom behandlingen av Innst. 426 S (2023-2024) til Prop. 87 S (2023-2024) ba Stortinget regjeringen om å utrede alternativer for å sikre allierte og egne fartøy adgang til havn og fasiliteter i Tromsøregionen, og på egnet måte komme tilbake til dette. Dette arbeidet er pågående i departementet og sees også i sammenheng med prosessen med å vurdere videreutvikling og re-prioriteringer i langtidsplanen for forsvarssektoren. Regjeringen planlegger med å komme tilbake til Stortinget om saken til våren.

SPØRSMÅL NR. 616**Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 3. desember 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre konkret for hva som skal lyses ut knyttet til etableringen av forskningssenteret, kan statsråden bekrefte eller avkrefte at geografisk lokasjon for senteret er vedtatt, og hvor mange årsverk planlegges det for ved forskningssenteret når det er i full drift?

BEGRUNNELSE:

Viser til statsrådens svar i dokument nr. 15:513 (2025-2026).

I svaret skriver statsråden:

“Oppdrag om etablering av et nytt senter planlegges utlyst i henhold til regelverket for offentlige anskaffelser (...)”

Det framstår noe uklart hva statsråden konkret legger i at oppdraget om etablering av forskningssenteret skal lyses ut på anbud.

Svar:

Myndighetene har et ansvar for å legge forholdene til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale, samt gripe inn når og hvis den blir truet. For å følge opp dette ansvaret er det nødvendig å ha et solid kunnskapsgrunnlag om befolkningens deltakelse i og tilknytning til offentlighet-

en, samt befolkningens holdninger til ytringsfriheten og deres erfaringer med å ta den i bruk. Forskningen må være systematisk og muliggjøre sammenligning over tid for å identifisere risikofaktorer og uheldige utviklingstrekk. I regjeringens budsjettforslag for 2026 er det derfor foreslått å etablere et forskningssenter som kan bidra med langsiktig forskning på det offentlige ordskiftet, inkludert på fenomener som polarisering og desinformasjon. Det er ikke staten selv som skal stå for forskningssenteret, men Kultur- og likestillingsdepartementet vil lyse ut et oppdrag om etablering, som forskningsmiljøer og andre kan

søke på. Utlysningen vil skje i henhold til regelverket for offentlige anskaffelser for å ivareta reell konkurranse, hensynet til likebehandling og en mest mulig effektiv bruk av offentlige midler. Det er allerede en rekke etablerte forskningsmiljøer i ulike deler av landet som forsker på feltet, og som kan tenkes å søke på et slikt oppdrag. Derfor vil både geografisk lokasjon og, antall årsverk være noe man må komme tilbake til. I regjeringens budsjettforslag er det foreslått en bevilgning over kap. 335 post 01 på 5 mill. kroner, med en halvårseffekt fra høsten 2026.

SPØRSMÅL NR. 617

Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Morten Wold

Besvart 1. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvem snakker sant om hvorvidt Ringeriksbanen er innlemmet i Jernbanedirektoratets NTP-portefølje når direktoratet sier den ikke er det, mens statsråden sier den er det?

BEGRUNNELSE:

Nylig stilte jeg spørsmål til samferdselsministeren og fikk til svar at Ringeriksbanen er innlemmet i Jernbanedirektoratets NTP-portefølje. I et intervju med Hallingdølen svarer direktoratet at den ikke er det.

Direktoratets seksjonsleder for strategi og portefølje, Benedicte Bruun-Lie, uttalte til avisen at:

«Ringeriksbanen er ikke en del av Jernbanedirektoratets NTP-portefølje og det foreligger per nå ingen prioritering av videre oppfølging av Ringeriksbanen.»

Det er laget en liste av jernbaneporteføljen som skal prioriteres i perioden 2025–2036. Ringeriksbanen er ikke nevnt, verken i første eller andre periode, skriver Hallingdølen.

Våren 2024 krevde et flertall på Stortinget bestående av Høyre, Fremskrittspartiet, SV, Rødt, Venstre og Kristelig Folkeparti at regjeringen skulle legge FRE16 inn i NTP som et fellesprosjekt. Flertallet ba også regjeringen komme tilbake med en sak om hvordan dette skulle følges opp våren 2025. Det har fortsatt ikke skjedd.

Svar:

Etter behandlingen av Nasjonal transportplan 2025-2036, bad Stortinget regjeringen om å legge frem en sak som innpasset prosjektene det var flertallsvedtak for i Stortinget i NTP-porteføljen, seneste i forbindelse med RNB 2025 (vedtak 836).

Regjeringen la frem planen for innpassing av prosjektene allerede i Prop.1 S (2025). Om Fellesprosjektet Ringeriksbanen/E16 Skaret-Hønefoss står det «Ringeriksbanen og E16 Skaret—Hønefoss videreføres som i dag som et fellesprosjekt under Nye Veier AS utenfor selskaps ordinære portefølje, i tråd med Stortingets anmodningsvedtak». Det har med andre ord lik status som i forrige nasjonale transportplan, for perioden 2022-2033.

Når regjeringen viderefører Ringeriksbanen og E16 Skaret- Hønefoss som et fellesprosjekt hos Nye veier, betyr det at Ringeriksbanen er en del av Nasjonal transportplan for perioden 2025-2036. I april 2026 skal Jernbanedirektoratet levere en fjerntogstrategi til departementet, og der er Ringeriksbanen også en del av den porteføljen Jernbanedirektoratet vurderer for utvikling av togtilbudet på lenger sikt.

Fellesprosjektet er ikke en del av prosjektporteføljen til direktoratet, fordi prosjektet ligger i porteføljen til Nye veier. Dette er bakgrunnen for forvirring. Prosjektet er avhengig av en egen finansiering i statsbudsjettet utover det ordinære tilskuddet til Nye Veier, slik som det hadde før ny NTP ble lagt frem.

SPØRSMÅL NR. 618**Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 1. desember 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Mener statsråden fortsatt at saksbehandlingstiden for utslippstillatelse til Billerud Viken på Treklyngen på Ringerike er forsvarlig, gitt at prosjektet nå i praksis stoppes opp og investeringene står i fare?

BEGRUNNELSE:

Billerud Viken i Hønefoss mangler nødvendig utslippstillatelse, men regjeringen ser ikke ut til å klare å lande saken.

Prosjektet opplyser nå at de i praksis må stanse aktivitetene på Treklyngen i løpet av desember. De fullfører noen få gjenstående oppgaver i november, men har ikke mer å gjøre uten utslippstillatelse.

I svar på mitt skriftlige spørsmål 4. september viste statsråden til at saken er kompleks og krever grundig behandling. Nå har saken ligget i Klima- og miljødepartementet i nær et halvt år uten vedtak.

Departementet har hatt omfattende dokumentasjon fra COWI og APEM over lenger tid, blant annet analyser som viser at Norge bruker en metode for klassifisering av økologisk tilstand som avviker fra praksis i andre EU/EØS-land, inkludert Sverige og Finland.

Staten har bevilget 87 millioner kroner i støtte gjennom Enova til dette prosjektet. Dersom saken ikke avklares, står både prosjektet og støtten i fare – statlige

midler som kan gå tapt på grunn av manglende avklaring om utslippstillatelse.

Prosjektet er løftet frem som et flaggskip for grønn industri, skogbruk og eksport, med bred støtte lokalt, regionalt og nasjonalt. Alt det står på er avklaring av en utslippstillatelse – med de signaler dette gir til andre aktører som vurderer milliardinvesteringer i Norge innen grønn industri.

Svar:

Jeg forstår at det er stort engasjement for etablering av den typen industriprosjekt som det Billerud Viken AS har søkt om tillatelse til. Samtidig er dette en stor og kompleks sak som krever grundig behandling. Billerud Vikens prosjekt kan ha store rettslige, miljømessige og samfunnsøkonomiske konsekvenser. Vurdering av saken, samt innhenting og gjennomføring av nødvendige faglige vurderinger er tidkrevende.

Som nevnt i svar på skriftlig spørsmål i september til representanten Wold, deler jeg hans ønske om å legge til rette for fremtidsrettet og bærekraftig næringsvirksomhet. Både for samfunnet og for involverte bedrifter er det samtidig avgjørende at tillatelser som blir gitt er i tråd med de kravene til utslipp som følger av lover og regler. Jeg tror vi alle er tjent med at vi i behandlingen av denne og lignende saker sikrer tilstrekkelig grundighet i vurderingene, slik at vedtakene står seg rettslig.

SPØRSMÅL NR. 619**Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Synne Høyforsslett Bjørnbæk****Besvart 1. desember 2025 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland****Spørsmål:**

Hvordan vurderer statsråden konsekvensene av å kutte sykepleierstudieplasser i en region som allerede har dokumentert stor mangel på sykepleiere?

BEGRUNNELSE:

Hele kommunesektoren sliter med tilgangen til kvalifisert arbeidskraft innenfor pleie og omsorg. NAVs bedriftsundersøkelse for 2025 viser at sykepleier er blant yrkene med størst mangel på kvalifisert arbeidskraft nasjonalt, og

Nordland er et av fylkene der flest virksomheter ikke har lyktes med å rekruttere nødvendig kompetanse.

Likevel foreslår regjeringen å kutte 100 studieplasser i sykepleierutdanningene ved Nord universitet, UiT Norges arktiske universitet og Høgskolen i Molde.

Begrunnelsen er at institusjonene ikke fyller opp plassene. Samtidig er det grunn til å tro at dette i stor grad skyldes langvarig underfinansiering og svekkelse av studiesteder i nord.

Utdanningene i nord er dessuten utviklet for å fungere i distrikter og spredt bosetting, noe som gjør dem mer kostbare, men også avgjørende for å sikre tilgang på helsepersonell der behovet er størst. Å redusere studieplasser og tilhørende ressurser vil derfor kunne forsterke den allerede alvorlige sykepleiermangelen. Dette skjer samtidig som befolkningen blir eldre, og behovene innenfor pleie og omsorg vil øke betydelig. Det er en sterk sammenheng mellom hvor studieplassene ligger og hvor studenter velger å bosette seg etter endt utdanning, derfor er det grunn til å tro at beslutningen om flytte studieplasser sørover vil få store konsekvenser for bosetting, beredskap og et forsvarlig helsetilbud i denne delen av landet.

Svar:

Regjeringen har ikke foreslått å redusere antallet studieplasser i sykepleierutdanningen i Nordland eller i noen andre regioner. Bevilgningen til Nord universitet, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet og Høgskolen i Molde, vitenskapelig høgskole i logistikk er foreslått redusert fordi de på grunn av manglende søkergrunnlag ikke har økt kapasiteten som forutsatt ved tidligere studieplasstildelinger. Samtidig har regjeringen i forslaget til statsbudsjett for 2026 foreslått midler for til sammen 155 nye studieplasser i sykepleie ved Lovisenberg diakonale høgskole, OsloMet – storbyuniversitetet og VID vitenskapelige høgskole. Dette forslaget er uavhengig av forslaget om å redusere bevilgningen til noen andre institusjoner.

Jeg vil også understreke at departementet har hatt dialog med sektoren om dette. I tildelingsbrevene til universitetene og høyskolene for 2025 understreket departementet at omdisponeringer ville bli vurdert for 2026, og universitetene og høyskolene ble bedt om å forklare måloppnåelsen i årsrapporten for 2024. Regjeringen har også vært tydelig på at dersom opptakene fremover viser at institusjonene kan øke studentantallet i tråd med plassene de har fått tildelt, vil regjeringen vurdere å tilbakeføre midlene.

Ved studieplasstildelinger økes bevilgningen samtidig som det forutsettes at opptaket økes og at studenttallet øker over tid. Kravet ved studieplasstildelinger er definert i form av gjennomførte studiepoeng, hvor en studieplass følges av et krav om 60 studiepoeng (per kull, for å ta hensyn til at utdanningene går over flere år). Fordi

studiepoengproduksjonen også varierer av andre grunner enn kapasiteten, blant annet på grunn av varierende stryk/frafall, og har et etterslep på grunn av flerårige utdanninger, ser departementet imidlertid også på studenttallet og opptakstallene når måloppnåelsen vurderes. De aktuelle institusjonene har ikke nådd kravene knyttet til tildeling av midler til nye studieplasser. Regjeringen har likevel ikke foreslått å redusere antallet studieplasser, men å justere bevilgningen i 2026 i tråd med det antallet studenter de faktisk har. Dette er også grunnen til at departementet i budsjettforslaget for 2026 også er tydelig på at ambisjonene ligger fast, at det ikke er snakk om å ta ned eller flytte kapasitet, og at det er aktuelt å tilbakeføre midlene dersom plassene blir fylt fremover. For å ta høyde for det er også den budsjettmessige reduksjonen redusert til halvparten i 2026.

Skal vi rekruttere tilstrekkelig for å dekke store behov i arbeidslivet, må vi også rekruttere bredere. Da må vi ta høyde for at studentene er i ulike livssituasjoner. Fleksible tilbud er derfor viktig, og de siste årene har universitetene og høyskolene fått økt sin rammebevilgning med 320 mill. kroner for å styrke det fleksible og desentraliserte tilbudet. Det gjør det mulig å studere blant annet sykepleie nært der man bor, og det er et viktig supplement til de campusbaserte heltidsutdanningene. For mange av studentene, og særlig de yngre, er det et selvstendig poeng for personlig utvikling å forlate hjemstedet for en periode som ung voksen for å studere. Statistikk viser at mange av disse kommer tilbake til oppvekstområdet senest noen år etter utdanningen. Tilknytningen mellom studiested og arbeidssted bør derfor ikke tillegges overdrevent stor vekt.

Jeg vil legge til at også sykepleiere utdannet i sentrale kommuner er en ressurs for hele landet. Det største rekrutteringsgrunnlaget for de desentrale kommunene er personer som kommer fra regionen, uavhengig av hvor de har studert. Statistisk sentralbyrå (SSB) har undersøkt bosted etter utdanning for uteksaminerte kandidater fra noen velferdsutdanninger (lærerutdanninger, sykepleie, sosialt arbeid, mv.). Av velferds-kandidatene uteksaminert i 2015 var det 63 prosent som var bosatt i oppvekstfylket sitt to år etter endt utdanning, mens det var 40 prosent som studerte i oppvekstfylket (SSB-rapport 2022/9 «Bosetting etter endt utdanning»). For alle fylker var flesteparten av velferds-kandidatene fra fylket bosatt i fylket fem år etter endt utdanning. Av velferds-kandidatene uteksaminert i 2017 som var oppvokst i Troms eller Finnmark, var 72 prosent bosatt i Troms eller Finnmark to år etter endt utdanning (SSB-rapport 2023/35 «Bosetting etter endt utdanning – Troms og Finnmark»). Av kandidatene fra Troms eller Finnmark og som studerte utenfor Troms og Finnmark og var 19 eller 20 år ved studiestart, bodde halvparten i Troms eller Finnmark to år etter endt utdanning. Av velferds-kandidatene uteksaminert i 2020–22 som var bosatt i en distriktskommune året etter, hadde 82 prosent vokst opp i en distriktskommune (SSB 2025 «Sysselsetting

etter fleksibel velferdsutdanning»). Nesten alle disse har studert i mer sentrale kommuner og over en tredjedel i sentrale kommuner (sentralitetsklasse 1 og 2). Det er også personer som flytter til distriktskommuner fra mer sentrale kommuner. 18 prosent av velferds kandidatene uteksaminert i 2020–22 som var bosatt i en distriktskommune

året etter, hadde vokst opp i en sentral eller mellomsentral kommune. Av disse hadde 92 prosent også studert i en sentral eller mellomsentral kommune.

Fremover vil jeg jobbe for fortsatt høy rekruttering til sykepleiestudier av høy kvalitet, i hele landet og for hele landet.

SPØRSMÅL NR. 620

Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Synne Høyforsslett Bjørbæk

Besvart 2. desember 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hva vil energiministeren gjøre for å sikre at kommuner ikke presses til å selge hele eller deler av sine kraft- og energiselskaper som følge av trang kommuneøkonomi, og hvordan vil regjeringen bidra til å bevare lokalt eierskap og demokratisk kontroll over landets kraftressurser?

BEGRUNNELSE:

Kommunestyre over hele landet står i dag i en svært krevende økonomisk situasjon. I flere kommuner vurderes det nå å selge helt eller delvis eide kraftselskaper for å dekke underskudd eller finansiere løpende drift. Dette skjer til tross for at slike selskaper i lang tid har vært viktige langsiktige inntektskilder for kommunene, samt sentrale verktøy for lokal styring av kraftressursene.

Et økende press på å selge infrastruktur som gir stabile og forutsigbare inntekter, kan svekke både lokal kontroll over viktige naturressurser og kommunenes fremtidige økonomiske bærekraft. Det er bekymringsfullt dersom kortsiktige økonomiske utfordringer fører til redusert lokalt og offentlig eierskap i kraftsektoren.

Helt siden de første kraftutbyggingene på begynnelsen av 1900-tallet har det vært bred politisk enighet om at kommuner som avstår store naturverdier skal oppleve varig nytte av den verdiskapingen som skjer i deres område. Grunnen til dette er at naturinngrepene som følger av kraftutbygging påvirker allmenne goder som ferdsel, fiske, friluftsliv, reiseliv og retten til uberørt natur. Disposisjonsretten over slike verdier bør ligge hos våre demokratiske institusjoner, med kommunene i første rekke.

Lokalt eierskap i kraft er av nasjonal betydning.

Svar:

Regjeringen prioriterer kommuneøkonomien, men penger alene kan ikke løse alle utfordringene kommunene står ovenfor. Kommunene må gjennomføre krevende omstillinger og staten må legge til rette for god ressursbruk. Derfor har regjeringen satt ned en kommisjon som skal foreslå endringer som legger til rette for bedre ressursbruk i kommunesektoren.

Gjennom økte frie inntekter, forenkling og redusert statlig styringstrykk, legger regjeringen til rette for at kommunene kan gjøre nødvendig omstilling for å møte den krevende økonomiske situasjonen. Dette legger også til rette for at kommunene kan gjøre kloke beslutninger basert på lokale prioriteringer om hvordan de forvalter sine eierinteresser i kraftselskaper.

I Norge har vi stor grad av offentlig eierskap innenfor kraftsektoren både på statlig, regionalt og lokalt nivå. Jeg mener det er en styrke at vi eier og forvalter våre naturressurser i fellesskap. Vi skal ha politisk kontroll med energiresursene. I energipolitikken skal vi ha sterk politisk styring, offentlig eierskap og bidra til at fellesskapet får sin rettferdige andel av overskuddet.

Når det gjelder større vannkraftanlegg sikrer konsolideringsmodellen som følger av vannfallrettighetsloven norsk offentlig eierskap på statlig, fylkeskommunalt og kommunalt nivå. Anlegg underlagt dette regelverket kan kun overdras til statsforetak og norske kommuner og fylkeskommuner eller selskaper eid av disse med minst to tredeler av kapitalen og stemmene, og organiseringen er slik at det åpenbart foreligger reelt offentlig eierskap.

Stortinget har ved flere anledninger behandlet ulike forslag om å innføre tilsvarende eierskapsregulering som vi har for større vannkraftanlegg for både småkraftverk og vindkraftverk på land eller til havs.

Da Stortinget behandlet hjemfallssaken i 2008 ble det lagt til grunn at det under modellen fortsatt ville være uforandret adgang for private til å eie vannfall og mindre kraftverk under 4 000 naturhesterkrefter. Det ble videre i proposisjonen lagt til grunn at slike vannfall kunne erverves og bygges ut på samme vilkår av offentlige og private (innenlandske eller utenlandske) aktører, og at det også ville være slik i fremtiden. Jeg mener konsolideringsmodellen har tjent oss godt og er opptatt av forutsigbarhet i forvaltningen av vannkraftressursene.

Det er i dag en liten overvekt av private eiere i vindkraften, men den offentlige eierandelen har økt i det siste ved at norske offentlige aktører har overtatt anlegg fra utenlandske investorer. Mulighetene for private eller utenlandske investorer til å bygge, eie og drive vindkraftanlegg i Norge har vært avgjørende for å få gjennomført mange av de prosjektene som til nå er bygget eller er under bygging. Vi trenger mer utbygging av fornybar energi, og dette krever kapital. Innenfor de rammene myndighetene trekker opp i lovverket, vil fortsatt privat kapital være viktig for å realisere økt kraftproduksjon i Norge.

Det å etablere produksjonsanlegg for vindkraft både til lands og til havs er kapitalintensivt. Et lovverk som binder opp statlige, fylkeskommunale eller kommunale midler for å realisere disse produksjonsanleggene er etter min vurdering lite hensiktsmessig og det kan bli en betydelig hemsko for utviklingen av vindkraft. Her er det tvert imot viktig å gripe de industrielle mulighetene som finnes, innenfor rammene som lovverket trekker opp for god ressursutnyttelse.

Når det gjelder eierskapet til det kraftnettet som ikke eies av staten gjennom Statnett SF, er det også der stor grad av offentlig eierskap ved selskaper som er direkte eller indirekte eid av kommuner og fylker. Regelverket for nettvirksomheten er eierskapsnøytralt, men nettmonopolet er strengt regulert gjennom konsesjonsregelverket og den økonomiske reguleringen av nettselskapene. Det er i dag i liten grad privat eller utenlandsk innslag i eierskapet til nettvirksomheten i Norge.

Jeg mener myndighetene har god kontroll med både ressursforvaltning og prosjekter. Dette ivaretas i dag gjennom et omfattende konsesjonsregelverk.

SPØRSMÅL NR. 621

Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Geir Inge Lien

Besvart 1. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Jeg ber for tredje gang om at statsråden innhenter opplysninger om antall ansatte med «direktør» i stillingstittelen fra følgende selskaper der staten ved Samferdselsdepartementet har en eierandel på 100 %: Avinor AS, Bane Nor SF, Entur AS, Norske tog AS, Nye Veier AS og Vygruppen AS.

Kan jeg be om å få oversikten per selskap?

BEGRUNNELSE:

Viser til dokument nr. 15:358 (2025-2026) og dokument nr. 15:447 (2025-2026) og registrerer statsrådets motvilje om å innhente etterspurt informasjon fra selskaper der staten v/Samferdselsdepartementet har en eierandel på 100 %. Som eier forvalter staten store verdier på vegne av fellesskapet. Som stortingsrepresentant anser jeg det som en del av Stortingets løpende kontrollvirksomhet å få de etterspurte opplysningene fra ansvarlig statsråd.

Svar:

Rammene for statens eierutøvelse følger av regjeringens eierpolitikk, jf. Meld. St. 6 (2022-2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap, som Stortinget har sluttet seg til gjennom Innst. 190 S (2022-2023). Her fremgår det blant annet at bruken av selskapsformen bygger på en klar rollefordeling mellom eier og selskapsledelsen (styret og daglig leder) og at forvaltningen av selskapet er styrets ansvar. Hvilken type informasjon som etterspørres fra selskapene tar utgangspunkt i statens forventninger til selskapene, herunder på området «Organisering og kultur». Som vist til i mitt svar av 19. november 2025, har staten som eier blant annet en forventning til at organiseringen er effektiv og fremmer oppnåelse av selskapets mål og støtter selskapets strategier. En telling av antall ansatte med «direktør» i stillingstittelen er ikke en naturlig del av eieroppfølgingen på det aktuelle forventningsområdet.

SPØRSMÅL NR. 622**Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Stian Storbukås****Besvart 5. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hva vil regjeringen konkret gjøre for å innen kortest mulig tid utbedre allerede eksisterende tilfluktsrom?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Meld. St. 4 (25-26) hvor det ligger flere saker knyttet til tilfluktsrom. Regjeringen har så langt ikke levert på noen av sakene.

Det finnes en rekke ledende analytikere og historikere som sammenlikner den geopolitiske situasjonen i dag med situasjonen som var i 1938-1939. Vårt naboland driver invasjonskrig, og Europa står i verste fall overfor en dårlig fredsplan som bereder grunnen for videre russisk aggresjon.

Det er med andre ord ingen tid å miste med hensyn til både opprustning og beredskap, og Norge ligger på jumboplass i skandinavisk sammenheng med en dekningsgrad på 45 prosent.

Totalberedskapsmeldingen sier Sivilforsvaret skal økes fra 8000 til 12000 over en åtteårsperiode. Det ligger ingen midler til opptrapping i statsbudsjettet. Tilfluktsrom er nesten ikke omtalt i forslag til statsbudsjett, utover en vag formulering om «intensivere oppfølgingen av eksisterende tilfluktsrom med tanke på vedlikehold, opplæring og tilsyn».

Den 31. oktober hadde TV2 en reportasje om tilstanden på tilfluktsrommet på St. Hanshaugen, hvor det var mugg, sopp og generelt elendig tilstand. Dette er helt sikkert bare toppen av et digert isfjell.

Sendretkigheten på sakene regjeringen skal levere om tilfluktsrom er ikke til hinder for å kunne utbedre eksisterende anlegg. Den vage formuleringen som er sitert fra Prop. 1 S (25-26) er ikke understøttet av konkrete midler, og det er grunn til å stille spørsmål om regjeringen tar dette på alvor.

Svar:

Jeg kan forsikre representanten om at regjeringen er opptatt av at sivilbefolkningen skal være godt beskyttet, dersom krigshandlinger skulle finne sted i Norge. Regjeringen arbeider målrettet med å styrke den sivile beredskapen, og tilfluktsrom er et av mange viktige element i totalberedskapen. Godt samspill mellom statlige, kommunale og private aktører er avgjørende for at tiltakene skal fungere i praksis.

Regjeringen prioriterer arbeidet med beskyttelses tiltak og tilfluktssteder høyt. Vi vil i 2026 starte kartlegging av eksisterende infrastruktur som kan benyttes som tilfluktssteder for allmennheten, slik som eksempelvis parkeringsanlegg, tunneller og fjellanlegg. Plikten til nybygging har ikke vært praktisert siden 1998. Regjeringen jobber derfor med å ferdigstille et høringsutkast til ny forskrift om tilfluktsrom, som vil gjeninnføre plikten til å bygge nye tilfluktsrom i utsatte områder. Disse tiltakene skal bidra til å øke dekningsgraden for tilfluktssteder i befolkningen.

I tillegg intensiverer vi oppfølgingen av eksisterende tilfluktsrom. Det er i dag omtrent 18 600 tilfluktsrom i Norge, med plass til i overkant av 2,5 millioner personer. 18 000 av disse er private tilfluktsrom, som er bygget for personer som normalt oppholder seg på den aktuelle eiendommen. De private tilfluktsrommene har plass til omtrent 2,2 millioner personer. I tillegg er det nærmere 600 offentlige tilfluktsrom, med plass til rundt 300 000 personer. De offentlige tilfluktsrommene er bygget av kommunen til bruk for befolkningen i et område.

Eksisterende tilfluktsrom utgjør en betydelig ressurs. Jeg er opptatt av at eierne, ved behov, hever den gjennomgående standarden på eksisterende tilfluktsrom, slik at disse i enda større grad skal kunne tjene sitt formål i en beredskapssituasjon. For å oppnå dette, arbeides det for større bevissthet hos tilfluktsromeiere om de pliktene de har etter regelverket. Sivilforsvaret jobber med veiledning og kompetanseheving for å bidra til dette. Med tiltakene rettet mot eksisterende tilfluktsrom sikrer vi gradvis at tilfluktsrommene opprettholder sin funksjon og kan tas i bruk dersom situasjonen krever det.

SPØRSMÅL NR. 623

Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Stian Storbukås
Besvart 5. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hvor mange omvendte voldsalarmer er gitt i landets politidistrikter grunnet av partnervold siden april 2024, hvor mange har søkt om OVA etter straffeprosessloven, hvor mange har fått det etter denne bestemmelsen, og kan statsråden redegjøre for hva gjennomsnittstiden er for bærere av OVA i politidistriktene, gitt på bakgrunn av partnervold?

BEGRUNNELSE:

Det vises til begrunnelsen i spørsmålet fra representanten Silje Hjemdal (Dokument nr. 15:492 (2025-2026)), om-dannet til å omfatte alle landets politidistrikt. Det må dog synliggjøres tall for hvert distrikt.

Representanten anser at omvendt voldsalarm kan være et svært viktig virkemiddel for å beskytte ofrene for partnervold. Derfor er det av interesse av å se hvordan

virkemiddelet benyttes over hele landet, og om hvorvidt det finnes skjevheter i praktiseringen av lovverket.

Svar:

Vold i nære relasjoner er i de aller fleste tilfellene gjen-takende, og for å kunne beskytte voldsutsatte er det helt vesentlig også å ha et fokus på voldsutøver. Innsatsen for å øke bruken av omvendt voldsalarm har derfor stått sen-tralt i regjeringens helhetlige satsning for å forebygge å bekjempe vold i nære relasjoner.

Frem til lovendringen i april 2024 lå tallet på il-eggelse av omvendt voldsalarm på ca. 20 i året. Fra april 2024, til og med 31. oktober 2025 har politiet ilagt besøks-forbud med elektronisk kontroll etter straffeprosesslov-ens § 222 i totalt 504 saker.

Når det gjelder representantens spørsmål om hvor-dan ileggelse av omvendt voldsalarm fordeler seg mellom politidistriktene vises dette i tabellen under. Tallene er hentet ut pr. 31. oktober 2025.

	2024		2025	
Distrikt	Kontaktforbud	Besøksforbud	Kontaktforbud	Besøksforbud
201 - Oslo	2	37	2	67
202 - Øst	6	37	4	86
203 - Innlandet	0	8	0	7
204 - Sør-Øst	6	15	1	49
205 - Agder	0	6	0	12
206 - Sør-Vest	2	17	1	46
207 - Vest	3	11	4	23
208 - Møre og Romsdal	0	4	2	7
209 - Trøndelag	0	26	4	21
210 - Nordland	0	5	0	10
211 - Troms	1	2	1	5
212 - Finnmark	3	3	0	0
TOTALT	23	171	19	333

For å kunne gi presise tall på antallet saker som er knyttet til vold i nære relasjoner vil det være nødvendig å foreta en manuell kvalitetssikring av alle saker. Dette ble gjort i forbindelse med svaret på representanten Hjemdals spørsmål (Dokument nr. 15:492 (2025-2026)) vedrørende situasjonen i Vest politidistrikt. Politidirek-toratet opplyser at en manuell gjennomgang på nasjonalt

nivå vil kreve tid langt utover rammen jeg har til rådighet for å besvare spørsmålet.

Det er imidlertid ikke grunn til å tro at fordelingen på sakstyper i Vest politidistrikt skiller seg nevneverdig fra landet som helhet. I perioden fra april 2024 til og med 31. oktober 2025, ila Vest politidistrikt besøksforbud med elektronisk kontroll etter straffeprosessloven i totalt 34

saker. 17 av disse sakene omhandler partnervold. De resterende sakene omhandler primært vold i nære relasjoner for øvrig.

Den enkelte som er utsatt for kriminalitet kan ikke søke om omvendt voldsalarm. Tiltaket vurderes av påtalemyndigheten i hver enkelt sak, som da kan beslutte besøksforbud med elektronisk kontroll eller nedlegge påstand om kontaktforbud med elektronisk kontroll for domstolen. Fornærmede kan be om at omvendt voldsalarm vurderes som et ledd i eksempelvis inngivelse av en anmeldelse. Vurderingen og beslutningen fattes også i disse sakene av påtalemyndigheten.

Lengden på perioden med elektronisk kontroll varierer. Besøksforbud med elektronisk kontroll kan ilegges for inntil ett år av gangen.

I saker der det er ilagt besøksforbud med elektronisk kontroll varierer gjennomføringsperioden alt fra noen uker og opp mot ett år. I enkelte saker kan tiden for pålenking være forlenget. Politidirektoratet opplyser imidlertid at de ikke har detaljerte opplysninger om dette.

Statistikk på gjennomsnittstiden for saker som omhandler besøksforbud med elektronisk kontroll er tilgjengelig fra 1.1.25. I perioden 1.1.25 - 31.10.2025 er gjennomsnittstiden cirka 4 mnd. (0,32 år).

SPØRSMÅL NR. 624

Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 4. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hva vil være provenyvirkingen av å likebehandle ektefeller og samboere i dokumentavgiftsloven § 8, slik at også samboere eksempelvis kan få overta fritidseiendom ved dødsfall uten at det utløser dokumentavgift?

Svar:

Dokumentavgiften er en avgift som utløses ved tinglysing av dokument som overfører hjemmel til fast eiendom. Avgiftssatsen er på 2,5 pst. av salgsverdien til eiendommen ved tinglysingstidspunktet.

Overføring av hjemmel til fast eiendom mellom ektefeller er fritatt for dokumentavgift. Fritaket gjelder under ekteskapet, ved den annen ektefelles død, eller ved skifte av felleseie i forbindelse med separasjon eller skilsmisse, jf. dokumentavgiftsloven § 8 første ledd bokstav a og stortingsvedtaket om dokumentavgift § 2 bokstav e. Tilsvarende fritak gjelder ved overføring av felles bolig mellom samboere ved samlivsbrudd eller ved den ene partens død, jf. dokumentavgiftsloven § 8 andre ledd. Overføring av fast eiendom utover deres felles bolig, for eksempel fritidseiendom, omfattes ikke.

I dokumentavgiftsloven oppstilles det krav til hva som skal regnes som samboerskap. Fritaket skal kun gjøres gjeldende for samboere i betydningen «to personer som lever i et ekteskapslignende eller partnerskapslignende forhold». I tillegg til dette hovedvilkåret foreligger det

to alternative tilleggsvilkår, enten felles folkeregistrert adresse i minst to år forut for samlivsbruddet, eller at paret venter, har eller har hatt felles barn.

I forarbeidene er det uttalt at:

«samboere ikke er en klart definert gruppe slik som ektefeller, og at et fritak dermed vil kunne medføre dokumentasjons- og avgrensningsproblemer».

, jf. Innst. S. nr. 210 (2005-2006). Disse hensynene virker derfor å være lagt til grunn for den snevrere avgrensningen av fritaket for samboere til kun å omfatte deres felles bolig. Jeg ser imidlertid at det kan stilles spørsmål til hvor sterkt disse hensynene gjør seg gjeldende så lenge vilkårene for faktisk samboerskap er oppfylt. Finansdepartementet vil derfor be Skattedirektoratet om å vurdere dette nærmere.

En eventuell utvidelse av fritaket for samboere forutsetter nærmere utredning og må behandles i det samlede skatte- og avgiftsopplegget i forbindelse med det ordinære budsjettarbeidet.

Departementet har ikke tall på overføringer av fritidsboliger mellom samboere, og kan dermed ikke innenfor tidsrammen for spørsmål til skriftlig besvarelse angi noen provenyeffekt av forslaget.

SPØRSMÅL NR. 625**Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Margret Hagerup****Besvart 3. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hva er bakgrunnen for at DMPs vurdering av behandling ved overgangsplager kun omfatter hormonelle alternativer?

Svar:

Direktoratet for medisinske produkter leverte 31. oktober i år svar på oppdrag knyttet til hormonbehandling i overgangsalderen.

Bakgrunnen for at oppdraget var avgrenset til hormonell behandling, er at dette er en legemiddelgruppe som har vært lenge på markedet, men aldri har vært vur-

dert for forhåndsgodkjent refusjon. For nye legemidler som kommer på markedet etter 2018, stilles det imidlertid krav om en metodevurdering, der prioriteringskriteriene nytte, ressursbruk og alvorlighet skal vurderes før det ev. kan innvilges refusjon. Nyere ikke-hormonell behandling som har kommet på markedet etter 2018 vurderes etter det ordinære regelverket for blåreseptfinansiering. DMP har blant annet vurdert legemiddelet Veoza (fezolinetant) til bruk hos kvinner som ikke kan bruke hormonbehandling, og fattet 7. april 2025 vedtak om at det ikke innvilges forhåndsgodkjent refusjon med begrunnelsen at ressursbruken ikke står i et rimelig forhold til nytten av legemiddelet hensyntatt tilstandens alvorlighet.

SPØRSMÅL NR. 626**Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo****Besvart 4. desember 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hvor mange småkraftprosjekter ligger for øyeblikket til behandling hos NVE; hvor mye tilsvarende disse i omsøkt effekt (MW) og kraft (GWh); hva er gjennomsnittlig total saksbehandlingstid (inkludert tiden før man har fått tildelt saksbehandler) for saker som har blitt godkjent i perioden 2021-2025, og hvor mange søknader har NVE selv lagt i kø eller stilt i bero?

BEGRUNNELSE:

Mer ren norsk vannkraft er viktig for å få ned strømprisene, sikre nok ren og rimelig kraft til industrien og sørge for kostnadseffektive utslippskutt.

Svar:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) opplyser at det ved utgangen av november 2025 var 39 saker som omhandler småkraftprosjekter til behandling i NVE. Prosjek-

tene vil, dersom alle skulle få konsesjon, samlet kunne gi en installert effekt på om lag 65 MW og 200 GWh i estimert årlig middelproduksjon. Til sammenligning behandler NVE nå større vannkraft som til sammen kan gi om lag 2900 MW og 1300 GWh.

NVE har ulike typer saker som gjelder småkraft, slik som søknader om ny vannkraftproduksjon, planendringer, utsettelse av byggefrist og opprustning og utvidelse av eksisterende småkraftanlegg. NVE legger til grunn at saker til behandling er saker hvor det er blitt tildelt saksbehandler.

Dersom en sak er stilt i bero, så er det fordi søker har bedt NVE om å avvente videre saksbehandling. Bakgrunnen for dette kan for eksempel være at søker ønsker å revurdere prosjektet, endre prosjektet eller at søker selv har uavklarte punkter i søknaden.

Saksbehandlingstiden for søknader om nye småkraftverk er normalt 1-2 år fra saken blir tildelt saksbehandler til endelig vedtak er klart. Slik behandling forutsetter en komplett konsesjonssøknad og at tiltaket er

lite kontroversielt. Inkludert i disse tidsestimatene er tiden som påløper om søker ønsker endringer i løpet av saksbehandlingsperioden. Slike ønsker kan gi behov for nye kartlegginger og høringer. NVE erfarer at slike prosesser er relativt vanlige.

Per utgangen av november 2025 har NVE mottatt 92 småkraftsaker som ennå ikke har fått tildelt saksbehandler. Disse sakene utgjør samlet om lag 295 MW og 820 GWh dersom alle skulle få konsesjon. Flere av sakene mangler imidlertid avklaring om nettkapasitet fra nettselskapet.

Videre oppgir NVE at det er 7 småkraftsaker som har fått konsesjon i perioden 2021-2025. Disse konkrete sakene har hatt en gjennomsnittlig tid hos NVE på 4 år og 4 måneder inkludert perioden før saksbehandler ble tildelt. Dette snittet dras særlig opp av en enkeltsak, som blant annet manglet nettavklaring og dermed ble nedprioritert. I tillegg manglet noen av disse sakene et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag, og det var derfor nødvendig med tilleggsutredninger.

Jeg mener det er riktig at NVE skal prioritere søknader som kan bidra med betydelig kraftproduksjon og/eller effekt som kan gi fleksibilitet i kraftsystemet. Blant småkraftsakene nedprioriteres saker uten avklaring fra nettselskapet, mens søknader om utsettelse av byggefrist for allerede gitte konsesjoner prioriteres.

Alle saker, uavhengig av størrelse, skal uansett ferdigbehandles innen rimelig tid. Jeg mener NVE har en god og systematisk tilnærming der prosjekter som raskest kan bidra med kraft inn i kraftsystemet prioriteres.

Regjeringen har foreslått og fått gjennomført en historisk styrking av NVE over statsbudsjettet. De økte midlene har blant annet gått til flere saksbehandlere til konsesjonsbehandling og til digitalisering som bidrar til raskere og bedre behandling av søknader. Ytterligere styrking er foreslått for 2026. Disse ressursene kommer også småkraftsaker til gode. Det tar noe tid å bygge opp nye ressurser. Vi har derfor ikke per nå sett den fulle effekten av ressursøkningen.

SPØRSMÅL NR. 627

Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo

Besvart 5. desember 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at de ti kraftverkene som ifølge Arbeiderpartiet har «kostet oss 60 MW i effekt», til sammen nedjusterte sin midlere årsproduksjon i underkant av 100 GWh (0,1 TWh)?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt spørsmål i Dokument nr. 15:302 (2025-2026) hvor statsråden kun svarer på det anslåtte effekttapet (MW) de ti kraftverkene utgjør ved nedjustering, og at jeg også spurte om tapet i produksjonen (f.eks. GWh per år), siden det er vel så vesentlig for det som i hovedsak er ikke-regulerbar vannkraft.

Statsråden skriver at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har opplyst dem om at det er bygget ti kraftverk som har fått konsesjon til prosjekter med samlet generatorytelse i kraftverket over 10 MVA (megavoltampere) og som etter økningen av grensen for grunnrenteskatt til 10 MVA har fått tillatelse til planendringer som inkluderte nedskalering av generatorytelsen.

Redusert effekt som følge av planendringene er ifølge statsråden om lag 60 MW, uten at statsråden med sikkerhet kan fastslå at disse nedjusteringene skyldes skattemessige tilpasninger. Statsråden vedgår for eksempel at miljøvirkningene i flere av prosjektene kan ha blitt noe forbedret som følge av reduksjon i produksjonskapasiteten. Manglende kapasitet/tilgang på nett kan også være en årsak. Representanten har sett på hvilke ti

kraftverk regjeringens anslag trolig kan dreie seg om. Der-
som man undersøker informasjonen på NVE sine nett-
sider om konsesjonssakene for disse vannkraftverkene,
kommer det frem at samlet tap av midlere årsproduksjon
grunnet nedjusteringer av disse kraftverkene er om lag 90-
100 GWh.

Svar:

Faktisk produksjon fra et vannkraftanlegg vil variere fra
år til år avhengig av tilsiget i vassdraget. Hvor mye høyere

den faktiske produksjonen i anleggene hadde vært uten
planendringen, vil derfor variere.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har
vurdert hvilke konsekvenser planendringer underveis i
prosessen har medført for kraftproduksjonen.

NVE har gjennomgått konsesjonssøknadene for
de aktuelle prosjektene. Basert på dette fremgår det at ef-
fektytelsen i kraftverkene har blitt redusert med til sam-
men 63,5 MW som følge av planendringene. Dette utgjør
anslagsvis en reduksjon i årlig middelproduksjon i disse
kraftverkene på i underkant av 100 GWh, slik represent-
anten også legger til grunn.

SPØRSMÅL NR. 628

Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Mudassar Kapur

Besvart 4. desember 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Hva er bakgrunnen for at regjeringen nok en gang la frem
et statsbudsjett der barnevernet i Oslo forskjellsbehan-
dles?

BEGRUNNELSE:

Det blågrønne byrådet i Oslo har de siste to årene ut-
viklet den beste verktøykassen i Norge for å bekjempe
ungdomskriminalitet og utenforskap. Tiltakene kalles
Hovedstadsløftet, og spenner fra forebyggende tiltak og
tidlig innsats, til tiltak rettet mot gjengangere som vil ut av
kriminelle miljøer. Byrådet setter av 123 millioner kroner
mer til denne satsingen i sitt budsjett for neste år.

Oslo kommune gjør mye og skal gjøre mye, men
løsningene i kampen mot ungdomskriminalitet ligger i et
samarbeid mellom stat og kommune.

Barnevernet spiller en viktig rolle i å håndtere
ungdomskriminalitet, spesielt for barn som viser utford-
ringer og har risikofaktorer. Likevel får barnevernet i
Oslo kun kompensert for om lag halvparten per barn fra
staten sammenlignet med alle andre steder i Norge, selv
om Stortinget allerede for et år siden var klar på at Oslos
barnevern skal likebehandles med resten av landet.

Svar:

Alle barn som trenger omsorg og støtte fra barnevernet
skal få den hjelpen de trenger, når de trenger den, uavhen-

gig av hvor de bor og hvordan barnevernet er organisert
der.

I Oslo er barnevernet organisert annerledes enn i
resten av landet, da Oslo kommune som den eneste kom-
munen i landet har ansvaret også for andrelinjen i barnev-
ernet, som inkluderer barnevernsinstitusjoner og spesi-
aliserte fosterhjem. Slik har det vært siden staten i 2004
overtok ansvaret for alle barnevernsoppgaver som tidlige-
re lå hos fylkeskommunen, med unntak av i Oslo. Det ble
vurdert at Oslo kommune hadde en godt etablert barnev-
erntjeneste med tilstrekkelig kapasitet og kompetanse, og
kommunen ønsket også å fortsette å ha denne oppgaven.

Finansieringen av andrelinjebarnevernet i Oslo er
derfor også annerledes og skjer med et særskilt fylkeskom-
munalt rammetilskudd. Tilskuddet justeres årlig med den
anslåtte pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren, og
siden 2015 blir tilskuddet også justert med anslått vekst
i 1-18-åringer i Oslo. I statsbudsjettet for 2026 foreslo re-
gjeringen på bakgrunn av dette å gi 895,4 mill. kroner i til-
skudd til andrelinjebarnevernet i Oslo. I budsjettforliket
mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet, SV, MDG og Rødt
er det enighet om å øke tilskuddet med ytterligere 50 mill.
kroner i 2026.

Regjeringen har i tillegg prioritert flere tiltak for
et bedre barnevern i Oslo, blant annet én-til-én oppføl-
ging av unge som begår eller har risiko for å begå alvorlig
eller gjentakende kriminalitet, og et nytt MST-team i Oslo,
som er et behandlingstiltak for familier med ungdom som
har alvorlige relasjonsutfordringer. Vi har også prioritert

midler til forebyggende arbeid mot barn og unge, som for eksempel beredskapsteam på skoler og kriminalitetsforebyggende arbeid, og vi har prioritert å styrke kommuneøkonomien.

Jeg har stor forståelse for at situasjonen for Oslo kommune er krevende. Som resten av landet har Oslo opplevd økte kostnader i barnevernet og barn med større og mer sammensatte utfordringer.

Like fullt har regjeringen etter en helhetlig vurdering ikke foreslått endringer i dagens statlige finansiering av barnevernet i Oslo nå. Jeg viser til omtalen i Prop 1 S (2025-2026) for Barne- og familiedepartementet hvor flertallsmerknaden fra familie- og kulturkomiteen om finansiering av barnevernet i Oslo er svart ut.

Hovedårsaken til det er at verken bevilgningen eller oppgavene til hhv. Bufetat og andrelinjebarnevernet i Oslo er direkte sammenlignbare. Bufetats ansvar for andrelinjebarnevernet for alle landets kommuner innebærer bl.a. at etaten også må støtte kommuner med ulike forutsetninger for sin dialog og samhandling med Bufetat når de har behov for tiltak i andrelinjebarnevernet. Bufetat kan heller ikke på samme måte som Oslo kommune

se hele tiltakskjeden i barnevernet i sammenheng. Bufetat må levere på bistandsplikten overfor kommunene når et barn trenger institusjonsplass.

Nylig mottok jeg rapporten Omsorg og ansvar – Styring og organisering til barnas beste, som i hovedsak omhandler organiseringen av det statlige barnevernet. Rapporten har også kommet med anbefalinger om tiltak som skal bidra til bedre samarbeid mellom Oslo kommune, Bufdir og Bufetat og om organiseringen av barnevernet i Oslo. Det er viktig at anbefalingene i rapporten gjennomgås og vurderes grundig, og derfor er rapporten sendt på bred og åpen høring, med frist i slutten av januar. For det som omhandler Oslo direkte, vil særlig høringssvaret fra Oslo kommune være sentralt i regjeringens arbeid videre. Jeg er opptatt av å ha en god dialog med Oslo kommune og har allerede gjennomført et møte med byråd for sosiale tjenester i Oslo kommune der vi blant annet diskuterte Oslos foreløpige vurderinger av selve rapporten og anbefalingene som er relevante for Oslo. Jeg vil fortsette dialogen med Oslo kommune etter høringen av rapporten.

SPØRSMÅL NR. 629

Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen

Besvart 4. desember 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

I Klassekampen 4. november fremkommer det at flere medier, som tilbyr bredt redaksjonelt innhold men har en abonnementsmodell, faller utenfor dagens ordning for pressestøtte. Dette innebærer at slike medier må operere med vesentlig svakere økonomiske rammer enn aktører med mer tradisjonelle inntektsmodeller.

Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av kriteriene for pressestøtte, med sikte på å modernisere ordningen slik at den bedre reflekterer dagens mediemangfold og digitale utvikling?

Svar:

I henhold til mediestøtteleven § 3 skal regjeringen foreslå faste, langsiktige økonomiske rammer for NRK og de direkte tilskuddsordningene for mediestøtte gjennom fireårige styringssignaler. Forslag til styringssignal skal leg-

ges frem for Stortinget i en budsjettproposisjon året etter stortingsvalg, og skal bygge på en helhetlig gjennomgang av mediepolitikken og de mediepolitiske virkemidlene. Til grunn for forslaget om fireårige styringssignaler skal det ligge en bred omtale av de økonomiske forutsetningene for medievirksomhet i Norge.

Produksjonstilskuddet for nyhets- og aktualitetsmedier er det viktigste tiltaket vi har for å sikre et mediemangfold i hele landet. Ordningen ble revidert i 2022, og den nye forskriften tredde i kraft med virkning fra 1. januar 2023. Ettersom forskriften ble revidert for få år siden, og for å sikre forutsigbarhet for mottakerne, vurderte jeg at det ikke var hensiktsmessig med en helhetlig gjennomgang av regelverket i forbindelse med arbeidet med styringssignalet for kommende periode. Samtidig er det viktig å kontinuerlig evaluere og forbedre regelverket, i dialog med Medietilsynet og med mediebransjen. Jeg ba derfor Medietilsynet om å vurdere behovet for å justere enkelte deler av regelverket for mediestøtte. De leverte

sin rapport om de direkte mediestøtteordningene 19. november. Rapporten er nå til behandling i departementet.

Det konkrete spørsmålet som representanten viser til handler om medieselskap som gir ut mer enn ett medium, noe det ikke er åpnet for i forskriften. Dette er ikke konkret vurdert i Medietilsynets rapport, men er tatt opp

i mediebransjens innspill til Medietilsynets arbeid. På bakgrunn av Medietilsynets rapport, bransjens innspill til rapporten og andre innspill til departementet, vil jeg vurdere om det er behov for å justere regelverket. I så fall vil departementet sende et forslag på høring i løpet av den neste styringssignalperioden.

SPØRSMÅL NR. 630

Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen

Besvart 4. desember 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Hvordan vil kulturministeren sikre at frivillighetspolitikken fortsatt skal understøtte arbeidsmarkedspolitikken, når Lotterinemnda fjerner viktige insentiver for frivillige organisasjoners arbeid med å inkludere flere i arbeidslivet, gjennom sin tolkning av forskriften om momskompensasjon for frivillige organisasjoner?

BEGRUNNELSE:

I perioden 2023 – 2025 behandlet Lotterinemnda 150 klager i momskompensasjonsordningen. Nemnda avviste 30 klager over avslag på søknad om kompensasjon fra frivillige organisasjoner for utgifter til aktiviteter som hadde som mål å inkludere flere i arbeidslivet. Dette til tross for at majoriteten av klagerne hadde fått momskompensasjon knyttet til de samme aktivitetene i foregående år. Aktivitetene dreide seg om bl.a. arbeidstrening og psykososial støtte for kvinner med innvandrerbakgrunn, personer som sliter med psykisk helse, rus eller har soningsbakgrunn. Lotterinemnda begrunnet avvisningen av klagen med at aktivitetene organisasjonene søkte momskompensasjon for, bidrar på samfunnsområder som det offentlige har et lovpålagt ansvar for. Dermed kommer organisasjonenes aktiviteter det offentlige til gode. Høsten 2025 gjennomfører Lotteritilsynet ytterligere gjennomgang av aktiviteter i flere organisasjoner, som i siste instans har inkludering i arbeidslivet som mål, for å avgjøre om har rett til momskompensasjon. En naturlig konsekvens av at organisasjonene mister momskompensasjon for utgifter til aktiviteter på områder som det offentlige har et lovpålagt ansvar for, er at de nedprioriterer disse aktivitetene. Samtidig står 700 000 personer i yrkesaktiv alder utenfor arbeid og utdanning, hvorav 100 000 er under 30 år. Tidlig marginalisering og utenforskap

er estimert til å koste 73 milliarder kroner i året, ifølge beregninger fra Oslo Economics. I Perspektivmeldingen skriver regjeringen «For å oppnå høyere sysselsetting må strukturelle tiltak vurderes og ulike politikkområder virke sammen.» Og i Arbeidsmarkedsmeldingen skriver regjeringen at både private, frivillige og ideelle aktører er viktige samarbeidspartnere for å nå målet om at flere skal få en stabil tilknytning til arbeidslivet. I ytterste konsekvens kan man se for seg at Lotterinemndas praksis får konsekvenser på flere områder der det offentlige har lovpålagte ansvar og samtidig behov for samarbeid med organisasjonen, for eksempel knyttet til klimamål og menneskerettigheter.

Svar:

Kultur- og likestillingsdepartementet samordner den statlige frivillighetspolitikken, mens det enkelte departement har ansvar for virkemidler og tiltak som berører frivillige organisasjoner i sin sektor. Et sentralt mål for den statlige frivillighetspolitikken er at alle skal ha muligheten til å delta, uavhengig av bakgrunn og hvor de bor. Regjeringens viktigste virkemiddel for å nå dette målet er å sørge for at frivillig sektor har gode rammevilkår. Det inkluderer forutsigbar finansiering og treffsikre og enkle støtteordninger.

Regjeringen har derfor sikret full merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner i hele stortingsperioden 2021–2025, og det er også i budsjettforslaget for 2026 lagt til grunn full innvilgelse. Ordningen sikrer en grunnfinansiering av frivilligheten og støtter opp om arbeidet som frivillige organisasjoner gjør innenfor en rekke samfunnsområder. I 2026 har vi foreslått en økning fra 2 650 mill. kroner til 3 079 mill. kroner, dvs. en økning på 429 mill. kroner. De statlige overføringene til frivillighet-

en gjennom ordningen for merverdiavgiftskompensasjon vil da ha økt med nær 1,2 mrd. kroner i løpet av den siste fireårsperioden.

Formålet med merverdiavgiftskompensasjonsordningen er å fremme frivillig aktivitet. I tråd med regelverket er ikke alle former for aktivitet eller virksomhet kompensasjonsberettiget. Ordningen er avgrenset bl.a. mot virksomhet av privatøkonomisk karakter og virksomhet som kommer næringsinteresser eller offentlige oppgaver til gode. Organisasjoner som har virksomhet som faller utenfor ordningen skal avgrense for denne delen av virksomheten i søknadsgrunnlaget, men får kompensert for øvrige kostnader som inngår i ordningen.

Frivillige organisasjoner og ideelle aktører er sentrale samarbeidspartnere i velferdssamfunnet og bidrar med engasjement og nye løsninger på samfunnsutfordringer.

Flere frivillige organisasjoner spiller en viktig rolle i å understøtte det offentlige tjenestetilbudet. På arbeids- og inkluderingsområdet yter frivillige organisasjoner viktige bidrag for eksempel i arbeidet med å utvikle og ta i bruk nye løsninger på sosiale og samfunnsmessige pro-

blemer, som et viktig supplement til det offentlige velferdstilbudet.

Forslag til ny forskrift for merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner har vært på høring, og nytt regelverk vil tre i kraft fra 2026. Da vil begrepet «komme offentlige oppgaver til gode» utgå. Dette er i tråd med innspill fra sektoren. I ny forskrift vil dette begrepet erstattes med en avgrensning mot lovpålagte oppgaver. Midler som skal gå til å fremme frivillig aktivitet skal ikke finansiere oppgaver som stat, fylkeskommune eller kommune har et konkret lovpålagt ansvar for å ivareta.

Intensjonen med avgrensningene mot offentlig virksomhet i merverdiavgiftskompensasjonsordningen er ikke å begrense frivillige organisasjoners mulighet til at de på selvstendig grunnlag skal kunne utvikle tjenester og tilbud til befolkningen som kan være et supplement til det offentlige tilbudet. Dette betyr at frivillige organisasjoner som har lavterskel aktivitet for personer som står utenfor arbeidslivet, har rusproblemer eller andre utfordringer, kan få kompensasjon – så lenge de er et supplement til tjenester som er lovpålagte. Tilfeller der den frivillige virksomheten står i sentrum og oppgavene løses med frivillig innsats faller klart innenfor ordningens formål.

SPØRSMÅL NR. 631

Innlevert 27. november 2025 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 4. desember 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Norske fiskefartøy opplever en enorm pågang av særlig russere som ønsker å arbeide som mannskap.

Har statsråden oversikt over omfanget av russiske mannskaper på norske fartøy og hvilken veiledning vil hun gi til norske fiskebåtreidere mht. omfang av mannskap fra land som vi ikke har sikkerhetssamarbeid med?

BEGRUNNELSE:

Da undertegnede deltok på årsmøtet for Fiskebåt Nord i går ble det stilt spørsmål ved den store pågangen av russere, og til dels ukrainere, som søker jobb som mannskap på norske fiskefartøy. Allerede synes det å være et stort omfang av russisk mannskap på norske fiskefartøy og søkningen er økende fra særlig denne nasjonaliteten. Det ble i den sammenheng, og gitt den generelle sikkerhetspolitiske situasjonen, stilt spørsmål om norske myn-

digheter har noen råd eller veiledning i møte med denne utviklingen. Undertegnede mener spørsmålet er berettiget og tar det derfor opp med statsråden, siden politisk ledelse i Fiskeridepartementet ikke var til stede under årsmøtet og dermed ikke kunne gi svar til deltagerne.

Svar:

De fleste utenlandske sjøfolkene jobber på skip registrert i norsk internasjonalt register (NIS), det vil si skip som går i utenriksfart, og ikke på norske fiskefartøy. Norske fiskefartøy er i tråd med reglene i deltakerloven registrert i norsk ordinært skipsregister (NOR).

Statistisk sentralbyrå utarbeider statistikk for selsatte med norske maritime arbeidsforhold. Det framkommer av statistikken at det så langt i 2025 har arbeidet i snitt 18 350 sjøfolk på NOR-registrerte skip, av dette om lag 1 730 utenlandske sjøfolk. Av disse hadde om lag 150

sjøfolk russisk statsborgerskap. For 2024 var det om lag 17 900 sjøfolk på NOR-registrerte skip, herav om lag 1 600 utenlandske sjøfolk, og om lag 165 hadde russisk statsborgerskap. Antall sjøfolk svinger igjennom året, med et gjennomsnitt på 157 russiske sjøfolk over de siste fire år (2021-2025).

Det er ikke innført generelle begrensninger i adgangen til å benytte russiske sjøfolk på norske skip. Regjeringen gjør fortløpende vurderinger av hvilke tiltak som er nødvendige for å ivareta maritim sikkerhet og beredskap.

SPØRSMÅL NR. 632

Innlevert 27. november 2025 av stortingsrepresentant Marius Langballe Dalin

Besvart 4. desember 2025 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at ferdigstillelsen av det planlagte parkanlegget vil bli gjennomført i sin helhet uavhengig av den uavklarte statusen for byggene i byggetrinn 3, og redegjøre for hvordan de langsiktige leiekostnadene ved den desentraliserte modellen veies opp mot investeringskostnaden ved nybygg?

BEGRUNNELSE:

Det nye regjeringskvartalet har gjennomgått vesentlige endringer siden oppstarten, spesielt drevet av behovet for kostnadskontroll. Regjeringen har tidligere sørget for at de planlagte nybyggene B-blokken og E-blokken er tatt ut av den gjeldende porteføljen for å nedskalere kostnadene.

En hovedbegrunnelse for å realisere byggetrinn 3 var gevinsten ved å samle departementsfellesskapet innenfor en felles sikkerhetssone for å oppnå synergieffekter og effektiv samhandling.

Rivingen av den verneverdige Y-blokken utgjorde et irreversibelt inngrep i kulturmiljøet. En riving Miljøpartiet De Grønne gikk sterkt imot. En sentral forutsetning for prosjektet var at den nye parken skulle fungere som et vesentlig kompenserende tiltak for befolkningen.

Dersom usikkerhet rundt byggetrinn 3 medfører at parkanlegget ikke ferdigstilles som forutsatt, står man i fare for en situasjon der offentligheten sitter igjen med tapet av et arkitektonisk ikon, uten at den lovde parken blir realisert.

Svar:

Hele parken prosjekteres som en helhet, selv om gjennomføringen er delt på to byggetrinn. Vestre del av parken (mellom Akersgata og Grubbegata) er en del av bygget-

rinn 2 som nå er godt i gang. Arbeidet med byggetrinn 2 skal etter planen være ferdig mot slutten av 2029, mens vestre del av parken planlegges ferdig tidligere, i løpet av 2028.

Den østre delen av parken planlegges gjennomført som en del av byggetrinn 3. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med eventuell investeringsbeslutning om byggetrinn 3, forutsatt at Stortinget slutter seg til oppstart av forprosjektet. Dersom byggetrinn 3 ikke blir realisert, vil regjeringen på egnet måte komme tilbake til Stortinget om den østre delen av parken.

Når det gjelder andre del av spørsmålet, legger jeg til grunn at det spørres om kostnader ved å bruke eksisterende departementslokaler for departementene som ikke flytter inn i første og andre byggetrinn. Jeg legger også til grunn at det skal være samme sikkerhetsnivå i alle departementsbygg.

Det er blitt gjennomført flere økonomiske analyser som sammenligner bruk av eksisterende bygg opp mot nybygg. Leiekostnaden er bare ett av flere kostnadselementer som vurderes i en økonomisk analyse. Ved å bruke eksisterende bygg vil det blant annet komme kostnader for å oppgradere byggene til tilnærmet samme sikkerhetsnivå som i nytt regjeringskvartal. En utredning fra oktober 2024 gjennomført av Statsbygg, viser at det er omtrent 70 prosent dyrere å bruke eksisterende bygg enn å bygge nytt. Langsiktighet ivaretas i analysene ved at kostnader til forvaltning, drift, vedlikehold og utskiftning (FDV-kostnader) også inkluderes. Dette vil slå ut i høyere husleiekostnader for bruk av eksisterende bygg sammenliknet med nybygg.

SPØRSMÅL NR. 633**Innlevert 27. november 2025 av stortingsrepresentant Oda Indgaard****Besvart 5. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

I svar på spørsmål knyttet til Svingen og Steinberg stasjon, svarer statsråden at dersom et togselskap ikke får tildelt infrastrukturkapasitet, så plikter heller ikke selskapet å stoppe på stasjonen. Stortinget vedtok den 19.11.24 at regjeringen "så snart som mulig skulle iverksette tiltak som kan gi økt togkapasitet i rush."

Har Jernbanedirektoratet/BaneNor vurdert å heller redusere stopp med flytoget enn å fjerne stopp for pendlere for å bedre jernbanens punktlighet, for å sikre mer rom til å øke reisetiden der det er nødvendig?

BEGRUNNELSE:

Kapasitet i rikstunnelen under Oslo blir nevnt som årsak til at det er krevende å endre rutetider for å tillate å fortsatt stoppe på disse stasjonene, men også å opprette nye stopp på for eksempel Brakerøya. I lys av tidligere vedtak fra Stortinget er det derfor interessant å vite om også alternativet med færre avganger med Flytoget gjennom rikstunnelen er vurdert som alternativ til å redusere pendlertilbudet.

I Prop. 1S står det beskrevet at reduksjon i Flytogets avganger ikke vil hjelpe fordi det i hovedsak er mangel på togmateriell som er hovedårsak til punktlighetsutfordringene. Men kutt i stopp på stasjoner er ikke beskrevet som et tiltak for å bedre punktligheten (selv om dette var foreslått ved fremleggelsen av forslag til statsbudsjett), og muligheten for å heller legge til noe reisetid på de berørte avganger for å både bedre punktlighet og beholde reisetilbud for folk rundt alle stasjoner er ikke nevnt.

Svar:

I den årlige kapasitetsfordelingsprosessen for 2026 har Bane NOR vurdert det slik at det ikke er tilstrekkelig infrastrukturkapasitet på Sørlandsbanen (Drammen - Kongsberg) og Kongsvingerbanen til å oppfylle krav til togstopp i trafikkavtalen mellom Jernbanedirektoratet og Vygruppen. Begge strekninger er erklært overbelastet i Bane NORs kapasitetsfordelingsprosess, og Bane NOR har besluttet å tildele kapasitet med færre togstopp ved Steinberg og Svingen for å oppnå jernbanesektorens punktlighetsmål på 90 prosent.

Eventuelle justeringer i Flytogets rutetilbud vil ikke kompensere for manglende robusthet i ruteplanen hverken på Kongsvingerbanen eller Sørlandsbanen.

Jernbanen er et komplekst system med mange avhengigheter, og små endringer kan potensielt gi store konsekvenser. Eksempelvis vil det å spare inn tiden det tar å stoppe på enkelte mindre stasjoner kunne ha uventet stor positiv effekt langt utover den linjen stoppene ligger på. Dette skyldes at jernbanen i Norge er et nav der all trafikk går ut fra Oslo S og er forbundet sammen, med få omkjøringsmuligheter. Det kjøres svært mange avganger og det er svært høy kapasitetsutnyttelse. Når hendelser oppstår forplanter derfor forsinkelser seg raskt og rammer svært mange reisende.

Det er et mål at ni av ti tog skal være i rute. Dette klarer vi dessverre ikke i dag, og vi jobber nå målrettet for å øke punktligheten. Bane NOR og øvrige jernbaneaktører har intensivert det viktige arbeidet med å analysere og identifisere store punktlighetsforbedrende tiltak. Et stort og viktig tiltak for å bedre kapasiteten er at vi fra desember 2027 gjør alle tog tilgjengelig for alle reisende når tilbringertjenesten til Oslo lufthavn (Flytoget) integreres i det øvrige togtilbudet. Da legges også rutene om slik at togtilbudet bedres for mange reisende. Fram mot dette blir det gjort grundige vurderinger av ruteplanene, for å sikre et mest mulig driftsstabilt togtilbud.

SPØRSMÅL NR. 634**Innlevert 27. november 2025 av stortingsrepresentant Trond Helleland****Besvart 4. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Har regjeringa vurdert å stoppe utfasing av tradisjonelle navigasjonssystem i lys av at den sikkerheitspolitiske situasjonen har endra seg?

GRUNNGJEVING:

Avinor bygger ned konvensjonelle navigasjonssystem på mange norske flyplassar. Dette skjer samtidig som vi ser korleis GNSS-baserte-system vert utsett for forstyrringar.

Svar:

Representanten tek opp eit viktig tema knytt til om det er forsvarleg å halde fram med den planlagde utfasinga av tradisjonelle navigasjonssystem ved norske flyplassar.

Gjeldande planar og regelverk vart utarbeidde i ei tid då vi hadde ein annan tryggleikspolitisk røyndom. Dette gjeld mellom anna planane for overgang til satellittbasert innflygingsteknologi, som Avinor følgjer.

Med dagens tryggleikspolitiske situasjon er det naturleg å revidere gjeldande planar, noko Avinor òg har starta arbeidet med. Planen frå 2023 legg til rette for at innflyging til alle norske lufthamner skal kunne gjerast ved bruk av satellittbaserte prosedyrar. Samstundes skildrar planen ei planmessig utfasing av bakkebaserte konvensjonelle system som er uavhengige av det satellittbaserte systemet. Tanken bak er at konvensjonelle anlegg

skal haldast ved lag som naudsynt reserve ved eventuelle forstyrringar i det satellittbaserte systemet (GNSS-forstyrringar).

Regjeringa følgjer utviklinga i den tryggleikspolitiske situasjonen og vurderer fortløpande konsekvensar for samfunnstryggleik og beredskap. Navigasjonssystem som blir nytta i luftfarten er ein del av kritisk infrastruktur, og målet er å sikre robuste og pålitelege løysingar.

Utfasing av tradisjonelle navigasjonsteknologi har vore planlagt over tid, i takt med auka bruk av satellittbaserte tenester. Samstundes er det erkjent at satellittnavigasjon kan vere sårbar for forstyrringar.

Luftfartstilsynet har følgd prosessen rundt satellittbaserte og bakkebaserte innflygingshjelpemiddel tett over lengre tid. På bakgrunn av endra føresetnader knytt til mellom anna GNSS-forstyrringar, og med tanke på kor viktig det er å ha gode, robuste og tilstrekkelege reservedøysingar, er det løypande dialog med Avinor om korleis dette skal ivaretakast.

Luftfartstilsynet er tydelege på at Avinor ikkje kan fase ut bakkebaserte navigasjons-hjelpemiddel før Luftfartstilsynet har godkjent dette. Slike godkjenningar må vurderast fortløpande og er ikkje aktuelle å gje slik situasjonen er no.

Avgjerder om utfasing må skje på ein måte som tek vare på samfunnets behov for tryggleik, beredskap og økonomiske omsyn.

SPØRSMÅL NR. 635**Innlevert 27. november 2025 av stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed****Besvart 4. desember 2025 av utviklingsminister Åsmund Aukrust****Spørsmål:**

I svaret på spørsmål nr. 504 viste statsråden til at norsk bistand er basert på regelverket for offisiell utviklingsbistand, jf. Prop. 1 S (2025–2026) s. 68–69. Samtidig fram-

går i klartekst på side 69 at regjeringa gjør flere unntak i OECD/DACs regelverk.

Kan statsråden oppgi hvor stort bistandsbudsjett (i nominelle og faste priser, samt som andel av BNI) man

får for årene 2024-2026 om bistandsbudsjettet kun hadde inkludert bevilgninger som er ODA-godkjent?

Svar:

Norsk bistand er basert på regelverket for offisiell utviklingsbistand (Official Development Assistance, ODA), som vedtas av utviklingskomiteen (DAC) i Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD). Alle DAC-land rapporterer statistikk for sin utviklingsfinansiering til OECD/DAC for det foregående året i mars og juli hvert år. For Norges del rapporteres alle prosjekter over bistandsrammen, med unntak av avtaler som ikke er i tråd med ODA-regelverket (som manuelt ekskluderes fra den offisielle statistikkdatabasen). Innen 15. juli hvert år rapporterer så hvert DAC-land detaljert statistikk (per avtale) for bistanden sin til OECD, som sekretariatet gjennomgår og kvalitetssikrer (inkl. at de er i tråd med regelverket). De endelige ODA-godkjente bistandstallene publiseres av OECD/DAC i desember, etter at kvalitetssikringen og dialogen med giverlandene er ferdigstilt. De årlige bistandsbudsjettene er dermed basert på departementets anslag for hvor stor andel av bistanden som antas å bli ODA-godkjent.

I 2024 viser rapporteringen at ODA-godkjent bistand utgjorde 55,7 mrd. kroner. Dette tilsvarer 1,02 pst. av faktisk brutto nasjonalinntekt (BNI) i 2024. OECDs endelige bistandstall pr. desember er ikke publisert ennå.

I regjeringens forslag til nysaldert budsjett for 2025, er samlet bistandsbudsjett på om lag 57,14 mrd. kroner. Av det samlede bistandsbudsjettet anslår regjeringen at om lag 56,95 mrd. kroner vil bli ODA-godkjent. Dette tilsvarer 0,99 pst. av BNI-anslaget for 2025.

For 2026 foreslår regjeringen et samlet bistandsbudsjett på om lag 56,62 mrd. kroner. I det foreslåtte bistandsbudsjettet anslår regjeringen at om lag 56,45 mrd. kroner vil bli ODA-godkjent. Dette tilsvarer 0,99 pst. av BNI-anslaget for 2026.

Inkludert i anslagene for ODA-godkjent bistand for 2025 og 2026 er 375 mill. kroner per år til tapsavsetning for den nye statlige garantiordningen for fornybar energi i utviklingsland. Regelverket for rapportering av garantier som ODA er under modernisering, og det er usikkert om hele eller deler av tapsavsetningen kan rapporteres som ODA.

Beløp i faste 2026-priser er ikke inkludert, da det kun foreligger fullstendige KPI-tall frem til oktober 2025.

SPØRSMÅL NR. 636

Innlevert 27. november 2025 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak

Besvart 5. desember 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hvilke tiltak vil regjeringen iverksette for å sikre at alle personer med utviklingshemming får et reelt dagtilbud eller arbeidsrettet aktivitet utenfor eget hjem i sin kommune, og vurderer statsråden å gjøre levekårskartlegging for denne gruppen til en lovpålagt oppgave for kommunene?

BEGRUNNELSE:

Personer med utviklingshemming har rett til en meningsfull hverdag, men nasjonale tilsyn viser at mange står uten dagtilbud eller arbeidsrettet aktivitet. Helsedirektoratet anbefaler systematisk kartlegging av behov, men dette er ikke lovpålagt, og praksis varierer sterkt mellom kommuner.

Bergen kommune har i sin tiårsplan for utviklingshemmede (2018–2028) understreket at levekårskartlegging er avgjørende for å planlegge gode tjenester og sikre likeverdige tilbud. Planen viser at kartlegging gir:

Oversikt over boligbehov, arbeid, helse og fritid.

Bedre ressursstyring og forebygging av isolasjon.

Mulighet til å følge opp nasjonale mål om inkludering og deltakelse.

Uten en slik oversikt risikerer vi at personer med utviklingshemming blir stående uten tilbud.

Kun i overkant av 20 % har dagtilbud og bare 5-6 % har arbeid (skjermet eller ordinær).

Svar:

Deltakelse i samfunnet gir verdighet og har betydning for både psykisk og fysisk helse. Jeg deler representan-

tens bekymring for at personer med utviklingshemming kan oppleve å ikke ha tilstrekkelige muligheter og tilbud som bidrar til en meningsfull hverdag. Ansvarsområdet berører flere departementer, og jeg har derfor innhentet bidrag fra helse- og omsorgsministeren, som har ansvar for kommunale helse- og omsorgstjenester, og fra kultur- og likestillingsministeren, som har ansvar for likestilling og diskriminering.

Kommunene har ansvar for å tilby tjenester som er individuelt tilpasset og samordnet, slik at den enkelte får et helhetlig tilbud som dekker både helse, omsorg og aktivitet. De nasjonale veilederne «Gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming», «Oppfølging av personer med store og sammensatte behov», og «Rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator», utgjør sammen et viktig og godt kunnskapsgrunnlag for kommunenes planlegging.

Tilskuddsordningen Behandling og rehabilitering rettet mot arbeid, utdanning og meningsfull aktivitet kan understøtte noen av kommunenes tiltak på området. Målet med ordningen er å inkludere arbeidsdeltakelse som et ledd i utredning og behandling av personer med moderate til alvorlige psykiske lidelser og/eller rusmiddelproblemer, slik at de som ønsker deltakelse i arbeidslivet kan nyttiggjøre seg sin arbeidsevne, komme i ordinært lønnet arbeid og beholde tilknytningen til arbeidslivet.

Tiltakene skal tilpasses den enkeltes behov og ressurser, og bidra til inkludering i samfunnet. Helse- og omsorgstjenestene skal fremme trivsel, forebygge ensomhet og bidra til sosial tilhørighet. De skal utformes i samarbeid med brukerne, slik at deres ønsker og mål står i sentrum. Dette styrker også opplevelsen av verdighet og gir mulighet til å ta egne valg.

Når det gjelder deltakelse i arbeidslivet, har personer med utviklingshemming lav sysselsetting. De fles-

te med utviklingshemming som er i arbeid, har arbeid gjennom arbeidsmarkedetiltaket varig tilrettelagt arbeid (VTA). VTA er rettet mot personer som mottar eller i nær fremtid ventes å få innvilget uføretrygd, og som har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. Regjeringen har lagt opp til en langsiktig plan om å styrke VTA med om lag 2 000 plasser i perioden 2024–2027. Budsjettavtalen som nylig er inngått, innebærer en budsjettøkning tilsvarende om lag 700 nye plasser i 2026.

Som representanten påpeker er kartlegging av behov viktig. Helsedirektoratet har i 2025 fått i oppdrag å utarbeide to nasjonale handlingsplaner for henholdsvis habilitering og rehabilitering. Planene skal bidra til tjenesteutvikling, og innsatser og tiltak for personer med medfødte eller ervervede funksjonsnedsettelse. Tjenestedata og brukererfaringer bør ligge til grunn for politikk og tjenesteutvikling på feltet, også statistikk som omhandler aktivitet og deltakelse for personer med nedsatt funksjonsevne. Helsedirektoratet planlegger å gjennomføre en brukerundersøkelse som omfatter rehabiliteringstjenester i 2026.

Kultur- og likestillingsdepartementet har gitt Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) i oppdrag å innhente en undersøkelse av de økonomiske levekårene for personer med funksjonsnedsettelse og deres familier. SSB har fått oppdraget, og er i gang med en registerundersøkelse som skal leveres innen utgangen av året. På Bufdirs statistiksider er det også samlet en rekke data om levekårene til personer med funksjonsnedsettelse på ulike samfunnsområder. Disse er imidlertid ikke brutt ned på geografisk nivå. Regjeringen har ikke lagt opp til å gjøre levekårskartlegging til en lovpålagt oppgave for kommunene.

SPØRSMÅL NR. 637

Innlevert 27. november 2025 av stortingsrepresentant Oda Indgaard

Besvart 5. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I Innst. 23L behandlet i Stortinget 22.10.24, ble det innført en lovhjemmel for å overføre skiltmyndigheten til fylkeskommunen. Spørsmålet om hvorvidt fylkeskommunene

skulle bli tildelt dette ansvaret skulle vurderes i en senere forskriftsprosess.

Hva er status på dette arbeidet?

Svar:

Jeg kan opplyse at et forslag til regelverksendringer, med sikte på å overføre skiltmyndighet på fylkesveger fra Stat-

ens vegvesen til fylkeskommunene, vil bli sendt på alminnelig høring innen årsskiftet.

SPØRSMÅL NR. 638

Innlevert 27. november 2025 av stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll

Besvart 5. desember 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at samskipnadene og boligstiftelser som leier ut studentboliger kommer innunder ordningen for Norgespris, på lik linje med andre boliger?

BEGRUNNELSE:

Samskipnadsrådet har fått bekreftet fra regjeringen at studentboliger verken har krav på strømstøtte eller Norgespris på lik linje med andre boligheter. Studentboligbyggene har ifølge Samskipnadsrådet ofte én felles måler for flere hunder studenthybler, og det har ført til at svært mange studentboliger faller utenfor støtteordningen, når taket er satt til 4 500 kWh per måler. Dette gjelder ikke bare boliger under samskipnadene, men også under ideelle stiftelser som for eksempel Anker studentbolig i Oslo, som har det samme problemet. Det fører til høye energikostnader som studentene må dekke.

Svar:

Studenter kan, på lik linje som andre, bestille Norgespris på strøm dersom de er registrert som kunde med husholdnings- eller fritidsboligforbruk hos et nettselskap. Tilsvarende kan studenter bestille Norgespris på fjernvarme for husholdnings- eller fritidsboligforbruk, dersom de har et kundeforhold til et fjernvarmeselskap.

Ordningene med strømstøtte og Norgespris er knyttet til strøm- og energimålere med kundeforhold til nettselskap og fjernvarmeselskap. Studentsamskipnader og stiftelser som leier ut studentboliger, har rett til strømstønad for strøm og fjernvarme til husholdningsforbruk eller kan alternativt velge Norgespris. I ordningene for strøm gjelder imidlertid et forbrukstak på 5 000 kWh per måned per strømmåler for husholdningsforbruk, og i ordningene for fjernvarme gjelder et forbrukstak på 4 500 kWh per energimåler per måned for husholdningsfor-

bruk. Studentsamskipnader som har mange boenheter knyttet til samme måler, vil derfor raskt kunne nå forbrukstaket i ordningene.

Dersom man er organisert som et boligselskap, vil antall boenheter bak måleren hensyntas i beregningen av forbrukstak. Et boligselskap er i forskriftene om strømstønad og Norgespris uttømmende definert som eierseksjonssameier, borettslag, boligaksjeselskaper og ikke-seksjonerte boligsameier, og definisjonen omfatter ikke studentsamskipnader og stiftelser.

Formålet med Norgespris er å gi folk trygghet og forutsigbarhet for strøm- og fjernvarmutgiftene. Vårt mål med Norgespris har hele tiden vært at alle husholdninger som ønsker det, skal kunne delta i ordningen. Dette ligger fast. Jeg ønsker at ordningene med Norgespris og strømstønad skal fungere best mulig, og ser løpende på hvordan vi kan sikre dette.

SPØRSMÅL NR. 639**Innlevert 27. november 2025 av stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen****Besvart 5. desember 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over bruken av AFT-plasser i 2025 sammenliknet med de to forgående årene i Troms og Finnmark fylkene?

BEGRUNNELSE:

NAV hadde et overforbruk på tiltaksbudsjettet i første halvår, og flere arbeids- og inkluderingsvirksomheter i Troms og Finnmark sier at de opplever at NAV i mindre grad benytter AFT- plassene som disse har.

AFT-plasser er godt egnet for å få blant annet ungdom som har falt ut av skolen, over i jobb eller utdanning. NAV tar ned antallet AFT- plasser, og færre deltakere søkes inn. Det oppgis at dette ikke skyldes at ungdom ikke har behov for tiltaket, men at NAV sier at tiltaket er for dyrt.

Frafallproblematikken er særlig stor i Troms og Finnmark. Det er en utfordring med ungt utenforskap samtidig som etterspørselen etter arbeidskraft er stor. Da

bør tiltak som har godt effekt for å få ungdom tilbake i jobb eller utdanning prioriteres, blant annet AFT – tiltak.

Svar:

I Troms og Finnmark er det i gjennomsnitt per måned hit-til i år (januar-oktober) gjennomført 372 tiltaksplasser i arbeidsforberedende trening (AFT). I 2023 var tallet 379, og i 2024 var det 412.

Arbeids- og velferdsetaten skal innenfor tildelt budsjetttramme for arbeidsmarkedstiltak gjennomføre en tiltakssammensetning som bidrar best mulig til at ledige og personer med nedsatt arbeidsevne beholder eller kommer i arbeid. Også på fylkesnivå må en vurdere hvor stor andel hvert tiltak kan utgjøre av den tildelte budsjettammen. AFT er blant de mer kostbare arbeidsmarkedstiltakene, og det må benyttes i riktig omfang. AFT kan være godt egnet for noen unge, men det finnes også andre tiltak med tilsvarende relevans. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at de ikke er kjent med forskningsrapporter som viser at AFT gir bedre effekt enn andre tiltak.

SPØRSMÅL NR. 640**Innlevert 27. november 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 7. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Statsråden har uttalt i Stortinget om tildelingen av kontrakter for spesialiserte rehabiliteringstjenester i Helse Midt-Norge at det er «de beste tilbyderne som når opp».

Hvordan forklarer da statsråden at HMN har valgt å tildele avtaler til tilbydere som de selv vurderer å ha dårligere kvalitet enn tilbydere som ikke har fått kontrakter?

BEGRUNNELSE:

I spørretimen 26.11 hadde jeg flere spørsmål knyttet til den aktuelle tildelingen i HMN. Statsråden omtalte i sitt svar resultatet av prosessen som at «...da er det de beste tilbyderne som når opp.» Blant de som ikke har nådd opp er blant annet Unicare Helsefort Hysnes og Unicare Røros (for kreftrehabilitering). For begge tilbyderne slår HMN fast at i den totale vurderingen av kvalitet er disse virksomhetene vurdert «å være bedre enn valgte tilbydere». Det er vanskelig å forstå hva statsråden mener med begrepet «beste tilbydere», så lenge man ikke velger de til-

byderne som er best på kvalitet når sårbare pasienter med komplekse helseutfordringer skal rehabiliteres.

Svar:

Jeg vil innledningsvis minne om at formålet med regelverket for offentlige anskaffelser er å fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser. Dette innebærer at det offentlige skal få mest mulig verdi for skattebetalernes penger gjennom konkurranse, og føre til lavere priser og/eller bedre kvalitet på varer og tjenester mv. Regelverket skal også bidra til at det offentlige opptrer med integritet, slik at allmennheten kan ha tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte. Det skal være en åpenhet i prosessen, slik at alle potensielle leverandører behandles likt. De beste tilbyderne er derfor de som har den beste kombinasjonen av pris og andre på forhånd definerte kvalitetskriterier.

I forbindelse med dette spørsmålet har Helse- og omsorgsdepartementet bedt Helse Midt-Norge om en orientering. De opplyser at tildelingen av avtaler for å levere tverrfaglig spesialiserte rehabiliteringstjenester til regionen er gjort på bakgrunn av en offentlig anskaffelse, med utgangspunkt i en tidligere gjennomført behovsvurdering. De mottatte tilbudene er evaluert på grunnlag av kvalitet og pris, og i tillegg er det lagt vekt på at rehabi-

literingstilbudene fortsatt skal ha en geografisk spredning i Midt-Norge.

Helse Midt-Norge RHF opplyser at alle leverandører som har fått tilbud om avtale om å levere rehabiliteringstjenester har dokumentert god kvalitet på sine tjenester. I konkurransen mellom leverandørene har Helse Midt-Norge RHF vektet kvalitet, og sett forventet nytte av rehabiliteringen opp mot kostnaden for spesialisthelsetjenesten. Dette er i tråd med prioriteringskriteriene som er vedtatt av Stortinget: Nytte, alvorlighet og ressursbruk.

I begrunnelsen for spørsmålet nevnes rehabiliteringstilbudet til kreftpasienter i Midt-Norge. Det regionale helseforetaket opplyser at nettopp dette tilbudet blir styrket betydelig gjennom de nye avtalene. I gammel avtale fikk 355 pasienter med kreftsykdom tilbud om rehabilitering. I den nye avtalen får 500 pasienter med kreftsykdom tilbud om rehabilitering. Det opplyses at følgende rehabiliteringsinstitusjoner får levere rehabilitering ved kreftsykdom i Midt-Norge i ny avtale:

- Namdal rehabilitering (Nordre Trøndelag)
- Meråker kurbad (Nordøstre Trøndelag)
- Selli Rehabiliteringssenter (Søndre Trøndelag)
- Treningsklinikken (Søndre Trøndelag)
- Muritunet (Sunnmøre)

SPØRSMÅL NR. 641

Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 8. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Mener virkelig statsråden at det er regjeringens oppgave å fraråde, veilede eller ha meninger om hvem stortingsrepresentanter bør velge å møte?

BEGRUNNELSE:

Det vises til «Joint Nordic Guidance for Public Officials on Interacting with the Tobacco Industry», der det blant annet kommer frem at regjeringen vil regulere hvem som får lov til å ha møter med tobakksindustrien og hvordan.

Slik man kan lese dokumentet ser det ut til at regjeringen ikke bare forsøker å regulere hvem regjeringen og underliggende embetsverk kan møte, men også tilsynelatende prøver å instruere Stortinget:

«Moreover, if you are a Member of Parliament, their staff or an elected or appointed official on national, regional or local level, and are working with public health policies, this Guide is also pertinent for you.»

Det vil være svært problematisk dersom regjeringen skal gi råd, føringer eller ha noen formeninger om hvem stortingsrepresentanter velger å møte. Det er regjeringen som står til ansvar for Stortinget, ikke omvendt.

Videre kan man hevde at det fremstår noe spesielt, noen vil kanskje hevde lite troverdig, at en regjering som møter terrororganisasjoner som Hamas og Taliban, skal fraråde en stortingsrepresentant fra Trøndelag å møte gründerne bak Snusbonden på Byneset i Trondheim.

Svar:

Norge er part til WHO's tobakkskonvensjon fra 2003. Tobakkskonvensjonen artikkel 5.3 gir konvensjonspartene en plikt til å hindre at tobakksindustrien får påvirke tobakkspolitikken. Bestemmelsen lyder:

«Partene skal, i utformingen og gjennomføringen av sin offentlige helsepolitikk når det gjelder forebygging av tobakksskader, ta forholdsregler for å beskytte denne politikken mot kommersielle og andre interesser knyttet til tobakksindustrien, i samsvarende med sin nasjonale lovgivning.»

Konvensjonspartene vedtok i 2013 retningslinjer til bestemmelsen, som skal hjelpe partene med å etterleve sin folkerettslige forpliktelse etter artikkel 5.3. Her fremkommer at det bør innføres tiltak i alle deler av myndighetene som kan ha interesse i, eller evne til å, påvirke, tobakkspolitikken. Dette omfatter myndighetspersoner, representanter og ansatte i enhver nasjonal, regional, lokal eller annen offentlig institusjon eller organ innenfor en parts jurisdiksjon, og for enhver person som handler på deres vegne. Enhver myndighetsgren (utøvende, lovgivende og dømmende makt) som er ansvarlig for å fastsette og implementere tobakkspolitikk og for å beskytte denne

politikken mot tobakksindustriens interesser, bør være ansvarlig og transparent.

Det er en grunnleggende konflikt mellom tobakksindustriens interesser og folkehelsepolitiske interesser. Det er godt dokumentert at tobakksindustrien i mange tiår har jobbet for å undergrave myndighetenes tiltak for å beskytte befolkningen fra tobakksskader, også i Norge. Dessverre er det fortsatt situasjonen i dag.

I regjeringens tobakksstrategi, som inngår i Meld. St. 15 (2022–2023) Folkehelsemeldinga, har vi tatt inn som et hovedmål at tobakksindustrien ikke skal kunne påvirke tobakkspolitikken.

Det var på denne bakgrunn at jeg tok initiativ til et nordisk samarbeid om å utarbeide et felles veiledningsdokument for offentlig ansatte og andre om hvordan konvensjonsforpliktelsen kan etterleves på best mulig måte. Sammen med Danmark og Island har vi nå publisert en slik veileder. Veilederen innfører ikke i seg selv noen nye forpliktelser eller reguleringer, men er ment å gi råd til aktuelle personer og organisasjoner om hvordan de bør opptre for å oppfylle forpliktelsen som allerede følger av tobakkskonvensjonen.

SPØRSMÅL NR. 642

Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde

Besvart 8. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Når ser statsråden for seg at ny finansieringsforskrift for private barnehager kan offentliggjøres?

BEGRUNNELSE:

I Kunnskapsdepartementets høringsnotat til ny finansieringsforskrift for private barnehager står det:

«Det tas sikte på at den nye forskriften skal tre i kraft samtidig med de nye lovreglene om tilskudd til private barnehager som ble vedtatt av Stortinget 6. juni 2025. Det innebærer at den nye forskriften vil bli satt i kraft fra 1. august 2026.»

Det betyr at forskriften vil ha betydelige økonomiske implikasjoner både for kommunene og for de private barnehagene allerede neste år.

I kommunene legges det nå planer for hvordan økt kommunalt ansvar og styring, krav til kapasitet og kompetanse, samt hvordan adgangen til differensierte satser

for barnehager i levekårsutsatte områder skal håndteres, med utgangspunkt i lovendringene Stortinget gjorde i juni 2025 og forslaget til ny finansieringsforskrift som departementet sendt på høring. Alle disse forholdene har direkte budsjettmessige konsekvenser for kommunene, og også for private barnehager, som får tilskudd beregnet etter en helt ny modell.

Det er videre reist stor bekymring i de private barnehagene rundt utforming av nytt eiendomstilskudd etter at det eksisterende kapitaltilskuddet blir kuttet i 2026, og det foreligger fremdeles ingen plan for hvordan en fungerende søknadsordning for dekning av pensjonstgifter skal utformes, etter stortingsbehandlingen i juni og vedtaket gjort i trontaledebatten.

I en tid med presset økonomi både hos kommuner og private barnehager, er det av stor betydning å få klarhet i budsjettforutsetningene for de siste fem kalendermånedene i 2026. Når forskriften skal tre i kraft fra 1. au-

gust 2026, er det avgjørende at sektoren får forutsigbarhet. Det reiser spørsmålet om når den endelige versjonen av forskriften vil foreligge, slik at aktørene kan planlegge og tilpasse seg de nye reglene.

Svar:

I juni i år vedtok flertallet av partiene på Stortinget et nytt lovverk for styring og finansiering av barnehagesektoren. De nye lovreglene om beregning av tilskudd til private barnehager trer i kraft 1. august 2026. For å følge opp lovendringene og avtalen som ble inngått mellom flere av partiene på Stortinget 14. november 2024 har jeg hatt et forslag til ny forskrift om tilskudd til private barnehager på høring.

Jeg tar sikte på at den nye forskriften skal tre i kraft samtidig som lovendringene, det vil si 1. august 2026. Private barnehager vil i så fall få utbetalt tilskudd i tråd med de nye tilskuddsreglene fra og med tilskuddsåret 2027.

I høringen har vi varslet at vi tar sikte på ny søknadsordning skal gjelde fra tilskuddsåret 2026, jf. flertallets merknader i Innst. 510 L (2024-2025). Fram til den nye finansieringsforskriften trer i kraft, vil en søknadsordning reguleres i dagens forskrift. Jeg tar sikte på å innføre en ny søknadsordning for barnehager med høye pensjonsutgifter, samt en særordning for barnehager med historiske forpliktelser basert på kommunal tjenestepensjon, i dagens forskrift, med virkning for tilskuddsåret 2026.

I tråd med avtalen om styring og finansiering av barnehager datert 14. november 2024 har jeg foreslått

å avvikle dagens differensiering av kapitaltilskuddet etter godkjenningssår, og i stedet innføre én felles sats for eiendomstilskuddet. Eiendomstilskudd skal videreføres på samme nivå som dagens kapitaltilskudd. Ved å ikke lenger differensiere etter godkjenningssår, vil nye barnehager få mindre tilskudd sammenlignet med i dag, mens eldre barnehager vil få høyere tilskudd. Over barnehagens livsløp vil imidlertid samlet tilskudd være på om lag samme nivå som i dag. Samtidig vil forslaget til omlegging gjøre treffsikkerheten noe bedre samlet sett.

Jeg ser nå på eventuelle behov for justeringer i forslagene i lys av høringssvarene som har kommet inn, og på hvordan jeg skal følge opp vedtaket som Stortinget fattet 14. oktober 2025 om søknadsordning for pensjonstilskudd.

Det er for tidlig å angi et nærmere tidspunkt for når den nye forskriften om tilskudd til private barnehager vil bli offentliggjort, men jeg er enig i at aktørene må få tid til å planlegge og tilpasse seg de nye reglene. Dette er også bakgrunnen for at jeg har foreslått å innføre en overgangssordning som skal gjelde de tre første årene etter at de nye tilskuddsreglene har trådt i kraft. Jeg viser også til at regjeringen i nysalderingen for 2025 har foreslått å tildele 5 millioner kroner til KS for å utvikle en digital tilskuddsmodell, som skal støtte kommunene i arbeidet med å beregne og forvalte tilskuddet i tråd med det nye regelverket. Dette vil kunne gjøre overgangen til nytt regelverk smidigere, og senke risikoen for feil.

SPØRSMÅL NR. 643

Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen

Besvart 3. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kan finansministeren redegjøre for hvordan regjeringen vil sikre at arbeidet med å styrke beredskapsbetalinger i Norge blir så robust som mulig, og hvilken rolle internasjonale kortsystemer skal ha i et fremtidig system med tilstrekkelig redundans?

BEGRUNNELSE:

NOU 2024:21 Trygge og enkle betalinger for alle anbefaler å styrke BankAxepts beredskapsfunksjon og utvide

offline-kapasiteten deres. Utvalget uttaler seg ikke beredskapsfunksjonene som allerede finnes hos internasjonale kortsystemer som Mastercard og Visa, systemer som har holdt betalingsflyten i gang gjennom flere kriser internasjonalt.

Tall fra Norges Bank fra 2023 viser at BankAxept-kort og internasjonale debet- og kredittkort stod for omtrent like stor andel transaksjoner – rundt 1 500 millioner hver. Dette illustrerer at internasjonale kortsystemer er en like betydningsfull del av betalingsinfrastrukturen i Norge, som BankAxept.

I Sverige og Danmark legger myndighetene opp til et mer mangfoldig opplegg der flere kortsystemer kan lev-
ere offline- og fallback-løsninger ved bortfall av kort- eller
telenett. Dette gir større redundans og reduserer risikoen
for avhengighet av én enkelt aktør i krisetider.

I denne sammenheng er det avgjørende å få klar-
het i hvordan regjeringen planlegger å etablere et robust
og mangfoldig beredskapssystem som reflekterer dagens
brede betalingstrender. Systemet bør også integrere de
eksisterende beredskapskapasitetene hos internasjonale
betalingssystemer, noe som vil være fordelaktig for både
norske butikker og kortholdere.

Svar:

Regjeringen er opptatt av god beredskap i betalingssys-
temet. Sikkerhet og god beredskap er en forutsetning for
et effektivt betalingssystem. Driften av det norske betal-
ingssystemet er stabil, og det er etablert omfattende kon-
tinuitets- og beredskapsløsninger. De senere årene har
imidlertid trusselbildet blitt skjerpet, også for bank- og
betalingssystemet.

Beredskap ved betalinger var en viktig del av man-
datet til Betalingsutvalget, som i november i fjor la frem
NOU 2024: 21 Trygge og enkle betalinger for alle. Utred-
ningen har vært på høring, og Visa og Mastercard var blant
høringsinstansene som bl.a. kommenterte beredskapen i
betalingssystemet. En arbeidsgruppe nedsatt av Finansde-
partementet har også vurdert beredskapen i det digitale
betalingssystemet og foreslått en rekke tiltak. Arbeids-
gruppen avga sin rapport 7. mars i år. Videre har departe-
mentet nedsatt et prosjekt om uavhengig bankberedskap,

der myndighetene og næringen jobber sammen. I tillegg
trådte nye og styrkede regler om digital operasjonell mot-
standsdyktighet for finanssektoren (DORA-loven) i kraft
1. juli i år.

Hver enkelt aktør i finanssektoren har ansvar for
å sørge for akseptabel risiko i egen virksomhet og gode
reserve- og beredskapsløsninger. Den norske banknærin-
gen har lenge samarbeidet om utviklingen av felles betal-
ingsløsninger, og dette har bidratt til at vi i Norge kan be-
tale både effektivt og sikkert.

Et viktig tiltak fra banknæringen for å sikre god
beredskap for betalinger, er etableringen av den såkalte
reserveløsningen for BankAxept-kort, som gir mulighet
for å betale med BankAxept-kort også i situasjoner der
betalingsterminalen ikke får kontakt med resten av betal-
ingssystemet. I 2021 ble løsningen utvidet for forhandlere
av nødvendighetsvarer, slik at den kan fungere i inntil syv
døgn hos bestemte brukersteder som selger dagligvarer,
drivstoff og apotekvarer. Et av forslagene fra den nevnte
arbeidsgruppen er å utvide reserveløsningen for nødven-
dighetsvarer ytterligere, slik at den kan være tilgjengelig
i opptil fire uker. Ettersom næringen på eget initiativ har
utviklet slike løsninger, har det så langt ikke vært behov
for å stille konkrete krav til beredskapsløsninger for kort-
betaling fra myndighetenes side. I den videre oppfølgin-
gen av Betalingsutvalget og rapporten fra arbeidsgruppen
vil Finansdepartementet se hen til den samlede bered-
skapen i betalingssystemet. I den sammenheng er det
også relevant å vurdere hvordan internasjonale kortsys-
temer som Mastercard og Visa kan bidra.

SPØRSMÅL NR. 644

Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Bent-Joachim Bentzen

Besvart 5. desember 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Kan statsråden fremvise regjeringens konkrete plan for
oppbyggingen av Andøya flystasjon med en tidslinje som
synliggjør milepæler og bevilgningsplan for revitaliserin-
gen av Andøya flystasjon i tråd med vedtakene som er
gjort i Stortinget?

Svar:

Regjeringen la i ny langtidsplan for forsvarssektoren, Prop
87 S (2023–2024) fram plan om å videreutvikle Andøya
flystasjon for å styrke evnen til alliert mottak, ivareta en
operativ satsing på droner og romvirksomhet. Flystasjon-
sområdet utvikles for å understøtte denne aktiviteten. Det
er planlagt med avgivelse av deler av Forsvarets grunn for

å gi mulighet for vekst knyttet til Andøya Space og kommunens næringspark.

Den videre utviklingen følger i hovedsak fire spor. Det første handler om å motta allierte forsterkninger. Det foreligger NATO-planer for bruk av Andøya til forsterkninger og det er inngått tilleggsavtale (SDCA) med USA og har Andøya som omforent område. Det er etablert en nedlastningsstasjon for amerikanske satellitter og vil forberede og øve sine forsterkningsplaner på Andøya i årene som kommer. Derfor blir flystasjonen sikret i sin helhet ved at det tidligere vedtatte perimetersikringstiltaket for en indre perimeter endres til å omfatte hele flystasjonen. Jeg har mottatt tilbakemelding fra Forsvaret om at byggingen av perimetersikringstiltaket blir gjennomført i perioden 2026 til 2028.

De nødvendige tiltak på hovedrullebanen knyttet til bruk av kampfly, finansiert for NATO infrastrukturmidler skal gjennomføres i perioden 2026 -2028. I samme perioden skal det pågå utbedringstiltak på andre flyoperative flater. Dette vil tilgjengeliggjøre flystasjonen for alliert øving, trening og forsterkninger.

Arbeidet med å revitalisere Andøya flystasjon vil fortsette i de kommende årene. Noe av dette vil bli søkt gjennomført gjennom NATO infrastrukturmidler og gjennom SDCA-avtalen. Øvrige behov vil bli gjennomført over drift- og investeringer.

Det andre sporet angår langtrekkende droner for overvåkning av våre maritime interesseområder i nord, hvor det er inngått et samarbeid med Storbritannia for å bygge kompetanse på langtrekkende droner og operasjoner med disse i nordområdene. Dette inkluderer samarbeid om utdanning av droneoperatører. Eksisterende infrastruktur på Andøya dekker en god del av behovet for å operere droner.

Det tredje sporet er knyttet til utviklingen av skyte- og øvingsfeltet fra Andøya og området utenfor. Skytefeltet har en unik mulighet til å øve fellesoperasjoner ved bruk av avanserte luft- og sjømålsmissiler. Etterspørselen fra allierte er merkbart økende, og regjeringen vil se på mulighetene for å legge til rette for økt bruk og understøttelse fra norsk side. Øvingsvirksomheten vil medføre økt bruk av flystasjonen, og vi vil følge opp at infrastrukturen for dette blir etablert. Jeg vil følge opp at utredning for bruk av dette blir igangsatt.

Det siste sporet er videreutviklingen av romsatsingen. Forsvaret skal utnytte det potensial som det ytre rom gir gjennom utvikling og anskaffelse av satellittsystemer for overvåking og kommunikasjon for økt operativ evne, med Andøya som utgangspunkt. Det er nå inngått strategisk bilateral samarbeidsavtale med Tyskland, med stort potensiale. Det er stor interesse fra flere andre internasjonale aktører. Dette vil medføre at flere brukere skal til Andøya, herunder at det blir etablert industriell virksomhet knyttet til å forberede og gjennomføre oppskytning av satellitter. Romhavnen skal utvikles, sammen med øvrige infrastrukturtiltak på Andøya. Romsatsningen vil medføre flere prosjekter og tiltak innen samferdsel, næring og forsvar i årene som kommer for å lykkes med å etablere en internasjonal romhavn på Andøya.

For den videre utviklingen av satsningene på Andøya pågår et tverrdepartementalt samarbeid mellom FD, NFD, KDD og SD og med Andøy kommune. Samarbeidet utvikler og følger opp en plan for alle aktiviteter framover på Andøya og koordinerer ansvaret og gjennomføringen som tilligger disse for å sikre en entydig statlig plan overfor og i samarbeid med Andøy kommune, Nordland fylke, statlige etater og virksomheter.

SPØRSMÅL NR. 645

Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 2. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at dronene ikke kjøpes inn i land som Kina?

BEGRUNNELSE:

Det ble nylig kjent at Arbeiderparti-regjeringen foreslår 30,3 millioner kroner i nysalderingen for investeringer i materiell til politiets dronekapasitet. Pengene brukes i år.

Svar:

Storingsrepresentanten viser til regjeringens forslag i nysalderingen på 30.3 millioner kroner til investeringer i materiell til politiets dronekapasitet.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen påvirker også politiet, og det er avgjørende at politiets evne til å løse oppdrag knyttet til dronehendelser økes. Politiet undersøker og etterforsker veldig mange innrapporterte droneobser-

vasjoner i løpet av et år. Selv om de aller fleste viser seg å ikke være droner, tar myndighetene alle slike observasjoner på alvor. Hensikten med investeringen i materiell til politiets dronekapasitet er å bidra til å trygge Norge.

Ved anskaffelse av nytt materiell gjennomfører politiet grundige risikovurderinger knyttet til blant annet etterretningstrusselen fra Kina, slik det er gjort med de dronekapasitetene politiet allerede besitter.

SPØRSMÅL NR. 646

Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Amalie Gunnufsen

Besvart 5. desember 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for å rette opp i den tekniske begrensningen i lovverket som forskjellsbehandler studenter i studentboliger, og sørge for at det ikke lenger er usikkerhet om at de skal få Norgespris og strømstøtte i 2026?

BEGRUNNELSE:

Flere studentsamskipnader over hele landet står nå i en akutt situasjon der både Norgespris og strømstøtte ser ut til å falle bort for studentboliger. Studentsamskipnadene har fått strømstøtte siden 2021, og det har bidratt til å beskytte studentene i studentboligene fra skyhøye strømpriser.

En kartlegging Samskipandsrådet har gjennomført blant samskipnadene viser at flere fjernvarme – og nettselskaper allerede har varslet at både Norgespris for strøm og fjernvarme og strømstøtte for strøm og fjernvarme fjernes. Det vil ramme studentene som bor i studentboliger. Studentboligbyggene har ofte én felles måler for 200 til 300 hybler. Det som i utgangspunktet var en effektiv måte å holde bokostnader nede på, gjør nå at over 30 000 studentboliger faller utenfor ordningene når taket er satt til 5000 kilowattimer per måler.

For flere samskipnader kan konsekvensene bli flere millioner i økte utgifter. På landsnivå kan konsekvensene bli over 25 millioner kroner, noe som kan presse studentenes husleie opp allerede i 2026.

Arbeiderpartiet deltok i dagsnytt 18 torsdag 27. november og sa at de ønsket å rette opp i denne glippen, men samskipnadene er bekymret for at det vil ta for lang

tid og at de i mellomtiden vil måtte håndtere uforholdsmessig høye strømkostnader.

Svar:

Studenter kan, på lik linje som andre, bestille Norgespris på strøm dersom de er registrert som kunde med husholdnings- eller fritidsboligforbruk hos et nettselskap. Tilsvarende kan studenter bestille Norgespris på fjernvarme for husholdnings- eller fritidsboligforbruk, dersom de har et kundeforhold til et fjernvarmeselskap.

Ordningene med strømstøtte og Norgespris er knyttet til strøm- og energimålere med kundeforhold til nettselskap og fjernvarmeselskap. Studentsamskipnader og stiftelser som leier ut studentboliger, har rett til strømstønad for strøm og fjernvarme til husholdningsforbruk eller kan alternativt velge Norgespris. I ordningene for strøm gjelder imidlertid et forbrukstak på 5 000 kWh per måned per strømmåler for husholdningsforbruk, og i ordningene for fjernvarme gjelder et forbrukstak på 4 500 kWh per energimåler per måned for husholdningsforbruk. Studentsamskipnader som har mange boenheter knyttet til samme måler, vil derfor raskt kunne nå forbrukstaket i ordningene.

Dersom man er organisert som et boligselskap, vil antall boenheter bak måleren hensyntas i beregningen av forbrukstak. Et boligselskap er i forskriftene om strømstønad og Norgespris uttømmende definert som eierseksjonssameier, borettslag, boligaksjeselskaper og ikke-seksjonerte boligsameier, og definisjonen omfatter ikke studentsamskipnader og stiftelser.

Formålet med Norgespris er å gi folk trygghet og forutsigbarhet for strøm- og fjernvarmutgiftene. Vårt mål med Norgespris har hele tiden vært at alle husholdninger som ønsker det, skal kunne delta i ordningen. Dette ligger

fast. Jeg ønsker at ordningene med Norgespris og strømstønad skal fungere best mulig, og ser løpende på hvordan vi kan sikre dette.

SPØRSMÅL NR. 647

Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Erling Sande

Besvart 8. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Korleis vil regjeringa vil følge opp Innst. 55 S (2024-2025), der Stortinget peikar på at dei regionale vitensentera bør styrkjast for å gje fleire elevar og lærarar tilgang til framtidsretta læringstilbod i sine lokalmiljø?

GRUNNGJEVING:

Norge har store utfordringar når det gjeld å dekke framtidig kompetansebehov innan realfaga. Det er viktig å arbeide aktivt for å gje skulen verktøy som gjer at ein aukar interessa for realfaga, gjennom til dømes å gjere undervisninga meir praktisk og bruke eksterne samarbeidspartar for å skape arenaer som aukar nyskjerrighet og engasjement kring desse faga. Vitensentera er døme på ein slik samarbeidspart. Og Stortinget viser i Innst 55 (S) (2024-2025) til dette:

«Komiteen viser til at de regionale vitensentrene allerede i dag er et godt etablert, kostnadseffektivt og landsdekkende virkemiddel, som hittil har vært underutnyttet. Komiteen mener at de regionale vitensentrene bør styrkes for å gi flere elever og lærere tilgang til fremtidsrettede læringstilbud i sine lokalmiljøer.»

Svar:

På samme måte som representanten er jeg opptatt av hvordan vi skal øke interessen og kunnskapen til elevene innenfor de viktige realfagene. Ikke minst er det viktig for å møte kompetansebehovet i arbeidslivet fremover.

Jeg er enig med representanten i at de regionale vitensentrene er viktige virkemidler for å øke interessen for, og gi kunnskap om, teknologi og realfag. Sentrene samarbeider tett med skoler, kommuner og lærerutdannelser. De bidrar med verktøy, ressurser og faglig støtte til lærere i hele landet.

Jeg vil også understreke at det ikke alene er nok å peke på vitensentrene. Vi må ikke minst styrke opplæringen i realfagene i skolen. Mer praktisk, aktiv og variert læring i skolen er viktige grep for å snu den negative utviklingen i læringsresultat og trivsel. Regjeringen tilstreber en skole som motiverer og som stiller krav til elevenes læring. Regjeringen har tatt flere grep for å sørge for en mer praktisk og motiverende undervisning i realfagene.

I forslag til statsbudsjettet for 2026 forslår Regjeringen en økning i tilskuddordning for praktisk utstyr i skolen til 191 mill. kroner, samt at ordningen utvides til å gjelde utstyr til lek på 1.- 4.trinn. Regjeringen har og styrket Matematikksentret med 21 mill. kroner og Naturfagsenteret med 16 mill. kroner i 2025. Sentrene skal bidra til kompetanseutvikling, utvikle materiell og opplegg som lærere kan bruke i realfagundervisningen. I statsbudsjett for 2026 foreslår regjeringen videre å løyve 5 mill. kroner for å styrke ENT3R-prosjektet. Gjennom ENT3R-prosjektet får elever blant annet leksehjelp av studenter som har valgt realfag i høyere utdanning.

Antallet elever som har valgt å fordype seg i matematikk for samfunnsfag i videregående er mer enn halvert etter innføringen av de nye læreplanene i 2020. Konsekvensene er at mange flere elever velger den enkleste matematikken. For at Norge ikke skal tape viktig kompetanse i matematikk mener jeg vi må se på hvordan vi kan endre læreplanene i matematikkfagene i videregående. Utdanningsdirektoratet har hatt et forslag om nye og mer inspirerende matematikkfag på høring og jobber nå med å gå igjennom svarene fra høringen. Utdanningsdirektoratet har også satt i gang et arbeid med å se på læreplanen i matematikk for 1.- 10.trinn.

Det er i dag 13 regionale vitensenter spredte over hele landet hvor seks av dem har egne talentsentre i realfag. For at kompetansen ved disse talentsentrene skal nå ut til flere skoler har regjeringen styrket talentsentrene med 5 mill. kroner i 2025. Styrkelsen gjør at alle talent-

sentrene kan tilby kurs til lærerne og reise ut til skoler for å støtte lærerne med å lage gode og inspirerende under-

visningsopplegg i realfagene – både for hele elevgrupper og for elever med høyt læringspotensial.

SPØRSMÅL NR. 648

Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 8. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

NRK melder om elever i videregående skole med kroniske sykdommer som unngår å gå behandling på sykehuset, i frykt for fravær i skolen. Elever som forsøker å balansere mellom sykdom og skole trenger trygghet og forutsigbarhet for få den behandlingen de trenger.

Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at alvorlig og kronisk syke elever ikke glipp av helsebehandling i frykt for konsekvenser for skole og framtid, og skal dette være avhengig av initiativet til viljen til lokale politikere?

BEGRUNNELSE:

NRK kan 28. november fortelle om at kronisk syke elever i videregående skole avslår eller ikke møter til viktig behandling på sykehus i frykt for å få for høyt fravær i skolen.

Både kjøretimer og politisk fravær får man i dag fritak, og fraværet vil ikke gjelde på fraværsgrensa. Slik er det ikke for alvorlig syke som trenger behandling, noe som betyr at alvorlig syke ungdommer raskt risikerer å få for mye fravær til å kunne fullføre videregående skole. I radioinnslaget fortelles det om elever med alvorlig kreft som ikke tør å møte til kreftbehandling i frykt for hvordan det går ut over skolen. Mange med alvorlig og kronisk sykdom har allerede angst, stress og depresjon som symptomer, og frykten for fravær i skolen forverrer elevenes psykiske utfordringer. På bakgrunn av dette har Innlandet fylkeskommune laget et eget fraværsglement som går på tvers av nasjonale retningslinjene for fravær for å ivareta elevene som trenger slik helsebehandling. Med tverrpolitisk flertall i Vestland fylke vurderer de der å gjøre det samme.

Svar:

Fraværsglene i videregående skole ligger under mitt ansvarsområde som kunnskapsminister. Det er derfor jeg som svarer på spørsmålet fra representanten.

Fra og med dette skoleåret gjelder enkelte endringer i fraværsglene i videregående skole. Regelverket skal sørge for mest mulig tilstedeværelse av hensyn til elevenes egen læring og sosiale utvikling, og det felles læringsmiljøet. Endringene i fraværsglene er også utformet for å redusere unødvendig belastning på fastlegene for tilstander som ikke krever legebesøk.

Jeg vil understreke at det er viktig at elever ikke unngår å oppsøke eller motta helsehjelp, fordi elevene ikke ønsker fravær. Elevene kan selvsagt fortsatt være syke eller borte fra opplæringen fordi de har time hos fastlege, psykolog eller andre helsetjenester. De nye fraværsglene tillater inntil ti prosent egenmeldt sykefravær. Det er først når elevene har nådd denne ti-prosentgrensen at de må få dokumentasjon på fraværet, for eksempel hos lege eller helsesykepleier. Hvis de legger frem slik dokumentasjon, vil de fremdeles kunne få karakter.

Det er egne regler for elever med høy risiko for helserelatert fravær, som elever med kronisk sykdom eller elever som får behandling for alvorlig sykdom. Disse elevene kan levere egenmelding også etter at ti prosent er nådd, for å unngå at fraværsprosenten øker, og dermed ikke miste karakter. Det forutsetter at eleven har vært nok til stede til at læreren har grunnlag for å sette karakter, og at eleven har levert dokumentasjon fra helsepersonell på at vedkommende har en tilstand som gir høyere risiko for fravær. Risiko for helserelatert fravær kan skyldes både fysiske og psykiske tilstander, og er ikke avhengig av bestemte diagnoser.

Det finnes ingen øvre grense for hvor mye dokumentert fravær eleven kan ha, så lenge læreren har tilstrekkelig grunnlag for å sette karakter i faget. Rektor kan også bruke skjønn ved udokumentert fravær opp til 15 prosent i et fag dersom fraværårsaken gjør det klart urimelig at fraværsgrensa skal gjelde.

Jeg vil avslutningsvis bemerke at fraværsglene er nasjonale regler som er fastsatt i opplæringsforskriften. Fylkeskommunene kan derfor ikke fravike reglene. Utdanningsdirektoratet har publisert en veileder på sine

nettsider, som er oppdatert med de siste endringene i regelverket. Veilederen er også nylig justert for å gjøre den

lettere å forstå. Det gjøres fortløpende vurderinger av behovet for ytterligere justeringer i veiledningen.

SPØRSMÅL NR. 649

Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 5. desember 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Mener statsråden dette er fornuftig bruk av offentlige midler å kreve at asfalten fjernes, og straffeforfølge og bøtelegge en av landets fattigste kommuner?

BEGRUNNELSE:

En tidligere kommunedirektør i Gamvik kommune inngikk avtale om asfaltering av en 1,6km lang grusvei til Slettnes fyr uten godkjenning fra Statsforvalteren eller kommunestyret. Årsaken var at det et veldig gunstig tilbud og prislappen kom på 2.7 millioner kroner. Gamvik kommune har lenge hatt et ønske om å asfaltere den sterkt nedslitte veien, og den store turisttrafikken om sommeren har bidratt til slitasje og høye vedlikeholdsutgifter for kommunen.

Vedlikehold av grusvei er tillatt og det har også vært bekymringer for at støv fra veien kan skade fuglelivet. Når man tilfører nye masser kan det ha et annet innhold og farge enn på stedet, og man kan i verste fall risikere å ta med fremmede arter. Men det er tillatt. Det kan være store fordeler for naturlivet med asfalt ved at man reduserer vedlikehold og støvproblematikken.

Veien det er snakk har eksisterte lenge før verneforskriften for området trådte i kraft, og er ikke omfattet av verneforskriften. Veien har et gårds og bruksnummeret som ikke er nevnt i verneforskriften, i motsetning til de andre eiendommene i området. Asfalteringen av veien er også innenfor eksisterende og etablert veitrasé, så det er ikke noe som tilsier at noen verneverdier er forringet her. Det eneste som er endret er toppdekket.

Tiltaket ble gjennomført i august 2024. Området er vernet som naturreservat, med store våtmarksområder som er viktige for sjøfugl. Statsforvalter har med bakgrunn i det krevd at Gamvik kommune fjerner asfalten og anmeldt forholdet til Politiet. Gamvik kommune står nå tiltalt for brudd på Naturmangfoldloven og Politiet mener straffen må ha en preventiv effekt. Totalt kreves kommunen for 900 000 kroner, inkludert saksomkostninger

dersom de dømmes i saken. Det må nevnes at Gamvik er blant landets fattigste kommuner.

Svar:

Representant Strifeldts spørsmål omhandler en sak som ikke er endelig avgjort, verken i forvaltningen eller i domstolene.

Gamvik kommunes søknad om dispensasjon til å ettergodkjenne asfalteringen av en grusveg i Slettnes naturreservat er avslått av Statsforvalteren i Troms og Finnmark i vedtak 11. november 2025. Jeg har fått opplyst at klagefristen er utsatt til 15. desember 2025 etter anmodning fra kommunen. En eventuell klage vil bli behandlet av Miljødirektoratet. Statsforvalteren har på sine nettsider opplyst at Statsforvalteren vil ta stilling til om asfalten skal pålegges fjernet når dispensasjonssaken er endelig avgjort.

Gamvik kommune er nettopp frifunnet av Indre og Østre Finnmark tingrett for krav om foretaksstraff som følge av asfalteringen av vegen, jf. dom 3. desember 2025. Ankefristen er ikke utløpt, og dommen er dermed ikke rettskraftig.

Jeg ønsker ikke kommentere eventuelle utfall av de ikke endelig avgjorte konkrete sakene. På generelt grunnlag mener jeg det er viktig for å ivareta verneverdiene i verneområdene at brudd på verneforskrifter følges opp, både av forvaltningen og av politi og domstoler der bruddets alvorlighetsgrad tilsier det.

SPØRSMÅL NR. 650

Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 11. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden gjøre greie for kor mange ubesatte jordmor-stillingar det er ved dei ulike fødeavdelingane i dag og kor mange utlysingar som er gjort utan at ein har klart å rekruttere jordmødre i stillingane, og kan statsråden samstundes gjøre greie for kor mange jordmødre som har slutta siste 4 åra?

GRUNNGJEVING:

I spørretimen den 26.11.25 gav statsråden klart inntrykk av at det var jordmormangel som var årsaka til arbeidspresset ved fødeavdelingar, og ikkje sparetiltak, og økonomi. Det er difor interessant å vite kor mange stillingar dette dreiar seg om og kva som er gjort for å rekruttere jordmødre til sjukehus og fødselsomsorga.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet informasjon for å kunne opplyse spørsmålet. Det gjøres imidlertid oppmerksom på at det er til dels omfattende opplysninger som her er etterspurt, som det ikke foreligger detaljerte og oppdaterte faktaopplysninger om fra alle landets helseforetak. Opplysninger som er innhentet fra de regionale helseforetakene for å få et bilde av situasjonen i sykehusene, er derfor litt ulikeartede.

I alle fire helseregioner jobbes det med ulike tiltak for å sikre at man har tilgang på tilstrekkelig jordmorsressurser i sykehusene. Utfordringsbildet er imidlertid litt ulikt rundt omkring i landet, men det er også noen generelle endringer i den øvrige helsetjenesten som slår inn i alle regioner. Kommunene har som kjent fått nye oppgaver knyttet til svangerskapsoppfølging og med det har det også blitt en økt etterspørsel etter jordmødre.

Helse Midt-Norge RHF opplyser at det er noen ubesatte stillinger i regionen per nå, men de har ikke på den tiden som har vært til rådighet klart å frembringe

eksakte tall over ubesatte jordmorstillinger. Den overordnede tilbakemeldingen som de har mottatt fra underliggende helseforetak er at det synes å være forskjeller mellom ulike fødeavdelinger. Situasjonen er likevel at sykehusene i hovedsak klarer å rekruttere de jordmødrene som det er behov for. Det meldes samtidig om at det er få erfarne kvalifiserte søkere til utlyste stillinger. Enkelte av fødeavdelingene har en høy andel jordmødre over 60 år, og det jobbes derfor bevisst med rekruttering for å på sikt opprettholde nødvendig kvalitet og kompetanse.

En sammenstilling av antall søknader per stilling de siste fire årene gir isolert sett et bilde av at det skal være god tilgang på søkere på jordmorstillinger i Helse Midt-Norge:

Antall stillinger og antall søknader

- 2025: 15 utlysninger på 48 stillinger og 116 søkere
- 2024: 12 utlysninger på 36 stillinger og 118 søkere
- 2023: 15 utlysninger på 41 stillinger og 130 søkere
- 2022: 24 utlysninger på 88 stillinger og 221 søkere

Det opplyses likevel at enkelte av søkerne på stillinger ikke har den etterspurte kompetansen, for eksempel ved at sykepleiere søker på jordmorstillinger. Ved enkelte stillingsutlysninger har man imidlertid også åpnet for at nettopp sykepleiere kan søke på jordmorstillinger, noe som reflekterer rekrutteringsutfordringene. Generelt opplyses det å være få erfarne jordmødre som søker på utlyste stillinger.

Turnover blant jordmødre opplyses å være på linje med øvrige stillinger i regionen. For fast ansatte jordmødre har denne utgjort 4 pst. i 2022, 2024 og 2025, mens den i 2023 utgjorde 2 pst.

Helse Nord RHF opplyser at av stillingene som er budsjettet for jordmødre, er det 21 stillinger som er ubesatt per nå. Utviklingen i ubesatte stillinger fra 2023 til 2025, viser at antallet ubesatte stillinger er vesentlig lavere nå i 2025 enn det var i 2023, og ligger nå på omtrent samme nivå som i fjor.

Årsverk	År						Endring fra 2019 til 2025	%vis endring
HF	2019	2021	2022	2023	2024	2025		
FIN	40	40	36	34	33	35	-5	-12 %
HSYK	37	38	37	37	40	45	8	22 %
NLSH	58	60	60	62	63	65	6	11 %
UNN	76	74	71	69	71	75	-2	-2 %
Totalsum	211	213	204	202	207	220	8	4 %

Det har vært små endringer i jordmorbemanningen totalt sett de siste årene. Helse Nord RHF opplyser å ha økt bemanningen med 8 månedsverk sammenlignet med 2019. Jordmorbemanningen ved Helgelandssykehuset og Nordlandssykehuset har økt i perioden, mens det har vært en nedgang i bemanning ved Finnmarkssykehuset, og omtrent uendret ved UNN.

Helse Nord RHF opplyser at det er noen flere jordmødre som slutter enn det er som blir ansatt. Fra 2022 og fram til og med oktober 2025 har 139 jordmødre sluttet, mens 134 har startet. De fleste som har sluttet har imidlertid fortsatt å jobbe i andre deler av helsetjenesten.

Helse Sør-Øst RHF har innenfor tidsrammen for spørsmålet valgt å ta ut statistikk fra rekrutteringsportalen for å kunne gi en indikasjon på situasjonen i regionen. Det overordnede bildet er at det oppleves å være god søkertilgang på ledige jordmorstillinger, og det er lettere å rekruttere til fødeavdelinger enn til barselavdelinger. Utfordringene de siste årene har primært vært knyttet til midlertidig ledighet, ferie og annet fravær, samt knyttet til enkelte omorganiseringsprosesser.

Statistikken som gjengis i tabellene nedenfor viser at det gjennomgående er mange søkere per utlyst stilling, men at det kan være enkeltstillinger som kan være vanskelig å få besatt.

Jordmorstillinger utlyst i Helse Sør-Øst januar 2025 – november 2025 på foretaksnivå
(Statistikk fra WEB-cruiter – rekrutteringsportal)

Foretak	Antall utlyste stillinger	Antall søknader	Antall besatte stillinger	Antatt ledige pr november
HSØ totalt	200	871	160	40
Akershus universitetssykehus HF	49	202	40	9
Oslo universitetssykehus HF	63	476	63	0
Sørlandet sykehus HF	24	41	24	0
Sykehuset i Vestfold HF	6	14	2	4
Sykehuset Innlandet HF	21	61	7	14
Sykehuset Østfold HF	12	26	7	5
Sykehuset Telemark HF	7	11	7	0
Vestre Viken HF	18	40	10	8

Jordmorstillinger utlyst i Helse Sør-Øst januar 2021 – november 2025 på foretaksnivå

Foretak	Antall utlyste stillinger	Antall søknader	Antall besatte stillinger
HSØ totalt 2021-2025	1511	4315	1436
Akershus universitetssykehus HF	276	618	229
Oslo universitetssykehus HF	613	2286	629
Sørlandet sykehus HF	101	255	169
Sykehuset i Vestfold HF	99	307	94
Sykehuset Innlandet HF	96	345	59
Sykehuset Østfold HF	66	103	26
Sykehuset Telemark HF	63	152	94
Vestre Viken HF	197	249	136

Det har ikke vært mulig å finne en eksakt oversikt over stillinger hvor man ikke har klart å rekruttere, men tabellene gir indikasjoner på at dette kan være et mindre antall.

Gjennomsnittlig turnover blant jordmødre er ca. 10 pst. i Helse Sør-Øst. Dette vurderes å være om lag på

linje med andre personellgrupper. Mange ansatte som slutter har startet å jobbe i andre helseforetak, mens en del har begynt i stillinger i kommunene.

Helse Sør-Øst RHF viser ellers til at de har jobbet med en rekke konkrete tiltak knyttet til å rekruttere og beholde jordmødre i regionen. Dette inkluderer også at det

er aktivt oppfordret til etablering av kombinerte stillinger mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten.

Helse Vest RHF opplyser at det per dags dato er tre utlyste jordmorstillinger ved helseforetakene i regionen (to i Helse Bergen HF og én i Helse Stavanger HF).

Ledige jordmorstillinger som har vært utlyst senere år, fremgår av tabellen nedenfor. Helse Vest RHF har i denne sammenheng valgt å avgrense opplysninger til de to siste årene:

2024	Tal utlyste stillingar	Tal søkarar
Helse Bergen	31	57
Helse Fonna	6	20
Helse Førde	7	7
Helse Stavanger	28	48
Totalt	72	132

2025	Tal utlyste stillingar	Tal søkarar
Helse Bergen	6	7
Helse Fonna	7	20
Helse Førde	10	14
Helse Stavanger	17	53
Totalt	40	94

Generelt er inntrykket at det skal være god tilgang på kvalifiserte søkere, og at helseforetakene får tilstrekkelig kvalifiserte søkere til utlyste ledige stillinger. De viser ellers til at helseforetakene også skal legge godt til rette for å håndtere rett til permisjoner. Dette innebærer at det blir utlyst en del midlertidige stillinger for å dekke opp for rett til permisjon og sykefravær. Ledige stillinger vil derfor være høyere enn antallet faste jordmorstillinger som helseforetakene faktisk har.

De opplyser ellers at oppgavedeling til helsefagarbeidere/barnepleier og sykepleiere har vært stort fokusområde de siste årene.

For noen av helseforetakene har det vært et generasjonsskifte blant jordmødrer senere år, og mange har kombinerte stillinger mellom spesialist- og kommunehelsetjenesten. Helse Vest har mange ulike tiltak rettet mot å rekruttere, beholde, utvikle og utdanne jordmødre på Vestlandet, og har utarbeidet flere rapporter på området som ledd i dette arbeidet.

Helse Vest RHF opplyser at ekstern turnover er jevnt over under 1 pst. per måned for årene 2021 til og med november 2025. Om lag 24 pst. av de fast ansatte jordmødrene som avslutter sitt arbeidsforhold er i alderen fra 60 år og oppover, og utgjør mao. naturlig avgang.

Jeg vil avslutningsvis si at det store bildet viser at det oppleves å være rekrutteringsutfordringer en del steder i landet, selv om tilgangen på søkere til utlyste stillinger i hovedsak er god. Flere steder synes å ha en særlig utfordring med å få rekruttert erfarne jordmødre. Generelt sett er det slik at tilgang på personell er en av de store utfordringene som helsetjenesten nå står overfor, og dette gjør seg gjeldende også innenfor føde- og barselområdet. Det er dessuten dokumentert at kompleksiteten i fødepop-

ulasjonen har økt senere år, noe som også medfører økt behov for kompetanse, bemanning og ressurser ved våre fødeinstitusjoner.

SPØRSMÅL NR. 651**Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 8. desember 2025 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å endre melkekvotereguleringen, slik at det blir mulig å forhindre at personer som er ilagt aktivitetsforbud tildeles melkekvoter fra staten?

BEGRUNNELSE:

I avisa Nationen ble det nylig avdekket at en bonde som i fjor ble ilagt forbud mot hold av sau og storfe i år fikk tildelt en melkekvote på 130 000 liter. Aktivitetsforbudet ble ilagt etter at Mattilsynet hadde avdekket over 40 brudd på dyrevelferdsreguleringen over en periode på ti år. Ifølge Landbruksdirektoratet finnes det ikke hjemmel i kvoteforskriften til å forhindre at bønder som er ilagt forbud mot hold dyr får tildelt melkekvoter. Melkekvotene som tildeles fra myndighetene er som kjent omsettelige, og det er derfor mulig for mottakeren å tjene gode penger på å selge eller leie ut kvoten.

Det har lenge vært etablert praksis å avkorte eller fjerne offentlige tilskudd til bønder som begår grove brudd på dyrevelferdsreguleringen. Hensikten er å sikre at

ikke myndighetene bidrar til å støtte produksjon som går på tvers med aksepterte standarder for dyrevelferd.

Svar:

Jeg viser til spørsmålet fra representanten Tor André Johnsen om muligheten for å hindre tildeling av melkekvoter til personer med ilagt aktivitetsforbud. Bakgrunnen for spørsmålet er en sak der en bonde har blitt ilagt forbud mot hold av sau og storfe, men likevel fikk beregnet melkekvote.

Jeg vil presisere at en grunnkvote allerede er ervervet og er å anse som en rettighet som ligger til landbrukseiendommen. Grunnkvoten inngår derfor også i eiendommens pantegrunnlag. En eventuell «inndragning» av melkekvoten vil kunne fremstå som en strafferettslig reaksjon eller ekspropriasjon, og er derfor noe helt annet enn et avslag på søknad om tilskudd.

Eier av en landbrukseiendom med melkekvote kan selv bestemme hvor kvoten skal utnyttes som disponibel kvote innenfor den aktuelle produksjonsregionen. Der som en person er ilagt aktivitetsforbud, kan vedkommende naturligvis ikke selv ha kyr og levere melk på kvoten.

SPØRSMÅL NR. 652**Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 9. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kva konkrete tiltak gjer regjeringa for at helsetenesta skal bli betre til å forebygge, oppdage og behandle fødselsdepresjon hos kvinner – utanom dei nye faglege retningslinjene for barselomsorga som seier at helsepersonell bør stille kvinner spørsmål om dette – og kvifor meiner regjeringa at heimebesøk av jordmor ikkje skal vere eit tilbod for alle når ein veit at fødselsdepresjon gjerne startar dei første vekene etter fødsel?

GRUNNGJEVING:

Fødselsdepresjon rammar mellom 4 000 og 8 000 kvinner kvart år (tall frå FHI). Helsedirektoratet har sendt ut forslag til faglege retningslinjer for barselsomsorg på høyring, der ein presiserer gjeldande retningslinjer om at helsepersonell bør spørre kvinner om dette. Men det er ikkje noko ny satsing frå regjeringa si side, og tiltaka er kritisert for å vere for svake sett opp mot det alvorlege tilstanden dette er og dei dramatiske konsekvensane fødselsdepresjon kan få. Helsetilsynet har i sin årsrap-

port for 2024 omtalt dette og kome med tilrådingar for ei styrking av feltet. Det er uvisst kva regjeringa faktisk har gjort eller vil gjere, for å styrke kompetanse, samarbeidet og oppfølginga for å hindre at alvorlege tilfeller av fødselsdepresjon utviklar seg utan av kvinna får nødvendig helsehjelp. Regjeringa har i statsbudsjett for 2026 varsla at dei ikkje ynskjer å følgje opp forslaget om å lovfeste tilbodet om heimebesøk av jordmor innan 5 dagar etter fødsel, fordi dei meiner at ein i staden bør prioritere ressursar til dei som treng slikt tilbod mest. Men då vil ein ikkje kunne oppdage til dømes utvikling av fødselsdepresjon.

Svar:

Alle gravide og nye mødre og fedre skal få et godt tilbud i tjenesten. Familier skal følges opp på en god måte etter fødsel slik at alle får en god start på livet. Vi vet at særlig de 1000 første dagene, det vil si perioden fra unnfangelse til barnets 2-års dag er viktig. I regjeringens oppvekstmelding, Meld. St. 28 (2024–2025) Tro på framtida – uansett bakgrunn, ble det lagt frem en samlet politikk for de første årene av et barns liv, med særlig oppmerksomhet på perinatal mental helse (PMH). Det vil si psykisk helse under svangerskapet, og i perioden etter fødselen.

Hjemmebesøk av jordmor er nyttig og er faglig anbefalt, og regjeringen støtter tydelig opp om viktigheten av dette i Meld. St. 28 (2024–2025). Hjemmebesøk gir bedre mulighet til å oppnå kontakt og tillit med familien og barnet enn vanlige konsultasjoner, og man får observert ferdigheter og samspill mellom barnet, søsken og foreldre i deres vante omgivelser. For familien kan en konsultasjon med helsepersonell hjemme i sitt eget miljø oppleves tryggere og bedre enn å møte på helsestasjonen.

Hjemmebesøk er en sterk faglig anbefaling som kommuner skal jobbe for å ha på plass. KOSTRA-tall viser at om lag 60 prosent av alle nybakte foreldre fikk hjemmebesøk av jordmor innen tre døgn etter hjemkomst i 2024. I overkant av 89 prosent av alle nybakte foreldre fikk hjemmebesøk fra helsestasjonen av helsesykepleier innen to uker etter hjemkomst.

Det bevilges 1,152 mrd. kroner i ramma for å styrke denne tjenesten. I budsjettforliket har kommunene også fått styrket sine frie inntekter med 3 mrd. kroner. De regionale helseforetakene har dessuten gjennom flere år fått i oppdrag å styrke tilgangen til sentrale sykepleiergrupper, herunder jordmødre. I 2022 ble det bevilget til sammen 64 mill. kroner til opprettelse av utdanningsstillinger for jordmødre og ABIOK-sykepleiere i sykehus. Satsingen fortsatte i 2023 med bevilgninger til oppstart av 200 nye stillinger. Samlet ble det bevilget 224 mill. kroner til formålet i 2023.

Norge er i en situasjon med mangel på helsepersonell. Vi må derfor bruke ressursene våre klokt, og blant annet se på nye måter tjenestene kan tilbys på, og bruk av flere personellgrupper i svangerskaps- og barselomsor-

gen. «Min jordmor» i Drammen er et godt eksempel på nyteknung. Der følger et fast team av jordmødre kvinnen gjennom hele svangerskapet, fødselen og barseltiden.

Fødselsdepresjon rammer mellom sju og 12 prosent av gravide kvinner. Svangerskap og spedbarntid innebærer store omveltninger. Det kan i seg selv gjøre det vanskelig å be om hjelp, eller å snakke åpent om utfordringer. Det er avgjørende at helsepersonell spør gravide og nybakte mødre om psykisk helse. Derfor er det bra at Helsedirektoratet har sendt på høring revidert retningslinje for barselomsorgen. Retningslinjen anbefaler å ha rutiner som fremmer barselkvinnens psykiske helse og identifiserer psykiske plager. Den understreker at virksomheten bør ha rutiner for hvordan helsepersonell følger opp og eventuelt henviser videre når barselkvinnen har behov for videre oppfølging. Det er også viktig at helsepersonell har kunnskap og kompetanse om psykisk helse. Psykisk helse, blant annet i forbindelse med fødsel og barseltid, er en del av utdanningen til både jordmødre og helsesykepleiere.

Helsedirektoratet har kartlagt tilbudet til gravide med fødselsdepresjon. Kartleggingen viser at det finnes universelle tilbud som helsestasjonsprogrammet for gravide, fastlegen, ulike forebyggings- og lavterskeltilbud i kommunene, annet tjenestetilbud i kommunene og behandlingstilbud i spesialisthelsetjenesten. De regionale helseforetakene har fått i oppdrag å etablere rutiner for at mor kan henvende seg til barselavdelingen uten henvisning, den første uken etter utskrivning. Ved behov kan helsestasjonen kontaktes. Foreldre kan også få tilgang til ulike verktøy på Helsenorge, som for eksempel Mamma Mia, et forskningsbasert selvhjelpsprogram som skal fremme helse og trivsel for mor, barn og partner under graviditeten og etter fødselen. Studier viser at brukerne opplever økt velvære i hverdagen og får redusert risiko for fødselsdepresjon.

I forrige Stortingsperiode, da Senterpartiet og Arbeiderpartiet satt i regjering, ble Nasjonalt kompetansemiljø for helsestasjons- og skolehelsetjenesten (NASKO) etablert, for å jobbe for mer kunnskapsbaserte, likeverdige og bærekraftige helsetjenester for gravide, barn, unge og familier.

Kvinner og familier under oppfølging i svangerskap og etter fødsel bør videre gjøres kjent med at det finnes rekke ressurser som kan være til hjelp for den enkelte og pårørende. Disse er utviklet for å gi mer kunnskap. Det finnes kunnskap om hva som fremmer god mental helse, hva som kjennetegner fødselsdepresjon og tips og råd om hva kvinner og familier selv kan gjøre for å fremme god helse og mestring. Det er det lansert to digitale tilbud på Helsenorge: «Gravid» og «Småbarnsliv». Disse har som mål å legge til rette for bedre og kvalitetssikret foreldrestøtte til kommende og nye foreldre. De er tilpasset ulike situasjoner og faser i en families liv, og skal gi kvalitetssikret hjelp og støtte til gravide og småbarnsfamilier. Til sammen

dekker tilbudet de viktige 1000 første dagene fra unnfangelse til to-års dagen.

Digital foreldrestøtte skal gi en bedre overgang fra svangerskap og fødsel til barseltid, og er et kvalitetssikret og gratis tilbud til gravide og foreldre. Digitalt helsekort for gravide, som vi har startet utprøving av, må ses i sammenheng med digital foreldrestøtte på Helsenorge. Det

helhetlige tilbudet skal gi en bedre overgang fra svangerskap og fødsel til barseltid.

Samlet sett har regjeringen over flere år sørget for å gi bedre plass til psykisk helse i svangerskaps, fødsels og barselomsorgen i kommunene og sykehusene. Vi er ikke i mål, men vi er godt i gang.

SPØRSMÅL NR. 653

Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 9. desember 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Hva er per i dag den samlede andelen barn og unge med innvandrerbakgrunn som mottar tiltak fra barnevernet, og hvor stor andel av alle barn som er plassert utenfor hjemmet har minst én forelder som ikke er født i Norge?

BEGRUNNELSE:

En tilstandsrapport utarbeidet av Trondheim kommune viser at en stor andel av barna som mottar tiltak fra barnevernet har foreldre med innvandrerbakgrunn. Ved utgangen av 2024 hadde 78 prosent av alle barn som var plassert utenfor hjemmet minst én forelder som ikke er født i Norge. For barn som mottok hjelpetiltak i hjemmet, var andelen 49 prosent.

Videre publiserte Statistisk sentralbyrå 24. april 2024 en artikkel som viser en vedvarende økning i andelen barn og unge med innvandrerbakgrunn blant dem som mottar tiltak fra barnevernet. I 2022 hadde 29 prosent av barn og unge i alderen 0–24 år med tiltak fra barnevernet innvandrerbakgrunn, sammenliknet med 23 prosent i 2012 og 13 prosent i 2002 (for 2002 og 2012 gjelder tallene for aldersgruppen 0–22 år).

Svar:

Ved utgangen av 2024 utgjorde barn med minoritetsbakgrunn 44 prosent av alle mellom 0 og 17 år med barnevernstiltak, fordelt på barn som selv har innvandret til Norge (14 prosent), norskfødte barn med to utenlandsfødte foreldre (15 prosent) og barn født i Norge med én utenlandsfødt forelder (15 prosent).

Når det gjelder barn plassert utenfor hjemmet ved utgangen av 2024, er andelen med innvandrerbakgrunn

40 prosent, fordelt på barn som selv har innvandret til Norge (15 prosent), norskfødte barn med to utenlandsfødte foreldre (12 prosent) og barn født i Norge med én utenlandsfødt forelder (13 prosent).

Disse tallene er hentet fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratets statistikksider.

Det er særlig barn som selv har innvandret til Norge, som er overrepresentert som mottakere av barnevernstiltak. Ved utgangen av 2024 var 35 av 1 000 innvandrere i alderen 0–17 år registrert med et barnevernstiltak, ifølge SSB. Den tilsvarende andelen for norskfødte med innvandrerforeldre var 23 per 1 000 barn, mens 20 per 1 000 barn uten innvandrerbakgrunn var registrert med barnevernstiltak. Dette kan blant annet skyldes at enslige mindreårige flyktninger har fått barnevernsvedtak i kommunen i forbindelse med bosetting, primært i kraft av å være enslig og mindreårig.

SPØRSMÅL NR. 654**Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen****Besvart 10. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Er statsråden nå av den oppfatning at det er tilstrekkelig kapasitet ved Nye SUS, vil statsråden nå gjøre tiltak for å sikre at det er tilstrekkelig kapasitet ved Nye SUS, hva synes statsråden om at eneromsprinsippet er brutt allerede på uke to og når forventer statsråden at byggetrinn 2 realistisk er ferdigstilt, og kan statsråden utelukke at det vil oppstå forsinkelser av byggetrinn 2 på grunn av økonomi?

BEGRUNNELSE:

På skriftlig spørsmål 20. februar 2025 skyver helseministeren helseforetakene foran seg og svarer ikke på spørsmålet om hva han vil gjøre for å sikre at det er tilstrekkelig kapasitet ved Nye SUS.

Nå skriver Aftenbladet 26. november 2025 at det splitter nye sykehuset SUS, som ikke skulle ha korridor-pasienter, likevel har det allerede den andre uken etter åpningen av sykehuset.

Tidligere har de ansatte ytret bekymring for at prinsippet om at alle pasienter skal ligge på enerom kunne bli fraveket. Nye SUS er bygget med ensengsrom og Helse Vest RHF opplyste tidligere at det nye sykehuset tolt sett vil ha flere senger enn gamle SUS.

Helseministeren uttalte da at «det nye sykehuset planlegges med endrede driftsmodeller som vil ta ned behovet for antall senger». På grunn av gjeldskrisen i forbindelse med byggingen av Nye SUS fremstår det som uklart når byggetrinn 2 vil være ferdig og at særlig rentene som må betales vanskeliggjør fremdrift og tvinger kutt i pasienttilbud.

Svar:

Helse Vest RHF opplyser at det nye sykehuset har tatt i bruk samme antall senger som det gamle sykehuset. Kapasiteten vil imidlertid være bedre fordi veldig mange av sengene i det gamle sykehuset var på flersengsrom. Dersom det var en smittpasient, måtte de andre pasientene flyttes ut av det samme rommet. Dette vil ikke være tilfelle med ensengsrom.

Det gamle sykehuset hadde ofte overbelegg på de medisinske sengepostene, og pasientene måtte til dels ligge på korridor for å få tilgang til personale med rette kompetanse. På det nye sykehuset er det flere senger på de medisinske sengepostene.

Det er bygd 640 sengerom på Ullandhaug. En del av sengerommene brukes til poliklinikk og dagbehandling. Dersom det framover blir behov for flere sengeplasser, kan disse rommene enkelt gjøres om til ordinære sengerom. Denne fleksibiliteten gjør sykehuset bedre i stand til å tilpasse seg framtidige behov, men forutsetter samtidig gjennomføring av første fase av byggetrinn 2. Denne delen er viktig fordi dette bygget skal inneholde arealer til poliklinikk, dagbehandling og kontorer.

Helse Vest RHF opplyser at det har vært noen få tilfeller med korridorpasienter etter at det nye sykehuset ble tatt i bruk (færre enn fem). Dette har ikke handlet om mangel på rom, men innkjøring av nye rutiner og arbeidsprosesser. Det har ikke vært flere pasienter på samme ensengsrom. Helseforetaket har planer for høy aktivitet og beredskapshendelser som kan oppstå. I dette ligger det å planlegge for flere pasienter enn det er plass til i ordinær drift.

Helseregionene får bevilgninger som tar høyde for både drift og investeringer. Helse Vest har hatt et høyt investeringsnivå over mange år som følge av at helseforetakene i regionen har hatt god kontroll og styring med økonomien. Videre framdrift i utbygginger i Stavanger er noe Helse Stavanger HF og Helse Vest RHF må vurdere i felleskap.

Helse Vest RHF har fått lån til første fase av byggetrinn 2. Styrene i Helse Stavanger HF og Helse Vest RHF har vedtatt en framdriftsplan som tilsier at første del av byggetrinn 2 skal kunne tas i bruk i 2029. I forbindelse med behandlingen av forprosjektet har styret i Helse Vest RHF lagt til grunn at Helse Stavanger HF gjør en oppdatert vurdering av helseforetakets økonomiske bæreevne våren 2026 i forbindelse med rulleringen av økonomisk langtidsplan.

Helse Stavanger er i en krevende økonomisk situasjon og ligger per oktober nærmere 200 mill. kroner bak budsjett. Sykehuset må derfor iverksett tiltak for å bedre økonomien. Videre utbygging forutsetter effekt av disse tiltakene.

Regjeringen har satt ned et helsereformutvalg som skal utrede alle sider ved organiseringen av helse- og omsorgstjenestene våre, inkludert hvordan vi finansierer investeringer i sykehusbygg. Vi er åpne for alle endringer som kan gjøre helse- og omsorgstjenestene i Norge bedre. Kaken blir imidlertid ikke større om vi deler den opp på nye måter.

Regjeringen har sørget for å styrke sykehusøkonomien de siste årene, blant annet gjennom særskilte ekstra bevilgninger i 2024 og ved å øke de økonomiske rammene til sykehusene i 2025. Det vil likevel være behov for kon-

tinuerlige endringer og omstillinger i sykehusene framover. Det gjelder ikke minst sykehuset i Stavanger. Drift av sykehusene og nødvendige tiltak for å tilpasse driften til rammene ligger til helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 655

Innlevert 28. november 2025 av stortingsrepresentant Liv Gustavsen

Besvart 5. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvordan mener samferdselsministeren at Akershus fylkeskommune skal klare å opprettholde et nødvendig og forsvarlig kollektivtilbud for innbyggerne når togene ikke fungerer, trafikbelastningen øker som følge av stengingen av Ring 1, og regjeringen samtidig kutter den økonomiske kompensasjonen som ble forespeilet for hele stengningsperioden, og mener statsråden at dette er en ansvarlig politikk for en av landets største og raskest voksende regioner, og hvordan vil han hindre at situasjonen utvikler seg til enda større kaos i regionen?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med stengingen av Ring 1 har Akershus fylkeskommune i 2025 mottatt 30 millioner kroner i statlig kompensasjon for å styrke busstilbudet som følge av det omfattende trafikkaoset og behovet for å få flere reisende over på kollektivtransport. Fylkeskommunen har i tillegg måttet bidra med 15 millioner kroner av egne midler for å sikre et tilstrekkelig busstilbud i 2025.

Ring 1 skal etter planene være stengt til og med 2027. Det har derfor ligget til grunn – både faglig og politisk – at kompensasjonsordningen på 30 millioner kroner årlig skulle videreføres så lenge stengingen varer. Dette er spesielt viktig fordi togtilbudet i Oslo-regionen fortsatt er svært uforutsigbart, med hyppige forsinkelser, innstillinger og overfylte avganger. Situasjonen gjør det krevende for innbyggerne å stole på kollektivtilbudet, og mange velger bilen.

Regjeringen har nå likevel foreslått å fjerne denne bevilgningen i statsbudsjettet for 2026. Dette rammer Akershus hardt, et vekstfylke som allerede får mindre frie midler under denne regjeringen. Konsekvensene kan bli ytterligere forverring av trafikkkavviklingen og et kollektivsystem som ikke klarer å håndtere behovet i Oslo-regionen.

Svar:

I Stortingets behandling av nysalderingen av statsbudsjettet for 2024 ble det lagt til grunn å bruke 30 mill. kr av bevilgningen på kap. 1332, post 66 til et særskilt tilskudd til Akershus fylkeskommune for å styrke kollektivtilbudet som følge av den midlertidige stengingen av Ring 1 i Oslo sentrum. Det var en forutsetning for tilskuddet at Akershus fylkeskommune selv bidro med minst 50 pst. av det beløpet som staten stilte til disposisjon, og at det ble benyttet til det samme formålet. Det ble også presisert at dette ikke innebærer bindinger for kommende budsjettår. Statens vegvesen rapporterer at de 30 mill. kr er utbetalt til fylkeskommunen og opplyser videre at prognosen for bruk av disse midlene i 2025 er på 25 mill. kr av den samlede styrkingen på 45 mill. kr. Mindreforbruket vil etter planen bli benyttet i løpet av 1. tertial 2026.

I Prop. 1 S (2025-2026) for Samferdselsdepartementet er status for tilskuddet omtalt. Der går det frem hva tilskuddet er blitt brukt til. Jeg viser også til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 522.

Den grunnleggende utfordringen for jernbanen på Østlandet er knyttet til slitt og overbelastet infrastruktur og gamle togsett. Dette har regjeringen tatt tak i, både gjennom Nasjonal transportplan og i de årlige statsbudsjettene. Bevilgningene til drift, vedlikehold og fornyelse har økt kraftig, det pågår store utbyggingsprosjekter flere steder på Østlandet og det er bestilt mange nye tog. Det vil ta tid før disse tiltakene gir full effekt.

På kort sikt er det gjennomført flere tiltak, bl.a. økt vedlikehold og forbedring av togsett samt at Vygruppen har hentet tog fra andre deler av landet til Østlandet.

I løpet av 2026/27 leveres det 36 nye lokaltog og 19 nye regiontog som medfører at de eldste togsettene skal fases ut. De nye lokaltogene har dessuten 40 prosent høyere transportkapasitet sammenlignet med dagens togsett. Senest fra 2028 vil alle reisende kunne bruke alle tog når

tilbringertjenesten til/fra Oslo lufthavn integreres i det ordinære togtilbudet på Østlandet. Dette vil gi flere av-
ganger og høyere transportkapasitet for pendlere på stre-
kningen Drammen-Lillestrøm. Om få år vil de reisende på
Østlandet derfor få et bedre togtilbud med bedre plass om
bord og bedre punktlighet.

Fylkeskommunene er et selvstendig forvalt-
ningsnivå med ansvar for å prioritere innenfor rammen
av sine frie inntekter. Regjeringen har styrket økonomien
i fylkeskommunene betydelig de siste årene. I statsbuds-
jettet for 2025 fikk fylkeskommunene en realvekst på 2,35
milliarder kroner i frie inntekter, der 300 millioner kroner
var begrunnet med samferdsel. I forbindelse med revidert
nasjonalbudsjett for 2025 vedtok Stortinget å øke de frie
inntektene til fylkeskommunene med 500 millioner kro-
ner, begrunnet med økt satsing på samferdsel.

I budsjettforslaget for 2026 legger regjeringen opp
til en realvekst i de frie inntektene til kommunesektoren
på 4,2 milliarder kroner. Av denne veksten blir 1 milliard

kroner fordelt til fylkeskommunene, noe som vil sette
fylkeskommunene bedre i stand til å prioritere samferd-
selsoppgaver, herunder kollektivtransporten. I budsjet-
tavtalen mellom Ap, MDG, Sp, SV og Rødt er det enighet
om en ytterligere økning i kommunenes vekst i frie inn-
tekter med 3 milliarder kroner, mens fylkeskommunenes
vekst i frie inntekter øker med 1,1 milliarder kroner. Dette
gir en total vekst for fylkeskommunene på 2,1 milliarder
kroner. I budsjettforliket er 1 milliard kroner av veksten
begrunnet med å styrke kollektivtilbudet.

Med utgangspunkt i kostnadsøkningene på kollek-
tivtransport har regjeringen besluttet å skaffe til veie et
bedre kunnskapsgrunnlag på området. Vi har sendt et fel-
les oppdrag til Jernbanedirektoratet og Statens vegvesen
om å gjennomføre en kartlegging og analyse av utvikling i
tilbud og kostnader i fylkeskommunal kollektivtransport.
Analysen skal gi et faglig grunnlag som kan brukes i Sam-
ferdselsdepartementets videre vurderinger av virkemidler
og rammevilkår for fylkeskommunal kollektivtransport.

SPØRSMÅL NR. 656

Innlevert 30. november 2025 av stortingsrepresentant Stig Even Lillestøl

Besvart 8. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kva konkret klimamessig gevinst ser ministeren for seg
kan bli resultat av ei særnorsk CO₂-avgift på fiske i fjerne
farvann?

GRUNNGJEVING:

Aktører i fiskerinæringa har i nyare tid meldt at ei CO₂-av-
gift på fiskeflåten gjer at ein tapar pengar på å bunkre i
Norge. Dette fører til at båtar reiser til utanlandske hamn-
er for å fylle drivstoff, noko ein kan spare store beløp på.
I tillegg tapar ein verdifull tid til havs når ein må ta om-
vegar til utlandet, som heller kunne vore brukt på fiske.
Dette svekkar konkurransekrafta og lønsamheita til norsk
fiskeri, samstundes som dei globale CO₂-utsleppa går opp.
Det finnes heller ingen alternative drivlinjer som kan nyt-
tast på dei aktuelle fartøya som er utslippsfrie. På bak-
grunn av dette er det vanskelig å sjå kva regjeringa ynskjer
å oppnå ved å anvende CO₂-avgift på fiske i fjerne farvann.

Svar:

Ein grunnpilar i norsk klimapolitikk er at forureinar skal
betale for sine utslepp. I dag er 85 pst. av norske utslepp
prisa gjennom klimaavgifter eller EUs kvotesystem. Det
er viktig at også fiskeflåten i størst mogleg grad vert om-
fatta av dette prinsippet. Frå 1. januar 2025 vart fritaket
i CO₂-avgifta på mineralske produkt for fiske og fangst i
fjerne farvann erstatta med ein redusert avgiftssats. Dei
som fiskar i fjerne farvann, betaler ei CO₂-avgift som utg-
jer 25 pst. av det generelle avgiftsnivået for utslepp under
innsatsfordelinga, som tilsvarar 0,93 kroner per liter min-
eralolje i 2025.

Noreg er ikkje åleine om å ha CO₂-avgift på drivst-
off til bruk i fiske. Island har ei CO₂-avgift som er i over-
kant av 2 NOK per liter drivstoff – langt høgare enn dagens
sats for fiske og fangst i fjerne farvann i Noreg. I tillegg vert
det ikkje gjeve kompensasjon ved bunkring av drivstoff på
Island. Danmark har varsla innføring frå 2030.

Ei CO₂-avgift på fiskeflåten gjev insentiv til å kutte
utslepp på kort og lang sikt. Når prisen på fossilt drivstoff
aukar, gjev det insentiv til eit meir drivstoffeffektivt fiske.

Energisparande tiltak, både tekniske og operasjonelle, er mogleg å gjennomføre i dag. Det er òg mogleg å bruke høgare del biodrivstoff eller LNG og biogass som alternative energibærarar.

Ei CO₂-avgift gjev òg eit viktig langsiktig prissignal som er naudsynt for å utvikle klima- og miljøvenleg teknologi. Noreg har valt ei løysing der fiskarar får kompensert om lag 50–70 pst. av kostnadene til CO₂-avgift basert på fangstverdien til fartøyet. Ordninga bidreg til å oppretthalde aktivitetsnivået og lønsemda i næringa, samstundes som insentiva til meir drivstoffeffektiv drift vert bevarte.

Regjeringa er medviten om at CO₂-avgifta på fiske i fjerne farvann kan ha sideverknader som auka karbonlekkasje. Risikoen for slike verknader er grunnen til at regjeringa ikkje har føreslått å trappe opp satsen for fiske og fangst i fjerne farvann frå 25 til 50 pst. av det generelle

avgiftsnivået på klimaavgiftene i 2026, slik det vart varsla i Klimastatus og -plan for 2025. Regjeringa har òg føreslått å auke kompensasjonsordninga under Garantikassa for fiskarar frå 500 til 640 mill. kroner i 2026, samt å innføre ein mellomsats i CO₂-avgifta på mineralske produkt til dei som fiskar både i nære og i fjerne farvann. Desse forslaga vil gjere det meir attraktivt å bunkre i Noreg.

Eg følgjer utviklinga nøye og er alt, saman med klima- og miljøministeren og fiskeri- og havministeren, i gang med å vurdere kva verkemiddel som er føremålstenlege for klimaomstillinga i fiskeflåten. På bakgrunn av dette vil regjeringa ta stilling til vidare verkemiddelbruk for å kutte utslepp frå sektoren. I mellomtida er vi einige i budsjettavtalen om å vidareføre høvet for fiskeflåten til å bunkre som skip i utanriksfart. Dei som nyttar denne moglegheita, får fritak for avgifta.

SPØRSMÅL NR. 657

Innlevert 30. november 2025 av stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug

Besvart 8. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Helse Sør-Østs anbudsrunde på tverrfaglig spesialisert rehabilitering er publisert.

Kan statsråden redegjøre for hvor stort behovet er for slik rehabilitering er i 2026 sammenlignet med antall pasienter som får tilsvarende rehabilitering i 2025 – både samlet og fordelt på ytelse, og kan statsråden samtidig opplyse når de varslede nye anskaffelsene for høyspesialisert rehabilitering innen blant annet hjerte- og lungesykdommer planlegges kunngjort, samt hvilket volum som forventes utlyst?

BEGRUNNELSE:

Helse Sør-Øst har nylig gjennomført en anbudsrunde for tverrfaglig spesialisert rehabilitering. Ifølge helseforetaket vil flere pasienter få den rehabiliteringen de har behov for hos private aktører, som følge av reduksjon i lengden på tilbudet og overgang fra døgn til dag med mulighet for overnatting. Samtidig viser de foreløpige estimatene for 2026 at det ikke oppnås full dekning innen alle delytelser. I tillegg opplyser helseforetaket at det planlegges nye anskaffelser innen høyspesialisert rehabilitering, blant annet for hjerte- og lungesykdommer, fordi behovene ikke

er tilstrekkelig dekket. Det er derfor behov for å få klarhet i hvordan den samlede kapasiteten for 2026 vil dekke behovet, og når og i hvilket omfang de nye anskaffelsene vil bli gjennomført.

Svar:

Representanten Brännström Nordtug stiller spørsmål om behov for rehabilitering i Helse Sør-Øst RHF i 2026 og hvor mange som får rehabilitering i 2026, både samlet og fordelt på ytelse. Helse- og omsorgsdepartementet har bedt Helse Sør-Øst RHF om informasjon for å kunne besvare representantens spørsmål.

Helse Sør- Øst RHF opplyser om at i forkant av anskaffelsen av spesialiserte rehabiliteringstjenester ble fagplanen innen fysikalsk medisin og rehabilitering vedtatt av styret i Helse Sør-Øst RHF, og det ble utarbeidet en behovsvurdering for spesialiserte rehabiliteringstjenester. Dette er førende dokumenter som ligger til grunn for anskaffelsen i Helse Sør-Øst RHF, og danner grunnlag for det estimerte behovet innen hver delytelse.

Helse Sør-Øst RHF har ikke fått dekket hele det estimerte behovet i den gjennomførte anskaffelsen, og det vil gjennomføres nye anskaffelser av høyspesialiserte tje-

nester. Dette er tjenester som ikke er spesielt etterspurt i den gjennomførte anskaffelsen.

Aktivitetstallene for 2025 er ikke klare. Helse Sør-Øst RHF har derfor sammenlignet tilgjengelig kapasitet i anskaffelsen med faktisk aktivitet i 2024. I 2024 var det 19 534 pasienter som ble utskrevet fra rehabiliteringsopphold hos private leverandører med avtale med Helse Sør-Øst RHF. Anskaffelsen som ble tildelt 28. oktober 2025 og de nye anskaffelsene som er under planlegging, legger til rette for at i overkant av 20 200 pasienter kan få behandling hos private leverandører.

Tabellen under viser antall pasienter i 2024 sammenlignet med estimert antall pasienter i den gjennomførte anskaffelsen.

I tillegg vil de nye anskaffelsene i Helse Sør-Øst RHF gi tilbud til flere pasienter.

Når det gjelder spørsmålet om volum i disse anskaffelsene, vil det først bli offentlig på kunngjøringstidspunktet. Et foreløpig anslag er at 1 300 pasienter, utover det som framkommer i tabellen under, vil kunne få tilbud hos private leverandører.

De nye anskaffelsene i Helse Sør-Øst RHF er under planlegging, og de vil kunngjøres i løpet av de første månedene i 2026.

Delytelsenivå		Antall utskrevne pasienter 2024	Estimert antall pasienter tildeling	Endring antall pasienter per delytelse faktisk 2024- tildeling
Delytelse A: Ortopedi	Dag	118	0	-1 221
	Døgn	1 893	790	
Delytelse B: Reumatologiske sykdommer (inflammatoriske)	Dag	17	527	-10
	Døgn	520	0	
Delytelse C: Amputasjoner underekstremiteter	Dag	28	0	19
	Døgn	153	200	
Delytelse D: CFS/ ME (diagnostisert)	Dag	106	624	24
	Døgn	494	0	
Delytelse E: Kreftsykdommer	Dag	128	908	-66
	Døgn	846	0	
Delytelse F: Ervervet hjerneskade	Dag	62	312	362
	Døgn	948	1 060	
Delytelse G: Nevrologiske og nevrologiske sykdommer	Dag	62	1 092	-698
	Døgn	2 319	591	
Delytelse H: Hjertesykdommer	Dag	334	1 026	205
	Døgn	995	508	
Delytelse I: Lungesykdommer	Dag	6	1 054	-68
	Døgn	1 587	471	
Delytelse J: Kronisk muskel- og bløtdelssmerte	Dag	800	2 942	-220
	Døgn	2 362	0	
Delytelse K: Sykelig overvekt	Dag	159	1 404	-671
	Døgn	1 916	0	
Delytelse L: Diabetes type 1	Dag	51	600	549
	Døgn	-	0	
Delytelse M: Alvorlig grad av sanseforstyrrelser	Dag	273	1 021	129
	Døgn	729	110	
Delytelse N: Tilbud til barn, ungdom og unge voksne med vekt på tilpasset fysisk aktivitet, familie og utdanning	Dag	163	347	165
	Døgn	695	676	
Delytelse O: Pasienter med komplekst sykdomsbilde med behov for sømløs rehabilitering etter sykehusbehandling	Dag		0	56
	Døgn	561	617	
Delytelse R: Arbeidsrettet rehabilitering	Dag	147	2 073	864
	Døgn	1 062	0	
Totalt antall pasienter og antall dag, dag m/overnatting og døgn		19 534	18 953	-581

SPØRSMÅL NR. 658**Innlevert 30. november 2025 av stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug****Besvart 8. desember 2025 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland****Spørsmål:**

Hvordan vurderer statsråden at sykepleierstudenter kan bestå legemiddelregningseksamen til tross for flere feil, og ved enkelte studiesteder ved bruk av flervalgsoppgaver, og hvordan vil statsråden sikre at nyutdannede sykepleiere har nødvendig kompetanse for forsvarlig legemiddelhåndtering og mener statsråden at et nasjonalt minstekrav bør gjeninnføres?

BEGRUNNELSE:

Etter innføringen av nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfag (RETHOS) i 2020 ble kravet om minst 100 prosent riktig på legemiddelregningseksamen i sykepleierutdanningen fjernet. Fra opptak i 2025 ble også kravet om karakteren 3 i praktisk matematikk tatt bort for søkere til utdanningen. Ved flere utdanningsinstitusjoner ser vi nå at studenter kan bestå legemiddelregningseksamen med flere feil, og at eksamen enkelte steder gjennomføres som flervalgsoppgaver. NSF Student gjennomførte tidligere i år en undersøkelse blant sykepleierstudenter, som viste at kun 54 prosent av respondentene føler seg rustet til å håndtere legemidler etter endt utdanning. En av respondentene skrev følgende i undersøkelsen:

«Det føles utrygt å ikke vite om en selv eller medstudenter egentlig kan det man skal, når man er ferdig med studiene.»

Svar:

Sykepleierutdanningene ligger under mitt ansvarsområde som forsknings- og høyere utdanningsminister. Det er derfor jeg som svarer på spørsmålet fra representanten.

Det er universitetene og høyskolene som har ansvaret for å sørge for at studentene får den kompetansen de skal ha gjennom utdanningene. Utdanningsinstitusjonene har mulighet til å innrette eksamen slik de mener er mest hensiktsmessig. Det at institusjonene velger å legge opp eksamen ulikt betyr ikke at kravene til kompetanse etter fullført utdanning er ulike eller senket.

Etter at regjeringen fjernet karakterkravene i norsk og matematikk for opptak til sykepleierutdanning har vi sett en positiv trend for søkningen og opptak til sykepleierutdanningene. Vi vet at vi kommer til å trenge mange flere sykepleiere i årene som kommer. Heller ikke denne endringen betyr at kravene til ferdige utdannende syke-

pleiere er lavere, og høyskolene og universitetene har fortsatt det samme ansvaret for å sørge for den samlede kompetansen etter endt utdanning.

Som representanten er inne på har det vært endringer i styringssystemet for helse- og sosialfagutdanningene gjennom Nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS). Sykepleierutdanningene er i dag omfattet av forskrift om nasjonal retningslinje for sykepleierutdanning. Til forskjell fra den tidligere rammeplanen for sykepleierutdanningen, så er det beskrevet hvilken kompetanse og ferdigheter studentene skal ha ved endt utdanning. Dette er beskrevet som læringsutbyttebeskrivelser. Når det gjelder medikamentregning så kan kandidaten etter endt utdanning «planlegge og gjennomføre forsvarlig legemiddelhåndtering, herunder legemiddelregning, og kvalitetssikre den enkelte pasients legemiddelbruk».

Representanten spør om det bør innføres nasjonale minstekrav. Jeg er kjent med at noen mener det bør innføres en nasjonal deleksamen for medikamentregning i sykepleierutdanningen. I Meld. St. 19 (2023–2024) Profesjonsnære utdanningar over heile landet sa regjeringen at vi vil evaluere ordningen med nasjonal deleksamen, som benyttes for utvalgte fag i sykepleierutdanningene. Dette for å sikre at tiltaket faktisk bidrar til formålet. Oppdraget om å gjennomføre evalueringen er utlyst, og jeg vil avvente rapporten fra denne evalueringen, som skal leveres i 2026, før jeg vurderer hvorvidt det er behov for flere nasjonale deksamener.

SPØRSMÅL NR. 659**Innlevert 30. november 2025 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 9. desember 2025 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Statsforvalteren bruker sin kontrollmyndighet og på eget initiativ påklager vedtak hvor det er gjort saksbehandlingsfeil, selv om ikke andre fremmer klage?

BEGRUNNELSE:

I en sak hvor Farsund kommune har gitt dispensasjon til hyttebygging i strid med forbudet mot bygging strandsonen, uttaler Statsforvalteren i Agder til avisen DN at de i høringsrunden ikke har gjort en vurdering av om de rettslige vilkårene for dispensasjon var oppfylt, men at deres rutine kun er å vurdere saker juridisk dersom noen klager, og det fremgår i saken at statsforvalter aldri påklager vedtak på eget initiativ, med bakgrunn i at det er gjort saksbehandlingsfeil.

Statsforvalters rolle er å kontrollere at kommunene håndhever loven på riktig måte. Fravær av klage fra Statsforvalter kan tolkes som at kommunen håndhever loven på riktig måte, også når folkevalgte overprøver administrasjonenes juridiske vurderinger f.eks. når det gis dispensasjoner til å bygge i strandsonen. En slik praksis fra Statsforvalter kan skape uklarhet om oppfølging av plan- og bygningsloven i kommunene, og føre til utstrakt dispensasjonspraksis og dermed stor fare for forskjellsbehandling av innbyggere i arealsaker.

Svar:

Kommunen har selv ansvar for å praktisere regelverket riktig, herunder at det kun gis dispensasjon dersom lovens vilkår er oppfylt. Dersom en søknad om dispensasjon direkte berører statsforvalterens saksområde, skal statsforvalteren få mulighet til å uttale seg om, og eventuelt hvordan, tiltaket som krever dispensasjon er i strid med nasjonale eller viktige regionale interesser.

Statsforvalteren har også klageadgang på kommunens vedtak om å gi dispensasjon, dersom vedtaket direkte berører deres saksområde. Klage fra statsforvalteren er derfor ofte begrunnet med at hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser ikke er ivarettatt i den konkrete saken.

Statsforvalterens rolle som sektormyndighet er først og fremst å sikre at nasjonale og viktige regionale interesser ivaretas, ikke generelt å kontrollere kommunens håndheving av loven i alle konkrete saker. En kon-

sekvens av dette er at fravær av klage fra statsforvalteren ikke innebærer at kommunen håndterer loven riktig. En særlig juridisk vurdering skjer normalt først i en eventuell klagebehandling eller lovlighetskontroll. Statsforvalteren kan som klageinstans prøve alle sider av saken – om vedtaket er truffet på riktig måte, av riktig organ og med et riktig innhold – og ikke begrense vurderingen til om dispensasjonen er i strid med nasjonale eller viktige regionale interesser.

En ordning der statsforvalterne skulle foreta løpende kontroll av kommunale dispensasjonsvedtak ville være utfordrende for skillet mellom klageinstans og sektormyndighet. Det vil også være svært ressurskrevende hvis statsforvalter skal drive oppsøkende kontroll av alle kommunale dispensasjonsvedtak. Jeg mener dette ikke er en ønsket bruk av statsforvalterens ressurser og har tillit til at statsforvalteren gjør gode vurderinger av når det er behov for kontroll av vedtak.

SPØRSMÅL NR. 660**Innlevert 26. november 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 8. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil statsråden gripe inn for å sikre at dialysetilbudet i Indre Østfold opprettholdes, og samtidig sørge for en strategisk vurdering av dialysekapasiteten i Østfold, slik at pasientene ikke påføres unødvendig lang reisevei og økt helserisiko, og hvordan vil statsråden følge opp regjeringens løfter i Hurdalsplattformen om desentraliserte helsetjenester?

BEGRUNNELSE:

Dialysepasienter er blant de mest sårbare pasientgruppene i helsetjenesten. Noen har behov for behandling tre til syv ganger i uken, og enhver forsinkelse eller komplikasjon kan få alvorlige konsekvenser for liv og helse. Planene om å flytte dialysetilbudet fra Askim til Kalnes vil medføre betydelig lengre reisevei for pasientene i Indre Østfold, noe som øker risikoen for behandlingsbrudd, akutte situasjoner og redusert livskvalitet.

Kommunedirektøren i Rakkestad har nå uttrykt bekymring for at denne flyttingen skjer uten en strategisk vurdering av konsekvensene for pasientsikkerheten. Dette er svært alvorlig. Regjeringen har i Hurdalsplattformen lovet å styrke desentraliserte helsetjenester og sikre nærhet til behandling, men beslutningen om å legge ned dialysetilbudet i Askim går i stikk motsatt retning. Dette oppleves som et klart brudd på politiske løfter og svekker tilliten til helsepolitikken.

Jeg ber derfor statsråden redegjøre for hvordan regjeringen vil sikre at pasientsikkerhet og livskvalitet veier tyngre enn kortsiktige økonomiske hensyn, og om statsråden vil instruere Helse Sør-Øst RHF til å opprettholde dialysetilbudet i Indre Østfold.

Svar:

Jeg viser til flere tidligere svar til Stortinget om dialysetilbudet i Østfold, blant annet spørsmål fra representanten Wiborg 13.april og 6.mai 2025. I mine tidligere svar har jeg vist til at de regionale helseforetakene har en lovpålagt oppgave med å sørge for at befolkningen i helseregionen tilbys spesialisthelsetjenester (sørge-for-ansvar). Spesialisthelsetjenestene tilbys av egne helseforetak eller kjøpes fra private aktører. Regjeringen gir sine føringer og krav for året i form av et oppdragsdokument ved årets begynnelse og i foretaksmøter i løpet av året.

Jeg har også svart at kravene til helseforetakene om kvalitet, ressursbruk og ventetider er tydelige og ligger fast. Helseforetakene må løse sitt oppdrag innenfor de rammene som Stortinget bevilger. Samtidig skal det aldri være tvil om at det er pasientens individuelle behov som skal ligge til grunn for hjelpen som gis.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for å sikre tilstrekkelig kapasitet slik at pasientenes rett til forsvarlig behandling sikres, og det er også helseforetakene som fattet enkeltbeslutninger om kapasitet ut ifra behov og tilgjengelige ressurser.

For å besvare representantens spørsmål har departementet bedt om opplysninger fra Helse Sør-Øst RHF. Helse Sør-Øst informerer om at det er mange vurderinger av ulike driftskonsepter som blir vurdert når det bygges et nytt stråle- og somatikkbygg på Kalnes. Sykehuset må kunne gi best mulige tjenester til flest mulig i de nærmeste 10-20 årene, når det blir betydelige demografiske endringer og relativ mangel på helsepersonell.

En mulighet som vurderes, og som utredes, er samlokalisering av dialyseenhetene som i dag er i Askim, Moss og Kalnes, i en større enhet på Kalnes. Helse Sør-Øst presiserer at det ikke er tatt noen beslutning, og at pasientsikkerhet og forsvarlig pasientbehandling er de viktigste vurderingene i alle endringer som berører pasienter. Dialysebehandling er en livsnødvendig tjeneste for pasienter med alvorlig nyresvikt, og det krever spesialisert kompetanse og betydelige ressurser.

I dag tilbys dialyse ved Sykehuset Østfold Kalnes, Sykehuset Østfold Moss og ved satellittenhet i Helsehuset Indre Østfold. Det er 12 plasser i Moss, 6 plasser i Askim og 22 plasser på Kalnes.

I 2024 hadde Sykehuset Østfold HF 25,8 % hjemme-dialyse. Dette er uavhengig av lokalisasjon, og det arbeides med å øke andelen til 30 % i tråd med nasjonal målsetting.

Frem til år 2040 er det fremskrevet et behov for å etablere ytterligere 14 plasser.

Helse Sør- Øst sier at det i dag brukes ressurser på å koordinere hvilke pasienter som kan dialyseres hvor. Dette endrer seg fra uke til uke pga. at ustabile og dårlige pasienter må dialyseres på Kalnes, som har bedre legedekning og beredskap. De stabile pasientene kan dialyseres i Moss og Askim. Dette medfører at pasienter med bostedsadresse i alle kommuner i sykehusets opptaksområde også må reise til dialyse i Moss og Askim, uavhengig av nærhet mellom bosted og dialysested. Det er i dagens ordning tilstedeværelse av lege i dialyseavdelingene. I

Moss – tre dager annenhver uke og to dager annenhver uke, i Askim – to dager per måned, på Kalnes – to leger hver dag alle dager.

Helse Sør-Øst fremholder at det er fordeler og ulemper med dagens ordning for dialyseplasser:

Fordelene er kortere reisevei for enkelte pasienter, trygt og kjent miljø for pasienter som dialyseres på samme sted over lengre tid og noen medarbeidere har kort reisevei til jobb. Ulempene er at pasienter som i perioder er mer ustabile eller blir dårligere må forholde seg til flere dialyseavdelinger, noen pasienter må på kort varsel endre dialysested fordi noen andre trenger plassen mer, noen pasienter får mindre legetilsyn (ved mangel på legeressurser må Kalnes prioriteres), mer fragmentert fagmiljø for sykepleiere og noen medarbeidere i kombistilling har flere steder og flere ledere å forholde seg til og at det brukes mye ressurser (1,5 årsverk) på å koordinere hvilke pasienter som skal dialyseres hvor til enhver tid.

Sykehuset Østfold står overfor mange utfordringer, blant annet at det blir begrenset tilgang på erfarne sykepleiere over tid, og klinikkene må bruke sykepleierne på mest mulig effektiv måte. Ved å samlokalisere alle dialyseplasser ett sted, kan enheten driftes med ca. åtte færre årsverk sammenliknet med dagens drift på tre steder.

Dialyse på satellittenhet er forbeholdt de friskeste og mest stabile pasientene. Utviklingen viser at pasientene blir mer komplekse og andelen pasienter med tre kroniske diagnoser eller mer er noe høyere i Sykehuset Østfold HF sitt opptaksområde sammenliknet med andre helseforetak. Dette er bakgrunnen for at samlokalisering i en større enhet på Kalnes, er en mulighet som utredes.

Som representanten Wiborg er inne på i sin begrunnelse, kan en sammenslåing medføre lengre reisev-

ei for noen pasienter. Men det er også fordeler ved samlokalisering, blant annet at et tettere samarbeid mellom spesialister og behandlingsteam gir mer helhetlig oppfølging av pasientene, at større fagmiljø gir bedre muligheter for kunnskapsdeling og videreutdanning og at det blir en bedre ressursutnyttelse.

Ifølge det regionale helseforetaket er det i dag ca. 155 pasienter som går i dialysebehandling i Sykehuset Østfold. Av disse vil ca. 18 pasienter ha fått økt reisevei av betydning om endringene hadde vært gjennomført i dag. Framover forventes en betydelig økning i pasientvolum.

Videreføring av tre separate enheter under slike rammevilkår vil ifølge Helse Sør-Øst gi økt sårbarhet ved fravær, turnover eller uforutsette hendelser som krever rask omdisponering av personell. En samlokalisering på Kalnes gir mulighet til å organisere driften mer robust, styrke fagmiljøet, sikre kontinuerlig tilgang til nødvendig medisinsk kompetanse, og en mer forsvarlig organisering av medisinsk oppfølging for en stadig mer krevende pasientpopulasjon.

Samlokaliseringen er derfor ikke økonomisk motivert, slik det antydes i spørsmålet, men begrunnet i et fremtidig behov for å sikre forsvarlig, stabil og bærekraftig dialysebehandling i tråd med nasjonale anbefalinger for personellstrategi og tjenesteutvikling.

Departementet har blitt informert av Helse Sør-Øst RHF om at det pågår en prosess med høringsuttalelser fra kommunene og risikovurdering. Dersom det blir aktuelt med en samlokalisering, vil den gjelde fra 2030, når nytt stråle- og somatikkbygg er ferdigstilt.

Det er derfor god tid til vurderinger, og jeg forutsetter at alle synspunkter blir vurdert.

SPØRSMÅL NR. 661

Innlevert 27. november 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 9. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Syns statsråden at Avinor undergraver norske taxisentraler ved å gi en sentral enerett på taxitjenester på Flesland?

BEGRUNNELSE:

FrP er opptatt av forbrukerne og konkurranse. Derfor er det bra at det før var slik at forbrukerne som trengte taxi

på Flesland kunne velge mellom ulike aktører og få det taxitilbudet man mente var best. Så uten at noen har ment at det systemet ikke fungerte har Avinor endra systemet og gitt en sentral enerett å styre taxitilbudet til stor irritasjon for taxisentralene og ikke minst forbrukerne. For å kunne kjøre taxiturer fra Flesland må nå taxiene tilknytte seg en ny aktør som både fremstår byråkratisk og ikke fremmer konkurranse og valgfrihet for forbrukerne. Det er naturlig

å spørre om denne politikken fra Avinor undergraver konkurransen og forbrukernes interesser.

Svar:

Innledningsvis vil jeg minne om at Fremskrittspartiet i flere år har undergravd norske drosjesentraler. Først ved å foreslå i regjering å fjerne sentraltilknytningsplikten og ved å være en del av stortingsflertallet som gjennomførte dette, og senere ved å stemme mot regjeringens forslag om å innføre sentraltilknytningsplikt fra 1. september 2024. Regjeringen er opptatt av at vi skal ha en ryddig drosjenæring med gode arbeidsforhold og hvit økonomi, hvor kundene skal være trygge og vi skal ha et godt forbrukervern, noe vi mener at plikten om å være tilknyttet en sentral bidrar til.

Jeg har lagt denne saken fram for Avinor. Avinor viser til at selskapet har gjennomført en åpen anbudsprosess i tråd med lov om offentlige anskaffelse, hvor Avinor kjøper tjenesten «Forplassdrift». Kontrakten er tildelt Fast

Travel AS. Kontrakten omfatter drift av adgangskontroll, framkalling og administrasjon etter retningslinjer fastsatt av Avinor. Fast Travel leverer ikke drosjetjenester som del av kontrakten med Avinor. Fast Travel er kun en tjenesteleverandør til Avinor, og ifølge Avinor ikke en «sentral» slik det beskrives i spørsmålet. Avinor viser til at alle retningslinjer for sikker og stabil trafikkavvikling fastsettes utelukkende av Avinor, og at organiseringen av drosjetjenestene følger gjeldende lover og forskrifter, og sikrer en likebehandling av alle løyvehavere.

Etter Avinors vurdering får drosjekundene et bedre tilbud med den nye løsningen. Kundene får et oversiktlig tilbud fra de tilgjengelige drosjeaktørene, og kan velge fritt basert på dette tilbudet. Det er drosjesentralene/løyvehaverne selv som fastsetter prisen som synliggjøres for drosjekundene. Avinor viser til at løsningen har vært operativ på Oslo lufthavn i noen år, og at tilbakemeldingene fra forbrukersiden har vært gode.

SPØRSMÅL NR. 662

Innlevert 27. november 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 8. desember 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hva er regjeringen sin holdning til overtidsbetaling for deltidsansatte?

BEGRUNNELSE:

EU-dommer kan gi deltidsansatte mye mer overtidsbetaling og nå er det også tatt ut søksmål i Norge om samme problemstilling. Dette kan få store konsekvenser spesielt for norske helsevesen og kommuner med mindre forutsigbarhet og stabilitet for pasienter og brukere. I tillegg vil turnusarbeidet bli vanskelig. Det er interessant å høre hva holdning regjeringen har til problemstillingen og hvordan man jobber for å hindre en uheldig situasjon.

Svar:

I Norge er retten til overtidsbetaling i hovedsak regulert slik at en deltidsansatt må arbeide like mange timer som en heltidsansatt før rett til overtidstillegg utløses, det vil

si at innslagspunktet er det samme. Dette gjelder både i arbeidsmiljøloven og i mange tariffavtaler.

EU-domstolen har i to konkrete avgjørelser imidlertid slått fast at det å ha samme innslagspunkt for tilleggsgodtgjørelse og overtidsbetaling for deltids- og heltidsansatte utgjør forskjellsbehandling av deltidsansatte. Domstolen bygger avgjørelsene på reglene i deltidsdirektivet og likestillingsdirektivet. Begge direktivene er tatt inn i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett. Dommene kan derfor få konsekvenser både for norsk lov og tariffavtaler på området.

Jeg har registrert at dommene har fått mye oppmerksomhet i media, og at partene har ulikt syn på saken. Det er ifølge media også igangsatt rettslige prosesser i saken. Jeg hadde møte 24. november med de sentrale arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene om veien videre. I møtet konkluderte partene med at de var enige om å fortsatt jobbe sammen i arbeidsgruppen for å finne løsninger. Regjeringen vil derfor la arbeidsgruppen jobbe videre med saken på den måten vi er vant til at slike saker løses i trepartssamarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 663**Innlevert 27. november 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 8. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Utstederselskapet AutoSync AS dobler nå abonnementsprisen på sin bombrikke etter godkjenning av samferdselsdepartementet. Selskapet vil fra nyttår operere med to ulike avtalemuligheter men velger å overføre alle eksisterende kunder til den dyreste avtaleløsningen som inkluderer tilleggstjenester. I følge sak i VG 21. november omtaler statsråden dette som uheldig.

Vil statsråden ta et initiativ overfor selskapet for å endre praksis slik at folk som betaler bompenger får den rimeligste avtalen og selv må velge tilleggstjenester?

Svar:

Samferdselsdepartementet har ikke godkjent utstederselskapet AutoSync AS sine priser på brikkeavtaler.

Statens vegvesen har ansvaret for å følge opp at utstederselskapene etterlever bestemmelsene i utstederforskriften. Statens vegvesen har informert meg om at de har startet arbeidet med å vurdere saken, og at den gis prioritet.

Jeg er i tillegg gjort kjent med at Forbrukertilsynet har opprettet tilsyn på om AutoSync AS sine nye avtaler følger bestemmelsene i markedsføringsloven.

SPØRSMÅL NR. 664**Innlevert 30. november 2025 av stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen****Besvart 10. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvorfor mener regjeringen det er riktig å gjennomføre et pilotprosjekt med kommunal nettlege hvor offentlige penger brukes på å lage og teste ut et tilbud i egen regi som er i direkte konkurranse med private og etablerte løsnings, og hva gjør regjeringen for å benytte denne ledige kapasiteten hos fastleger?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har initiert et pilotprosjekt der pasienter gjennom Helsenorge skal kunne bestille digitale konsultasjoner hvis det er lenge til deres egen fastlege har ledig time.

Fastleger i kommuner som har deltatt i pilotprosjektet dette året er misfornøyde, og Legeforeningen er imot dette prosjektet. På statsbudsjettet for 2025 er det satt av 50 millioner til formålet, og det er foreslått en bevilgning på 83 millioner kroner for samme prosjekt i 2026.

Samtidig som regjeringen vil bruke så mye offentlige penger på å opprette en slik løsning i egen regi, finnes det private aktører som tilbyr lignende tjenester som alle-

rede er utprøvd og utviklet, og som kunne vært tatt i bruk gjennom anskaffelser.

Svar:

De fleste innbyggerne er digitale i 2025, og de forventer at også helsetjenesten er det. Fastlegeordningen er en hjørnestein i helse- og omsorgstjenesten, og den må følge samfunnsutviklingen for å være folks førstevalg også i fremtiden. Undersøkelser viser at tjenestene ikke svarer til befolkningens forventninger. For eksempel ønsker flere å ha mulighet for videokonsultasjon hos fastlegen. Regjeringen har tatt flere grep for å skape en mer fleksibel og tilgjengelig offentlig allmennlegetjeneste. Ett av grepene er utprøvingen av kommunal nettlege.

Kommunal nettlege er en ordning hvor du kan få time hos en annen lege som kommunen har avtale med. Dette vil være aktuelt dersom fastlegen ikke har ledig time som passer for deg og henvendelsen er egnet for digital konsultasjon. Kristiansand kommune startet utprøvingen 1. juli 2025 og har høstet gode erfaringer så langt. Per i dag prøves ordningen ut for innbyggere i Kristiansand,

Arendal, Grimstad, Tvedestrand, Risør, Froland, Vegårshei, Gjerstad og Åmli. Oslo kommune vil også delta i utprøvingen, og det er dialog med flere kommuner som er interessert i å delta.

Digitale allmennlegetjenester er etterspurt av innbyggerne. Det er en del situasjoner hvor innbyggerne har behov for legetime raskere enn det fastlegen kan tilby, selv om problemstillingen ikke er så akutt at det er en legevaktsoppgave. Mange opplever lang ventetid på legevakten. Dette kan både henge sammen med kapasitet hos fastlegene og innbyggernes praktiske behov. Nettlege kan bidra til en bedre sortering av henvendelsene, og der-

ved avlaste både fastleger og legevakter. Videokonsultasjonene skal benyttes til å gi innbyggerne svar på henvendelser som kan løses uten fysisk undersøkelse.

Fastlegen skal fremdeles være innbyggernes førstevalg. Den kommunale nettlegen skal bygge på og supplere de kommunale tjenestene vi allerede har, og bidra til kortere ventetid for innbyggerne når det er mulig. Fastlegene bør fortsatt være hovedkontaktpunktet for innbyggernes tilgang til de offentlige helsetjenestene. Derfor må de kommunale allmennlegetjenestene bli mer digitalt tilgjengelige.

SPØRSMÅL NR. 665

Innlevert 27. november 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 12. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Helse Nord har inngått ny kontrakt for pasientkjøring for Midt-Troms der lokale taxitransportører ikke lenger blir en del av pasientkjøringen. Pasienttransporten skal dekkes opp av færre biler som heller ikke kjører kveld eller helger. Det er pasientene som rammes om tilbudet innskrenkes men også sykehusene rammes dersom pasientene ikke rekker frem til sine timeavtaler.

Kan statsråden redegjøre for om den nye kontrakten for pasientkjøring for Midt-Troms gir nødvendig trygghet for pasientene samt forutsigbarhet for sykehusene?

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har henvendt seg til Helse Nord RHF for å få en orientering om de forholdene som tas opp i dette aktuelle spørsmålet. De opplyser at det klare utgangspunktet for helseforetakene sitt arbeid med pasientreiser, er at pasientenes rettigheter skal ivaretas i tråd med pasient- og brukerrettighetsloven og pasientreiseforskriften.

Mange pasienter i Helse Nord er bosatt i områder med lang avstand til sykehus eller behandler, og følgelig kan reiseutgifter for pasientene potensielt bli betydelige. Helseforetakene i regionen har derfor etablert tilbud til pasientene som trenger det mest, slik at de slipper å or-

ganisere reisene selv, og unngår på denne måten store personlige utgifter som først refunderes i ettertid.

Universitetssykehuset i Nord-Norge HF (UNN) har inngått nye drosjeavtaler for pasientreiser i flere kommuner i Troms, og organisert tjenesten slik at de disponerer bilene fullt ut hele arbeidsdagen, samtidig som biler kan brukes på tvers av kommuner. Dette gir bedre utnyttelse av bilene, samtidig som at kravene til pasientreisetjenesten blir ivaretatt.

Helseforetaket løser nå oppdragene med færre biler enn tidligere, blant annet fordi ikke alle utlyste avtaler fikk akseptable tilbud. Sykehusene har ikke meldt om manglende forutsigbarhet, men noen pasienter har opplevd forsinkelser. UNN arbeider med forbedringer og vurderer kapasiteten fortløpende.

Helse Nord RHF sin totalvurdering er at avtalene som er inngått ikke skal føre til dårligere tjenester og redusert trygghet for pasientene, eller uforutsigbarhet for sykehusene. Helse Nord RHF har anledning til å gjøre tilleggsanskaffelser dersom det viser seg at kapasiteten som er anskaffet ikke er tilstrekkelig, og vil nå benytte seg av denne muligheten. De uttrykker i denne sammenheng et klart ønske om at lokale drosjeselskaper velger å delta i denne konkurransen.

SPØRSMÅL NR. 666**Innlevert 30. november 2025 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 9. desember 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Synnes statsråden at det er rimelig at fartøyene i SUK-gruppen blir straffet for denne feilen eller vil statsråden sørge for at de ikke straffes, og vil statsråden ta initiativ til å endre denne urimelige regelen?

BEGRUNNELSE:

SUK-rederne raser over reglene som kan ta fra dem cirka 60,6 tonn makrell per båt neste år. Med dagens kilopriser på rundt 50 kroner vil det være snakk om rundt tre millioner kroner i fangst verdi per båt.

Årsaken er at ringnot båten «Radek» må fiske hele makrell kvoten på 969 tonn på nytt, etter at hele fangsten som fartøyet hadde fisket ble inndradd.

Det gir nesten 1 000 tonn overfiske som trekkes fra neste års kvote. I flåtegruppen snurpere uten konsesjon (SUK), er det i dag 16 fartøy.

Dette kuttet kommer på toppen av en allerede svært dramatisk kvote situasjon, der totalkvoten kan bli kraftig redusert neste år.

Rederiet Oma Kyst glemte å sende inn en viktig kvote søknad i forbindelse med at rederi et overtok «Trønderbas» tidligere i år.

Det førte til inndragning av nesten 969 tonn makrell til en verdien på rundt 40 millioner kroner.

Når fangst er tatt uten nødvendig tillatelse, skal den inndras. Samtidig skal fartøyet ha mulighet til å fiske kvoten det har rett til. Vi er kjent med at dette kan få betydning for kvote situasjonen i SUK-gruppen neste år sier fiskeridirektoratet.

Her er det definitivt noe feil med reglene når SUK-gruppen rammes av andres feil, det burde vel strengt tatt være den som har gjort feilen som burde rammes.

Svar:

Det er en hovedregel i de kvoteregulerte fiskeriene at hvert fartøy kan fiske og lande én kvote av de enkelte fiskeslag innenfor kvoteåret. Dette gjelder også i fisket etter makrell. Dersom et fartøy har begynt å fiske på en kvote, kan det ikke begynne fiske på en annen kvote av samme fiskeslag i løpet av kvoteåret. I de tilfeller hvor fartøyeier skifter ut sitt fartøy, og tidligere eier har fisket med fartøyet samme år, skal det derfor gjøres fradrag i kvoten for det tidligere eier av fartøyet har fisket.

Det er i forskriften åpnet for at det kan gjøres unntak fra kvoteutnyttelsesreglene, dersom visse vilkår er oppfylt. Unntaksbestemmelsene ble forskriftsfestet for å forenkle prosessen med salg og utskiftninger av fartøy midt i kvoteåret. Dersom et rederi ønsker unntak fra hovedregelen, må det søkes om dette. Det ble i den saken som representanten viser til, ikke søkt om unntak fra hovedregelen om kvoteutnyttelse. Dette innebar at fartøyet fisket makrell uten å tillatelse til dette. Slik fangst skal inndras i henhold til havressursloven, og verdien av fangsten tilfaller salgslaget. Dette følger av forskrift av 12. mars 2010 om inndragning av fangst og av bruk av inndregne midlar.

Regelen om administrativ inndragning åpner ikke for at myndighetene bruker skjønn i slike saker, og inndragningen er uavhengig av skyld. Inndragning er derfor ikke straff eller en sanksjon, men en konsekvens av at man ikke har rett til å beholde fangst som er ulovlig fangstet. En videre konsekvens er at den ulovlige fangsten ikke trekkes av kvoten til fartøyet som har høstet fisken. Dersom fartøyet senere kan fiske lovlig, kan fartøyet derfor velge å utnytte det som da er tilgjengelig kvote innenfor samme kvoteår. Jeg ønsker å se nærmere på om det er justeringer som kan gjøres i regelverket for å unngå at slike tilfeller oppstår.

Ulovlig fangst som følge av fiske utover kvotene har, med få unntak, blitt belastet gruppekvoten i forbindelse med kvotejusteringen påfølgende år. Dette innebærer at ulovlig fangst fordeles på alle fartøyene i gruppen det påfølgende år, som da får lavere kvote. Når gruppen med fartøy er liten, som i det foreliggende tilfellet, vil dette kunne medføre at inndragningen får konsekvenser for det enkelte fartøy. Ettersom kvotesituasjonen for neste år ikke er fastsatt ennå, er det foreløpig ikke tatt stiling til den endelige kvotebelastningen for fartøyene i SUK-gruppen.

Det er Norges Sildesalgslag som gjennomfører inndragningen. Når det er inndragning over fartøykvote, men innenfor gruppekvoten, kan de inndratte midler benyttes til ulike formål, blant annet som pristilskudd til de enkelte grupper. Det er Norges Sildesalgslag som beslutter om og i hvilken grad gruppen skal kompenseres. Dersom man velger å kompensere gruppen, vil det økonomiske tapet for det enkelte fartøy i SUK-gruppen bli begrenset.

SPØRSMÅL NR. 667**Innlevert 30. november 2025 av stortingsrepresentant Henrik Gottfries Kierulf****Besvart 5. desember 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Hvordan vurderer statsråden situasjonen for bedrifter som Norske Skog, som har gjennomført det grønne skiftet og nå opplever å bli “straffet” ved å bli ekskludert fra EU-ETS kvotehandelssystem, og vil statsråden gjøre noe for å forhindre eller kompensere for det store inntektsbortfallet som frikvoter gir, og bidra til å opprettholde bedrifters konkurransekraft?

BEGRUNNELSE:

Miljødirektoratet har fattet vedtak om å ekskludere Norske Skog sine papirfabrikker på Skogn og i Halden fra EUs klimavotesystem, til tross for at bedriften har investert tungt i grønn teknologi og har lyktes med å redusere sine utslipp. Dette vedtaket innebærer at Norske Skog mister retten til vederlagsfrie kvoter, og står overfor betydelige økonomiske tap – som kan svekke både konkurransekraft og videre omstillingsevne.

Svar:

Norske Skog sin klagesak er til behandling i Klima- og miljødepartementet. Det er dermed svært begrenset hva jeg kan si om denne saken.

Jeg ønsker at bedrifter som investerer i grønn omstilling, skal oppleve at de har gode og stabile rammevilkår. EU besluttet imidlertid i 2023 å innføre en ny regel som påvirker Norske Skog sine to produksjonsanlegg negativt. Fire andre norske anlegg blir også påvirket av den samme regelen. Regelen sier at kvotepliktige virksomheter skal tas ut av kvotesystemet fra og med 2026 hvis utslippene fra forbrenning av bærekraftig biomasse stod for mer enn 95 % av de totale utslippene fra virksomheten i årene 2019-2023. Dette er en innstramming fra tidligere regelverk, som ekskluderte virksomheter der som de brant 100 % biomasse.

Virksomheter som tas ut av kvotesystemet, slipper å levere klimakvoter til oppgjør, men får heller ikke tildelt kvoter vederlagsfritt. EU har forklart at de gjør denne endringen for å unngå at virksomheter som forbrenner mye biomasse og får nulltelt disse utslippene, får overført store verdier i form av vederlagsfrie kvoter når virksomhetene ikke har kvotepliktige utslipp og dermed ikke trenger klimakvotene. Tildeling til virksomheter som ikke har utslipp, kan ha noen uheldige sider, da det er satt et tak på samlet antall vederlagsfrie kvoter i systemet. Den nye

regelen som ekskluderer anlegg som forbrenner mye biomasse, vil bidra til at de vederlagsfrie kvotene blir mer jevnt fordelt til de sektorene som anses som utsatt for karbonlekkasje. At terskelverdien settes til akkurat 95 %, er ifølge Kommisjonen en avveining mellom fordeler og ulemper for virksomheter som blir værende i systemet. Da terskelen var 100 %, kunne anleggene spekulere i innblanding av små mengder fossilt brensel i produksjonen. Når det kreves minst 5 % fossilandel for at anlegget skal forbli kvotepliktig, vil det bli betydelige kvotekostnader for virksomheter som spekulerer i å forbrenne fossilt brensel for å bli værende i systemet. Ifølge Kommisjonen er denne terskelverdien tilstrekkelig høy til å fungere som et dissensitiv mot å spekulere i innblanding av fossilt brensel.

Norge deltar i EUs klimakvotesystem gjennom EØS-avtalen. Regelverket er harmonisert for å sikre likebehandling av virksomheter på tvers av land. De aktuelle endringene i klimakvotereguleringen ble innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett i desember 2023. Endringen i kvotereguleringen gjelder derfor også for norske virksomheter, og Norge kan ikke se bort fra EU-regelverket når vi beregner tildelingen av vederlagsfrie kvoter til virksomheter i Norge. Dersom det finnes et handlingsrom i regelverket, vil regjeringen bruke det til fordel for norsk industri.

SPØRSMÅL NR. 668**Innlevert 30. november 2025 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 5. desember 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Dette handler ikke bare isolert sett om disse fiskerne men om rettssikkerheten for alle ansatte fiskere.

Hva er statsrådens tolkning av regelverket og vil statsråden engasjere seg i saken slik at de omtalte fiskerne i denne saken får sin lønn?

BEGRUNNELSE:

Ansatte på fiskebåter betales lott for det arbeidet som de utførere i forbindelse med fiske og noen har også hyre som tillegg.

Seks personer som jobbet i et fiskebåtrederi gikk til sak mot rederiet på grunn av ubetalt lott. Rettssaken vant de på alle punkter, og rederiet ble dømt til å betale de seks ansatte totalt 2 706 206 kroner. Rederiet gikk konkurs uten at de ansatte hadde mottatt lotten som rederiet var dømt til å betale. De tidligere ansatte trodde da at de var sikret å få utbetalt pengene gjennom Navs lønnsgarantifond etter at rederiet ble slått konkurs men de ble overrasket da de fikk vite at bostyrer mener at lotten ikke er arbeidsinntekt, men heller regnes som næringsinntekt. Hvis dette får stå, kan alle rederier i praksis unngå lønnsansvar ved å kalle betaling for «lott» og skyve ansvaret over på arbeidstakerne. De tidligere ansatte peker på at Sjømannsloven paragraf 19 slår fast at lott kan avtales som lønn, og at de har jobbet som ansatte under rederiets styring og ledelse.

Svar:

Staten garanterer med visse begrensninger for krav på lønn og dermed likestilte krav som ikke kan dekkes på grunn av konkursåpning hos arbeidsgiveren. Med «lønn og dermed likestilte krav» siktes det til godtgjørelse for arbeidet arbeidstakeren har utført. Visse typer natural- og kontantytelser omfattes av ordlyden i den grad de er ment som vederlag for utført arbeid.

Lønnsgarantien omfatter forfalte krav på lønn og annet vederlag for arbeid i tjenesteforhold, herunder feriepengar, krav på arbeidsgiver for pensjon og tapte arbeidsvederlag, i tillegg til renter og kostnader ved innndrivelse av slike krav. At kravet på lønn og annet vederlag må være opptjent i et tjenesteforhold, innebærer at garantien er forbeholdt arbeidstakere, og er avgrenset mot selvstendig næringsdrivende og oppdragstakere.

Garantien dekker lønn og annet vederlag og pensjonsytelser for inntil seks måneder. Kravet må være forfalt til betaling i løpet av de siste tolv månedene før fristdagen, dvs. den dagen begjæring om konkurs kom inn til tingretten. Garantien dekker også feriepengar opptjent i samme år som fristdagen i konkursen, og året før. Dekningen er begrenset oppad til to ganger folketrygdens grunnbeløp. Etter konkursåpning dekkes krav i inntil én måned, regnet fra konkursåpningsdagen.

Fiskere har ofte et sammensatt lønssystem som skiller seg fra ordinære lønnsutbetalinger. Vederlag for arbeidsinnsats i fiskeri gis i form av lott og/eller hyre. Lott er en andel av det økonomiske utbyttet fra fisket, og fastsettes som en bestemt andel av fangstens bruttoverdi med fradrag for driftsutgifter/fellesutgifter. I skattemessig sammenheng regnes lott som næringsinntekt. Fiskere kan også motta inntekt i form av hyre, som skattemessig regnes som arbeidsinntekt.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at lønnsgarantiordningen vil kunne dekke både lott- og hyrekrav for sjøfolk der det foreligger et ansettelsesforhold, forutsatt at også de øvrige vilkårene for lønnsgarantidekning er oppfylt. I utgangspunktet vil sjøfolk også ha krav på feriepengar og vil kunne få dekning for dette gjennom lønnsgarantiordningen.

Fiskere og fangstfolk vil på visse vilkår også ha krav på dagpenger i henhold til forskrift 1. juni 2011 nr. 565 om dagpenger for fiskere og fangstfolk under arbeidsløshet (A-trygdforordningen), som forvaltes av Nærings- og fiskeridepartementet.

I spørsmålet vises det til en enkeltsak om utestående lottkrav og forholdet til lønnsgarantiordningen. Det er Arbeids- og velferdsetaten som behandler søknader om lønnsgaranti og eventuelle klager på avslag på lønnsgaranti. Jeg har ikke anledning til å uttale meg om eller gå inn i enkeltsaker som hører inn under Arbeids- og velferdsetatens ansvarsområde.

Avslutningsvis vil jeg bemerke at det i begrunnelsen for spørsmålet vises til § 19 i sjømannsloven av 30. mai 1975 nr. 18. Sjømannsloven er opphevet og erstattet med skipsarbeidsloven av 21. juni 2013 nr. 102, som ligger under Nærings- og fiskeridepartementets ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 669**Innlevert 1. desember 2025 av stortingsrepresentant Finn Krokeide****Besvart 3. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvilken betydning mener statsråden det har at E6 som transportåre mellom Oslo og Nammo sin produksjon på Raufoss må krysse Mjøsa over Mjøsbrua, ved vurderingen av hvor stor vekt det kan legges på E6 som bestanddel av Nammos samlede transportsystem i den vurderingen som skal foretas ved om utbedring av riksvei 4 skal finansieres innenfor rammen av NATO-målet på 1,5 % av BNP til utgifter i sivil sektor som skal understøtte militær kapasitet og styrke motstandsevnen?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål av 12.10.25 som ble besvart av statsråden den 22.10.25, jf. Dokument 15:84 (2025-2026). Tematikken for spørsmålet var finansiering av utbedring av rv4, som er transportåren mellom Oslo og ammunisjonsproduksjonen hos Nammo på Raufoss, innenfor rammen på 1,5 % av NATO-målet på 5 % av BNP. Det vises særlig til følgende deler av statsrådets besvarelse av spørsmålet:

«I påvente av konkretiseringen som tiltak på rv. 4 vil vurderes opp mot, kan det legges til grunn at Nammo har totalberedskapsverdi, og at ammunisjonsproduksjonen der har behov for robuste og redundante transportløsninger både for råvarer inn og produkter ut. Bedriften ligger nær rv. 4 og Gjøvikbanen, og det er i dag tilgang til bedriften både sørfra og nordfra. Det er det samlede transportsystemet som skal gi tilstrekkelig robusthet og redundans. Derfor er det viktig å se hele transportsystemet sammenhengende. Vurderinger av tiltak på rv. 4 må dermed bl.a. sees i sammenheng med utvikling av infrastrukturen i Oslo, Gjøvikbanen og E6 som går parallelt med rv. 4 på østsiden av Mjøsa.»

Da det i besvarelsen pekes på E6 på østsiden av Mjøsa som del av det sammenhengende transportsystemet til Nammo, gir det grunn til å stille oppfølgende spørsmål. Transport mellom Nammo og Oslo på E6, må krysse Mjøsbrua som går mellom Gjøvik kommune og Ringsaker kommune. Det bes på denne bakgrunn besvart hvilken betydning statsråden mener det har i vurderingen av denne av hvor stor vekt den skal tillegges som bestanddel av Nammos samlede transportsystem. Med den intensjonen som ligger til grunn for NATO-forpliktelsen på 1,5 % om at det skal være utgifter i sivil sektor som bidrar til å understøtte militær kapasitet og styrke motstandsevnen – som kommer i tillegg til 3,5 % i direkte forsvarsutgifter, virker det naturlig å vektlegge beredskapsevnen og eventuelle sårbarheter i vurderingen av hvilken vekt E6

har som transportåre mellom Oslo og produksjonen hos Nammo på Raufoss.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til svar på spørsmål nr. 84 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentanten, datert 22. oktober 2025.

Som nevnt i mitt forrige svar, har medlemslandene i NATO blitt enige om en nødvendig styrking av forsvar og forsvarsrelaterte formål. Det er nå et mål at hvert medlemsland skal bruke midler tilsvarende 5 prosent av brutto nasjonalprodukt (BNP) på forsvar og sikkerhet innen 2035. Av dette er inntil 1,5 prosent knyttet til utgifter i sivil sektor som understøtter militær kapasitet og styrke motstandsevnen.

Regjeringen arbeider med å konkretisere hva som skal kunne inngå i det nye prosentmålet fra norsk side. Det må vurderes hvilke tiltak som kan inngå i NATOs mål om inntil 1,5 prosent av BNP knyttet til utgifter i sivil sektor som understøtter militær kapasitet og styrke motstandsevnen.

I påvente av konkretiseringen av relevante tiltak innen samferdselsinfrastruktur, mener jeg at det kan legges til grunn at Nammo har totalberedskapsverdi, og at ammunisjonsproduksjonen har behov for robuste og redundante transportløsninger.

Bedriften ligger nær rv. 4 og Gjøvikbanen, og det er i dag tilgang til bedriften både sørfra og nordfra. Som nevnt i svaret datert 22. oktober er det i spørsmål om motstandsdyktighet, redundans og tilgjengelighet viktig å se sammenhengen i det tilgjengelige transportsystemet. I den sammenheng viser jeg til at Nye Veier planlegger ny rv. 4 mellom Gjøvik og Mjøsbrua, og E6 mellom Moelv og Roterud som inkluderer ny Mjøsbru. Disse prosjektene vil bidra til å redusere reisetid, styrke trafikksikkerheten og styrke sikkerhet og beredskap i regionen og landet for øvrig.

Jeg vil igjen understreke at vi må planlegge nye utbedringer og tiltak på riksveier innenfor de midlene som til enhver tid er satt av i statsbudsjettet til samferdselsformål.

SPØRSMÅL NR. 670**Innlevert 1. desember 2025 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 9. desember 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Hvor mye vil den inngåtte budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Rødt endre de norske klimagassutslippene i 2026, i forhold til den tabellen som er presentert på side 102 i «grønn bok» og som viser at Norge mangler 13,3 mill. tonn CO₂-ekvivalenter på å nå forpliktelsen i avtalen med EU om å redusere klimagassutslippene med 22,1 millioner tonn innen 2030, gjennom den såkalte innsatsfordelingsforordningen?

BEGRUNNELSE:

Den inngåtte avtalen mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Rødt inneholder flere elementer som åpenbart svekker mulighetene ytterligere for å nå Norges forpliktelser i klimasamarbeidet med EU. Redusert veibruksavgift på bensin og mineralolje, redusert opptrapping av CO₂-avgift for veksthusnæringen, økt pendlerfradrag, sikre at fiskeflåten får adgang til å bunkre som skip i utenriksfart, ikke innføre avgift på mineralgjødsel, kompensasjonsordning for CO₂-avgift for å ivareta norsk innenriks sjøfarts konkurranseevne trekker alle i retning av et økte norske klimagassutslipp. Bare endringene i veibruksavgift utgjør ifølge flere en økning i klimagassutslipp på 200 000 tonn CO₂-ekvivalenter i 2026.

Konfrontert med dette på politisk kvarter på NRK, mandag 1. desember, sa Arbeiderpartiets Tuva Moflag, at sitat «Det er ikke slik at vi bare gjør noe med drivstoffavgiftene i dette budsjettet, vi gjør noe med flere elementer i avgiftspolitikken» og videre «jeg har ikke noe oppdaterte utslippstall på denne budsjettenigheten, med dette handler jo om å balansere ulike hensyn.»

Kan departementet hjelpe Tuva Moflag, og lage en oppdatert tabell i forhold til den som stod i grønn bok, og som viser effekt på de samlede norske klimagassutslippene som følge av den inngåtte budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og MDG.

Svar:

Budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Rødt bidrar til noe mindre utslippsreduksjoner enn regjeringens opprinnelige budsjettforslag. Av det som kan tallfestes, er det anslått at avtalen isolert sett bidrar til om lag 0,7 mill. tonn mindre kutt i utslipp av CO₂-ekvivalenter. Det gjelder utslipp omfattet av innsatsfordelingen i avtalen med EU over perioden 2026–2030, sammenlignet

med regjeringens forslag. Redusert veibruksavgift sammenlignet med regjeringens forslag utgjør om lag 0,4 mill. tonn CO₂ av dette, mens beslutningen om ikke å innføre avgift på mineralgjødsel utgjør om lag 0,3 mill. tonn CO₂. For 2026 er redusert utslippskutt anslått til om lag 0,1 mill. tonn, som følge av redusert veibruksavgift sammenlignet med forslaget. Mineralgjødselavgift ville tidligst kunne tre i kraft i 2027 og ville derfor ikke gitt noe utslippskutt i 2026. Tilsvarende tall gjelder også for den endelige budsjettenigheten Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Rødt, SV og MDG.

Anslagene er svært usikre, og denne usikkerheten er særlig stor knyttet til utslippsutviklingen i enkeltår. En rekke forhold, slik som blant annet teknologisk og økonomisk utvikling, vil påvirke utslippsutviklingen fremover.

For kvotepliktige utslipp vil avtalen bidra til lave utslipp i Norge, men disse effektene er ikke tallfestet. I budsjettavtalen øker vi blant annet CO₂-avgiften på sokkelen i 2026, og i den endelige budsjettenigheten ble vi enige om at regjeringen skal legge frem et nytt mål for opptrapping av samlet utslippspris på sokkelen frem til 2035. Vi øker bevilgningen til Enova sammenlignet med regjeringens forslag. Økningen skal øremerkes en egen utlysning for reduksjoner av blandede og biogene klimagassutslipp fra industri- og avfallhåndtering. Mer midler til naturrestaurering og tiltak i skogen kan også gi økt opptak av klimagasser. I budsjettavtalen styrker vi også Klimasats.

Det er enighet på tvers av partiene i budsjettenigheten om at regjeringen skal sikre at klimagassutslippene ikke skal øke som følge av endringene i veibruksavgiften sammenlignet med budsjettforslaget som regjeringen la frem i oktober. Dette vil regjeringen komme tilbake til Stortinget om i revidert nasjonalbudsjett. Dette er ikke tatt hensyn til i tallene som er presentert her.

Utslippene er på vei ned etter å ha vært på omtrent 1990-nivå fram til rundt 2020. Vi har gjort mye, men har fortsatt en stor jobb å gjøre, år for år. I budsjettet gjør vi flere tiltak for at utviklingen kan fortsette. I tillegg til endringene som følger av budsjettavtalen, fortsetter vi opptrapping av klimaavgiftene frem mot 2035, gir sterkere insentiver til å kjøpe el-varebil, øker omsetningskrav for biodrivstoff, utvider forbudet mot fossil indirekte fyring til kvotepliktig industri, og flere andre tiltak som vil bidra til å redusere utslippene fremover.

Under følger oppdatert versjon av tabellen over utslippsgap i innsatsfordelingen, som presentert på side 102 i Klimastatus og -plan for 2026.

Anslåtte utslippsreduksjon fra planlagte virkemidler			
<i>Utslippsgap 2021-2030 med vedtatt politikk</i>	<i>-22,1</i>		
Virkemidler i planlagt politikk	Millioner tonn CO₂ ekv.		
	2026 – 2030	2030	2035
Opptopping av klima- og miljøavgifter	1,6	0,5	0,9
Økte omsetningskrav biodrivstoff	3,3	1,5	1,5
Målrattede satsinger for å fase ut fossile utslipp:			
– Veitrafikk	1,0	0,5	1,2
– Sjøfart	0,7	0,3	0,5
– Industri	0,5	0,2	0,3
Forbud bruk av fossil gass permanent oppvarming	0,9	0,2	0,2
Virkemidler i jordbruket	0,7	0,2	0,2
Overlappseffekter mellom virkemidler	-0,6	-0,3	-0,6
Sum virkemidler	8,2	3,1	4,1
<i>Utslippsgap 2021-2030 med planlagt politikk</i>	<i>-13,8</i>		

Utslippsgapet i innsatsfordelingen er anslått til å øke fra 13,3 mill. tonn CO₂-ekvivalenter som vist i Klimastatus og -plan for 2026, til 13,8 mill. tonn, etter budsjettavtalen, og tilsvarende etter den endelige budsjett-enigheten. Som beskrevet over er den isolerte økningen i utslipp som følge av endringer i veibruksavgift og mineralgjødselavgift sammenlignet med det som lå i regjeringens forslag anslått til om lag 0,7 mill. tonn CO₂ over perioden 2026-2030. Den totale økningen i utslippsgapet i innsatsfordelingen anslås å være noe lavere enn den isolerte økningen som følge av endringer i veibruksavgift og

mineralgjødselavgift. Det skyldes at mindre effekt av avgifter fører til at beregnet «overlapp» mellom virkemidler reduseres noe sammenlignet med det som lå til grunn i Klimastatus og -plan. Overlapp er et fratrekk som gjøres for å hensynta at flere virkemidler påvirker de samme utslippene¹.

Utover de overnevnte endringene er det ikke gjort nye anslag for utslippsutviklingen sammenlignet med det som ble presentert i Klimastatus og -plan, og for andre virkemidler ligger forutsetninger som presentert i Klimastatus og -plan til grunn.

SPØRSMÅL NR. 671

Innlevert 1. desember 2025 av stortingsrepresentant Erling Sande

Besvart 8. desember 2025 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland

Spørsmål:

Viser til spørsmål om ordningen for sletting av studielån stilt av Trygve Slagsvold Vedum og besvart av statsråd Sigrun Aasland 10.06.2025.

Kan statsråden gi en oppdatert oversikt på kommune- og fylkesnivå over hvor mange som anslagsvis vil falle inn under ordningen med sletting av studielån i 189 distriktskommuner hvor du nå kan få slettet opp til 25 000 kroner, og i kommunene i Nord-Troms og Finnmark som

¹ [Dokumentasjon av beregnet utslippseffekt av virkemidler i Regjeringens klimastatus og -plan for 2026](#)

nå kan få slettet opp til 60 000 kroner (i tillegg til ekstra avskrivning av studielån for kvalifiserte grunnskolelærere)?

BEGRUNNELSE:

Høsten 2024 lanserte Senterpartiet og Ap i felleskap en historisk gjeldssletteordning for landets minst sentrale kommuner. Nå har flere tusen innbyggere i sentralitetsklasse fem og seks startet opptjeningstiden slik at studiegjeld slettes fra 1.januar 2026. Det samme gjelder for innbyggere i Nord-Troms og Finnmark som får gleden av en forsterket gjeldssletteordning fra 1.januar 2026. Ordningen som først ble svekket i regjeringens forslag til statsbudsjett, er igjen på plass i budsjettavtalen mellom Sp, Ap og Rødt.

Svar:

Jeg har bedt Lånekassen om et oppdatert anslag på kommune- og fylkesnivå over hvor mange som vil falle innunder ordningen med sletting av studielån i sentralitetszone 5 og 6, og ordningen i innsatssonen. Jeg vil gjøre oppmerksom på at beregningene er anslag som er estimert ut fra dagens oversikt over tilbakebetalingskunder. Vi har ikke full oversikt over hvor mange aktuelle personer som faktisk vil søke gjeldsslette, eller miste rett til sletting grunnet flytting, nye studier eller endret arbeidsmarkedsstatus. Det er følgelig usikkerhet knyttet til anslagene.

Med referanse til spørsmålet legger jeg ved to tabeller, én for den nye gjeldssletteordningen i distriktene og én for ordningen i innsatssonen.

Potensielle gjeldssletteemottakere i sentralitetssonene			
Fylke	Kommune	Sone 5	Sone 6
Agder	Bygland	0	90
	Bykle	0	110
	Gjerstad	150	0
	Hægebostad	100	0
	Iveland	80	0
	Kvinesdal	350	0
	Sirdal	160	0
	Valle	0	100
	Vegårshei	170	0
	Åmli	130	0
	Åseral	0	50
		1140	350
Buskerud	Flå	80	0
	Hemsedal	240	0
	Hol	310	0
	Krødsherad	130	0
	Nesbyen	190	0
	Nore og Uvdal	0	140
	Rollag	110	0
	Sigdal	210	0
	Ål	400	0
		1670	140
Innlandet	Alvdal	210	0
	Dovre	0	190
	Engerdal	0	90
	Etnedal	80	0
	Folldal	0	130
	Grue	310	0
	Lesja	0	150
	Lom	0	150
	Nord-Fron	370	0

	Os	0	160
	Rendalen	0	110
	Ringeby	250	0
	Sel	400	0
	Skjåk	0	150
	Stor-Elvdal	0	140
	Sør-Aurdal	170	0
	Sør-Fron	190	0
	Tolga	150	0
	Trysil	450	0
	Tynset	550	0
	Vang	0	130
	Vestre Slidre	130	0
	Vågå	270	0
	Våler	210	0
	Øystre Slidre	250	0
	Åmot	330	0
	Åsnes	500	0
Innlandet		4820	1400
Møre og Romsdal	Aukra	380	0
	Aure	0	210
	Averøy	460	0
	Fjord	0	160
	Gjemnes	200	0
	Haram	740	0
	Herøy	810	0
	Hustadvika	1000	0
	Rauma	610	0
	Sande	0	150
	Smøla	0	140
	Stranda	270	0
	Sunndal	620	0
	Surnadal	480	0
	Tingvoll	240	0
	Vanylven	0	190
	Vestnes	540	0
Møre og Romsdal		6350	850
Nordland	Alstahaug	710	0
	Andøy	0	390
	Beiarn	0	60
	Bindal	0	80
	Brønnøy	800	0
	Bø	0	200
	Dønna	0	100
	Evenes	0	100
	Flakstad	0	90
	Gildeskål	0	130

	Grane	0	80
	Hadsel	780	0
	Hamarøy	0	220
	Hattfjelldal	0	60
	Hemnes	330	0
	Herøy	0	130
	Leirfjord	0	170
	Lurøy	0	150
	Lødingen	0	110
	Meløy	0	430
	Moskenes	0	50
	Nesna	0	160
	Rødøy	0	90
	Røst	0	40
	Saltdal	320	0
	Steigen	0	220
	Sømna	0	150
	Sørfold	0	90
	Træna	0	40
	Vega	0	90
	Vestvågøy	1220	0
	Vevelstad	0	40
	Værøy	0	30
	Vågan	1040	0
	Øksnes	310	0
Nordland		5510	3500
Rogaland	Bokn	80	0
	Hjelmeland	140	0
	Kvitøy	0	50
	Lund	200	0
	Sauda	380	0
	Sokndal	160	0
	Suldal	0	220
	Utsira	0	20
	Vindafjord	680	0
Rogaland		1640	290
Telemark	Drangedal	250	0
	Fyresdal	0	90
	Hjartdal	100	0
	Kviteseid	160	0
	Nissedal	0	70
	Seljord	220	0
	Tinn	370	0
	Tokke	0	150
	Vinje	0	300
Telemark		1100	610
Troms	Balsfjord	0	370

	Bardu	370	0
	Dyrøy	0	60
	Gratangen	0	60
	Ibestad	0	70
	Kvæfjord	240	0
	Lavangen	0	60
	Målselv	580	0
	Salangen	0	140
	Senja	1150	0
	Sørreisa	250	0
	Tjeldsund	0	290
Troms		2590	1050
Trøndelag	Flatanger	0	100
	Frosta	190	0
	Frøya	0	400
	Grong	190	0
	Heim	390	0
	Hitra	0	410
	Holtålen	0	140
	Høylandet	0	80
	Indre Fosen	660	0
	Leka	0	40
	Lierne	0	70
	Meråker	170	0
	Midtre Gauldal	460	0
	Namsskogan	0	60
	Nærøysund	840	0
	Oppdal	650	0
	Osen	0	60
	Overhalla	340	0
	Rennebu	160	0
	Rindal	120	0
	Røros	540	0
	Røyrvik	0	30
	Selbu	280	0
	Snåsa	0	190
	Tydal	0	50
	Ørland	880	0
	Åfjord	0	300
Trøndelag	Totalt	5870	1930
Vestland	Askvoll	0	210
	Aurland	0	130
	Austevoll	420	0
	Austrheim	180	0
	Bremanger	0	210
	Bømlo	1120	0
	Eidfjord	0	70

	Etne	290	0
	Fedje	0	30
	Fitjar	230	0
	Fjaler	0	260
	Gloppen	560	0
	Gulen	0	140
	Hyllestad	0	80
	Høyanger	0	270
	Kinn	1550	0
	Kvinnherad	1070	0
	Luster	400	0
	Lærdal	170	0
	Masfjorden	0	90
	Modalen	0	20
	Sogndal	1480	0
	Solund	0	60
	Stad	820	0
	Stryn	540	0
	Sunnfjord	2450	0
	Tysnes	220	0
	Ullensvang	770	0
	Ulvik	0	100
	Vaksdal	290	0
	Vik	0	130
	Årdal	340	0
Vestland		12900	1800
Østfold	Aremark	90	0
Østfold		90	0
Totalsum		43680	11920
Totalt			55600

Gjeldsslette Innsatssonen			
Fylke	Kommune	Antall 2024	Antall hittil 2025
Finnmark	Alta	1726	1 742
	Berlevåg	25	25
	Båtsfjord	79	76
	Gamvik	19	26
	Hammerfest	780	775
	Hasvik	13	22
	Karasjok	175	163
	Kautokeino	185	157
	Lebesby	49	46
	Loppa	25	28
	Måsøy	32	36
	Nesseby	38	33
	Nordkapp	140	149
	Porsanger	216	221
	Sør-Varanger	723	741

	Tana	125	121
	Vadsø	445	470
	Vardø	99	98
Finnmark		4894	4929
Troms	Karlsøy	66	64
	Storfjord	65	69
	Kåfjord	76	73
	Skjervøy	125	119
	Nordreisa	263	280
	Kvænangen	54	48
	Lyngen	121	121
Troms		770	774
	Totalt	6 290	5 989

SPØRSMÅL NR. 672

Innlevert 1. desember 2025 av stortingsrepresentant Henrik Gottfries Kierulf

Besvart 5. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Regjeringen foreslår i nysalderingen av statsbudsjettet en rammeoverføring på 55,8 millioner kroner fra FD (kap. 1760, post 45) til JD (kap. 454, post 01), og begrunner dette med økte driftsutgifter i redningshelikoptertjenesten, utover anslagene som lå til grunn i den ordinære budsjettbehandlingen, på 133,3 millioner.

Hva ligger til grunn for en feilberegning av driftsutgifter på hele 133,3 millioner?

Svar:

2025 er det første året med AW101, SAR Queen, i full ordinær drift på alle de seks basene som Forsvaret drifter. Overgangen fra Sea King-maskiner til femtegenerasjons helikoptre stiller høyere krav til redningshelikoptertjenestens driftsorganisasjon. Erfaringene som er gjort gjennom det første ordinære driftsåret har vist at kostnadene ved å opprettholde beredskapsnivået som ble lagt til grunn ved anskaffelsen har vært høyere enn forutsatt.

BEGRUNNELSE:

Det vises til omtalen i Prop. 15 S (2025-2026), kapittel 454, post 01:

«Dei nye redningshelikoptera gir Noreg auka beredskap. Samstundes er moderne helikopter system meir krevjande å drifte. I 2025 er løyvinga til drift av redningshelikoptertenesta derfor varig auka med til saman 272 mill. kroner. I inneverande år har det oppstått meirutgifter samanlikna med budsjettet. Regjeringa foreslår å auke løyvinga på posten med 133,3 mill. kroner i 2025, mot ein reduksjon av løyvinga på kap. 451, post 22 på 9,6 mill. kroner, og ein reduksjon av løyvinga under Forsvarsdepartementet, kap. 1760, post 45 på 55,8 mill. kroner. Auka løyving legg til rette for å oppretthalda beredskapsnivået til redningshelikoptera. Sjå òg omtale i omgrupperingsproposisjonen under Forsvarsdepartementet for 2025.»

SPØRSMÅL NR. 673**Innlevert 1. desember 2025 av stortingsrepresentant Henrik Gottfries Kierulf****Besvart 8. desember 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Regjeringen foreslår i nysalderingen av statsbudsjettet en rammeoverføring på 55,8 millioner kroner fra FD (kap. 1760, post 45) til JD (kap. 454, post 01), og begrunner dette med økte driftsutgifter i redningshelikoptertjenesten, utover anslagene som lå til grunn i den ordinære budsjettbehandling, på 133,3 millioner.

Hvilke følger får rammeoverføringen på 55,8 millioner fra FD til JD for forsvarssektoren?

BEGRUNNELSE:

Det vises til omtalen i Prop. 16 S (2025-2026), kapittel 1760, post 45:

«For å dekke inn meirutgifter i Redningshelikoptertjenesta foreslår regjeringa ei rammeoverføring på 55,8 mill. kroner til Justis- og beredskapsdepartementet sitt kap. 454, post 01.»

Svar:

Forslaget om økt bevilgning til drift av Redningshelikoptertjenesten legger til rette for å opprettholde beredskapsnivået for redningshelikoptrene. Redningshelikoptertjenesten bidrar til tryggheten og sikkerheten i Norge. Spesielt gjelder dette til sjøs og i fjellet. Justis- og beredskapsdepartementet er fag- og budsjettansvarlig departement for Redningshelikoptertjenesten. Forsvarsdepartementet med underliggende etater har system- og operatøransvaret for tjenesten. Deler av merutgiftene til Redningshelikoptertjenesten er foreslått dekket inn gjennom en rammeoverføring fra forsvarsbudsjettet. Dette dekkes inn gjennom mindre behov i gjennomføringsåret blant annet under Forsvaret, kap. 1720/01 slik at det ikke får konsekvenser for det som lå til grunn for forsvarsbudsjettet i 2025 før nysalderingen.

SPØRSMÅL NR. 674**Innlevert 1. desember 2025 av stortingsrepresentant Alf Erik Andersen****Besvart 17. desember 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Mener statsråden på generelt grunnlag det er riktig at NAV ber brukere om å tømme BSU-konto og sparekontoen til sine mindreårige barn?

BEGRUNNELSE:

Det finnes eksempler der brukere som ufrivillig kommer inn i NAV systemet blir bedt om å tømme blant annet BSU-konto og sparekonto for sine barn for å ha til nødvendig livsopphold.

I et eksempel har en voksen mann tatt en deltidsjobb med 12,5 prosents stilling, samtidig som han tar alle ekstra vakter han får mulighet til. Ved siden av dette søker han fulltidsjobb, men så langt uten hell. Inntekten hans er svært varierende, og ikke nok til at han kan betale faste

utgifter som husleie, studielån, m.m. på totalt ca. 16 500 kr i måneden.

Han søkte derfor arbeidsledighetstrygd, for å supplere så han kan forsørge seg selv, men fikk avslag. Begrunnelsen var at han måtte tømme BSU-kontoen han hadde spart på i 20 år først.

I et annet tilfelle fikk en ung far beskjed om å tømme sparekontoen til datteren på 6 år. Denne hadde rundt 15 000 kroner hun hadde fått fra besteforeldrene siden hun ble født, og dette måtte altså brukes opp før faren kunne få vurdert søknad om sosialhjelp, mens søknad om AAP og uføre var til behandling.

Svar:

Innledningsvis vil jeg nevne at økonomisk stønad (sosialhjelp) i utgangspunktet er ment som en midlertidig ytelse som skal sikre et nøkternt og forsvarlig livsopphold. Stønad er behovsprøvd. Det betyr at kommunene i sin behandling av søknader om økonomisk stønad både har rett og plikt til å foreta individuelle og skjønnsmessige vurderinger av søkeres hjelpebehov, stønadsbeløp og stønadsform. Statsforvalteren er klageinstans. Arbeids- og velferdsdirektoratet har ansvaret for å tolke regelverket og har utarbeidet rundskriv til sosialtjenesteloven til bruk i saksbehandlingen.

Økonomisk stønad er en subsidær ytelse. Utgangspunktet er derfor at personen som utgangspunkt må bruke egne midler til eget livsopphold. Med egne midler menes blant annet alle former for bankinnskudd, formue og kapitalinntekter, utestående midler og realiserbare formuesgoder mv. Hvorvidt slike midler skal tas med i stønadsberegningen, må vurderes konkret ut fra blant annet hva slags type midler det er snakk om, beløpets størrelse, konsekvenser av at midlene brukes og personens helhetlige situasjon, herunder om hjelpebehovet

er å anse som kortvarig eller langvarig. Ved vurdering av søknad om stønad til familier skal det ikke tas hensyn til barns inntekt av arbeid i fritid og skoleferier.

Når det gjelder bankinnskudd mv. står det følgende i direktoratets rundskriv:

«Nav-kontoret kan legge til grunn at innestående midler i bank eller lignende finansinstitusjoner brukes til livsopphold. I svar med lovens formål om hjelp til selvhjelp og tjenestemottakers disponeringsrett over egne midler, gjelder ikke dette mindre beløp som vedkommende har satt av til betaling av kommende utgifter, enten disse er årlige eller terminvise, som innboforsikring, TV-lisens eller medlemsavgift for fritidsaktivitet, eller til noe bestemt, som hårklipp, sommerklær eller bursdagsfeiring.

Det kan gjøres unntak for midler som allerede er bundet i svar med regler om skattefradrag, hvis det vil være urimelig i forhold til tjenestemottakers økonomiske situasjon, på kort eller lang sikt, å kreve at kontrakten brytes. Når det gjelder boligsparing for ungdom, bør også hensynet til tjenestemottakers fremtidige bosituasjon og mulighet for etablering på boligmarkedet vektlegges.

Det kan tilsvarende være urimelig å kreve at en allerede inngått spareavtale knyttet til livsforsikring og lignende realiseres.»

SPØRSMÅL NR. 675

Innlevert 1. desember 2025 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 9. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil helseministeren ta initiativ til å sikre Ønsketransportens videre drift, ved at det gjøres endringer i innretningen på eksisterende tilskuddsordninger slik at Ønsketransporten kan søke om midler?

BEGRUNNELSE:

Ønsketransporten har i åtte år vært en viktig aktør innen helsefrivillighet og har frem til 2023 mottatt øremerkede midler over statsbudsjettet. Etter avviklingen av denne ordningen ble organisasjonen henvist til å søke midler gjennom Helsedirektoratet. Problemet er at de eksisterende tilskuddsordningene er så smale at Ønsketransporten faller utenfor, til tross for at organisasjonen har et velfungerende system som komplementerer det offent-

lige tilbudet og har stor betydning for både pasienter og pårørende.

Det har tidligere blitt reist spørsmål om hvordan man kan sikre organisasjonens videre eksistens, enten gjennom en ny bevilgning over statsbudsjettet eller ved å opprette en søknadsordning som er tilpasset organisasjonens nedslagsfelt. Ønsketransporten har nå signalisert at de ikke kan opprettholde driften uten vilje til dialog eller tilførte midler for å videreutvikle tilbudet.

Svar:

Frivilligheten leverer viktige bidrag til vår felles helse- og omsorgstjeneste og Helsedirektoratet forvalter søknader fra et stort antall organisasjoner hvert år. Det er generelt stor konkurranse om tilskuddsmidlene. Helsedirektoratet opplyser om at de i 2025 har mottatt søknader fra til sammen 447 søkere på sine tilskuddsordninger rettet mot

frivilligheten, med et samlet søknadsbeløp på 2 431 mill. kroner. Dette utgjør om lag 850 mill. kroner mer enn det ble innvilget tilskudd til.

Det er statens oppgave å gi forutsigbarhet for hele frivilligheten, ikke bare de organisasjonene som er inne på statsbudsjettet. Søknadsbaserte tilskuddsordninger sikrer at søkerne må spisse både omtalen av tilbudene og rapporteringen av måloppnåelse.

Økonomiregelverket for staten sier at tilskudd skal gis fra en tilskuddsordning der bevilgningen blir utlyst og

fordeles på flere mottakere på grunnlag av åpne søknadsprosesser og kjente tildelingskriterier. En hovedbegrunnelse for dette er at tilskuddsordninger dermed bidrar til å ivareta verdier som likebehandling, transparens og etterprøvbarehet i forvaltningen. Det er ønskelig at så mange frivillige organisasjoner som mulig får mulighet til å søke om tilskuddsmidler, noe som fordrer åpne og tilgjengelige prosesser.

SPØRSMÅL NR. 676

Innlevert 1. desember 2025 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 9. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Regjeringen åpner for å innføre CO₂-avgift på naturgass og LPG til kjemisk reduksjon, elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser for virksomheter utenfor kvotesystemet.

Hvilke virksomheter vil avgiften slå ut for og med hvor mye på årsbasis i hhv. 2026 og 2030 dersom man regner helårseffekt, og hvordan tror finansministeren en innføring av avgift vil påvirke lokale arbeidsplasser for disse virksomhetene?

BEGRUNNELSE:

I det foreslåtte avgiftsvedtaket på CO₂-avgift, som regjeringen la frem i forbindelse med statsbudsjettet for 2026 ligger det en fullmakt til å innføre CO₂-avgift på naturgass og LPG til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser.

Eksempler på industri som kan rammes er porselensprodusenten Figgjo i Sandnes, bildeldprodusenten Benteler på Raufoss, metallprodusenten Speira i Holmestrand og Romsdal, gjenvinningsbedriften Metallco Aluminium på Raufoss.

I tillegg vil for eksempel mindre lokale glassblåsere rammes ifølge et brev finansdepartementet selv har sendt til ESA. I brevet rammes en rekke bedrifter opp. Det bes om bekreftelse om at CO₂-avgift i så tilfelle vil innføres for små lokale virksomheter og vi ber departementet i svaret ramse opp alle bedrifter som departementet mener vil ilegges avgift, slik det også er meldt til ESA, samt hva utslaget vil

bli på årsbasis, samt estimer ved fremtidig opptrapping av CO₂-avgiften.

Svar:

En grunnpilar i norsk klimapolitikk er at forurensere skal betale for sine utslipp. I dag er 85 pst. av norske utslipp priset gjennom klimaavgifter eller EUs kvotesystem. Utslipp fra naturgass og LPG til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser (heretter kalt kjemisk reduksjon mv.) i ikke-kvotepliktige virksomheter er i 2025 de eneste gjenværende forbrenningsutslippene fra bruk av mineralske produkter som ikke er ilagt en utslippspris.

Virksomhetene kan gjøre flere tiltak for å kutte utslipp. Å redusere varmetap fra industriofter er ett eksempel. Å erstatte mineralske produkter som fyringsbrensel med biobrensler er et annet. Når det settes en pris på klimagassutslipp, blir slike tiltak relativt sett mer lønnsomme å gjennomføre. Det styrker insentiver for omstilling.

Solberg-regjeringen vedtok allerede i 2019 å innføre en avgift på ikke-kvotepliktige utslipp fra naturgass og LPG til kjemisk reduksjon mv., jf. Prop. 1 LS (2019–2020) Skatter, avgifter og toll 2020. Forutsetningen var at EFTAs overvåkingsorgan (ESA) godkjenner avgiftsfritak for de virksomheter som innen kjemisk reduksjon mv. også er kvotepliktige. Det er i budsjettet for 2026 foreslått en gradvis innfasing hvor de ikke-kvotepliktige virksomhetene ilegges en CO₂-avgift på 25 pst. av det generelle avgiftsnivået for utslipp under innsatsfordelingen i innfasingsåret.

Det tilsvarer 410 kroner per tonn CO₂ eller henholdsvis 0,82 kroner per Sm³ naturgass og 1,23 kroner per kg LPG. Departementet er i dialog med ESA om saken.

I dag betaler kvotepliktige virksomheter innen kjemisk reduksjon mv. en kvotepris på over 950 kroner per tonn CO₂. Det er verken effektiv klimapolitikk eller god næringspolitikk at enkelte aktører innenfor samme næring i Norge ikke skal betale for sine utslipp. En avvikling av fritaket i CO₂-avgiften for ikke-kvotepliktige virksomheter vil gi likere konkurransevilkår og en bedre klimapolitikk.

CO₂-avgiften er sektorovergripende og generell. Avgiften betales av små og store virksomheter i de fleste sektorer i Norge, akkurat som den betales av mange typer husholdninger. Departementet er opptatt av effektene av alle skatter og avgifter, også CO₂-avgiften. Med eksisterende beregningsgrunnlag lar det seg ikke gjøre å beregne avgiftens utslag for enkeltbedrifter eller enkelt-husholdninger. Slike beregninger vil etter departementets vurdering heller ikke være formålstjenlig. Dersom en skulle beregnet virkninger for enkeltbedrifter fremover i

tid, måtte en dessuten hatt informasjon om blant annet virksomhetenes produksjonsnivå, energibruk og fremtidige markedsforhold. Dette er informasjon departementet ikke besitter.

Dagens utforming av CO₂-avgiften gir utfordringer med hensyn til EØS-avtalens statsstøtteregulverk. Innføring av avgift på ikke-kvotepliktige utslipp fra naturgass og LPG til kjemisk reduksjon mv. må også ses i sammenheng med regjeringens forslag om å innføre et generelt fritak for kvotepliktige virksomheter utenfor innsatsfordelingen, jf. omtale på side 246 i Prop. 1 LS (2025–2026) Skatter og avgifter 2026. Regjeringen foreslår flere endringer i statsbudsjettet for 2026 for å gi CO₂-avgiften en mer logisk og konsistent utforming i tråd med Norges klimamål, blant annet fritak for innenriks kvotepliktig luftfart og øvrig kvotepliktig fastlandsindustri. Ved å prise utslippene fra ikke-kvotepliktige virksomheter innenfor kjemisk reduksjon mv. og samtidig gi fritak til de kvotepliktige virksomhetene, vil det være i tråd med det systemet som regjeringen foreslår i Prop. 1 LS (2025–2026).

SPØRSMÅL NR. 677

Innlevert 1. desember 2025 av stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan
Besvart 8. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

I Varhaug-saken er det kun en håndfull ofre med rett til erstatning, og alle er eldre og/eller alvorlig syke. Det haster å gi disse erstatningen som Stortinget har vedtatt at de skal få. Det er naturlig at departementet gjør noen avklaringer, men det fremstår urimelig at det iverksettes et stort utredningsarbeid - slik svaret til statsråden indikerer - gitt de få berørte og det kritiske tidsaspektet. Jeg vil derfor gjerne at statsråden gir en tidsfrist.

Når vil Varhaug-ofrene få erstatningen de har rett til?

BEGRUNNELSE:

Det vises til statsrådens svar på spørsmål om Varhaug-saken datert 20.10.2025, spørsmål nr. 115 til skriftlig besvarelse – erstatning til ofre i Varhaug-saken. Dette er et oppfølgingsspørsmål.

Svar:

Som nevnt tidligere er det viktig for meg å følge opp Stortingets vedtak på en rask og god måte som gir ofrene en verdig avslutning på denne saken. Jeg har stor forståelse for utålmodigheten og har derfor gitt dette arbeidet høy prioritet i departementet.

Etablering av en løsning for erstatning forutsetter at Stortinget bevilger nødvendige midler, og forslag om tilleggsbevilgning til erstatning til Varhaug-ofrene må fremmes av regjeringen i forbindelse med den ordinære budsjettbehandlingen. Et budsjettforslag kan først fremmes og vedtas når de øvrige rammene for en erstatning er avklart av regjeringen. Som forklart i tidligere svar til Stortinget vil dette ta noe tid, da det er flere forhold som ikke er berørt i Stortingets anmodningsvedtak eller grunnlagsdokumentene for dette, og som derfor må avklares.

Det er per i dag ikke mulig å angi når en erstatning vil være på plass. Når rammene for en løsning er klar, er

planen å gå ut offentlig med informasjon og oppfordring til mulige ofre om å søke erstatning.

SPØRSMÅL NR. 678

Innlevert 1. desember 2025 av stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen

Besvart 9. desember 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Hvordan vil barne- og familieministeren sikre at arbeidet med et nasjonalt barnevernsregister og felles datasystem blir prioritert og gjennomført raskt, slik at informasjon om barn og familier følger med ved flytting mellom kommuner, og hvilke konkrete tiltak vil statsråden iverksette for å forhindre at barn blir usynlige i systemet og mister nødvendig oppfølging?

BEGRUNNELSE:

VG har nylig omtalt en sak der et barn flyttet 20 ganger mellom kommuner i løpet av ti år, noe som gjorde det mulig for familien å unngå barnevernets oppfølging. Historien om Tina, og andre barn, er hjerteskjærende og dypt alvorlig. Det viser med all tydelighet hvor alvorlige konsekvenser manglende samhandling og informasjonsdeling i barnevernet kan ha. Når et barn kan flytte 20 ganger på ti år uten at barnevernet klarer å følge opp, er det en systemsvikt. Dette handler om barns rett til trygghet og beskyttelse, og vi som politikere har et ansvar for å sørge for at slike hull i systemet tettes.

Barnevernet har i dag ikke et felles nasjonalt datasystem eller register som sikrer at informasjon følger barnet ved flytting. Dette har vært en kjent utfordring i flere tiår.

En undersøkelse VG har gjennomført blant landets barnevernstjenester viser at to av tre har grunn til å tro at familier har flyttet for å unngå barnevernets undersøkelser. Over én tredjedel av disse peker på utfordringer med informasjonsflyt mellom kommunene, blant annet manglende historikk, usikkerhet om varsling og vansker med å avdekke hyppige flyttinger. Ekspertutvalget som nylig leverte sin rapport til regjeringen, advarer om at dagens fragmenterte datasystemer innebærer risiko for svikt og for at viktig informasjon om barn ikke blir lagt til grunn i vurderinger.

Regjeringen har sendt forslag om et felles nasjonalt fagsystem på høring, men det er avgjørende at dette arbeidet

det prioriteres og gjennomføres raskt. Et nasjonalt register vil være et sentralt tiltak for å sikre bedre informasjonsdeling og kontinuitet i oppfølgingen av barn, uavhengig av kommunegrensene.

Svar:

Historien om Tina er hjerteskjærende og viser et fellesskap som svikter. I årene som har gått siden Tina opplevde omsorgssvikt og gjentatte flyttinger, har det heldigvis skjedd mye i barnevernet og med muligheten – og plikten – til å varsle og til å dele informasjon.

Når det gjelder oppfølging ved flytting, har det kommet store endringer, både i regelverket og i fagsystemene. Varslingsplikten mellom barnevernstjenester er tydeliggjort i Bufdirs saksbehandlingsrundskriv, og Bufdir har også informert kommunene direkte om endringene. Alle barnevernstjenester skal dermed kjenne til denne viktige plikten. Det er avgjørende å sikre at disse følges opp i praksis, og jeg vil sørge for at Bufdir og statsforvalterne følger opp varslingsplikten og barnevernstjenestens adgang til å innhente dokumentasjon.

Stene II-utvalget har nylig gjennomgått organiseringen av det statlige barnevernet på oppdrag fra regjeringen. I rapporten Omsorg og rammer – Styring og organisering til barnets beste anbefaler utvalget blant annet å etablere et prosjekt for et felles nasjonalt fagsystem for barnevernet. Utvalgets forslag er sendt på en bred og åpen høring med frist 31. januar 2026. Jeg vil vurdere forslagene og innspillene fra høringsinstansene når høringsfristen har gått ut. Det er derfor for tidlig å konkludere med hvordan dette forslaget vil bli fulgt opp.

Jeg vil samtidig understreke at det allerede pågår et omfattende digitaliseringsarbeid i barnevernet. Mange kommuner har tatt eller er i ferd med å ta i bruk nye fagsystemer som legger til rette for digital informasjonsutveksling og gir bedre faglig støtte i barnevernets arbeid, blant annet gjennom tilgang til oppdatert informasjon om lovverk og retningslinjer. Det er også etablert en nasjonal

portal for digitale bekymringsmeldinger. Disse tiltakene gjør det mulig for kommunene å utveksle viktig informasjon raskt, trygt og enkelt. I 2026 vil Bufdir få i oppdrag å evaluere den faglige støtten som gis gjennom fagsystemet. Jeg vil også be Bufdir vurdere om det er behov for å gi ytterligere informasjon eller anbefalinger til kommunene, blant annet om varslingsplikten, informasjonsflyten i barnevernssaker og om bruken av Folkeregisteret.

Når det gjelder spørsmålet om hvilke tiltak jeg vil iverksette for å forhindre at barn blir usynlige i systemet

og mister nødvendig oppfølging, handler dette etter min vurdering også om hvordan vi styrker tilliten til barnevernet. Barnevernet skal være en hjelp – ikke oppleves som en trussel. Lykkes vi i å øke tilliten, kan vi også forebygge at familier flytter for å unngå kontakt med barnevernet. I Kvalitetsløftet, som Stortinget behandlet i juni, har regjeringen varslet flere tiltak for å styrke denne tilliten – blant annet gjennom mer åpenhet, bedre dialog og mer inkluderende prosesser.

SPØRSMÅL NR. 679

Innlevert 1. desember 2025 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune

Besvart 5. desember 2025 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Hva er den konkrete endringen i kroner, for den enkelte kommune i 2026 - sammenlignet med det forrige inntektssystemet (ber om en liste i pdf-format)?

BEGRUNNELSE:

Inntektssystemet for kommunene ble endret i 2025, med full virkning fra 2026.

Svar:

Det nye inntektssystemet for kommunene trådte i kraft fra 2025 og bygger på en helhetlig gjennomgang med utgangspunkt i NOU 2022:10 Inntektssystemet for kommunene, høringsinnspillene til denne og departementets egne analyser og vurderinger (jf. Prop. 102 S (2023–2024) Kommuneproposisjonen 2025). Hovedmålene med gjennomgangen var en faglig oppdatering av kostnadsnøkkelene i utgiftsutjevningen og endringer i skatteelementene som sikrer en jevnere fordeling av skatteinntektene mellom kommunene. I tillegg er det gjort endringer i de regionalpolitiske tilskuddene, som blant annet gir en mer treffsikker fordeling av distriktstilskuddene.

Departementet beregnet anslag på fordelingsvirkningene av endringene i inntektssystemet i forbindelse med framleggelsen av statsbudsjettet for 2025 (se vedlegg til dette svaret). Anslagene ble blant annet brukt til å fordele kompensasjonen til kommuner som tapte på de samlede systemendringene i inntektssystemet og toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester, og

som hadde skatteinntekter (inkl. naturressursinntekter) under 105 prosent av landsgjennomsnittet. Som varslet i Prop. 102 S (2023–2024) Kommuneproposisjonen 2025, vil kompensasjonen ligge fast på nominelt nivå til neste helhetlige gjennomgang av inntektssystemet.

Det er etablert praksis at anslag på fordelingsvirkninger av endringer i inntektssystemet beregnes når det nye systemet trer i kraft, og at anslagene ikke beregnes på nytt i påfølgende år. Departementet har derfor ikke et oppdatert anslag for hvordan det nye inntektssystemet slår ut for den enkelte kommune i 2026.

Det er imidlertid all grunn til å anta at hovedtendensen i fordelingsvirkningene er de samme som i anslagene som ble beregnet til statsbudsjettet for 2025, selv om effekten for enkeltkommuner kan variere noe fra år til år som følge av endringer i befolkningstall og andre kriteriedata. Det har for eksempel blitt gjort flere grep for å sikre en jevnere fordeling av skatteinntektene mellom kommunene, og dette vil samlet sett være positivt for de skattesvake kommunene uansett hvilket år beregningene tar utgangspunkt i.

Vedlagt er en tabell som viser anslag på systemvirkningene av endringene i inntektssystemet for kommunene og toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester. Anslaget ble beregnet til statsbudsjettet for 2025. Tabellen viser isolerte fordelingsvirkninger av endringene i de ulike delene av inntektssystemet og toppfinansieringsordningen, og de to siste kolonnene viser anslag på systemvirkningen når alle endringer er fullt ut innfasert i 2026.

Vedlegg:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2025-2026/dok15-202526-0679-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 680

Innlevert 1. desember 2025 av stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan

Besvart 8. desember 2025 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at forskrift om utdanningsstøtte presiseres slik at ikke bare erstatningsutbetalinger som følge av personskade eller feilbehandling, men også avkastning (renter, utbytte eller gevinst) på slike midler, unntas fra Lånekassens behovsprøving, slik at studenter som har mottatt erstatning ikke taper stipend på feil grunnlag?

Erstatnings- og forsikringsutbetalinger som følge av skade eller kritisk sykdom skal ikke påvirke stipendandelen fra Lånekassen. Departementet skal se nærmere på om avkastningen av slike utbetalinger skal behovsprøves annerledes enn i dag og mer i sammenheng med hvordan erstatningsbeløp beregnes.

BEGRUNNELSE:

Statsråden har tidligere bekreftet at erstatningsutbetalinger som følge av personskade eller feilbehandling ikke skal regnes som formue ved behovsprøving av stipend, jf. forskrift om utdanningsstøtte §100. Dette er viktig for å sikre lik rett til utdanning.

Dagens regelverk sier imidlertid ingenting om avkastning på slike midler. Når erstatningen plasseres på konto eller i fond, kan avkastningen bli regnet som kapitalinntekt og dermed redusere stipendandelen. Dette undergraver intensjonen om at erstatningen skal kompensere for varig skade og ekstra behov gjennom livet.

En presisering i forskriften vil sikre at både erstatningsbeløpet og avkastningen behandles likt, og at studenter ikke blir økonomisk skadelidende på grunn av tekniske detaljer.

Oppfølgingsspørsmål fra stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan på skriftlig besvarelse nr. 427 (2025-2026) til forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland.

Svar:

Jeg viser til spørsmålet fra representanten Anne Grethe Hauan om jeg vil sørge for en presisering av forskrift om utdanningsstøtte slik at avkastning fra erstatningsutbetalinger som følge av personskade eller feilbehandling skal unntas Lånekassens behovsprøving.

SPØRSMÅL NR. 681**Innlevert 2. desember 2025 av stortingsrepresentant Line Marlene Haugen****Besvart 8. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Regjeringen viser til at rundt 30 000 elever ikke har tilbud om arbeidslivsfag.

Kan statsråden klargjøre om dette skyldes at elever som ønsker faget ikke får det, eller om skolene ikke tilbyr det fordi få elever faktisk velger det, og kan statsråden også redegjøre for om de økonomiske og kompetansemessige konsekvensene av et obligatorisk tilbud er vurdert, særlig for skoler med små elevgrupper?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslår å gjøre arbeidslivsfag obligatorisk for alle skoler som et alternativ til fremmedspråk. I høringsnotatet vises det til at om lag 30 000 elever i dag ikke har et slikt tilbud. Det er imidlertid uklart hva dette tallet faktisk uttrykker. Det fremgår ikke om disse elevene ville valgt arbeidslivsfag dersom det var tilgjengelig, eller om skolene ikke tilbyr faget fordi elevgrunnlaget er svært begrenset og de aller fleste velger noe annet.

Fra praksisfeltet vet vi at skolars fagtilbud i ungdomsskolen ofte styres av elevenes interesser, tilgjengelig kompetanse og hensynet til en forsvarlig og bærekraftig ressursbruk. Dersom kun et lite mindretall av elevene ønsker arbeidslivsfag, kan det være både krevende og lite pedagogisk hensiktsmessig å hente inn kompetanse og organisere grupper for et svært lavt antall elever. Det vil også kunne føre til at lærere uten relevant interesse eller kompetanse settes til å undervise i faget, noe som sjelden gir gode læringsutbytter.

Før man innfører en nasjonal plikt for alle skoler, er det derfor nødvendig å få klarhet i om de 30 000 elevene egentlig representerer et udekket behov – eller om tallgrunnlaget først og fremst gjenspeiler elevenes egne valg. Et obligatorisk tilbud vil uansett kunne medføre betydelige økonomiske og personalmessige konsekvenser, særlig for mindre skoler og skoler med lavt elevgrunnlag.

Svar:

Som representanten viser til, har Utdanningsdirektoratet, etter oppdrag fra departementet, sendt på høring et forslag om at det skal bli obligatorisk for kommuner og private skoler å tilby opplæring i arbeidslivsfag som alternativ til fremmedspråk for elevene på ungdomstrinnet, mens det skal bli valgfritt å tilby fordypning i engelsk,

norsk, samisk eller matematikk. Høringer er åpen for alle, og fristen for å uttale seg er satt til 09.12.2025.

Forslaget følger opp regjeringens forslag i Meld. St. 34 (2023-2024) En mer praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5. – 10. trinn om å gjøre det obligatorisk å tilby arbeidslivsfag til elevene på 8. til 10. trinn slik at flere elever enn i dag skal få mulighet til å få en mer arbeidslivsrettet opplæring. Som det framgår av meldingen, ønsker regjeringen at ungdomsskolen i større grad enn i dag vekker interesse for og forbereder elevene til de yrkesfaglige løpene i videregående opplæring. I framtiden vil vi trenge tusenvis av nye fagarbeidere innen sentrale samfunnsområder, og det derfor behov for at flere elever enn i dag gjennomfører en yrkesfaglig utdanning. Erfaring med og kunnskap om arbeidslivet kan være av stor betydning for at elever skal oppleve mening og mestring i skolen og samtidig kunne ta reflekterte utdannings- og yrkesvalg. Stortinget behandlet meldingen i Innst. 55 S (2024-2025) og flertallet i komiteen var positive til denne endringen, inkludert komiteens daværende representant fra Fremskrittspartiet.

Ifølge tall fra Grunnskolens Informasjonssystem (GSI) i 2024-2025, gjennomføres ikke arbeidslivsfag ved ca. 25 prosent av alle skolene. Representanten ber meg klargjøre om dette enten skyldes at elever som ønsker faget ikke får det, eller om skolene ikke tilbyr det fordi få elever faktisk velger det. I statistikken vi har tilgang til er det ikke mulig å skille mellom dette. Det vi konkret vet ut fra tall rapportert til GSI, er at det i Norge er totalt 1182 skoler (offentlige og private) som har over 5 elever på 8.-10. trinn. Av disse er det 302 skoler som har rapportert at de har null elever med arbeidslivsfag, mens det er 880 skoler som har rapportert at de har minst 1 elev med arbeidslivsfag. Forklaringer på hvorfor noen skoler ikke tilbyr eller gjennomfører arbeidslivsfag, vil det være naturlig at innspill til høringen vil belyse.

Som det framgår av høringen, vil ikke forslaget ha vesentlige økonomiske konsekvenser ettersom endringsforslaget innebærer at lokal skolemyndighet pålegges å tilby opplæring i fremmedspråk og arbeidslivsfag, mens det i stedet blir valgfritt å tilby fordypningsfagene. Det trekkes også fram i høringen at både den etablerte rentekompensasjonsordningen og det innførte tilskuddet for utstyr og læringsarenaer kan brukes til å tilrettelegge for en god opplæring på praktiske læringsarenaer. I høringen åpnes det for å gi innspill om både økonomiske og admi-

nistrative konsekvenser slik at resultatet herfra vil gi oss mer informasjon om dette.

Jeg ser frem til å gjennomgå høringssvarene etter at høringsfristen er utløpt.

SPØRSMÅL NR. 682

Innlevert 2. desember 2025 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 5. desember 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Statsråd, er det virkelig meningen at et rederi som aktivt investerer i utslippsfartøy – og som allerede har fått Enova-støtte til to nullutslippsfartøy – skal hindres i å opprettholde drift frem til de nye fartøyene er levert.

Mener statsråden at bedrifter som tilbyr helårsarbeid, unngår permitteringer og skaper lokal verdiskaping skal stilles svakere enn aktører som legger skip i opplag når turistsesongen er over, og skal sesongdrift og usikre arbeidsforhold belønnes, mens helårsdrift og stabile arbeidsplasser straffes?

BEGRUNNELSE:

Rederiet Cruise Service har fått Enova-støtte til å bygge to nye hydrogenbaserte nullutslippsfartøy for drift i Geirangerfjorden, med planlagt levering i 2027.

For å kunne gjennomføre investeringene er rederiet avhengig av at dagens fartøy kan fortsette å operere i overgangsperioden. Dette ligger også innenfor rammen av dispensasjonsordningen i Miljø sikkerhetsforskriften § 10c.

Rederiet søkte derfor om dispensasjon for drift i 2026 og 2027, men fikk avslag fra Sjøfartsdirektoratet 20. november 2025. Avslaget begrunnes med at rederiet ikke driver utelukkende i Geirangerfjorden – et krav som ikke finnes i forskriften.

Selskapet påpeker i sin klage at de oppfyller alle vilkår i § 10c, inkludert dokumentert drift i verdensarvfjordene hvert år, manglende landstrøminfrastruktur og en konkret, finansiert plan for nullutslippsfartøy. Selskapet har aktivitet i Geirangerfjorden i 9 av 12 måneder, og planlegger for det samme videre.

Sjøfartsdirektoratets tolkning innebærer at et fartøy som legges i opplag – med permitteringer av ansatte og bortfall av helårsdrift – ville kvalifisert for dispensasjon, mens et skip som opprettholder aktivitet utenfor sesongen ikke gjør det..

Dermed belønnes sesong drift og svekkede arbeidsforhold, fremfor stabile helårsarbeidsplasser.

Samtidig har store cruiseskip fått dispensasjon til å seile i verdensarvfjordene helt frem til 2032, mens mindre norske aktører må søke dispensasjon allerede fra 2026. Uten dispensasjon mister Cruise Service driftsgrunnlaget som er nødvendig for å realisere hydrogenfartøyene og sikre helårsarbeidsplasser. Dette står i kontrast til regjeringens egen begrunnelse for nullutslippskravet, hvor klima- og miljøministeren fremhever at kravet nettopp skal fremme teknologiutvikling og lavere utslipp.

Regjeringen har uttalt ang nullutslippskravet – “at det skal fremme teknologiutvikling og lavere utslipp.”

Dette blir faktisk ivaretatt i denne saken, og hvordan kan et regelverk sies å stimulere teknologiutvikling når et rederi som allerede er i gang med å bygge hydrogenfartøy, mister driftsgrunnlaget som finansierer nettopp denne omstillingen er svært vanskelig å begripe.

At regjeringen kapper hånden av på selskap som faktisk ønsker omstilling til nullutslippsfartøy, kan overhode ikke være rett.

Svar:

Regjeringen har besluttet å innføre nullutslippskrav i verdensarvfjordene, trinnvis fra 1. januar 2026. Kravene vil bidra til grønnere turisme og samtidig stimulere til teknologiutvikling som kan komme hele skipsfarten til gode. I det bildet er det positivt at Cruise Service AS har fått støtte fra Enova til å bygge to nye hydrogenbaserte nullutslippsfartøy.

Forskriften åpner for dispensasjon for passasjer-skip med bruttotonnasje under 10 000, i de tilfeller der nullutslippskravet ikke kan oppfylles som følge av manglende tilgang på landstrøm, samt der skipet oppfyller øvrige vilkår, herunder drift i verdensarvfjordene og at rederiet kan dokumentere en plan for å oppfylle kravene. Dette vil kunne gi mindre aktører med tilknytning til verdensarvfjordene en mulighet til å opprettholde drift

i en periode det ellers ikke er mulig å oppfylle kravene, samtidig som det gir insentiv til omstilling.

Cruise Service AS har søkt om dispensasjon for to fartøy etter denne bestemmelsen. Sjøfartsdirektoratet har behandlet søknadene og gitt avslag. Cruise Service AS har

klaget på vedtakene, og disse er nå til behandling i Klima- og miljødepartementet. Jeg kan derfor ikke nå uttale meg mer om den konkrete saksbehandlingen eller tolkningen av dispensasjonsbestemmelsen.

SPØRSMÅL NR. 683

Innlevert 2. desember 2025 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 9. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren bekrefte at det ikkje er forbrukt pengar på Møreaksen i 2025, som er eit prosjekt som verken ligger i NTP eller i Statens vegvesen sitt planprogram, og skal dermed heller ikkje ha ei krone rettmessig til noko som helst, og er det likevel forbrukt midlar til dette, må statsråden forklare kvifor?

GRUNNGJEVING:

Møreaksen som prosjekt er teken heilt ut av NTP sin 12 års periode av regjeringa, og er såleis heldigvis på god veg langt ned i søppelkassa.

Prosjektet til 40-50 milliard kr, som sjølvsagt får samme prisveksten som alt anna innan bygg og anlegg her i landet, er sannsynligvis landets verste sløseriprojekt.

Statens vegvesen har stoppet planlegginga av prosjektet, og eg håpar at det ikkje er brukt ei kr meir på Møreaksen i 2025.

Svar:

Eg viser til skrifteleg spørsmål nr. 569 (2024–2025) av 3. desember 2024 frå representanten og mitt svar på dette 11. desember 2024, samt skrifteleg spørsmål nr. 2315 (2024–2025) av 26. mai 2025 og mitt svar 2. juni 2025.

Statens vegvesen har som nemnt i tidlegare svar ein generell fullmakt gitt av Stortinget til å pådra forpliktingar knytt til planlegging, førebunde arbeidar og grunnverv av prosjekt som ikkje har vedtatt kostnadsramme i Stortinget. Fullmakta er omtalt under generelle fullmakter i Prop. 1 S (2025–2026) for Samferdselsdepartementet, på s. 219.

I 2024 jobba Statens vegvesen med å slutføra planleggingsprosessar på pågåande prosjekt på Møreaksen. I tidlegare svar har eg forklart at det er riktig at Statens veg-

vesen slutfører allereie igangsette planleggingsprosessar på pågåande planprosjekt. Dette for at data skal kunne gjenbrukas om det blir aktuelt ved seinare høve.

Det er i 2025 regnskapsført om lag 0,4 mill. kr til Møreaksen. Statens vegvesen avslutta all vesentleg aktivitet på prosjekta i Møreaksen ved overgangen til 2025. I 2025 har det vore nokre mindre kostnadar for arbeid gjennomført i 2024. I tillegg til mindre kostnadar for plan for deponi og avsluttande arkeologi.

SPØRSMÅL NR. 684**Innlevert 2. desember 2025 av stortingsrepresentant Mats Henriksen****Besvart 9. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av YSK-forskriften med sikte på å vurdere mer formålstjenlige unntak for kjøretøy som primært benyttes til lokal transport i service- og utleiebransjen, og eventuelt komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige endringer?

BEGRUNNELSE:

YSK-forskriften for kjøretøy i klasse BE, herunder pick-up-kjøretøy med tillatt totalvekt inntil 3,5 tonn, oppleves i dag som lite hensiktsmessig for en rekke aktører innen lokal tjenesteyting og service. Forskriften pålegger blant annet krav om ferdsskriver og yrkessjåførkompetanse (YSK) i kjøretøy som i all hovedsak benyttes til korte, lokale oppdrag. Disse sjåførene er normalt ikke yrkessjåfører i tradisjonell forstand, men utfører enkeltleveranser eller transport av mindre maskiner over relativt korte avstander — gjerne under 50 kilometer fra utgangspunktet. Bransjen peker på betydelige og etter deres oppfatning unødvendige kostnader, blant annet krav om periodiske YSK-kurs hvert femte år som de mener er lite relevante for denne typen virksomhet.

Videre viser flere aktører til at forskriften kan gi uheldige utslag, der bruk av små og mer miljøvennlige kjøretøy erstattes med større dieselbaserte lastebiler for å omgå kravene, uten at dette gir forbedringer verken i

HMS eller miljøeffekt. Samtidig kan privatpersoner føre de samme kjøretøyene uten tilsvarende begrensninger.

Svar:

Yrkessjåførforskriften gjennomfører felleseuropeiske regler i yrkessjåførdirektivet som er tatt inn i EØS-avtalen.

Disse reglene stiller krav til erverv og fornyelse av yrkessjåførkompetanse for fører som mot vederlag skal kjøre gods- eller persontransport med lastebil eller buss. Formålet er å styrke trafikksikkerheten og sikre like konkurransevilkår i transportmarkedet.

Jeg kan informere representanten Henriksen om at i motsetning til hva som synes å legges til grunn i begrunnelsen for spørsmålet, så gjelder kravene ikke for transport med kjøretøy som kan kjøres med førerkort i klasse BE. De gjelder dermed heller ikke der slike kjøretøy benyttes til lokal transport.

Yrkessjåførkompetanse kreves bare for førere av kjøretøy som krever førerkort i C-klassene (små og store lastebiler) og D-klassene (minibuss og buss) når det kjøres mot vederlag, jf. yrkessjåførforskriften § 3.

Det er i tillegg en rekke harmoniserte unntak fra kravet om fremgår i forskriften § 1 andre ledd. Disse unntakene er harmonisert i EØS, og Norge har allerede utnyttet handlingsrommet som direktivet gir på dette området.

Jeg ser i lys av dette ikke behov for gjennomgang av yrkessjåførforskriften.

SPØRSMÅL NR. 685**Innlevert 2. desember 2025 av stortingsrepresentant Margret Hagerup****Besvart 11. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil statsråden redegjøre for hvordan regjeringen vil sikre et helhetlig, koordinert og robust nasjonalt planverk og system for nødvannsbereidskap, slik at befolkning og

kritiske samfunnsfunksjoner er tilstrekkelig beskyttet ved større hendelser, eller kriser?

BEGRUNNELSE:

Kommunene har ansvaret for å sikre at befolkningen har tilgang til tilstrekkelig og rent drikkevann, herunder å kunne distribuere nødvann til egne abonnenter ved avgrensede hendelser. Det er likevel kjent at flere kommuner ikke har kapasitet til å håndtere slike situasjoner ved større kriser. NATO-kravene til sivil beredskap understreker at sentrale myndigheter har et overordnet ansvar for koordinering og håndtering av nødvannsdistribusjon ved større regionale eller nasjonale kriser. Rent drikkevann er kritisk infrastruktur som store virksomheter, blant annet sykehus, er helt avhengige av.

Svar:

Det er et stort og viktig spørsmål som representanten her stiller. Tilgang på nok og trygt drikkevann er avgjørende for folks helse og for praktisk talt alle samfunnsfunksjoner. Derfor har drikkevannsforskriften som formål å beskytte menneskers helse ved å stille krav om sikker levering av tilstrekkelige mengder helsemessig trygt drikkevann som er klart og uten fremtredende lukt, smak og farge. Drikkevannsforskriften har en rekke bestemmelser som bygger opp under formålet. Det stilles krav til leveringssikkerhet og det er gitt grenseverdier for helseskade-

lige smittestoffer og andre stoffer, men også krav om farekartlegging, farehåndtering, beskyttelsestiltak, forebyggende sikring og beredskap mv.

Angående leveringssikkerhet er kravet at Vannverkseieren skal sikre at vannforsyningssystemet er utstyrt og dimensjonert samt har driftsplaner og beredskapsplaner for å kunne levere tilstrekkelige mengder drikkevann til enhver tid.

For å møte dette kravet må vannforsyningssystemer ha nødvendige reservevannløsninger, redundans i forsyningsnettet, høydebassenger mv. Likevel kan det oppstå krisesituasjoner der leveranse gjennom det ordinære distribusjonssystemet ikke er mulig. Og da vil egenberedskap og nødvannforsyning være nødvendig for å sikre innbyggernes helse. Det er kommunene som har ansvaret for å ivareta innbyggerne i slik krisesituasjoner, og de skal ha planer for nødvannforsyning som del av sitt beredskapsplanverk.

Som det fremgår av Meld. St.5 (2023-2024) Helseberedskapsmeldingen finnes det i dag ingen nasjonal oversikt over nødvannforsyning i kommunene. Derfor var ett av tiltakene i meldingen at vi vil kartlegge situasjonen for nødvannforsyning og utrede eventuelle behov for tiltak. Mattilsynet har derfor fått i oppdrag å utrede dette.

SPØRSMÅL NR. 686

Innlevert 3. desember 2025 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde

Besvart 10. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at regjeringen vil legge frem en søknadsordning til dekning av pensjonsutgifter som vil tre i kraft fra 1. januar 2026?

BEGRUNNELSE:

Viser til at det i trontaledebatten ble det flertall for følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre og finansiere en permanent søknadsordning for dekning av reelle pensjonskostnader i private barnehager, i tråd med stortingsflertallets Innst. 510 L (2024-2025). Private barnehager må dokumentere sine utgifter til pensjon i året de søker, inkludert varige kostnader til AFP. Kommunens plikt til å dekke barnehagens pensjonsutgifter er begrenset oppad til tilsvarende kommunale kostnader. Bruk av

kommunale premiefond skal holdes utenfor beregningene av det kommunale taket. Ordningen skal innføres og finansieres med virkning fra 1. januar 2026. De økte kostnadene til kommunene fullfinansieres fra innføringstidspunktet.»

Svar:

I forslaget til ny forskrift om tilskudd til private barnehager, som var på høring i høst, fremgår det at intensjonen er at ny søknadsordning skal gjelde fra tilskuddsåret 2026, jf. flertallets merknader i Innst. 510 L (2024-2025). Som det fremgår av høringen, tar jeg sikte på å innføre en ny søknadsordning for barnehager med høye pensjonsutgifter i dagens forskrift, med virkning fra tilskuddsåret 2026.

SPØRSMÅL NR. 687**Innlevert 3. desember 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 10. desember 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvordan det er mulig at enkelte fylker får 100 prosent av søknadsbeløpet i spillemidler, mens andre, som Vestland, får under halvparten og hvorfor det ikke er gitt innsyn i vurderingene bak fordelingen?

BEGRUNNELSE:

I årets tildeling av spillemidler mottok Vestland fylke 44,7 prosent av det omsøkte beløpet, til tross for et meldt behov på 659 millioner kroner. Samtidig fikk fem andre fylker, Oslo, Vestfold, Østfold, Telemark og Finnmark, full uttelling og sitter i noen tilfeller igjen med mer midler enn de har prosjekter til.

Så store forskjeller i tildelingen mellom fylkene vekker naturlig nok reaksjoner, og derfor har Vestland fylkeskommune bedt om innsyn i vurderingene som ligger til grunn. Når dette innsynet blir avslått, skaper det naturligvis frustrasjon og usikkerhet rundt prosessen ved tildeling.

Den situasjonen som nå rammer idretten i Vestland, innebærer at idrettslag må ta opp lån og i praksis bruke årevis på dugnadsarbeid, slik som vaffelsteking, loddsalg og lignende, for å dekke renter på anlegg de ellers kunne fått spillemidler til. At idretten i noen fylker må bære denne ekstra belastningen, mens andre slipper unna, oppleves naturlig nok som urimelig.

Svar:

Tilskuddsordningen for idrettsanlegg i kommunene er rammestyrte og forvaltes av fylkeskommunene. Fordelingen mellom fylkene skjer etter en fast modell basert på tre kriterier:

- 50 % søknadsbeløp
- 25 % innbyggertall
- 25 % anleggsdekning

Anleggsdekningen beregnes etter faste kriterier, der ulike typer idrettsanlegg vektet mot antall innbyggere.

Målet med tilskuddordningen er å sikre anleggsutvikling i hele landet, slik at alle får mulighet til å drive idrett uavhengig av bosted og kommuneøkonomi. Det er altså ikke slik at søknadsbeløp alene avgjør hvor stor ramme som er til fordeling i fylkene.

Ved årets hovedfordeling av spillemidler fikk fem fylkeskommuner (Oslo, Vestfold, Finnmark, Telemark og

Østfold) 100 % av godkjent søknadsbeløp, basert på vektningen over.

Det er uansett ikke mulig å få mer enn 100 % av søknadsbeløpet. De fem ovennevnte fylker ville mottatt mer enn 100 % uten denne begrensningen. Overskytende midler er fordelt til resterende fylker etter samme kriterier. Vestland mottok drøyt 14 mill. kroner mer enn de ville mottatt uten avkortningen til de fem nevnte fylker.

Vestland er den av fylkeskommunene som har den største rammen til disposisjon. Fylkets gode anleggsdekning innebærer imidlertid at fylker med betydelig lavere anleggsdekning vektet høyere i fordelingsmodellen.

Videre er det grunn til å understreke at for Vestland tilsvarer rammen som ble stilt til disposisjon 449 kroner per innbygger. Blant fylkene som fikk 100 %, er det kun Finnmark som får mer per innbygger. Oslo, Østfold, Vestfold og Telemark er blant fylkene med lavest tildelt beløp per innbygger.

Kultur- og likestillingsdepartementet har etter klage fra Vestland fylkeskommune gitt innsyn i internt notat om årets fordeling av midler til fylkeskommunene. Notatet med tallgrunnlag ble oversendt fylkeskommunen den 2. desember 2025.

SPØRSMÅL NR. 688**Innlevert 3. desember 2025 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 8. desember 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Når får Sel kommune svar på sitt brev til klima- og miljødepartementet sendt 29.10.2025?

BEGRUNNELSE:

Tiltaksplanen for Rondane villreinområde skisserer en rekke tiltak som kan bedre forholdene for villrein. I tiltaksplanen er det beskrevet flere tiltak som vil få betydelige negative konsekvenser for Sel kommune. Sel kommune opplever tiltaket om å fjerne parkeringsplassen på

Spranget som en overkjøring av kommunen sine vedtak. Sel kommune har ikke fått svar fra departementet på mange spørsmål i et brev som kommunen har sendt til departementet. Kommunen har også etterlyst svar på brevet.

Svar:

Klima- og miljødepartementet svarte på brevet fra Sel kommune 5. desember 2025.

SPØRSMÅL NR. 689**Innlevert 3. desember 2025 av stortingsrepresentant Finn Krokeide****Besvart 10. desember 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Vil statsråden instruere Lotteri- og Stiftelsestilsynet til å både oppheve eksisterende DNS-blokkeringer av nettsider som tilbyr pengespill, og be dem om å ikke iverksette nye blokkeringer frem til en forskrift til loven foreligger?

BEGRUNNELSE:

DNS-blokkering er et inngripende tiltak og har en side mot ytings- og informasjonsfriheten. DNS-blokkering begrenser borgeres tilgang til informasjon og næringsaktørs adgang til markedet, og pålegger formidlere av elektronisk kommunikasjon plikter. Legalitetsprinsippet krever at slike inngrep klar hjemmel i lov, ofte med utfyllende og presiserende forskrift. Stortinget har to ganger bedt regjeringen fremme forskrift som regulerer blokkeringen. Likevel opprettholdes tiltakene uten forskrift, og tilsynet fatter i tillegg vedtak om nye blokkeringer.

DNS-blokkering virker gjennom internettets grunnstruktur og kan få utilsiktede konsekvenser. Tiltaket kan ramme videre enn den konkrete tjenesten som er målet. Slike virkemidler forutsetter klare og

forhåndskjente kriterier for når blokkering kan brukes, hvilke beviskrav som gjelder, hvordan forholdsmessighet skal vurderes, hvilken varighet vedtak kan ha, og hvilke rettsmidler berørte parter har. Uten forskrift blir disse spørsmålene regulert i enkeltvedtak og interne retningslinjer, noe som svekker forutberegnelighet, likebehandling og demokratisk kontroll.

Forholdsmessigheten må vurderes strengt. Tiltaket skal være egnet, nødvendig og ikke mer inngripende enn formålet tilsier. DNS-blokkering er enkelt å omgå for teknisk kyndige brukere, men kan ha store konsekvenser for andre. Virkemidlet har dermed potensielt lav nytte og høy inngripen. I fravær av forskrift blir det vanskelig å etterprøve om nødvendighet og egnethet er vurdert på en konsistent måte i hvert enkelt vedtak.

Saksbehandlingen må være transparent og kontrollerbar. Berørte må få innsyn i grunnlaget for vedtak, reell kontradiksjon og en tydelig klageadgang. Det bør finnes klare regler for varsling, frister, midlertidige tiltak, oppheving og revisjon. Manglende forskrift innebærer risiko for ulik praksis, uklare ansvarsforhold og utilstrekkelig begrunnelse, som svekker rettssikkerheten til både

tilbydere og formidlere. Når Stortinget gjentatte ganger har bedt om forskriftsregulering, er det et tydelig signal om at rammene må presiseres og forankres i formelle regler. Videreføring av blokkering uten forskrift, og vedtak om nye blokkeringer i mellomtiden, svekker legitimiteten til tiltaket og vanskeliggjør Stortingets kontroll med forvaltningen.

Svar:

Representanten fremstiller det som om en forskrift er avgjørende for lovligheten av DNS-blokkering. Det er ikke riktig. Stortinget har vedtatt at ulovlige pengespillsider skal kunne blokkeres fra 2025, og Lotteri- og stiftelsestilsynet følger opp dette vedtaket. Det pågående forskriftsarbeidet handler om presiseringer av to konkrete forhold som allerede er regulert, ikke om å etablere et nytt rettslig grunnlag for DNS-blokkering.

Videre kan spørsmålet gi inntrykk av at manglende forskrift gjør at sentrale sider ved DNS-blokkering mangler eller er uklare, og at vedtakene nærmest skjer i et rettslig tomrom. Det er også feil. Lov og forarbeider gir klare rammer for alle de forhold representanten peker på. Ingen av disse forholdene inngår i det Stortinget har bedt om å regulere i forskrift. Stortinget har kun bedt om ytterligere presiseringer av gjeldende regler knyttet til personvern og informasjonsfrihet.

Nedenfor gjennomgår jeg spørsmålets begrunnelse punkt for punkt, og viser hvordan dette allerede er tilfredsstillende regulert i dag.

1. «klare og forhåndskjente kriterier for når blokkering kan brukes»

Representanten gir inntrykk av at det mangler klare kriterier for når DNS-blokkering kan brukes. Det stemmer ikke. Bestemmelsen i § 32 a første ledd er tydelig:

«Dersom et nettsted tilbyr pengespill rettet mot det norske markedet uten tillatelse etter § 4, kan Lotteritilsynet pålegge internetttilbydere å gjennomføre DNS-blokkering av nettstedet.» (min utheving)

At et pengespill er «rettet mot det norske markedet» uten tillatelse, er altså kriteriet for når blokkering kan brukes. Forarbeidene til pengespilloven, se punkt 7.1.4.2, gir nærmere veiledning om vilkårets innhold:

«[E]t pengespill må anses for å være rettet mot det norske markedet når det er tilrettelagt for spillere i Norge. At et pengespilltilbud er rettet mot og tilrettelagt for spillere i Norge, kan komme til uttrykk på forskjellige måter. Departementet mener at det må gjøres en helhetsvurdering av det enkelte pengespilltilbudet. I vurderingen kan blant annet følgende momenter inngå:

- om spillsiden tilbyr norsk som språk
- om spillsiden tilbyr bruk av norsk valuta
- om selskapet bak aktiviteten er norsk eller har tilknytning til Norge, for eksempel med norsk adresse

- om spillsiden markedsfører seg i norske kanaler
- om spillsiden bruker norske personer i markedsføringen
- om overskudd fra spillaktiviteten øremerkes norske organisasjoner
- om spillsiden viser til norske hjelpetilbud som Anonyme Gamblere Norge, Blå Kors Norge eller Hjelpelinen
- om spillselskapet aktivt forsøker å omgå betalingsformidlingsforbudet»

Jeg er klar over at enkelte representanter for utenlandske pengespillselskaper har hevdet at det er uklart hva som ligger i at et pengespilltilbud er «rettet mot det norske markedet». Departementet har svart på dette en rekke ganger, se blant annet forarbeidene til ny pengespillov pkt. 7.1.4.2 og forarbeidene til bestemmelsen om DNS-blokkering pkt. 6.4.3.

Lotteritilsynet har videre opplyst om at vurderingen sjelden byr på utfordringer i deres saker.

2. «hvilke beviskrav som gjelder»

Representanten antyder at beviskravet er uklart. Jeg viser til følgende uttalelse i forarbeidene til bestemmelsen, se pkt. 8.3.1:

«Før et pålegg kan gis, må Lotteritilsynet etablere at lov om pengespill er overtrådt ved å påvise at nettstedet det gjelder tilbyr pengespill fra en aktør som ikke har tillatelse i Norge og at spilltilbudet retter seg mot det norske markedet i strid med pengespilloven § 4.» (min utheving)

Forarbeidene legger altså opp til et relativt strengt beviskrav, der Lotteritilsynet med høy grad av sikkerhet må vite at lovbestemmelsen er overtrådt.

3. «hvordan forholdsmessighet skal vurderes»

Representanten fremstiller det som om forholdsmessighet ikke er del av vurderingen ved DNS-blokkering. Det er feil. Hele § 32 a annet ledd er en forholdsmessighetsbestemmelse. Jeg siterer:

«Det kan bare gis pålegg etter første ledd dersom hensynene som taler for å gi pålegg, veier tyngre enn ulempene pålegget vil medføre. Ved vurderingen skal interessene som tilsier DNS-blokkering, avveies mot interessene til internetttilbydere pålegget retter seg mot, og til innehaveren av nettstedet, hensynet til informasjons- og ytringsfriheten og andre berørte interesser.»

Vurderingen utdypes ytterligere i forarbeidene til bestemmelsen, se for eksempel pkt. 6.4.4 og pkt. 8.3.3.

4. «hvilken varighet vedtak kan ha»

Spørsmålet gir inntrykk av at det mangler regler for hvor lenge blokkeringen kan vare. Det stemmer ikke. Det følger klart av § 32 a tredje ledd at vedtak om blokkering varer frem til «grunnlaget for et pålegg [...] ikke lenger er til stede» og Lotteritilsynet – etter forespørsel - opphever pålegget.

5. «hvilke rettsmidler berørte parter har»

Videre antyder representanten at det mangler klare regler for hvilke rettsmidler berørte parter har. Dette

stemmer ikke. Parter som har fått pålegg om DNS-blokkering kan påklage vedtaket til Lotterinemnda, slik pengespilloven § 29 fastsetter. Parter har ellers tilgang til alminnelige rettsmidler, inkludert muligheten til å prøve saken for domstolene. Det er vanskelig å se hvorfor representanten mener dette bør spesialreguleres i forskrift.

6. «Tiltaket skal være egnet, nødvendig og ikke mer inngripende enn formålet tilsier.»

Representanten hevder at manglende forskrift gjør det vanskelig å etterprøve Lotteri- og stiftelsestilsynets vurderinger av nødvendighet og egnethet i saker om DNS-blokkering. Som dokumentert over i punkt 3 er disse spørsmålene allerede grundig regulert, og forskriftsfesting vil være overflødig.

7. «Saksbehandlingen må være transparent og kontrollert. Berørte må få innsyn i grunnlaget for vedtak, reell kontradiksjon og en tydelig klageadgang. Det bør finnes klare regler for varsling, frister, midlertidige tiltak, oppheving og revisjon.»

Representanten hevder at manglende forskriftsregulering av saksbehandlingsregler for DNS-blokkering svekker rettssikkerheten. Jeg kan berolige representanten om at regler for saksbehandlingen allerede følger av alminnelig forvaltningsrett og kommer til anvendelse i saker om DNS-blokkering. Det er vanskelig å se gode grunner til at dette skal spesialreguleres i forskrift til pengespilloven.

Jeg viser ellers til svar på skriftlig spørsmål fra Grunde Almeland (V) til kultur- og likestillingsministeren, besvart 26. mars 2025, der det er redegjort grundig for Lotteri- og stiftelsestilsynets praksis i saker om DNS-blokkering.

Jeg mener med dette å ha tilbakevist representantens bekymringer. Alle forhold representanten peker på er regulert i lov og forarbeider. Jeg ser derfor ingen grunn til at vedtak om DNS-blokkeringer skal oppheves eller utsettes frem til forskriften foreligger.

SPØRSMÅL NR. 690

Innlevert 3. desember 2025 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 11. desember 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Hvor mye er satt av i 2026-budsjettet til videre rekruttering og oppbygging av HV-07 som et selvstendig distrikt?

BEGRUNNELSE:

I Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036 (Prop. 87 S (2023–2024)) legges det opp til at HV-07 etableres som et nytt heimevernsdistrikt med standkvarter på Kjevik. I budsjettet for 2026 foreslår regjeringen en økt bevilgning til Heimevernet på 24 mill. kroner øremerket til nødvendig utrustning, midler til trening og øving av nytt personell. For å kunne være et operativt distrikt må beslutningen om å etablere et nytt HV-distrikt følges opp med tilstrekkelige midler til oppbemanning, samt øving og trening av områdestrukturen over tid. Med dagens ramme ser det ut til at det kun er dekning for lønn, ikke videre oppbemanning eller rekruttering. For å følge opp beslutningene i langtidsplanen og sikre at HV-07 blir fullt operativ med 26 årsverk innen utgangen av 2026, er det behov for ytterligere midler.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten Slagsvold Vedum til den foreslåtte budsjettøkningen til Heimevernet på 24 mill. kroner for 2026. Jeg vil for ordens skyld nevne at denne økningen er knyttet til økte driftsutgifter i Heimevernet, blant annet som følge av allerede økt bemanning.

Økt bemanning i forsvarssektoren er i budsjettforslaget for 2026 omtalt som personellopptrapping. I budsjettforslaget for 2026 er det på Forsvarets driftsrammer foreslått en økning på om lag 1 mrd. kroner til personellopptrapping, i henhold til langtidsplanen 2025–2036 (Prop. 87 S (2023–2024)). Dette vil for 2026 tilsvare i størrelsesorden totalt 600 fast ansatte, 750 reservister og 700 vernepliktige i Forsvaret.

Forsvaret har overfor departementet opplyst om at de for 2026 legger opptrappingsplanen i langtidsplanen til grunn. I tråd med dette vil midler til oppbemanning av HV-07 tildeles fra Forsvarsstaben til Heimevernet på vanlig måte i virksomhetsstyringen. Med midler fra behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2025 ble det forsert

i størrelsesorden 15 årsverk til etablering av HV-07 med

standkvarter på Kjevik. Forsvaret har opplyst om at det planlegges for å videreføre midler i 2026.

SPØRSMÅL NR. 691

Innlevert 3. desember 2025 av stortingsrepresentant Lill Harriet Sandaune

Besvart 10. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvordan vurderingskriteriet «geografisk fordeling» er praktisert i Helse Midt-Norges tildeling, og hvordan denne praksisen er forenlig med regjeringens egen formulering i Nasjonal helse- og samhandlingsplan om at «et desentralisert tjenestetilbud skal også ivaretas i de regionale helseforetakenes kjøp av private og ideelle tjenestetilbud, og anbudsprosessene må innrettes slik at desentraliserte tilbud ivaretas»?

BEGRUNNELSE:

I tildelingsgrunnlaget fremgår det ikke hvordan kvalitet, pris og geografi er vurdert i forhold til hverandre. «Geografisk fordeling» brukes gjentatte ganger som begrunnelse for å avvise faglig sterke leverandører, uten dokumentasjon på hvilke geografiske hensyn som faktisk er lagt til grunn. Resultatet er en konsentrasjon av rehabiliteringstilbudet på mer sentralt beliggende steder. Dette står i kontrast til regjeringens egen formulering i Nasjonal helse- og samhandlingsplan om at desentraliserte tilbud

skal ivaretas i de regionale helseforetakenes anskaffelser. Det er derfor behov for en forklaring på hvordan disse føringene er fulgt.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har i forbindelse med dette spørsmålet bedt Helse Midt-Norge RHF om en orientering. Helse Midt-Norge RHF opplyser at tildelingen av avtaler for å levere tverrfaglig spesialiserte rehabiliteringstjenester i regionen er gjort på bakgrunn av en offentlig anskaffelse med utgangspunkt i en behovsvurdering. Tilbudene er vurdert ut ifra kvalitet, pris og for å sikre geografisk spredning. Geografisk spredning er lagt vekt på for å fremme tilgjengelighet for pasienter og brukere i ulike deler av regionen (dvs. Nordre Trøndelag, Søndre Trøndelag, Møre og Romsdal). For noen av helsetilbudene var det ikke levert inn tilbud for å dekke alle deler av regionen.

Et desentralisert tjenestetilbud er ivaretatt i henhold til tabellen nedenfor:

Rehabiliteringskategori	Nordre Trøndelag	Søndre Trøndelag	Møre og Romsdal
Brudd og slitasjeskader + skjelett	Meråker	Klæbu; Trondheim	Valldal/ Ålesund
Revmatologiske og inflammatoriske sykdommer	Meråker	Trondheim; Røros;	Valldal/ Ålesund
Amputasjoner	-	Klæbu	-
Kronisk utmattelsessyndrom**	Høylandet; Namsos; Rørvik; Grong; Steinkjer; Verdal; Levanger; Skatval	Malvik; Trondheim	-
Kreftsykdom	Høylandet; Meråker	Klæbu; Trondheim;	Valldal/ Ålesund
Hjerneslag og traumatiske hjerneskader	Inderøy; Meråker	-	-
Nevrologiske og nevromuskulære sykdommer	Inderøy	Røros; Trondheim	-

Hjertesykdom	-	Røros; Klæbu; Malvik; Trondheim	Valldal/ Ålesund
Lungesykdommer	-	Røros; Klæbu; Trondheim; Malvik	Valldal/ Ålesund
Kronisk muskel- og bløtdelssmerte	Høylandet	Malvik; Trondheim	Valldal/ Ålesund
Sykkelig overvekt	Steinkjer	Malvik; Trondheim;	Valldal/ Ålesund
Sanseforstyrrelser*	-	Trondheim	-
Barn, ungdom og unge voksne – tilpasset fysisk aktivitet, familie, utdanning*	Meråker	-	-
Komplekst sykdomsbilde etter sykehusbehandling	-	Klæbu;	Valldal/ Ålesund
Rehabilitering med arbeid som mål**	Høylandet; Inderøy; Namsos; Rørvik; Grong; Steinkjer; Verdal; Levanger; Skatval	Malvik; Trondheim	Valldal/ Ålesund

*Tjenester utenfor Midt-Norge: Alta, Beitostølen, Valnesfjord

**En leverandør har aktivitet på følgende lokalisasjoner: Namsos, Rørvik, Grong, Steinkjer, Verdal, Levanger, Skatval

SPØRSMÅL NR. 692

Innlevert 3. desember 2025 av stortingsrepresentant Lill Harriet Sandaune

Besvart 10. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsråden at tildelingen av spesialiserte rehabiliteringstjenester i Helse Midt-Norge er i tråd med behovet for styrket kapasitet, når det totale volumet, målt i antall døgnplasser, dag med overnatting og polikliniske konsultasjoner, samt den totale økonomien reduseres?

BEGRUNNELSE:

Tildelingsgrunnlaget fra Helse Midt-Norge viser at det samlede volumet av rehabiliteringstjenester, målt i døgnplasser, dag med overnatting og polikliniske konsultasjoner reduseres, selv om flere pasienter får et tilbud. Den totale økonomiske rammen er følgelig redusert vesentlig sammenlignet med det totale kjøpet av rehabiliteringstjenester i dagens avtaler. Dette innebærer kortere opphold og mindre rehabilitering per pasient. Riksrevisjonen har samtidig påpekt at rehabiliteringsfeltet har for lav kapasitet, og at mange pasienter ikke får omfattende eller langvarig nok oppfølging. På denne bakgrunn er det uk-

lart hvordan redusert volum kan anses som en styrking av kapasiteten, eller som en oppfølging av Riksrevisjonens kritikk.

Svar:

Representanten Sandaune stiller spørsmål om volumet og den økonomiske rammen på den nye avtalen om spesialisert rehabilitering i Helse Midt-Norge. Det er riktig at det er en nedgang i økonomisk ramme fra de avtalene som løper i dag. Siden 2018, da de nåværende avtalene startet, har det ifølge Helse Midt-Norge RHF vært en faglig utvikling innen rehabilitering, med dreining fra lange døgnopphold til mer bruk av poliklinisk behandling, dagbehandling og digital oppfølging. I avtalene som inngås nå, er det to viktige endringer, nemlig dagbehandling med overnatting og digital oppfølging. For pasienter med lang reisevei til behandlingssted, eller som av andre grunner ikke kan reise frem og tilbake samme dag, er dagbehandling med overnatting innført som et nytt alternativ.

Dagbehandling med overnatting har tilsvarende faglig innhold som døgnopphold, og er for pasienter som ikke har behov for helsehjelp gjennom hele døgnet. Pasientene overnatter ved institusjonen, og overnattningen inngår i tilbudet slik at det ikke blir ekstra kostnader for pasienten.

Nedgangen i økonomisk ramme skyldes blant annet at en stor del av dagens døgnbehandling endres til dag med overnatting, og at oppholdstiden er redusert innen enkelte fagområder.

Tildelingen av avtaler for å levere tverrfaglig spesialiserte rehabiliteringstjenester i Helse Midt-Norge er gjort på bakgrunn av en offentlig anskaffelse med utgangspunkt i en faglig behovsvurdering.

Etter informasjonen Helse Midt-Norge RHF har gitt Helse- og omsorgsdepartementet er det ikke færre pasienter som får tilbud i ny avtale. Det er 974 flere pasienter som får tilbud om spesialiserte rehabiliteringsplasser i ny avtale. Tabellen nedenfor viser antall pasienter i dagens avtale og i ny avtale.

Delytelse/ Fagområde	Poliklinikk + dag med overnatting + døgn	
	Antall pasienter i dagens avtale i 2023	Antall pasienter i ny avtale
Brudd og slitasjeskader + skjelett	550	630
Revmatologiske og inflammatoriske sykdommer	319	320
Amputasjoner	41	42
Kronisk utmattelsessyndrom	208	325
Kreftsykdom	355	500
Hjerneslag og traumatiske hjerneskader	214	220
Nevrologiske og nevromuskulære sykdommer	498	750
Hjertesykdom	346	490
Lungesykdommer	365	565
Kronisk muskel- og bløtdelssmerte	529	620
Sykkelig overvekt	1038	805
Sanseforstyrrelser	46	50
Barn, ungdom og unge voksne med vekt på tilpasset fysisk aktivitet, familie og utdanning	136	242
Komplekst sykdomsbilde med behov for rehabilitering etter sykehusbehandling*	147	76
Rehabilitering med arbeid som mål	1536	1670
SUM	6 331	7 305

*Flere pasientgrupper som tidligere sorterte i denne kategorien er innplassert i øvrige delytelse.

SPØRSMÅL NR. 693**Innlevert 3. desember 2025 av stortingsrepresentant Anna Molberg****Besvart 8. desember 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Vil klima- og miljøministeren ta initiativ til å stanse planene om å fjerne parkeringsplassen ved Spranget inntil det er gjennomført en grundig lokal høringsprosess og konsekvensutredning, og hvordan vil statsråden sikre at statlige verne- og forvaltningstiltak fremover ikke gjennomføres på en måte som overkjører lokaldemokratiet og svekker grunnlaget for lokal samfunnsutvikling?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har nylig lagt fram en tiltaksplan for villreinområdene i Rondane, Knutshø og Snøhetta. Ett av forslagene i planen er å fjerne parkeringsplassen ved Spranget i Sel kommune, som i dag er et viktig og etablert utgangspunkt for friluftsliv, turisme og lokal verdiskaping. Parkeringsplassen brukes av både lokale innbyggere og tilreisende som vil inn i nasjonalparken, og den er avgjørende for at lokale reiselivsaktører kan tilby tjenester og aktiviteter knyttet til natur- og friluftsopplevelser i området.

Forslaget om å fjerne parkeringsplassen kommer til tross for at regjeringen selv har understreket betydningen av lokalt forankret naturforvaltning og styrket lokaldemokrati. Mange lokalsamfunn opplever at tiltak som dette vedtas uten reell lokal involvering eller konsekvensutredning, og at nasjonale verneinteresser settes foran både lokale utviklingshensyn og næringsgrunnlag – også der det finnes muligheter for mer balanserte løsninger.

I tillegg til de direkte konsekvensene for næringsliv og friluftsliv, oppfattes slike beslutninger som en svekkelse av tilliten mellom stat og lokalsamfunn. Når staten ensidig endrer rammevilkårene for bruk og tilgang til et område, uten å lytte til lokale behov og innspill, svekkes både legitimiteten til naturforvaltningen og viljen til å bidra i det grønne skiftet.

Svar:

Villrein er en norsk ansvarsart, og Norge har et internasjonalt ansvar for å sikre artens overlevelse. Både i Meld. St. 18 (2023–2024) Ein forbetra tilstand for villrein, og ved behandlingen av meldingen i Stortinget, er tiltaksplaner for de enkelte villreinområdene fremhevet som det viktigste tiltaket for villreinen.

Tiltaksplanen for Rondane villreinområde er en konkret oppfølging av Meld. St. 18 (2023–2024) Ein forbetra tilstand for villreinen og kvalitetsnormen for villrein. Hvis en kvalitet som er fastsatt i kvalitetsnormen ikke blir nådd, eller det er risiko for at den ikke blir det, følger det av naturmangfoldloven § 13 at myndighetene bør lage en plan for hvordan målet likevel kan nås. Rondane villreinområde er klassifisert til å være i dårlig tilstand.

Tiltakene ved Spranget er viktig for å bedre tilstanden for villrein i Rondane. Å redusere ferdselen ved Spranget er antakeligvis en forutsetning for å gjenopprette villreintrekket på vestsiden av Rondane-massivet, og bidra til utveksling av villrein mellom de nordlige og midtre deler av villreinområdet. Utveksling mellom de nordlige og midtre deler av Rondane er antatt å være en forutsetning for muligheten til å gå fra dårlig til middels kvalitet i villreinområdet.

I departementets arbeid med tiltaksplan for Rondane villreinområde har jeg vært opptatt av at tiltakene som foreslås skal ha tilslutning hos de ansvarlige aktørene. Det henger blant annet sammen med at tiltaksplanen ikke er juridisk bindende, og ingen av tiltakene som oppfordrer kommuner/fylkeskommuner, private aktører eller andre organisasjoner til å gjennomføre tiltak, er pålegg fra statens side.

Parkeringsplassen på Spranget ligger i et verneområde. Det er forvaltningsmyndigheten som etter verneforskriften regulerer hvilke tiltak som skal tillates og ikke for å ivareta verneverdiene. Om tiltaket i tillegg krever vedtak etter plan- og bygningsloven og andre lover, må også vurderes.

Parkeringsplassen har i tillegg Statskog som grunneier. I høringsrunden av tiltaksplanen har grunneier uttalt seg positiv til gjennomføring av tiltaket.

Det er gjennomført en grundig prosess der tiltakene i planen har vært gjenstand for diskusjoner og innspill i møter med berørte parter, både før alminnelig høring, gjennom høringen og i etterkant av høringen. Jeg har som en del av denne prosessen besøkt Sel kommune og diskutert denne saken med både kommunen og andre aktører.

Klima- og miljødepartementets foreløpige vurdering er at fjerning av parkeringsplassen på Spranget ikke er et tiltak som utløser krav om konsekvensutredning etter forskrift om konsekvensutredninger. Jeg vil samtidig vise til at eventuelle endringer i dagens vern vil sendes på åpen høring, og ellers følge de formelle prosesskravene etter naturmangfoldloven.

Jeg vil som ledd i fjerningen av parkeringsplassen på Spranget tilby at staten i samarbeid med Sel kommune bidrar til stedsutvikling på Mysusæter, inkludert oppgra-

dering av dagens parkeringsplass. Dette har jeg kommunisert til kommunen både gjennom møte i Sel kommune 2. oktober 2025 og i brev av 5. desember 2025.

SPØRSMÅL NR. 694

Innlevert 3. desember 2025 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 10. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Regjeringen oppgir å legge til grunn at 75 pst. av øl og vin, 50 pst. av brennevin og 75 pst. av tobakksvarene antas å bli erstattet av avgiftsbelagt omsetning i Norge, etter at taxfree-kvotene er redusert i to omganger de siste årene.

Kan statsråden gjøre nærmere rede for hvordan Folkehelseinstituttet (FHI) kommer frem til disse anslagene?

BEGRUNNELSE:

«Usikkerheten er betydelig når en skal beregne provenyvirkninger av å fjerne eller endre kvotene for alkohol- og tobakksvarer som kan innføres avgiftsfritt som reisegods. Det er blant annet usikkert i hvilket omfang redusert innførsel av alkoholvarer vil bli erstattet med tilsvarende varer kjøpt i Norge. Provenyanslag krever derfor at det gjøres en del forutsetninger,» skriver finansministeren i sitt svar til meg i spørsmål 540.

Dette oppsummerer på en god måte at det ligger mye usikkerhet og mange anslag i begrunnelsen for å redusere taxfree-kvotene. Ordene «usikkerhet» og «anslag» går igjen flere steder i svaret. Statsråden oppgir etter det jeg kan se ikke ett eneste tall eller beregning i sitt svar, som han uttrykker en viss grad av sikkerhet til. Det etterlatte inntrykket er at dette er et område hvor man i realiteten har minimalt av faglig kunnskap om hvordan handelsmønsteret endrer seg som følge av endringer i rammebetingelsene. Det er grunn til å spørre om ikke statsråden burde ta en faglig gjennomgang av dette feltet.

Det vi vet, er at innstrammingene rammer norsk luftfart hardt. Avinor og Sandefjord Lufthavn Torp har fått et vesentlig økonomisk tap, uten at de blir kompensert for den antatte ekstragevinsten staten sitter igjen med.

«Det legges til grunn at det omsettes like mye varer avgiftsfritt per reisende på ferger i utenlandstrafikk som per flypassasjer ved ankomst på norske flyplasser,» skriver statsråden. Om vi holder kjøtt, sjokolade og andre avgiftsfrie varer som har et stort volum på ferger utenom, er min påstand at det er enkelt for en passasjer å omgå taxfree-reglene ved å kjøpe to enveis billetter

på ferger, noe som gjør at taxfree-handelen ved de to reiseformene ikke er sammenlignbare.

Det er grunn til å minne om at taxfree er en internasjonal ordning som gir et viktig bidrag til å holde kostnadene med frakt, transport og drift av lufthavner nede. Dersom passasjerene ikke handler i Norge, betyr det at de handler i utlandet. Noe som flytter arbeidsplasser og skatteinntekter ut av Norge.

Svar:

Anslag på provenyvirkninger av skatte- og avgiftsendringer bygger på ulike antakelser og vil være heftet med usikkerhet. Virkningen på provenyet av endringen i en avgiftssats kan deles inn i en direkte effekt (priseffekt) og en indirekte effekt (etterspørseffekt), se nærmere beskrivelse i Beregningskonvensjoner. Den direkte effekten er den reelle avgiftsendringen (i prosent) multiplisert med referanseprovenyet. Det reflekterer provenyvirkningen av avgiftsendringen dersom etterspørselen holdes konstant.

Den indirekte effekten følger av at etterspørselen endrer seg som følge av en avgiftsendring. For å anslå den indirekte effekten benyttes pris- og krysspriselasiteter. Priselasitetene er et uttrykk for hvor mange prosent etterspørselen endres når prisen endrer seg med én prosent. Krysspriselasitetene er et uttrykk for hvor mye etterspørselen etter en vare endres når prisen på en annen vare endrer seg med én prosent. For alkohol- og tobakksavgifter tar elastisitetene hensyn til at økte avgifter flytter noe av etterspørselen fra avgiftslagt salg til grensehandel, tax free og smugling. Priselasitetene for alkohol og tobakk som benyttes av Finansdepartementet, fastsettes årlig av Statistisk sentralbyrå med utgangspunkt i modellen KONSUM-G.

Virkninger på statens inntekter ved å fjerne eller endre kvotene for alkohol- og tobakksvarer som kan innføres avgiftsfritt som reisegods, kan i utgangspunktet anslås på samme måte som ved andre skatte- og avgiftsen-

dringer. For endringer i kvotene for alkohol- og tobakksvarer som kan innføres avgiftsfritt som reisegods, bygger denne metoden på en antakelse om at forbrukerne vil tilpasse seg til høyere gjennomsnittlige priser på alkohol og tobakk etter en reduksjon eller fjerning av den avgiftsfrie kvoten. Ved endringer i de avgiftsfrie kvotene vil imidlertid tilgjengelighet og andre forhold også endres. Dette er forhold som gjør det krevende å anslå hvor stor del av omsetningen på tax free og grensehandel som overføres til avgiftslagt salg og tilhørende provenyvirkinger av endringer i de avgiftsfrie kvotene.

Dersom kun tax-free salget fjernes, mens de avgiftsfrie kvotene beholdes, vil en del av tax free-salget ved ankomst i Norge flyttes til utlandet og en mindre andel

av tax free-salget overføres til avgiftslagt salg i Norge. De aktuelle endringene som tas opp i spørsmål 540 fra stortingsrepresentant Erlend Larsen gjelder kvotene for alkohol- og tobakksvarer som kan innføres avgiftsfritt som reisegods.

Bergsvik og Rossow (2016) og Bjørkås og Nygård (2025) har med utgangspunkt i metoden beskrevet over anslått virkningen på statens inntekter ved å fjerne eller endre kvotene for alkohol- og tobakksvarer som kan innføres avgiftsfritt som reisegods. Anslagene for hvor mye alkohol- og tobakksvarer som vil bli erstattet med tilsvarende varer kjøpt avgiftslagt i Norge, er i samme størrelsesorden som anslagene Finansdepartementet legger til grunn.

SPØRSMÅL NR. 695

Innlevert 3. desember 2025 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 9. desember 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Kan jeg be om en tabell over hvilke veiledende sosialhjelpssatser som skal gjelde i 2026, anslag på hvor mye budsjettavtalen vil øke kommunenes kostnader til sosialhjelp, og en redegjørelse for hvordan ev. økte kostnader skal finansieres?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen hadde i sitt budsjettforslag foreslått å øke de veiledende sosialhjelpssatsene, samt varslet en lovendring om at barnetrygden skulle tas med i inntektsberegningen ved utregningen av sosialhjelpssatsene. Ifølge budsjettforslaget er økningen i satser finansiert ved at barnetrygden tas med i beregningen. Regjeringen skrev at omleggingen som opprinnelig var foreslått skulle gi omtrent uendrede kostnader totalt sett. I budsjettavtalen mellom Ap, Rødt, SP, SV og MDG har partiene lagt inn et anmodningsvedtak om at det likevel ikke skal gjøres en slik lovendring, og at barnetrygden fortsatt skal holdes utenfor ved beregningen av sosialhjelp.

Svar:

Regjeringen la i Prop. 1 S for 2026 opp til å justere de statlige veiledende satsene for sosialhjelp, særlig for barn, basert på en ny faglig vurdering fra SIFO. Samtidig ble det

foreslått at barnetrygd igjen kan regnes som inntekt ved utmåling av sosialhjelp. Som grunnlagt i Prop.1 S, mener departementet at dette er en forutsetning for den angitte økningen av satsene. Det ble lagt til grunn at den anslåtte innsparingen ved å ta med barnetrygden ved utmåling av sosialhjelp, skulle brukes til å øke de veiledende satsene.

I avtalen om statsbudsjettet for 2026 mellom Ap, SV, Sp, Rødt og MDG er partiene enige om følgende verbal: «Stortinget ber regjeringen om å ikke foreslå endringer i sosialtjenesteloven som åpner for at barnetrygd kan regnes som inntekt ved utmåling av sosialhjelp i hele stortingsperioden.»

Enigheten innebærer at de veiledende satsene for sosialhjelp ikke økes utover ordinær prisjustering fra 1. januar 2026. Budsjettavtalen vil dermed ikke øke kommunenes kostnader til sosialhjelp.

Med forbehold om Stortingets behandling av statsbudsjettet, vil de veiledende satsene for sosialhjelp økes med 2,2 pst. fra 1. januar 2026 i tråd med anslaget for vekst i konsumprisene i Nasjonalbudsjettet for 2026. Det vil gi følgende veiledende satser:

	Gjeldende satser fra 1. januar 2025	Nye satser fra 1. januar 2026*
Enslige	8 100	8 300
Ektepar/ samboere	13 500	13 800
Person i bofellesskap	6 800	6 950
Barn 0-5 år	3 950	4 050
Barn 6-10 år	4 050	4 150
Barn 11-17 år	5 300	5 400

SPØRSMÅL NR. 696**Innlevert 3. desember 2025 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 11. desember 2025 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for statusen i arbeidet med en modell for kapitalbelastning, hvordan saken vil bli lagt fra for Stortinget og hvilke tilbakemeldinger som har kommet fra universitetene i denne saken?

BEGRUNNELSE:

Det framgår av regjeringens forslag til statsbudsjett for 2026 i budsjettproposisjon til Kunnskapsdepartementet på side 198 at:

«Kunnskapsdepartementet greier også ut en modell for kapitalbelastning som skal gi bedre insentiv i planlegging og gjennomføring av byggeprosjekt ved dei fem universiteta som forvaltar eigedom på vegne av Staten. Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget om saka på eigna måte.»

Svar:

Kunnskapsdepartementet (KD), Finansdepartementet (FIN) og Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet (DFD) jobber med å utrede en modell for kapitalbelastning for nye bygg og rehabiliteringsprosjekter ved de fem selvforvaltende universitetene. Det er viktig for regjeringen at en eventuell innføring av kapitalbelastning ikke skal gå på bekostning av kjernevirksomheten ved universitetene, som er å drive med utdanning, forskning og formidling. En eventuell innføring av kapitalbelastning

skal derfor følges av kompenserende tiltak som ivaretar kjernevirksomheten og samtidig oppnår ønsket effekt.

I arbeidet med kapitalbelastning er det nå dialog med de selvforvaltende universitetene. Universitetene er kritiske til innføring av en modell med kapitalbelastning. Flere har gitt uttrykk for at de tiltenkte virkningene med modellen, som er mer nøkterne prosjekter og bedre vedlikehold av eksisterende bygningsmasse, kan oppnås på andre og bedre måter. Dette er viktige hensyn som jeg lytter til, samtidig som jeg er opptatt av å finne gode løsninger for nettopp nøktern pengebruk og gode og forutsigbare prioriteringer av viktige byggeprosjekter i tiden som kommer.

Regjeringen vil som varslet i budsjettproposisjonen legge frem saken for Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 697**Innlevert 3. desember 2025 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad****Besvart 11. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Skal Statens Vegvesen gjennomføre KS2 på E39 Storehaugen-Førde i 2026, og er det i så fall mulig med oppstart av prosjektet i 2026 og når kan tidlegast oppstart finne stad?

GRUNNGJEVING:

I svar på budsjettspørsmål 770 svarer Samferdselsdepartementet at KS2 tidlegast kan skje "ved overgangen mellom 2026 og 2027". Til Firda seier Stortingsrepresentant, Erling Sande, 29.11.2025 følgjande:

“– Ap ville ikkje gå inn for det. Vi får jobbe vidare med det i 2026. Men planlegginga av tunnelen held fram, og vi taper ikkje noko tid. Målet er å få inn ein oppstart mot slutten av neste år, seier Sande. – Vi har lukkast å pushe prosjektet eit stort steg vidare, ved å presse på ved fleire høve det siste året. Så var jo mitt håp at vi skulle få det banka inn med oppstart på slutten av 2026. Det gjekk ikkje. Men det er positivt at planleggingsarbeidet går for fullt. Det betyr at det blir oppstart etter kvart. Eg skal pushe det eg kan, seier han.”

Svar:

Statens vegvesen jobbar med det faglege grunnlaget for eit opplegg for delvis bompengefinansiering av prosjektet og med etablering av grunnlagsdokument for ein ekstern kvalitetssikring (KS2). Dokumenta er venta å bli ferdig i løpet av våren 2026. Det faglege grunnlaget skal deretter til lokalpolitisk handsaming og ekstern kvalitetssikring (KS2). Lokalpolitisk handsaming i Sunnfjord kommune og Vestland fylkeskommune er venta å skje hausten 2026. KS2 vil da truleg kunne starte etter årsskiftet 2026/2027. Statens vegvesen kan deretter sende utkast til bompengeproposisjon til Samferdselsdepartementet hausten 2027 etter at ekstern kvalitetssikring er ferdig.

Fysisk oppstart vil skje etter at Stortinget har slutta seg til eit forslag om bompengefinansiering og kostnadsramme for prosjektet. Prosessen med konkurranse tek normalt eit år for prosjekt av denne storleiken.

SPØRSMÅL NR. 698**Innlevert 3. desember 2025 av stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen****Besvart 11. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sørge for å ivareta epilepsiomsorgen i Norge ved å sikre at pasientene får riktig medisin til rett tid, til tross for den globale utfordringen med legemiddelmangler?

BEGRUNNELSE:

I Norge og andre land opplever vi legemiddelmangler innenfor mange områder, men i epilepsibehandling kan slike situasjoner ha svært alvorlige konsekvenser når det ikke er mulig å skaffe enkelte epilepsimedisiner på kort og lang sikt.

Det utfordrer pasientsikkerheten og behandlingen av den enkelte pasient. Det skaper uforutsigbarhet og fare for alvorlige anfall, samt økt risiko for plutselig og uventet død som følge av et anfall. Mennesker med epilepsi opplever å komme til apoteket hvor lageret er tomt for det eller de legemidlene de skal ha.

Det er stor bekymring fra fagmiljøet ved Spesialsykehuset for epilepsi (SSE) ved Oslo universitetssykehus. Der følges tilfellene med legemiddelmangel systematisk, og de har registrert 9-14 saker per år fra 2022-2025 med 10 ulike legemidler.

Allerede i dag blir SSE ofte kontaktet av andre sykehus og spesialister angående saker om legemiddelmangler. Enkelte mangelsaker har varighet på flere måneder

med stor uforutsigbarhet. Det er begrenset generisk bytte for antiepileptika mot epilepsi i Norge, som betyr at apotekene ikke har anledning til å levere ut noe annet enn det preparatet som står på resepten.

I tilfeller med legemiddelmangel av et originalprodukt, vil det være et alternativ i noen tilfeller å foreslå et generisk preparat fra en annen produsent. For noen pasienter gir dette ikke tilfredsstillende anfallskontroll fordi det er små forskjeller mellom preparatene.

Forslag til tiltak for å øke tilgjengeligheten kan være å øke bevisstheten rundt dette slik at alle apotek har en plikt til å undersøke mulig tilgjengelige pakninger fra andre apotekkjeder eller grossister. Videre kan den nasjonale beredskapen av epilepsimedisiner styrkes, noe kan koordineres via Spesialsykehuset for epilepsi, i samarbeid med det nasjonale mangelsenteret for legemidler ved Oslo universitetssykehus. Dette vil kunne sikre en reserve av kritiske legemidler mot epilepsi i tilfelle globale mangelsituasjoner.

Et annet tiltak vil være å lette på kravene for å kunne importere originale legemidler fra utlandet uten at det tar for mye tid, blir for dyrt og så byråkratisk at det i praksis ikke er mulig slik situasjonen er i dag.

Svar:

Som stortingsrepresentanten påpeker, er utfordringer med legemiddelmangel ikke noe som bare rammer norske pasienter, men representerer et internasjonalt problem. Når det oppstår legemiddelmangel i Norge, er situasjonen ofte den samme i andre land i Europa. Legemiddelmarkedet er globalt med svært komplekse verdi- og forsyningskjeder. Manglende oversikt over verdikjedene, lange produksjons- og forsyningslinjer og få alternative leverandører gjør særlig små land sårbare. Norge er avhengig av tilgang til globale markeder for import av legemidler for å kunne yte gode helse- og omsorgstjenester.

Direktoratet for medisinske produkter (DMP) har et overordnet og helhetlig ansvar for nasjonal forsynings sikkerhet og beredskap for legemidler og medisinsk utstyr. Dette innebærer bl.a. oversikt over verdikjeder og legemiddelberedskapslagre, samordne nasjonale aktører, ta i bruk og videreutvikle virkemidler, herunder beredskapslagring, anskaffelser og omsetningsrestriksjoner, og bidra i samarbeidet mellom nasjonale og internasjonale aktører.

DMP jobber aktivt for å forebygge, redusere og håndtere antall mangelsituasjoner. Direktoratet samarbeider blant annet med Nasjonalt senter for legemiddelmangel og legemiddelberedskap i spesialisthelsetjenesten (Mangelsenteret), legemiddelgrossistene, legemiddelprodusentene og apotekene. DMP gir informasjon til leger, pasienter og apotek, samt råd om likeverdige alternativer dersom det er behov for det. Godt samarbeid med offent-

lige og private aktører gjør at de fleste mangelsituasjoner løses på apotek.

Legemiddelfirmaene har plikt til å melde fra til DMP dersom de ser at det kan bli problemer med å levere til det norske markedet. Det kan være vanskelig å identifiser enkeltårsaker når produksjon fra råstoff til ferdig produkt finner sted i ulike deler av verden. Firmaene selv oppgir oftest ulike problemer med produksjonen, råstoffmangel eller etterspørselssjokk som årsaker til forsyningsproblemer. Selv om firma varsler om et forsyningsproblem, er det ikke alltid det ender i en mangelsituasjon. En mangelmelding sier heller ikke noe om hvor alvorlig mangelen er eller om pasienten blir direkte berørt. I mange tilfeller er det bare mangel på en spesifikk legemiddelstyrke eller -form (mikstur, kapsler, tabletter osv.). I løpet av 2024 mottok DMP 1 139 meldinger om forsyningsproblemer på legemidler til mennesker, hvorav DMP anbefalte legene å vurdere alternativ behandling i kun 1,5 % av tilfellene.

Under pandemien ble det etablert betydelige beredskapslagre for legemidler. Disse er videreført og videreutviklet. De regionale helseforetakene har ansvaret for legemiddelberedskapen i spesialisthelsetjenesten, mens legemiddelgrossistene plikter å ha beredskapslagre av enkelte legemidler til bruk i primærhelsetjenesten. Hensikten med beredskapslagrene er å understøtte forsynings sikkerheten og unngå alvorlige mangelsituasjoner for kritiske legemidler.

I løpet av pandemien ble legemiddelberedskapen i Europa også styrket. Den europeiske legemiddelemyndigheten (EMA) har fått et nytt mandat med utvidet ansvar for kriseberedskap og -håndtering. Norge deltar i det europeiske samarbeidet gjennom Executive Steering Group on Shortages and Safety of Medicinal Products (MSSG) og Medicine Shortages Single Point of Contact (SPOC) Working Party, som overvåker forsyningsproblemer i de europeiske landene. Norge deltar også i EU-programmer som jobber for å øke beredskapen og forsynings sikkerheten gjennom forebygging, koordinert håndtering og informasjon om mangelsituasjoner, og innkjøp av legemidler under EUs felles innkjøpsmekanismer.

Per 10. desember er det meldt inn mangel på 3 pakninger av antiepileptika til mennesker grunnet enten uventet økt etterspørsel eller produksjonsproblemer. For samtlige pakninger finnes det alternative pakningsstørrelser og/eller styrker.

SPØRSMÅL NR. 699

Innlevert 4. desember 2025 av stortingsrepresentant Ove Trellevik

Besvart 11. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan eg be om ein tabell som viser billettpris for dei ulike riksvegferjesambanda, og det samla provenyet av billettinntekter frå kvart enkelt samband i 2025 og forventa proveny i 2026?

GRUNNGJEVING:

Viser til budsjettspørsmål 964 frå Hs fraksjon 22.10.2025 som syner kostnaden for kvart enkelt anbod/strekning. Ber no om ein tabell så ein kan sjå kostnad for kvart enkelt samband, og billettinntekter i samanheng.

Svar:

AutoPASS for ferje er eit nasjonalt system for elektronisk betaling av ferjereiser. Ordninga byggjer på Autopass-regulativet, som fastset reglar for takstar, inndeling i køy-

retøygrupper og rabattar, slik at prising og betaling skjer på ein einskapleg måte. Autopass-regulativ for ferjetakstar blir nytta på 15 av 16 riksvegferjesamband. På desse sambanda er billettprisane foreslått auka med 3,6 pst. frå 1. januar 2026. Riksvegferjesambandet Moss–Horten blir drifta utan statlege tilskot og følgjer eit eige regulativ.

Regulativa er bygd opp av 9 takstgrupper basert på lengda til køyretøyet, og ein eigen takstgruppe for motorsyklar. I tabellen nedanfor blir gjeldande ferjetakst vist for takstgruppe AP1 (køyretøy inntil 6 meter). Tabellen viser fullprisar (takstar slik dei er i dag). I riksvegferjedrifta har nullutsleppskøyretøy i takstgruppe AP1 30 pst. rabatt. For sambanda som nyttar Autopass-regulativet for ferjetakstar, gir ordninga høve til elektronisk betaling og rabattar, der forskotsavtalar kan gi inntil 50 prosent takstreduksjon. For sambandet Moss–Horten er tilsvarende rabatt sat til 30 pst.

Samband	Strekning	Takstsone	Fullpris AP1 (0-6m)
Moss–Horten	Moss–Horten	Eige regulativ	291
Mortavika–Arsvågen	Mortavika–Arsvågen	10	172*
Hjelmeland–Skipavik–Nesvik	Hjelmeland–Nesvik	3	61
Hjelmeland–Skipavik–Nesvik	Skipavik–Hjelmeland	5	0
Hjelmeland–Skipavik–Nesvik	Skipavik–Nesvik	4	0
Halhjem–Sandvikvåg	Halhjem–Sandvikvåg	22	170
Anda–Lote	Anda–Lote	3	61
Lavik–Oppedal	Lavik–Oppedal	6	78
Vangsnes–Hella–Dragsvik	Balestrand–Dragsvik	3	61
Vangsnes–Hella–Dragsvik	Balestrand–Hella	4	67
Vangsnes–Hella–Dragsvik	Balestrand–Vangsnes	7	85
Vangsnes–Hella–Dragsvik	Hella–Dragsvik	2	55
Vangsnes–Hella–Dragsvik	Hella–Vangsnes	5	72
Vangsnes–Hella–Dragsvik	Vangsnes–Dragsvik	6	78
Mannheller–Fodnes	Mannheller–Fodnes	4	67
Festøya–Solavågen	Festøya–Solavågen	5	72
Molde–Vestnes	Molde–Vestnes	12	112
Volda–Folkestad	Volda–Folkestad	4	67
Halsa–Kanestraum	Halsa–Kanestraum	6	78
Bodø–Værøy–Røst–Moskenes	Bodø–Moskenes	95	584
Bodø–Værøy–Røst–Moskenes	Bodø–Røst	109	0
Bodø–Værøy–Røst–Moskenes	Bodø–Værøy	87	0

Bodø–Værøy–Røst–Moskenes	Moskenes–Røst	73	0
Bodø–Værøy–Røst–Moskenes	Moskenes–Værøy	35	0
Bodø–Værøy–Røst–Moskenes	Værøy–Røst	43	0
Bognes–Lødingen	Bognes–Lødingen	24	180
Drag–Kjøpsvik	Drag–Kjøpsvik	17	140
Bognes–Skarberget	Bognes–Skarberget	10	100

* Taksten er inklusive 72 kr i bompengar

Inntekter frå samband med bruttokontraktar blir løyvde på kap. 4320, post 04 Billettinntekter frå riksvegferjedrifta. I forliket om statsbudsjettet for 2026 er det lagt opp til ei inntekt på 805 mill. kr. I tabellen nedanfor blir denne inntekta vist per samband/kontrakt. Statens vegvesen sin rapport for andre tertial viser ein prognose over

post 04 på 755 mill. kr i 2025. Den forventa inntektsauken i 2026 for sambandet Bodø–Værøy–Røst–Moskenes kjem i hovudsak av at sambandet frå 1. oktober 2025 endra kontraktsform frå netto til bruttokontrakt, og at billettinntektene i den nye avtalen blir førte på post 04. Beløp i mill. kr.

Kontrakt/samband	Kap. 4320, post 04 i 2025*	Kap. 4320, post 04 i 2026 (beløp mill. 2026-kr)
Moss–Horten	0	0
Anda–Lote	26,1	25,8
Bodø–Værøy–Røst–Moskenes	2,5	43,3
Bognes–Lødingen	40,4	39,1
Drag–Kjøpsvik og Bognes–Skarberget	30,7	31,8
Halhjem–Sandvikvåg	172,3	177
Halsa–Kanestraum	44,4	42,9
Hjelmeland–Nesvik–Skipavik	15,8	16,3
Mannheller–Fodnes og Vangsnes–Hella–Dragsvik	66,7	67,7
Lavik–Oppedal	32,5	36,9
Molde–Vestnes	105,1	102,2
Mortavika–Arsvågen	166	167,7
Volda–Folkestad og Festøya–Solavågen	52,5	54,3
Sum	755	805

*pr andre tertial 2025

SPØRSMÅL NR. 700

Innlevert 4. desember 2025 av stortingsrepresentant Bent-Joacim Bentzen

Besvart 13. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hvordan er det mulig at man som innsatt i norsk fengsel kan ha en sentral rolle i organisering av narkotikaomsetning og kriminalitet, og hvilke konkrete grep vil statsråd-

en iverksette med umiddelbar virkning for å sette en stopper for at dette skjer i Norge?

BEGRUNNELSE:

Viser til pressemelding fra politiet 21 november d.å. Hvor Nordland politidistrikt sammen med Kripos har avdekket en transport-åre for narkotika fra Østlandet til Nordland med månedlige transporter av betydelige mengder narkotika. Ifølge politiet har nettverket bakmenn fra Tyrkia som igjen er tett tilknyttet lokale kriminelle miljøer.

Gjennom etterforskningene har politiet avdekket at en tidligere domfelt som i dag soner en lang fengselsstraff for alvorlig narkotikakriminalitet for politiet fremstår å ha en sentral rolle innenfor narkotikaomsetning i Nordland fra fengslet. De samme aktørene i det kriminelle nettverket er koblet til ulike voldsoppdrag.

Svar:

Å nedkjempe organisert kriminalitet og kriminelle nettverk er blant regjeringens øverste prioriteringer. Gjenger har ingen plass i det norske samfunnet. Vi skal bekjempe dem, og jobbe mot at nye kriminelle nettverk slår rot.

Jeg kan ikke kommentere den konkrete saken, men understreker at mobiltelefoner og liknende kommunikasjonsutstyr ikke er tillatt i norske fengsler. Fengslene har flere hjemler for å forhindre og avdekke ulovlige gjenstander. Imidlertid er vi kjent med at ulovlige gjenstander,

som for eksempel mobiltelefoner, likevel har blitt smuglet inn i fengslene.

Når det gjelder innsattes lovlige kommunikasjon, har kriminalomsorgen anledning til å kontrollere også denne. For eksempel følger det av straffegjennomføringssloven § 32 andre ledd første punktum at kriminalomsorgen skal kontrollere telefonsamtale til og fra innsatte i avdeling med særlig høyt sikkerhetsnivå. Telefonsamtale til og fra innsatte i fengsel med høyt sikkerhetsnivå skal kontrolleres, men kontroll kan unnlates dersom sikkerhetsmessige grunner ikke taler mot det, jf. andre punktum. Kriminalomsorgen kan også nekte innsatte å ringe dersom det er grunn til å anta at telefonsamtalen vil bli misbrukt til blant annet planlegging eller gjennomføring av straffbar handling, jf. § 32 fjerde ledd første punktum.

Kriminalomsorgen har vært nedprioritert over tid, noe som blant annet har ført til bemanningsutfordringer. Regjeringen jobber med å snu denne utviklingen, og har styrket kriminalomsorgen hvert år. For 2026 foreslår regjeringen å styrke kriminalomsorgen med 180 millioner kroner, blant annet til økt bemanning, rekruttering og økt opptak av fengselsbetjenter.

For øvrig nevner jeg at Kriminalomsorgsdirektoratet arbeider med forslag til revisjon av regelverket om kontrolltiltak i fengsler.

SPØRSMÅL NR. 701

Innlevert 4. desember 2025 av stortingsrepresentant Bent-Joacim Bentzen

Besvart 15. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvor mye Politiet bruker årlig på fangetransport i Norge, fordelt per år de siste 10 årene, fordelt per geografisk driftsenhet?

Svar:

Politiet rapporterer ikke på ressursbruk per geografiske driftsenhet, så dette er ikke informasjon departementet

sitter på. Politiet har i sin ressursanalyse for 2024 presentert en oversikt over antall årsverk per tjenesteområde, hvor «Arrest og fangetransport» er et av tjenesteområdene. Arbeidet med å kartlegge ressursbruk på dette detaljnivået er relativt nytt. Statistikken presentert i ressursanalysen er derfor kun tilgjengelig tilbake til 2022.

Ressursanalysen viser følgende utvikling siden 2022:

År	Årsverk	Andel
2022	319	1,7 pst.
2023	314	1,7 pst.
2024	317	1,7 pst.

Årsverk inkluderer personell innen alle stillingskategoriene. Politiet har i analysene presisert at arbeidet med å kategorisere medarbeidere med ulike funksjoner er under utvikling, og at det derfor er noe usikkerhet tilknyttet tallene.

I tillegg finnes det en enhet under kriminalomsorgen, kalt «Kriminalomsorgens transporttjeneste» (KTT), som kan avlaste politiet med transportoppdrag av innsatte og varetektsfengslede. Tjenesten er landsdekkende og leverer transport- og fremstillingstjenester til politiet og kriminalomsorgen.

SPØRSMÅL NR. 702

Innlevert 4. desember 2025 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad

Besvart 11. desember 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Det står i dag Scania-vogner på Værnes Flystasjon.

Når får Ritek AS mulighet til å gjøre vedlikeholdsarbeid på disse, i henhold til inngått rammeavtale?

BEGRUNNELSE:

Forsvarsmateriell må vedlikeholdes og oppgraderes jevnlig, og det er positivt for samfunnssikkerheten og beredskapen at det inngås rammeavtaler med private leverandører som bidrar til dette. En forutsetning for at disse

rammeavtalene skal fungere i praksis ved krise eller krig er at de også benyttes i en normalsituasjon.

Svar:

Forsvaret og Fellesforbundet inngikk i 2023 en forlikssavtale, som slo fast prinsippet om at avtaler med næringsliv som hovedregel skal forsterke, og ikke komme til erstatning for, Forsvarets egen vedlikeholdskapasitet. Ifølge Forsvaret har Hæren ansvaret for vedlikeholdet av Scania-vogner, og oppgir overfor departementet at dette i første rekke håndteres internt i Forsvaret.

SPØRSMÅL NR. 703

Innlevert 4. desember 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 11. desember 2025 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Mener statsråden at kommuneøkonomien er god under dagens regjering?

BEGRUNNELSE:

Viser til mitt spørsmål og statsrådets svar Dokument nr. 15:599 (2025-2026). Statsråden svarer ikke på spørsmålet,

men prøver å skape inntrykk av at kommuneøkonomien er god grunnet regjeringens fortreffelighet. Jeg ber derfor statsråden om et tydelig svar på om han mener kommuneøkonomien er god eller dårlig under dagens regjering.

Svar:

Som uttalt i svar på spørsmål nr. 599, tar regjeringen på stort alvor at mange kommuner melder om en krevende

økonomisk situasjon. Kommunesektoren har derfor fått en rekordhøy vekst i frie inntekter i 2025 på ca. 15 milliarder kroner. Budsjettavtalen i Stortinget innebærer at sektoren får en ytterligere vekst i frie inntekter på om lag 8,3 milliarder kroner i 2026.

Økte frie inntekter vil bidra til forbedring av kommuneøkonomien i 2026. Samtidig må kommunene og fylkeskommunene tilpasse tjenestetilbudet til endret demografi. Dette vil kreve omstillinger. Det må påregnes økt behov for å flytte ressurser mellom ulike tjenesteområder, for eksempel fra oppvekstområdet til pleie og omsorg, i tråd med endringene i befolkningssammensetningen og innbyggernes behov for tjenester.

Jeg har tiltro til at kommunene gjør gode vurderinger og nødvendige prioriteringer for å tilpasse seg de økonomiske rammene. Budsjettundersøkelsen for 2026, som Kommunenes Sentralforbund (KS) har lagt frem 4. desember 2025, viser en samlet prognose på netto driftsresultat for kommunene utenom Oslo på 1,2 – 1,4 prosent av driftsinntektene. Undersøkelsen er gjennomført før budsjettavtalen ble klar. Økte frie inntekter som følge av budsjettavtalen vil bidra til ytterligere forbedring av kommuneøkonomien i 2026. Samtidig viser budsjettundersøkelsen at kommunene planlegger nødvendige

omstillinger for å tilpasse aktiviteten til de økonomiske rammene.

Regjeringen erkjenner at mange kommuner og fylkeskommuner står i en vanskelig situasjon og må gjøre vanskelige prioriteringer og gjennomføre krevende omstillinger. Jeg vil derfor gi en stor honnør til lokale folkevalgte som tar ansvar for å ta nødvendige grep i en krevende økonomisk situasjon. Kommunenes prognoser for 2025 og budsjettundersøkelsen for 2026 viser at kommuneøkonomien utvikler seg i positiv retning. Dette viser at regjeringens politikk legger til rette for og bidrar til en god kommuneøkonomi. Samtidig vil jeg holde trykk på arbeidet med å redusere det statlige styringstrykket og gi kommunene økt handlefrihet. I budsjettet for 2026 innlemmes øremerkede tilskudd på i alt 1,3 mrd. kroner i rammetilskuddet. Regjeringen har nedsatt en kommune-kommisjon som skal foreslå endringer som gjør at kommunene kan bruke ressursene på en god og fleksibel måte, og løse oppgavene mer effektivt. Kommisjonens første rapport kommer ved årsskiftet. Sammen med gode og forutsigbare økonomiske rammer legger regjeringen dermed til rette for at kommunene kan ta nødvendige grep for å møte de økonomiske utfordringene de står i.

SPØRSMÅL NR. 704

Innlevert 4. desember 2025 av stortingsrepresentant Amalie Gunnufsen

Besvart 11. desember 2025 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Har UD vært i dialog med fagforeningen Delta UDLAG for å innhente informasjon om hva de lokalt ansatte ønsker?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har lagt frem utkast til endringer i folketrygdloven – lovvalg for lokalt ansatte ved norske utenriksstasjoner. På side 4 i høringsnotatet står det at:

“Etter Arbeids- og inkluderingsdepartementets fortolkning av trygdeforordningens regler om lovvalg, omfattes lokalt ansatte ved norske utenriksstasjoner innenfor EØS av norsk trygdlovgivning. Utenriksdepartementet har opplyst at majoriteten blant denne gruppen ansatte ønsker å tilhøre arbeidsstatens trygdeordninger.”

På side 6 i høringsnotatet står det at:

“Utenriksdepartementet har erfart at majoriteten blant de lokalt ansatte ønsker å tilhøre arbeidsstatens.”

Svar:

Ja, det har selvfølgelig vært dialog med de ansattes organisasjoner i den pågående prosessen med endringer i folketrygdloven vedrørende lovvalg for lokalt ansatte ved norske utenriksstasjoner. Jeg vil også understreke at de lokalt ansatte er en høyt verdsatt gruppe arbeidstakere i utenriktjenesten. Det er totalt 1116 lokalt ansatte på norske utenriksstasjoner. Delta UDLAG er én av fagforeningene som representerer lokalt ansatte.

I høringsrunden hadde Delta UDLAG på lik linje med andre parter og interessenter som berøres av forslaget om endring av folketrygdloven, mulighet til å komme med sine innspill før endelig lovforslag fremmes.

Formålet med en offentlig høring er nettopp å sikre åpenhet, medvirkning og at saken blir best mulig opplyst før beslutning. Delta UD LAF har kommet med flere innspill til forslaget. Arbeids- og inkluderingsdepartementet skal nå gå gjennom om lag 130 høringsvar.

Utenriksdepartementet har under høringen publisert spørsmål og svar om høringsforslaget på departementets intranett. Formålet er å opplyse saken best mulig for lokalt ansatte i utenrikstjenesten som blir berørt av lovforslaget. Alle lokalt ansatte i utenrikstjenesten har tilgang til intranettet. De som berøres av høringsforslaget, har derfor den samme tilgangen til informasjon, uavhengig av medlemskap eller ikke i en fagforening. UD har også hatt tett dialog om saken med de lokalt ansattes arbeidsgivere på stasjonene. Høringsforslaget vil også være tema på UD's samhandlingsmøte med Delta UD LAF før jul.

Bakgrunnen for lovendringen er at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 besluttet at alle lokalt ansatte innen EØS-området skulle være pliktige medlemmer av folketrygden. Utenriksdepartementet mottok

da mange reaksjoner fra lokalt ansatte som ble berørt av beslutningen. De lokalt ansatte som reagerte, var medlemmer av nasjonale trygdeordninger i EØS-landet der de bor og arbeider. Denne gruppen ønsket ikke å bli overført til den norske folketrygden. Disse utgjør majoriteten av de lokalt ansatte i EØS-land.

Utenriksdepartementet har siden 2022 vært i dialog med Arbeids- og inkluderingsdepartementet for å finne en løsning på trygdesituasjonen for de lokalt ansatte i EØS-området. UD har vært åpne om dette. Lovforslaget er utarbeidet av AID som forvalter folketrygdloven, i samarbeid med UD. Forslaget er å unnta lokalt ansatte på norske utenriksstasjoner fra pliktig medlemskap i folketrygden. Av hensyn til likebehandlingsprinsipper omfatter forslaget også lokalt ansatte utenfor EØS. Det finnes imidlertid mekanismer i trygdeforordningen og folketrygdloven som gir gode muligheter for at lokalt ansatte fra Norge eller andre EØS-land kan opprettholde medlemskap i folketrygden. Dette er det informert om i høringen og på Utenriksdepartementets intranett.

SPØRSMÅL NR. 705

Innlevert 4. desember 2025 av stortingsrepresentant Joel Ystebø

Besvart 15. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Hvor langt har regjeringen kommet i oppfølgingen av Stortingets vedtak om å innføre en søknadsordning for dekning av reelle pensjonsutgifter i private barnehager?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med trontaledebatten 14. oktober fattet Stortinget følgende vedtak:

«Stortinget ber regjeringen innføre og finansiere en permanent søknadsordning for dekning av reelle pensjonskostnader i private barnehager, i tråd med stortingsflertallets Innst. 510 L (2024-2025). Private barnehager må dokumentere sine utgifter til pensjon i året de søker, inkludert varige kostnader til AFP. Kommunens plikt til å dekke barnehagens pensjonsutgifter er begrenset oppad til tilsvarende kommunale kostnader. Bruk av kommunale premiefond skal holdes utenfor beregningene av det kommunale taket. Ordningen skal innføres og finansieres med virkning fra 1. januar 2026. De økte kostnadene til kommunene fullfinansieres fra innføringstidspunktet.»

I svar datert 21.10.2025 på skriftlig spørsmål nr. 15:9 (2025-2026) svarer statsråden at regjeringen skal «se

hvordan vi skal følge opp vedtaket som stortingsflertallet fattet om søknadsordning 14. oktober i år».

Svar:

I forslaget til ny forskrift om tilskudd til private barnehager, som var på høring i høst, fremgår det at intensjonen er at ny søknadsordning skal gjelde fra tilskuddsåret 2026, jf. flertallets merknader i Innst. 510 L (2024-2025). Som det fremgår av høringen, tar jeg sikte på å innføre en ny søknadsordning for barnehager med høye pensjonsutgifter i dagens forskrift, med virkning fra tilskuddsåret 2026.

SPØRSMÅL NR. 706**Innlevert 4. desember 2025 av stortingsrepresentant Joakim Myklebost Tangen****Besvart 15. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Deler statsråden min bekymring for hva som vil skje med kommunenes evne til å innfri lovfestet rett til barnehageplass hvis et stort antall private barnehager må legges ned, og hva gjør statsråden på kort sikt for å sikre at private barnehager har grunnlag for videre drift?

BEGRUNNELSE:

En medlemsundersøkelse PBL har gjort blant 550 medlemsbarnehager i begynnelsen av november avdekker at 3 av 10 barnehager ikke har grunnlag for videre drift gitt dagens tilskuddsnivå. Under halvparten av barnehagene mener det er sannsynlig at de fortsatt er i drift om fem år. Private barnehager leverer halvparten av barnehagetilbudet i Norge, og i mange kommuner er de helt avhengige av private barnehager for å kunne innfri lovfestet rett til barnehageplass. Min bekymring er at økonomisk pressede kommuner ikke er i stand til å innfri lovfestet rett til barnehageplass dersom private barnehager går konkurs.

Svar:

Regjeringen vil bevare og bygge videre på det som er bra med barnehagene i Norge i dag, og vil at alle barn i hele landet skal ha tilgang til et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet. Vi ønsker at det fortsatt skal være et mangfold av barnehager i Norge, og at det kommunale velferdstilbudet i Norge fortsatt skal bestå av både private, ideelle og kommunale barnehager.

Situasjonen i sektoren har forandret seg mye siden barnehageforliket for over 20 år siden. De siste årene har vi fått færre barn enn før, og sektoren har gått fra en sterk vekst i antall barnehager og barnehageplasser, til konsolidering og reduksjon i antall barnehager og plasser. Det er innført en bemanningsnorm som har bidratt til at mer ressurser må brukes på barnehagetilbudet og ikke kan tas ut som overskudd. Videre har sektoren pådratt seg høyere eiendomskostnader gjennom salg av barnehagebygg og overgang fra eie til leie. Denne utviklingen har ført til at noen flere barnehager har gått med underskudd de siste årene. Men til tross for redusert lønnsomhet de siste årene, har andelen barn i private barnehager holdt seg relativt stabilt rundt 50 prosent. Andelen barn i private barnehager er den samme i dag som den var i 2014.

Den 14. november 2024 inngikk partiene Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Venstre, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus på Stortinget en avtale om styring og finansiering av barnehagesektoren. Lovendringene som ble vedtatt i vår, og som skal tre i kraft 1. august 2026, bygger på den politiske enigheten i avtalen fra i høst. De nye lovendringene gir barnehager, foreldre, ansatte og kommunene et godt og forutsigbart regelverk for fremtiden, og er viktig for å sikre likeverdige barnehagetilbud av høy kvalitet.

De nye reglene om beregning av tilskudd til private barnehager ivaretar hensynet til forutsigbarhet, samtidig som de legger til rette for at tilskuddet i større grad kan differensieres etter barnehagenes behov. Reglene tar hensyn til at noen barnehager kan ha særlige driftsforutsetninger eller behov i barnegruppen, eksempelvis små barnehager som må ha høyere bemanning enn lovens minstekrav eller barnehager i levekårsutsatte områder som trenger penger til ekstra bemanning for å jobbe med språk. De nye reglene sikrer også samtidig finansiering for de private barnehagene.

Selv om de nye reglene skal gjøre tilskuddet mer treffsikkert, slik at barnehagene har gode forutsetninger til å tilpasse driften til de tilskuddene som kan forventes fremover, har jeg forståelse for at det kan være utfordrende å tilpasse seg til raske endringer. For å sikre en god overgang til nytt regelverk skal det i forskrift innføres en overgangsordning for samlet tilskudd. Formålet med denne regelen er at barnehager som får en reduksjon i tilskuddet på grunn av endringene i regelverket, får tid til å tilpasse driften til de nye økonomiske forutsetningene.

SPØRSMÅL NR. 707**Innlevert 5. desember 2025 av stortingsrepresentant Erling Sande****Besvart 15. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Når forventer statsråden å legge frem den nye søknadsordningen for dekning av reelle pensjonsutgifter i private barnehager?

BEGRUNNELSE:

Viser til vedtak 9 fattet i forbindelse med trontaledebatten 14. oktober og barnehageforliket fra sommeren 2025. Private barnehager i hele landet har behov for avklaring

og forutsigbarhet knyttet til søknadsordningen som skal gjelde fra 1. januar 2026.

Svar:

I forslaget til ny forskrift om tilskudd til private barnehager, som var på høring i høst, fremgår det at intensjonen er at ny søknadsordning skal gjelde fra tilskuddsåret 2026, jf. flertallets merknader i Innst. 510 L (2024-2025). Som det fremgår av høringen, tar jeg sikte på å innføre en ny søknadsordning for barnehager med høye pensjonsutgifter i dagens forskrift, med virkning fra tilskuddsåret 2026.

SPØRSMÅL NR. 708**Innlevert 5. desember 2025 av stortingsrepresentant Joel Ystebø****Besvart 15. desember 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Kunstneren Jumana Manna har fått oppgaven med å lage et gedigent kunstverk som skal danne bygulvet i det nye regjeringskvartalet, når det nå gjenoppbygges etter 22. juli. terroren. 7. oktober 2023, samme dag som Hamas terror mot Israel gikk Manna ut på Facebook og hyllet Hamas som kreative: "Long live the creativity of resistance".

Tenker statsministeren at det er et akseptabelt utsagn, og mener han at det er passende at en kunstner som hyller terror har fått ansvar for nettopp dette prosjektet?

Svar:

Jumana Mannas verk Sebastia i det nye regjeringskvartalet ble valgt i 2022 av en tverrfaglig jury etter en internasjonal konkurranse. Mannas verk består av resirkulert stein fra hele landet, og hennes ønske var å invitere hele Norge med i gjenoppbyggingen av regjeringskvartalet og samtidig adressere bærekraftig bruk av naturressurser. Alle norske kommuner og andre aktører ble invitert til

å bidra med stein til prosjektet. I sin begrunnelse skriver juryen:

«Kunstneren har levert et ambisiøst forslag som muliggjør deltagelse fra publikum over hele landet og kan skape et bredt engasjement [...] Steinene kan leses som en referanse til et diversifisert samfunn med rom for annerledeshet.»

Det er KORO som har ansvaret for kunsten i det nye regjeringskvartalet. KORO's kunstfaglige arbeid er underlagt prinsippet om armlengdes avstand. KORO arbeider for kunstens uavhengighet og for at kunstnere og kuratorer kan produsere kunstneriske ytringer på fritt grunnlag i tråd med grunnlovens §100. Kunstverkene i det nye regjeringskvartalet taler derfor for seg selv, som kunstverk basert på kunstnerisk kvalitet og kunstnerisk engasjement.

Representanten Ystebø ber om statsministerens tanker og meninger om uttalelsene til Manna og om hvorvidt utsmykningsoppdraget er «passende». Det ligger verken til meg eller statsministeren å kommentere de kunstneriske vurderingene som KORO har gjort i denne saken. I Norge er det ikke slik at enkeltpolitikeres synspunkter og smak avgjør hvilke kunstverk som kan pro-

duseres og vises, eller hvilke synspunkter kunstnere kan ytre i offentligheten.

At kunst- og kulturfaglige beslutninger tas på armlengdes avstand fra politiske myndigheter er en viktig forutsetning for at kultursektoren skal kunne fungere som arena for åpenhet, kritikk og debatt. Kunst og kulturuttrykk vil ikke bidra til «sannhetssøken, demokrati og individets frie meningsdannelse», som det heter i Grunnloven § 100, dersom informasjonen som blir formidlet er styrt av myndighetene og politiske beslutninger. Det er derfor regjeringen i november i fjor la fram forslag til endringer i kulturloven som bl.a. innebar lovfesting av det kulturpolitiske armlengdeprinsippet. Lovendringen er ikke

minst ment som en forsikring for framtiden, for det tilfelle at det politiske klimaet skulle endre seg i mer autoritær retning. Erfaringene fra land som Ungarn og Polen de senere årene har demonstrert hvor utsatt den kunstneriske friheten kan være.

Å støtte terror er selvfølgelig ikke akseptabelt. Juhana Manna har vært tydelig på at hun ikke støtter terrorhandlinger eller drap på sivile.

Mannas verk med stein fra hele Norge er ferdigstilt og blir en viktig påminnelse om samhold og fellesskap på tvers av vårt langstrakte land for alle som skal besøke regjeringskvartalet framover.

SPØRSMÅL NR. 709

Innlevert 5. desember 2025 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 12. desember 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Vil klima- og miljøministeren ta initiativ til forskning på hvor stort opptaket fra miljøgifter fra tamponger er, og om dette gir grunnlag for å regulere utlekking av miljøgifter, herunder bly, i tamponger?

BEGRUNNELSE:

Det har vært artikler i tradisjonelle og sosiale medier knyttet til giftstoffer i tamponger. Blant annet flere oppslag om bly i VG. Folkehelseinstituttet har i den anledning uttalt at:

«Blymengden vi kan få i oss fra tamponger er så liten at det å kutte ut tamponger mest sannsynlig ikke bidrar i betydelig grad til redusert mengde bly i kroppen.»

De sier likevel at «det kan være nyttig å finne ut om bly i tamponger tas opp via skjeden, for så å finne ut om det er grunn til å sette grenseverdier for utlekking av bly fra tamponger.»

Svar:

I spørsmålet vises det til artikler om miljøgifter i tamponger. Det er målt lave nivåer av bly i tamponger fra en rekke produsenter, både i analyser utført av VG og i produsentenes analyser. Bly tilsettes ikke, men kan komme som forurensning fra jorden der bomullen i tampongene

dyrkes eller i produksjonsprosessen. Gode analysemetoder gjør at det kan måles små mengder bly.

I Norge har vi gjennom EØS-avtalen allerede et godt kjemikalierregelverk som gir høy grad av beskyttelse mot helse- og miljøfarlige stoffer. Samtidig jobber regjeringen aktivt for å styrke de europeiske kjemikalieregelverkene gjennom blant annet konkrete forslag til reguleringer. Blant annet har Norge sammen med enkelte andre europeiske land foreslått et bredt forbud mot PFAS i EU/EØS.

Selv om det ikke er spesifikke grenseverdier for bly i tamponger, stiller produktkontrollen krav til produkter for å forebygge helseskade eller miljøforstyrrelser, og omfatter et generelt ansvar ved fremstilling av produkter. De som selger produkter, har ansvar for at produktene er trygge og at produktene de markedsfører ikke inneholder farlige stoffer som kan utgjøre en risiko. Produsentene skal kjenne til de kjemiske stoffene som inngår i produktene de produserer og markedsfører, både stoffer som tilsettes med vilje og stoffer som kan forekomme i produktene som forurensning.

En del stoffer, blant annet bly, er identifisert av myndighetene som stoffer med stor grunn til bekymring for helse og miljø, og for slike stoffer har produsentene en substitusjonsplikt som betyr at de skal fase ut bruken av stoffene. Stoffene er ført opp på den norske prioritetslista og den europeiske kandidatlista. Det er informasjonsplikt til myndighetene, arbeidstakere og forbrukere

(på forespørsel) dersom et produkt inneholder kandidatlistestoffer over 0,1 %.

En eventuell helserisiko vil avhenge av flere faktorer, blant annet mengden bly i tampongene og utlekking under bruk. Generelt er det den totale eksponeringen for farlige stoffer som gir grunn til bekymring. Ifølge Folkehelseinstituttet er eksponeringen for bly i de mengdene som lekker fra de analyserte tampongene svært lav og ikke til bekymring sammenlignet med eksponeringen fra mat. Andre forskere antar, ved en sammenligning av blynivåene i tampongene med gjennomsnittlig blodverdi hos kvinner i USA, at tilførselen fra tamponger utgjør en

neglisjerbar økning i den totale eksponeringen for bly hos kvinnene, og at tampongene kan inneholde mer bly etter bruk.

Miljødirektoratet har imidlertid bedt Folkehelseinstituttet ta en overordnet og rask gjennomgang av tilgjengelig litteratur og gjøre en vurdering av opptak av bly til kroppen fra tamponger, basert på tilgjengelig teoretisk kunnskap, og nylige analyser og resultater som har kommet frem i offentligheten. Basert på vurderingen til Folkehelseinstituttet, vil Miljødirektoratet vurdere behov for en mer grundig vurdering med et mer omfattende søk i forskningslitteraturen.

SPØRSMÅL NR. 710

Innlevert 5. desember 2025 av stortingsrepresentant Geir Inge Lien

Besvart 11. desember 2025 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Hva er den prinsipielle forskjellen på vedtak kommunaldepartementet gjorde i grensedelingssakene for henholdsvis Ona-Husøya/Sandøya og Binndal/Nærøysund?

BEGRUNNELSE:

6. oktober 2022 ble det fremmet et innbyggerinitiativ om grensejustering mellom kommunene Ålesund og Aukra, med forslag om å overføre øyene Ona-Husøya og Sandøya fra Ålesund kommune til Aukra kommune.

Som et resultat av innbyggerinitiativet kom Statsforvalteren i Møre og Romsdal med en tilråding før jul 2024 om grensejustering, slik at Ona-Husøya og Sandøya skulle bli en del av Aukra kommune.

Den 7. februar 2025 varslet daværende kommunal- og distriktsministeren Kjersti Stenseng (Ap) at det likevel ikke blir noen grensejustering for Sandøya og Ona-Husøya – dette etter at tidligere kommunal- og distriktsminister Erling Sande (Sp) uken før hadde støttet tilrådingen fra Statsforvalteren om grensejustering.

I april 2025 vedtok Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) at kommunegrensen mellom kommunene Nærøysund kommune i Trøndelag fylke og Bindal kommune i Nordland fylke blir justert, dette etter et initiativ fra innbyggerne i området Valen/Bogen.

Svar:

Etter inndelingsloven § 8 kan initiativ om utredning av grensejusteringer komme fra innbyggere, grunneiere, registrerte næringsdrivende og kommunestyrene i de berørte kommunene. Det er departementet som har kompetanse til å fatte vedtak om grensejusteringer. I enkelte mindre saker er denne kompetansen delegert til statsforvalteren.

Initiativene som fremmes begrunnes ut fra konkrete lokale behov initiativtakerne har, og kan gjelde alt fra grensejusteringer av mindre områder til flytting av hele kommuner fra et fylke til et annet fylke. Enhver grensejusteringssak har dermed sin egenart, og må vurderes konkret. Jeg vurderer de grensejusteringssakene som havner på mitt bord. I noen saker vurderer jeg det som riktig ikke å endre kommunegrensene. I andre saker kan det være tungtveiende momenter som taler for grensejustering.

Grensejusteringer bør først og fremst være et verktøy for å tilpasse kommunegrensene til eksisterende samhandlingsmønstre og innbyggernes bruk av kommunale tjenester, og på den måten legge til rette for en mer formålstjenlig ramme for innbyggernes dagligliv både praktisk og demokratisk. Når det gjelder kommunegrensene mellom Ålesund og Aukra, for øyene Sandøya og Ona-Husøya, vurderte departementet at en grensejustering ikke ville føre til reelle forenklinger i innbyggernes hverdag. Innbyggerne mottok blant annet kommunale tjenester fra egen kommune, Ålesund. I grensejusteringssaken mellom Nærøysund og Bindal kommuner benyttet inn-

byggerne seg av kommunale tjenester i nabokommunen, og det var et viktig moment i vurderingen at en grensejustering ville medføre at innbyggerne ville få mulighet til å utøve sine demokratiske rettigheter overfor de tjenestene de allerede benyttet seg av.

Videre er en grensejustering mot et kommunestyres ønske en inngripende handling, og det bør være åpnebare fordeler ved å gjennomføre en grensejustering. For saken mellom Nærøysund og Bindal kommuner var begge kommunene positive til en grensejustering, i tillegg til

at det var synliggjort at en grensejustering ville innebære reelle forenklinger i innbyggernes hverdag. I grensejusteringssaken mellom Ålesund og Aukra kommuner hadde blant annet avgivende kommune, Ålesund, stått i omstillingsprosesser gjennom flere år, og uttalte seg negativ til en ny grensejustering. I tillegg var det, som nevnt, slik departementet vurderte det ikke synliggjort at en grensejustering ville innebære reelle forenklinger i innbyggernes hverdag.

SPØRSMÅL NR. 711

Innlevert 7. desember 2025 av stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen

Besvart 16. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvilket handlingsrom gir dagens alkohollov regjeringen eller kommunene til å gjøre unntak fra skjenketidene når Norge deltar i internasjonale mesterskap som foregår i land med betydelig tidsforskjell, og dersom det ikke finnes et slik handlingsrom, vil statsråden ta initiativ til å gjøre nødvendige lovendringer slik at det kan gjøres lokale unntak i forbindelse med Norges deltagelse i fotball-VM sommeren 2026?

BEGRUNNELSE:

Norge har for første gang på 28 år kvalifisert seg til et mesterskap i fotball, og skal delta i VM i USA, Canada og Mexico til neste år.

Den store tidsforskjellen medfører at enkelte kamper spilles etter siste tillate skjenking på norske puber og utesteder. Skjenking av annen alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 er forbudt mellom kl. 03.00 og 06.00, og alkoholholdig drikk gruppe 3 er forbudt mellom kl. 03.00 og 13.00.

Fremskrittspartiet mener det burde være opp til utestedene å bestemme selv åpningstidene.

Så lenge det ikke foreligger et flertall i Stortinget for å gi skjenkestedene en generell frihet, bør kommunene gis mulighet til – etter søknad fra skjenkestedene – å gjøre unntak fra de gjeldende tidsbegrensningene for skjenking av alkoholholdige drikker, slik det er regulert i kapittel 4 om kommunale skjenkebevillinger. Dette vil sikre nødvendig fleksibilitet i forbindelse med internasjonale

idrettsmesterskap, der arrangementene har stor interesse, slik som fotball-VM og lignende.

Svar:

Jeg er glad for at Norges herrelandslag har kvalifisert seg til VM i fotball sommeren 2026, og vet at det kommer til å bli en skikkelig folkefest.

Skjenketidene er regulert i alkoholloven § 4-4 og fastsettes av kommunen innenfor det tidsrommet som loven angir (lovens maksimaltid). I bestemmelsens første ledd er det fastsatt en normalskjenketid som gjelder dersom kommunen ikke har sagt noe bestemt om skjenketiden. Etter lovens normaltid kan skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2, skje alle dager mellom kl. 08.00 og 01.00, mens skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 3, kan skje alle dager mellom kl. 13.00 og 24.00. Kommunen kan innskrenke eller utvide skjenketiden i forhold til normaltiden, men ikke lenger enn til maksimaltiden. Dette kan gjøres i selve bevillingsvedtaket eller i forskrift. Maksimaltidene innebærer at det ikke er adgang til å skjenke alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 mellom kl. 03.00 og 06.00 og alkoholholdig drikk i gruppe 3 mellom kl. 03.00 og 13.00.

Det er stor grad av kommunalt selvstyre i alkoholpolitikken. Det er kommunene som best kjenner forholdene i sin kommune, og som er best egnet til å foreta vurderingen av hvilke skjenketider som bør gjelde innenfor lovens maksimaltid.

Med skjenketid menes den tid det kan utleveres alkohol på et skjenkested. Det følger av § 4-4 femte ledd

at konsum av utskjenket alkohol må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp. Dersom skjenketiden er 03.00 vil man kunne konsumere alkohol fram til 03.30. Serveringssteder (herunder steder med skjenkebevilling) kan imidlertid være åpent lenger enn dette. Kommunen har adgang til å regulere åpningstidene gjennom forskrifter gitt med hjemmel i serveringsloven § 15.

Regjeringen er i gang med å se på løsninger som vil legge til rette for at folk kan se kampene i fellesskap på utesteder, også når kampene går sent. Vi vil komme tilbake til innretningen av dette og nødvendige regelendringer i god tid før fotball- VM.

SPØRSMÅL NR. 712

Innlevert 7. desember 2025 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 15. desember 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Vil statsråden iverksette tiltak for å gjennomgå kvalitetsskontrollen av produkter som sendes til Ukraina og ansvarlig gjøre de instanser som har «godkjent» denne anskaffelsen?

BEGRUNNELSE:

I VG søndag 7. desember, kan vi lese at regjeringen bruker 100 millioner kroner på masker i gave, til ukrainske soldater i krigen mot Russland. Det tilsvarer 3 000 kroner per innkjøpt maske, ifølge dokumenter VG har fått tilgang til.

Det fremkommer videre at Forsvarets Forskningsinstitutt anbefalte maskene til regjeringen - og la vekt på maskenes beskyttelse mot tåregass. I VGs test ga en maske til 33 kroner bedre beskyttelse mot tåregass.

Det er svært oppsiktsvekkende at regjeringen bevilger 100 millioner kroner til et produkt som ikke er egnet til tiltenkt bruk. Dette vitner om liten kontroll med bevilgningene som gis. Det viser også at FFI ikke ivaretar kvalitetssikring av produkter som skal sendes til Ukraina. Man må da stille seg spørsmål om dette gjelder andre materielltyper også.

Det at flere instanser går gode for produktet, uten å ha testet det, er bekymringsfullt og det kan stilles spørsmål ved deres objektivitet og motivasjon ved å godkjenne produktet.

Stortinget må være trygge på at de midlene som bevilges til Ukraina gir reel forsvarsevne og forvaltes på en forsvarlig måte.

Svar:

Et samlet Storting står bak den norske støtten til Ukrainas forsvarskamp og Stortinget har bevilget betydelige midler for militær støtte til Ukraina. Norsk og internasjonal militær støtte er avgjørende for Ukrainas mulighet til å utøve sitt legitime selvforsvar. For Norge er støtten til Ukraina avgjørende fordi Norges sikkerhet, velstand og handelfrihet er tuftet på respekt for folkeretten i en regelstyrt verden. Gjennom den militære støtten over Nansen-programmet jobber regjeringen for å sikre at Ukrainias behov for militær støtte møtes, at det Norge leverer er noe som virker og noe som er ønsket og at støtten leveres raskt.

Etter at Forsvarsdepartementet ga Forsvarsmateriell i oppdrag å koordinere innspill til mulige donasjoner fra leverandørindustrien, opprettet Forsvarsmateriell i 2024 en nettportal for registrering av slike henvendelser. Formålet var å få en samlet oversikt over alle de forslag som sektoren mottok om produkter som kan være aktuelle for donasjon til Ukraina, og som kunne dekke noen av de mange behovene Ukraina har. I sommer var det kommet om lag 200 henvendelser til portalen og av disse ble 11 prosjekter anbefalt av Forsvaret til Forsvarsdepartementet. Ett av disse var anskaffelse av produktet fra Watchbird.

På bakgrunn av dette ga Forsvarsdepartementet oppdrag om å gjennomføre flere av de anbefalte prosjektene, herunder anskaffe produktet fra Watchbird. I løpet av anskaffelsesprosessen kom det frem ny informasjon som gjorde at kontraktinngåelsen med selskapet ble satt på pause. Kontrakt for leveranse til Ukraina av dette produktet fremmet gjennom portalen er derfor ikke inngått.

Jeg har bedt Forsvaret om en redegjørelse om fakta i saken om Watchbird og hva som lå til grunn for deres anbefaling i sommer om anskaffelse av dette produktet.

Departementet vil vurdere svarene fra Forsvaret og eventuelle nødvendige tiltak med hensyn til denne konkrete saken og portalen. En eventuell endring av in-

nretningen på portalen og hvordan kvalitetskontroll av de enkelte prosjektene utføres vil være del av denne gjennomgangen.

Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité har stilt flere spørsmål om saken, og jeg kommer derfor tilbake til Stortinget om denne saken.

SPØRSMÅL NR. 713

Innlevert 5. desember 2025 av stortingsrepresentant Anette Carnarius Elseth

Besvart 16. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

På hvilken måte kan man bedre utveksle informasjon fra helse til politi for å gi bedre erfaringsgrunnlag, og avklare i etterkant av psykisk belastende hendelser?

BEGRUNNELSE:

Etter et livreddende oppdrag er det ikke mulig, eller i alle fall svært vanskelig, for polititjenestepersoner å få vite resultatet av arbeidsinnsatsen når personen er overtatt av helsevesenet.

Et eksempel er at en savnet person blir funnet i skogen av en hundepatrulje. Hundepatruljen igangsetter hjerte-lunge-redning inntil ambulansen er på stedet, overtar personen og kjører vedkommende til nærmeste sykehus. Dersom hundepatruljen ønsker å få vite om personen overlevde den livreddende førstehjelpen som ble gitt i skogen, er det ikke mulig å få svar «pga taushetsplikten». Dermed får ikke hundepatruljen mulighet til å lære av erfaringer på åstedet når de ikke får vite hvordan resultatet ble.

Det er viktig å forsøke å redusere negative psykiske ettervirkninger så tidlig som mulig etter en opplevd hendelse. Men for polititjenestepersoner blir det utfordringer med dette når det gjelder informasjonsutveksling. Ved større psykiske belastninger i forbindelse med oppgaveløsning bør man se på informasjonsutveksling som et «need-to-know»-prinsipp og ikke et «nice-to-know».

Ved å opprette en ordning hvor f.eks. operasjonssentralene til helse (AMK) og politi, kunne enkel informasjon om resultat ha blitt utvekslet. Informasjon kunne bli lagt inn i politiets PO-system, og informasjonen kunne på en sikker måte tilfalle de som har behov for å vite.

Svar:

Det er et grunnleggende prinsipp i helselovgivningen at pasientopplysninger er underlagt taushetsplikt, jf. helsepersonelloven §§ 21 flg. Taushetsplikten gjelder helseopplysninger med navn eller fødselsnummer, eller opplysninger som på andre måter kan knyttes direkte eller indirekte til en konkret person. Taushetsplikten skal sikre pasientenes personvern og rettsikkerhet. Det er avgjørende at folk har tillit til helsetjenesten og at de kan oppsøke helsehjelp uten frykt for at opplysninger om dem blir spredt videre.

Derfor kan helsepersonell ikke dele opplysningene med mindre pasienten selv ønsker det eller det følger av lov. Helsepersonell har bare adgang til å dele opplysninger dersom pasienten samtykker eller delingen er i samsvar med særlige lovfestede unntak fra taushetsplikten. Adgangen til å dele pasientopplysninger er snever.

Samtidig kan det være behov for å dele pasientopplysningene med andre. Loven har derfor regler som tillater deling i bestemte situasjoner. Reglene gjelder særlig deling av opplysninger med annet helsepersonell som skal gi pasienten helsehjelp. Loven åpner også for deling av opplysninger til andre i noen tilfeller, men ingen av disse gjelder deling av opplysninger med politiet i situasjoner som er beskrevet i spørsmålet.

Regjeringen har nylig gjennomgått og lagt frem forslag til flere endringer i helsepersonellovens taushetspliktregler, jf. Prop. 154 L (2024–2025) Endringer i helsepersonelloven og pasientjournalloven mv. (taushetsplikt og tilgjengeliggjøring av pasientopplysninger). Regjeringen foreslår noen endringer som åpner for enklere deling av pasientopplysninger, men ingen av disse gjelder deling av opplysninger med politiet.

Jeg har ikke planer om å sette i gang et nytt lovarbeid med sikte på et særlig unntak fra taushetsplikten rettet mot politiets livreddende oppdrag.

Jeg ser imidlertid at politiet kan ha et legitimt behov for å få pasientopplysninger for å lære og å bearbeide krevende hendelser. Jeg minner derfor om at pasienter eller eventuelt pårørende kan gi samtykke til deling av opplysningene, jf. helsepersonelloven § 22. Jeg regner også med at spørsmålet om slik deling, kan tas opp i det lokale samarbeidet mellom politiet og helsetjenesten.

Tiltak for læring og bearbeiding på systemnivå kan også gjennomføres uten at det er nødvendig å dele personidentifiserbare pasientopplysninger. Helsepersonell kan gi opplæring og bidra til bearbeiding av hendelser, som er tilpasset politiets erfaringer, der eventuelle pasientopplysninger er anonymisert (dvs. at opplysningene deles uten navn, fødselsnummer eller andre opplysninger som gjør at pasienten kan identifiseres).

SPØRSMÅL NR. 714

Innlevert 5. desember 2025 av stortingsrepresentant Anette Carnarius Elseth

Besvart 15. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

På hvilken måte kan den psykiske helsetilstanden hos polititjenestepersoner bedre ivaretas og uhelse avdekkes, og på hvilken måte blir tjenestepersoner ivaretatt av arbeidsgiver/staten ved psykiske senskader?

BEGRUNNELSE:

De fleste ansatte i beredskaps- og nødetatene opplever mange psykiske påkjenninger i hverdagen i forbindelse med oppgaveløsning. Særlig kan politiet jevnlig møte eksepsjonelt truende eller katastrofeaktige hendelser i sitt arbeid, og over tid utsettes for betydelig emosjonelt stress med ivaretagelse av politiets samfunnsoppdrag.

Forskning har vist at emosjonelt stress over tid er svært helseskadelig, og medfører stor slitasje som påvirker funksjonsevnen i betydelig grad. Konstant stressaktivering kan føre til utbrenthet og sykdom dersom en ikke raskt og jevnlig bearbeider opplevelsen.

Politiet har med årene blitt mer bevisst og litt bedre på å forsøke å begrense mentale senskader, og har i ulik grad benyttet tiltak som samtaler, debrief, defuse, kollegastøttesamtale, bedriftshelsetjeneste og henvisning til psykolog. Likevel er det fortsatt for mye tilfeldigheter og gjerne avhengig av gode medarbeidere eller familie at uhelse fanges opp.

Svar:

Politiets samfunnsoppdrag innebærer at ansatte kan bli eksponert for alvorlige, truende og emosjonelt krevende

hendelser. En slik eksponering over tid kan medføre økt risiko for psykiske belastningsreaksjoner og senskader. Dette er et tema det arbeides systematisk med i etaten.

Politidirektoratet (POD) har som arbeidsgiver ansvar for å forebygge psykisk uhelse, avdekke belastningsskader tidlig og sikre forsvarlig oppfølging. Dette ansvaret ivaretas gjennom politiets HMS-systemer, lederansvar på alle nivåer, bruk av bedriftshelsetjeneste eller psykologtjeneste og kollegastøtte. Medarbeiderundersøkelser og arbeidsmiljøundersøkelser er også viktig for kartlegging og oppfølging av arbeidsmiljøutfordringer i etaten.

I politiet er det etablert ulike tiltak for å håndtere psykiske belastninger knyttet til tjenesten, blant annet ordninger for kollegastøtte, defuse og debrief etter alvorlige hendelser, samt tilgang til individuell- eller gruppeoppfølging gjennom bedriftshelsetjenesten og henvisning til psykolog ved behov. Tiltakene er ment å bidra både til normalisering av reaksjoner og til tidlig identifisering av ansatte som har behov for videre oppfølging.

POD arbeider med å styrke mer systematisk og likeverdig oppfølging på tvers av etaten, herunder tydeliggjøring av leders ansvar og forventninger til oppfølging etter belastende hendelser.

Etter forslag fra arbeidstakerrepresentantene i politiets hovedarbeidsmiljøutvalg har POD igangsatt et arbeid for å evaluere dagens praksis og tilbud, og foreslå eventuelle tiltak for å sikre at politiets personalomsorg er tilpasset dagens og fremtidens behov.

POD opplyser videre at ivaretagelse og oppfølging av ansatte som utvikler psykiske senskader, skjer i tråd med arbeidsmiljølovens bestemmelser og gjeldende ru-

tinere for sykefraværsoppfølging og tilrettelegging. Der psykiske belastningsskader gir redusert arbeidsevne over tid, legges det til rette for individuell tilpasning av arbeidsoppgaver der dette er mulig. Dersom helseskaden vurderes som varig eller alvorlig, kan dette gi grunnlag for ytelser og eventuelle erstatningsordninger etter gjeldende regelverk, herunder folketrygden og yrkesskadeordninger.

Jeg mener det er viktig at arbeidet med psykisk helse i politiet videreutvikles som et langsiktig og kontinuerlig forbedringsarbeid. Dette omfatter både forebyggende tiltak, bedre strukturer for tidlig avdekking og en kultur for åpenhet og støtte, slik at ansatte opplever det som trygt å be om hjelp.

SPØRSMÅL NR. 715

Innlevert 5. desember 2025 av stortingsrepresentant Stian Storbukås

Besvart 15. desember 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Verden og teknologien har endret seg dramatisk siden Nasjonal strategi for posisjonsbestemmelse, navigasjon og tidsbestemmelse ble vedtatt i 2018.

Er eksisterende beredskapsplaner i nødvendig grad rustet for å ivareta tidssynkronisering?

BEGRUNNELSE:

Russland driver hybridkrig mot vesten, og benytter stadig mer utpekulerte metoder for å skape problemer i samfunnet. Jamming er blitt et stort problem, og trussel mot blant annet luftfart.

I dag er 5G-telefoni, nødkommunikasjon og samfunnskritiske systemer helt avhengige av ekstern tidssynkronisering med presisjon ned til ett mikrosekund. Denne synkroniseringen kommer fra GNSS-satellitter, og i noen tilfeller fra fiber. Men GNSS er sårbart. Fiber og kabler kan kuttes, jevnfør hendelsene i Østersjøen. Da står basestasjonene uten koordinert tid. Da risikerer man at systemene bryter sammen.

Har man da et alternativ og en strategi for å håndtere slike hendelser.

Svar:

Slik representanten Storbukås peker på, brukes i dag satellittbaserte systemer for posisjonsbestemmelse, navigasjon og tidsbestemmelse (PNT) på stadig flere samfunnsområder, blant annet forsvar, strømforsyning, elektronisk kommunikasjon, digitale tjenester, bank- og finanstjenester, helse og omsorg, nød- og beredskapstjenester, transport, petroleumsproduksjon, sjømatproduksjon og landbruk. De satellittbaserte PNT-sys-

temene har god tilgjengelighet og presisjon, og de bidrar til effektive tjenester. Samtidig innebærer den omfattende bruken og avhengigheten av slike tjenester at samfunnet vårt er sårbart ved bortfall som følge av vilde handlinger eller teknisk svikt i tjenestene.

Nasjonal strategi for posisjonsbestemmelse, navigasjon og tidsbestemmelse (PNT-strategien) ble lagt frem i 2018, og er fremdeles gjeldende. Hovedmålet med strategien er å styrke samfunnssikkerheten gjennom å bidra til bevissthet om avhengighet av satellittbaserte PNT-systemer (GNSS) på ulike samfunnsområder, og å redusere samfunnets sårbarhet for svikt i disse systemene gjennom forebyggende tiltak og beredskap. Behov for tiltak innenfor hver sektor vurderes av sektoren selv og de ansvarlige myndighetene, i tråd med ansvarsprinsippet i departementenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Det har skjedd en betydelig utvikling i bruken av satellittbaserte PNT-systemer siden PNT-strategien ble lagt frem i 2018. Slike systemer brukes nå på enda flere samfunnsområder enn tidligere, og avhengigheten av nøyaktig posisjonsbestemmelse, navigasjon og tidsbestemmelse har sannsynligvis økt. Samtidig er det gjennomført en rekke tiltak som gjør oss bedre rustet til å håndtere svikt eller degradering av de satellittbaserte PNT-tjenestene. Flere virksomheter som er avhengig av nøyaktig tidsbestemmelse har nå egne atomklokker som back-up, og det reduserer sårbarheten. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, som har ansvaret for forvaltning av radiofrekvensspekteret, har også styrket sin kapasitet til å detektere og lokalisere støykilder som påvirker satellittbaserte PNT-systemer. Dette gir bedre oversikt over forstyrrelser i systemene og bedre muligheter til å håndtere støykilder.

Videre har regjeringen identifisert PNT som en grunnleggende nasjonal funksjon (GNF). Dette innebærer at Nærings- og fiskeridepartementet (NFD), som har ansvar for GNF PNT, skal underlegge virksomheter som har avgjørende betydning for GNFFen sikkerhetsloven og identifisere virksomheter som er av vesentlig betydning. Objekter eller infrastruktur som er avgjørende for den grunnleggende nasjonale funksjonen skal deretter skjermes og beskyttes gjennom sikringstiltak. Dette vil redusere risikoen.

Bevisstheten om avhengigheter og sårbarhetsreducerende tiltak er betydelig styrket, blant annet gjennom «Samordningsforum for GNSS». Forumet er etablert av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet og Direktoratet for romvirksomhet, og omfatter en rekke virksomheter i ulike sektorer. Det årlige arrangementet «Jammetest», som arrangeres av Statens vegvesen, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, Forsvarets forskningsinstitutt, Justervesenet, Direktoratet for romvirksomhet, Kartverket, Avinor og Testnor på Andøya, gir industri, myndigheter og akademisk mulighet til å teste hvordan utstyr fungerer ved ulike former for signalforstyrrelser av satellittbaserte PNT-systemer. Dette gir kunnskap om både konsekvenser av signalforstyrrelser og mulige sårbarhets- og konsekvensreducerende tiltak.

Som del av arbeidet med PNT og grunnleggende nasjonale funksjoner, har departementene igangsatt et omfattende utredningsarbeid knyttet til PNT-systemer, bruk og avhengighet av slike systemer i ulike sektorer, sårbarhet ved svikt i de satellittbaserte PNT-tjenestene samt tiltak for å redusere sårbarheten.

På oppdrag fra Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet og NFD, har Nasjonal kommunikasjonsmyndighet og Justervesenet utredet behovet for en nasjonal infrastruktur for distribusjon av nøyaktig tid i Norge. I utredningen kartlegges bruk av og avhengighet til nøyaktig tid i ulike sektorer. Ulike tekniske løsninger for distribusjon av nøyaktig tid som alternativ til globale radionavigasjonssystemer (GNSS) er vurdert, og det anbefales en løsning for nasjonal infrastruktur for distribusjon av nøyaktig tid i Norge. Rapporten ble overlevert 30. juni, og følges opp av departementene.

Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) gjennomfører en utredning av samfunnets avhengighet av satellittbasert PNT, på oppdrag fra NFD. Utredningen har et totalforsvarsperspektiv, og ser blant annet på bruk av satellittbaserte PNT-tjenester i ulike sektorer, konsekvenser ved utfall av slike tjenester, inkludert for totalforsvaret, og aktuelle tiltak for å redusere sårbarhet for og konsekvenser av svikt i PNT-tjenestene. Utredningen vil foreligge i første kvartal 2026. Parallelt med FFIs utredning, gjennomfører Menon Economics en samfunnsøkonomisk analyse av satellittbaserte tjenester for posisjonsbestemmelse, navigasjon og tidsbestemmelse (PNT). Utredningen skal styrke kunnskapen om hvor omfattende avhengigheten av sat-

ellittbaserte PNT-tjenester er på ulike samfunnsområder, hvilke positive virkninger som skapes gjennom bruken og hvilke negative virkninger/samfunnsøkonomiske konsekvenser et bortfall eller forstyrrelser av tjenestene vil ha. Utredningen vil foreligge våren 2026.

Regjeringen starter nå arbeidet med en ny rommelding, som vil gi retning for norsk romvirksomhet i en endret geopolitisk situasjon. Regjeringen tar sikte på å legge frem stortingsmeldingen i løpet av 2027. Frem mot 2027 skal meldingsprosessen brukes aktivt for å synliggjøre norsk romvirksomhet og samfunnets avhengighet av satellittbaserte tjenester, deriblant PNT.

Jeg vil understreke at det er den enkelte sektormyndighet som har ansvaret for å oppdatere beredskapsplaner og -tiltak i lys av risikobildet. Når vi nå får bedre kunnskap om sårbarhet for svikt i satellittbaserte PNT-tjenester og mulige risikoreducerende tiltak, får også sektormyndighetene et bedre grunnlag for å utvikle beredskapsplanene sine. I tillegg vil arbeidet med den grunnleggende nasjonale funksjonen PNT bidra til å sikre verdier og styrke vår nasjonale sikkerhet. Min vurdering er derfor at Norge fremover vil være bedre rustet til å håndtere svikt i satellittbaserte PNT-systemer enn vi tidligere har vært.

SPØRSMÅL NR. 716**Innlevert 7. desember 2025 av stortingsrepresentant Stig Atle Abrahamsen****Besvart 16. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Direktøren i Helse Bergen har uttalt at nødvendig utbedring av sentralblokken ved Haukeland Sykehus kan måtte utstå i tiår, og det vil ikke være rom for enkeltrom i et nytt bygg på grunn av mangel på ressurser.

Synes helseministeren at det er godt nok at man kan måtte vente i tiår på nødvendig utbedring og ende opp med en sentralblokk med kun flermannsrom til pasientene?

Svar:

I rulleringen av økonomisk langtidsplan for perioden 2026-2029 i Helse Vest har helseforetakene lagt inn økte investeringer på om lag 14 milliarder kroner sammenlignet med forrige økonomiske langtidsplan. Det er særlig utvikling av Sentralblokken i Helse Bergen fase 2 som bidrar til denne økningen. Dersom dette gjennomføres, vil lånegjelden til Helse Vest øke fra dagens nivå på 18 milliarder kroner til vel 30 milliarder kroner. Et så høyt investeringsnivå kan ikke gjennomføres uten vesentlig bedre årsresultater sammenlignet med dagens nivå. Styret i Helse Vest RHF har i 2023 vurdert at samlet investeringsnivå i gjennomsnitt ikke bør overstige 3 milliarder kroner i året framover og at lånegjelden ikke bør overstige

et nivå på om lag 18 milliarder 2023-kroner. Det betyr at nye låneopptak framover må tilsvare det som nedbetales på eksisterende lån.

Det er over mange år gjennomført en rekke store investeringer i alle helseforetakene i regionen. Dette har ført til at Helse Vest hadde den høyeste balanseførte verdien på bygninger og utstyr målt som andel av driftsinntektene i 2024 og også den av regionene med best tilstandsgrad på bygningsmassen.

Regjeringen er opptatt av å legge til rette for investeringer i helseforetakene. Som varslet i Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027, har denne regjeringen gjort flere endringer og forbedringer i modellen for sykehusfinansiering og finansieringen av investeringer. I 2018 innførte den forrige regjeringen en ny rentemodell for investeringslån til de regionale helseforetakene med mer markedsmessige vilkår. Fra 2025 har denne regjeringen gått tilbake til den mer gunstige rentemodellen som ble benyttet fram til 2018 hvor renten på investeringslån knyttes til statens innlånsrente.

Stortinget har bedt regjeringen sørge for at minst én av modellene som utredes i forbindelse med ny helsereform innebærer å skille mellom drift og investering. Dette er formidlet til helsereformutvalget.

SPØRSMÅL NR. 717**Innlevert 7. desember 2025 av stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug****Besvart 16. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

I september stod 16 097 på ventelistene for hjelp hos øyelege. Mange pasienter med syns- og øyehelseutfordringer venter mange måneder på å komme til øyelege. Samtidig har optikere over hele landet både kompetanse og kapasitet til å følge opp mange av disse pasientene.

Hva mener statsråden er bakgrunnen for at optikere ikke brukes av helsetjenesten i større grad enn i dag?

BEGRUNNELSE:

Optikere har en kompetanse på syn og øye som kan avlaste øyelegene i helsevesenet. Mange barn og unge blir ved mistanke om nedsatt syn henvist til øyelege. Helsesyke-

pleiere og fastleger kunne i slike tilfeller samarbeidet direkte med lokal optiker, og med det unngått lange ventetider hos øyelege, samt at de med mer alvorlige øye- og synsutfordringer også vil kunne få kortere ventetid.

Optikere har en bachelorgrad eller mastergrad i optometri og må ha autorisasjon for å kunne praktisere som optiker. Optikere har henvisningsrett og kan henviser til øyelege hvis det under en undersøkelse oppdages symptomer som bør undersøkes og utredes grundigere, eller det er behov for en mer spesialisert synsundersøkelse eller behandling som optikeren ikke kan gjøre selv.

Svar:

Det er viktig at synsutfordringer hos barn og voksne blir fanget opp tidlig. Her har både optikere, helsesykepleiere, fastleger og øyeleger viktige funksjoner. Hvilke faggrupper man først er i kontakt med vil avhenge av flere forhold, ikke minst synsutfordringenes karakter. Det er viktig både for personer med synsutfordringer, og samfunnet, at disse faggruppene blir benyttet hensiktsmessig og på riktig steg

i en eventuell utredning. Det forutsettes at disse faggruppene samarbeider på en god måte.

Mitt mål som helse- og omsorgsminister er at vi skal benytte alt helsepersonell og annet personell som kan bidra til god og effektiv pasientbehandling. Dette innebærer samarbeid og oppgavedeling mellom offentlige og private tilbydere, mellom sykehus og helse- og omsorgstjenesten i kommunene, og oppgavedeling mellom helsepersonell, samt at vi tar i bruk ny teknologi

De fleste optikere arbeider i et fritt og privat marked uten offentlig finansiering i dag. En endring av dette med innføring av refusjonsordning vil ha økonomiske og administrative konsekvenser som ikke er utredet. Optikere er en viktig ressurs i øyehelsetjenesten gjennom at de oppdager mulig øyesykdom og henviser til spesialisthelsetjenesten. I det videre arbeidet med å redusere ventetiden markant til utredning og behandling er det relevant å se på pasientforløpene innen øyehelse, herunder hvordan optikere som arbeider i privat virksomhet kan bidra ytterligere i øyehelsetjenesten i kommunene og i spesialisthelsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 718

Innlevert 7. desember 2025 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 15. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Mener statsråden det er grunn til å anta at helikoptre som benyttes i Norge av private operatører etter avtale med staten, men som har utenlandske eiere, vil befinne seg på norsk territorium og være reelt gripbare for staten når riket er i krig, krig truer eller rikets selvstendighet eller sikkerhet er i fare?

BEGRUNNELSE:

Det vises til justisministerens svar på skriftlig spørsmål fra undertegnede: dokument nr. 15:558 (2025-2026).

I statsrådens svar henvises det til at beredskapsloven § 15 gir hjemmel til å rekvirere løsøre når «riket er i krig, krig truer eller rikets selvstendighet eller sikkerhet er i fare».

Videre skriver statsråden:

«Etter alminnelige jurisdiksjonsregler gjelder norsk lov som utgangspunkt på norsk territorium. Ingen av de nevnte lovreguleringene er begrenset til løsøre i norsk eierskap. Utgangspunk-

tet vil da være at den norske stat også kan rekvirere materiell som har utenlandske eiere, så fremt vilkårene for rekvirering er til stede og materiellet er tilgjengelig på norsk territorium.»

Spørsmålsstiller ønsker å avklare om regjeringen forventer at helikoptre med utenlandsk eierskap fremdeles vil befinne seg på norsk territorium, når man passerer en terskel hvor «riket er i krig, krig truer eller rikets selvstendighet eller sikkerhet er i fare», uten at det er nærmere avtalemessig regulert.

Det kan være grunn til å anta at helikoptre med utenlandsk eierskap vil hjemkalles før en slik terskel passeres, blant annet fordi skader på eiendom forårsaket av krig normalt vil være unntatt i forsikringspoliser.

Svar:

Jeg oppfatter at spørsmålet fra representanten Amundsen knytter seg til den generelle beredskapen for situasjoner høyt i krisespekteret, dvs. hvordan vi skal være forberedt på alvorlige kriser og krig. Dette er sentrale temaer

både i Totalberedskapsmeldingen og i Nasjonal sikkerhetsstrategi. Problemstillingen illustrer viktigheten av å identifisere og vurdere mulige sårbarheter i beredskapen, og vurdere eventuelle tiltak for å redusere sårbarhetene. Dette vil være et sentralt tema i oppfølgingen av både meldingen og sikkerhetsstrategien.

Representanten Amundsens spørsmål følger opp hans spørsmål fra november i år om det er mulig å rekvirere helikoptre, fly og annet materiell som benyttes i Norge av private operatører etter avtale med staten, men som har utenlandske eiere, dersom det oppstår krig, op-

prør eller indre uroligheter. Jeg viste i mitt svar av 28.11.25 til at det finnes en rekke hjemler for rekvirering av materiell i krisesituasjoner, bl.a. beredskapsloven, lov om militære rekvisisjoner, sivilbeskyttelsesloven og næringsberedskapsloven. Jeg påpekte også at den norske stat kan rekvirere materiell som har utenlandske eiere, så fremt vilkårene for rekvirering er til stede og materiellet er tilgjengelig på norsk territorium. Jeg vil her legge til at rekvisisjonsloven § 1 andre ledd åpner for rekvisisjon utenfor krigstid når «krigsmakten eller noen del av denne er beordret satt på krigsfot i beredskapsøyemed».

SPØRSMÅL NR. 719

Innlevert 7. desember 2025 av stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug

Besvart 16. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Har statsråden, i lys av den nylige enigheten mellom Storbritannia og USA om økt betalingsvillighet for nye metoder, vurdert å ta opp spørsmål om justering av terskelverdien eller andre modeller for betalingsvillighet i egne forhandlinger med USA og EU, og dersom ikke, hva er begrunnelsen for dette?

BEGRUNNELSE:

Storbritannia har inngått avtale med USA om at Storbritannia skal få 0 pst. toll på legemidler i tre år, samtidig som Storbritannia forplikter seg til å øke betalingsvilligheten. Avtalen innebærer at partene vil samarbeide om modeller som bedre reflekterer den reelle verdien av nye behandlingsmetoder, og som legger til rette for raskere tilgang for pasienter, forskning, innovasjon og produksjon.

Norges lave betalingsvilje for legemidler gjør at det haster å øke terskelverdien, da dagens lave verdi fører til at nye legemidler kommer senere til norske pasienter og at Norge taper konkurransekraft. På denne bakgrunn er det relevant å avklare hvordan regjeringen forholder seg til den internasjonale utviklingen og om Norge vurderer justeringer i egen politikk.

Svar:

Som representanten viser til, har USA og Storbritannia nylig inngått en prinsippavtale som gir 0 % toll på legemiddeleksport fra Storbritannia mot at legemid-

delmyndighetene i Storbritannia øker terskelverdien for kostnadseffektivitet med 25 pst. Toll-lettelsen gjelder i første omgang i tre år. Høyere terskelverdi indikerer et nytt prisnivå for hva Storbritannia vil kunne vurdere som kostnadseffektive legemidler. Fremtidig effekt på tilgangen til nye legemidler og offentlige helseutgifter vil avhenge av hvilket prisnivå legemiddelselskapene velger å sette på sine legemidler. Økt terskelverdi er varslet å gjelde fra april neste år for nye legemidler som kommer på markedet.

Fra januar neste år vil USA også innføre en ny modell for fastsettelse av pris på legemidler gjennom Medicaid-programmet for å justere prisnivået til tilsvarende nivå i åtte utvalgte land, deriblant Frankrike, Tyskland, Italia og Danmark. Dette er land med omfattende legemiddelindustri. Det er fortsatt stor usikkerhet knyttet til hvilke konsekvenser innføring av MFN-prising vil ha på prisnivået og tilgangen på legemidler i Norge. Usikkerheten gjelder ikke bare for Norge, men også for våre nordiske naboer og andre land i Europa.

Legemiddelprisene i USA er anslått å være tre-fire ganger høyere enn i andre OECD-land. Høye legemiddelpriser i USA skyldes blant annet manglende nasjonal prisregulering. Situasjonen er svært annerledes i Europa, hvor stort sett alle land har en form for prisregulering og krav for å kunne omfattes av offentlige finansieringsordninger. Hvordan pris- og finansieringsbeslutninger gjennomføres, er opp til det enkelte EU/EØS-land.

Situasjonen er usikker for flere land i Europa. Derfor innhenter jeg informasjon fra våre nærmeste samar-

beidspartnere, følger utviklingen og andre lands respons på USAs legemiddelpolitikk, samtidig som jeg vurderer nasjonale tiltak.

Jeg viser også til at Stortinget har bedt regjeringen utrede et sikrere anslag på alternativkostnaden for helse- og omsorgstjenesten i Norge, basert på norske data.

Direktoratet for medisinske produkter (DMP) har i samarbeid med Helsedirektoratet fått i oppdrag å gjennomføre en hurtigutredning basert på tilgjengelige data med mål om å justere dagens alternativkostnad for pris- og produktivitetsutvikling. Direktoratene kartlegger hvilken justering som kan gjøres på bakgrunn av tilgjengelige data og tydeliggjør eventuelle manglende data for å justere

alternativkostnaden. Utredningen skal også kartlegge og beskrive internasjonale erfaringer med å justere alternativkostnaden av relevans for arbeidet i Norge. Det benyttes en ekstern referansegruppe i arbeidet og fristen for oppdraget er 30. desember. Hurtigutredningen skal videre inngå som et av underlagene for en større utredning for å frembringe et sikrere anslag på alternativkostnaden for helse- og omsorgstjenesten i Norge, basert på norske data. Direktoratene har fått i oppdrag å utarbeide et utkast til mandat for et eksternt anbud for å frembringe et sikrere anslag. Direktoratene vil også få et eget oppdrag om å sørge for anbudsprosessen for dette. Frist for utarbeidelse av mandat er 15. februar 2026.

SPØRSMÅL NR. 720

Innlevert 7. desember 2025 av stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen

Besvart 15. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Deler statsråden bekymringen over hvorvidt nye SUS vil ha tilgang på nok rent vann ved en beredskapssituasjon, og vil statsråden ta initiativ for å sikre dette?

BEGRUNNELSE:

For tiden gjennomgår samfunnskritiske virksomheter sine beredskapsplaner for å sikre opprettholdelse av aktivitet ved krise eller krig, slik som ved avbrudd i vannforsyningen.

Det er avgjørende at sykehus er forberedt på situasjoner med brudd i vannforsyningen og at sykehusene har tilstrekkelig egenberedskap i form av egne brønner, renseanlegg, tanker, basseng o.l. ved for eksempel krigslignende handlinger.

På nye sykehusprosjekter installeres UV-filter som et viktig tiltak for å sikre tilgang på rent vann og for å fungere som en ekstra barriere og beskyttelse ved eventuell forurensning av hovedvannforsyningen. Særlig er det et viktig tiltak for å redusere risiko ved kokevarsel og ved situasjoner med (mistanke om) lavere vannkvalitet.

Nye SUS har ikke UV-filter installert, og dette er heller ikke planlagt for byggetrinn 2. Ved en situasjon som påvirker vannkvaliteten vil ikke kommunen klare å levere i nærheten av nok rent vann hvis noe skulle skje.

Kommunene har en plikt til å sørge for leveranse av en begrenset mengde nødvann. Imidlertid vil ikke dette

være tilstrekkelig for å drifte et sykehus. Særlig ikke et sykehus i Nye SUS sin størrelsesorden.

For de mest sårbare pasientene er det ikke annet alternativ enn å oppholde seg på sykehus under en krise- eller krigssituasjon. Beredskapssituasjoner kan også føre til at flere har behov for sykehus. Ved evakuering av sykehus på grunn av manglende vannforsyning, kan tap av liv være sannsynlig for de mest sårbare pasientene.

Tilgang til rent vann også ved beredskapssituasjoner er avgjørende for ethvert sykehus, også nye SUS. Nye SUS har som kjent hatt et høyt kostnadsfokus, blant annet som følge av gjeldskrisen for norske sykehus og Helse Stavanger har en presset økonomi.

Svar:

Jeg er enig med stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen om at tilgang på rent vann er avgjørende for ethvert sykehus i landet. Tilgang til vann er kritisk for pasientsikkerhet, hygiene og drift av sykehus, og det er følgelig et svært sentralt tema i sykehusenes beredskapsplanlegging.

Helseforetakene har ansvar for å utarbeide og vedlikeholde beredskapsplaner som sikrer forsyning av vann ved kriser, inkludert løsninger som egne vannkilder, lagringstanker og renseteknologi. Helse Stavanger HF, som andre helseforetak, har plikt til å følge nasjonale krav og retningslinjer for beredskap.

Helse- og omsorgsdepartementet har i forbindelse med dette spørsmålet innhentet opplysninger fra Helse Vest RHF. De opplyser at Helse Stavanger HF har etablert beredskap for vannforsyning til Nye SUS og de deltar i et regionalt nød vannsprosjekt. De opplyser videre at kapasiteten for nød vann er begrenset, og at dette kan medføre utfordringer ved langvarige hendelser. Ved bortfall av

vann må pasientbehandling prioriteres, og ordinær drift kan bli redusert.

Det er ikke lovkrav om UV-filtre på vanninntak til sykehus, men slike filtre vil kunne gi ekstra beskyttelse ved bakteriekontaminasjon og når det foreligger «kokevarsel». Helse Stavanger HF har uttrykt at de ønsker å installere slike filtre i videre byggetrinn av Nye SUS.

SPØRSMÅL NR. 721

Innlevert 7. desember 2025 av stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen

Besvart 15. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hvor mange kommisjoner og utvalg ble det nedsatt i foregående stortingsperiode, hvor mange kommisjoner og utvalg er det planlagt å nedsette så langt i nærværende stortingsperiode, hva er den totale kostnaden for utvalgene og kommisjonene fra og med foregående stortingsperiode, hvor mye kostet «energikommisjonen», og hva er forventet kostnad ved omstillingskommisjonen, jf. budsjettforliket?

BEGRUNNELSE:

Det nedsettes mange kommisjoner og utvalg og disse har en kostnad ved seg som skattebetalerne tar regningen for.

Svar:

Kunnskapsinnhenting i form av utvalg, kommisjoner, ekspertgrupper, forskningsprosjekter og utredninger er viktig for gode beslutningsgrunnlag. Mange av disse har lagt grunnlag for reformer, retningsvalg og ny politikk.

Utredningsinstruksen stiller krav til tilstrekkelig utredning av tiltak som utføres i, eller på oppdrag for, stat-

lige forvaltningsorganer. Tidsbruk og kostnader knyttet til utredning er en investering i at tiltakene skal gi ønsket måloppnåelse. Ufullstendig eller manglende utredning øker risikoen for at det fattes beslutninger som ikke kan gjennomføres, som gir uønskede virkninger eller som innebærer sløsing med samfunnets ressurser.

I forbindelse med tilsvarende spørsmål til skriftlig besvarelse fra representanten Sylvi Listhaug i fjor (Dokument nr. 15:2662 (2023–2024)), ba Statsministerens kontor departementene rapportere på utvalg, ekspertgrupper o.l. som er opprettet i 2017 eller senere. Oversikten er oppdatert per desember 2025 og sammenstilt i tabellen nedenfor. For utvalg som ikke er avsluttet, er det inkludert estimerte kostnader for resterende utvalgsperiode. Vedlagt ligger også en tabell som viser navn på utvalg og totale kostnader for utvalget slik departementene har rapportert det. Kostnadene er målt i løpende priser som registrert i departementenes regnskaper i perioden utvalget varte. Det må tas forbehold knyttet til at informasjonen er innhentet på kort tid, at det er ikke en entydig definisjon på hvilke utvalg og utredninger som skal tas med, og at det har vært begrenset mulighet til å kvalitetssikre alle data.

Tabell: Antall utvalg og kostnader for disse for regjeringen Solberg og regjeringen Støre

Department	Regjeringen Solberg 2017–2021		Regjeringen Støre 2021–2025	
	Antall utvalg	Kostnader	Antall utvalg	Kostnader
AID	9	60 090 000	9	38 067 000
BFD	6	36 243 032	6	39 534 558
DFD	5	22 768 377	3	15 109 055
ED	2	13 141 561	3	31 686 602

FD	3	9 440 000	3	29 131 076
FIN	11	22 139 000	7	15 263 000
HOD	12	53 000 000	19	137 300 000
JD	12	56 501 908	20	107 906 495
KD	16	77 096 038	13	116 127 502
KDD	5	36 399 030	6	31 130 812
KLD	5	45 110 345	6	35 753 236
KUD	7	33 928 770	5	25 439 988
LMD	2	3 800 000	2	9 000 000
NFD	8	18 192 633	5	14 647 722
SD	4	11 035 792	4	9 415 557
SMK	1	36 813 730		
UD			2	15 400 000
Totalsum	108	535 700 215	113	670 912 603

Tallene er ikke prisjustert. Dette skyldes at det er rapportert kostnader per utvalg summert over flere år, og ikke faktiske regnskapsførte kostnader per år.

De innhentede tallene viser at det under denne regjeringen er satt ned 113 utvalg i forrige stortingsperiode og så langt i inneværende periode. Disse har en anslått samlet kostnad på om lag 671 mill. kroner. Til sammenlikning ble det satt ned 108 utvalg under regjeringen Solberg i perioden 2017–2021. Målt i løpende priser var den samlede kostnaden knyttet til disse utvalgene 536 mill.

kroner. Dersom vi hadde justert for prisvekst (brukt faste 2025-priser) ville ressursbruken til utvalg under de to regjeringen vært enda likere.

Energikommisjonen kostet om lag 8,6 mill. kroner. Det foreligger ikke kostnadsanslag for omstillingskommisjonen ennå.

Vedlegg:

Dep	Regjering	Utvalg	Kostnader
AID	Solberg	Syssettingsutvalget	10 937 000
AID	Solberg	Fremtidens arbeidsliv	5 549 000
AID	Solberg	Granskningsutvalget (feil praktiseringen av folketrygdlovens oppholdskrav ved reiser i EØS-området)	5 990 000
AID	Solberg	Gjennomgang av trygdelovgivningen og forholdet til internasjonale avtaler	2 613 000
AID	Solberg	Pensjonsutvalget	4 881 000
AID	Solberg	Arbeidsinnvandrertutvalget	5 739 000
AID	Solberg	Helhetlig gjennomgang av klage- og ankesystemet i AVetaten og Trykderetten	5 823 000
AID	Solberg	Kommisjon om kompensasjonsordning for oljepionerene	6 409 000
AID	Solberg	Lovutvalget om negativ sosial kontroll	12 149 000
		Partssammensatt arbeidsgruppe som skal se på organisering av arbeid og oppdrag i rådgiver- og	
AID	Støre	konsulentbransjen	152 000
AID	Støre	Partssammensatt arbeidsgruppe - Deltidsansatte og kompensasjon formertid	400 000
AID	Støre	Ekstremismekommisjonen	13 433 000
AID	Støre	Arbeidsgruppe særaldersgrenser	320 000
AID	Støre	Utvalg om arbeidstidsbestemmelser/nattarbeid	1 264 000
AID	Støre	Lavlønnsutvalget	5 629 000
AID	Støre	Arbeidsgruppe med partene om bruk av tvungen lønnsnemnd	198 000
AID	Støre	Kvinner arbeidshelse	8 700 000
AID	Støre	Gjennomgang av folketrygden	7 971 000
BFD	Solberg	Ung i dag-utvalget (Likestillingsutfordringer for barn og unge)	4 731 893
BFD	Solberg	Familievernutvalget	5 055 716
BFD	Solberg	Etikkinformasjonsutvalget	5 731 580
BFD	Solberg	Barnelovutvalget	7 916 011
BFD	Solberg	Reisegaranti utvalget	627 534
BFD	Solberg	Barnvernutvalget	12 180 299

BFD	Støre	Ekspertutvalget om tilskuddsordning for Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn	2 500 000
BFD	Støre	Ekspertutvalget om organisering og styring av statlig barnevern	3 167 851
BFD	Støre	Barneverns institusjonsutvalget	12 335 990
BFD	Støre	Ekspertgruppe om barn i fattige familier	5 494 581
BFD	Støre	Granskningsutvalget for utenlandsadopsjoner*	9 767 960
BFD	Støre	Utvalg om fødselstall og velferdsordninger for barnefamilier**	6 268 176
DFD	Solberg	Revisjon av karanteneloven	720 606
DFD	Solberg	Persjonvernkommisjonen*	9 085 774
DFD	Solberg	Utvalg for å se på Statenslederlønnssystem (SLS)	647 721
DFD	Solberg	Embedsmannordningen	974 413
DFD	Solberg	Viderebruk av offentlig data	11 339 863
DFD	Støre	Avkommersaliseringsutvalget**	10 864 980
DFD	Støre	Ekspertutvalg - nasjonal kontroll kritisk digital infrastruktur	2 144 075
DFD	Støre	Dataprioriteringsrådet	2 100 000
ED	Solberg	Gjerdmututvalget	8 256 559
ED	Solberg	Strømnettutvalget	4 885 002
ED	Støre	Energikommisjonen	8 641 780
ED	Støre	Strømprisutvalget	5 744 822
ED	Støre	Kjernekraftutvalget	17300000
FD	Solberg	Libya-evalueringen - regnskap	1 991 643
FD	Solberg	Svendsen-utvalget - regnskap	2 658 988
FD	Solberg	Undersøkelseskommisjonen Trandum-skogen - regnskap	4 789 369
FD	Støre	Forsvarskommisjonen - regnskap	10 131 076
FD	Støre	Nytt Afghanistan-utvalg - foreløpig budsjett	15 000 000
FD	Støre	Evaluering av etterretningsloven	4 000 000
FIN	Solberg	Klimariskoutvalget	4 249 000
FIN	Solberg	Energiaksjeutvalget	857 000
FIN	Solberg	Kraftskatteutvalget	1156 000
FIN	Solberg	Sjokolade og sukkervareutv	725 000
FIN	Solberg	Utvalg for enklere MVA	364 000
FIN	Solberg	Etikkutvalget	1437 000
FIN	Solberg	Eiendomsmeglingsutvalget	2 260 000
FIN	Solberg	Norge mot 2025	2 223 000
FIN	Solberg	Skatteutvalget	3 765 000
FIN	Solberg	Finansiell synsuttvalget	1425 000
FIN	Solberg	Langsiktige perspektiver SPU	3 678 000
FIN	Støre	Havbruksutvalget	2 070 000
FIN	Støre	Frontfagmodellen	4 735 000
FIN	Støre	Trygge betalinger	2 157 000
FIN	Støre	Kapitalstrukturen i sparebanker	1 994 000
FIN	Støre	Arbeidsgruppe fripoliser	1 507 000
FIN	Støre	Ekspertutredning av Tolletaten	2 800 000
FIN	Støre	Utvalg som skal vurdere utformingen og foreslå endringer i det etiske rammeverket for SPU	
HOD	Solberg	Rusreformutvalget	7 500 000
HOD	Solberg	Inntektsfordeling mellom regionale helseforetak (Inntektssystem-modell)	5 100 000

Dep	Regjer- ing	Utvalg	Kostnader
HOD	Solberg	Autismeutvalget	4 000 000
HOD	Solberg	Ekspertgruppe om negativ sosial kontroll	2 100 000
HOD	Solberg	Ekspertutvalget - luftambulanse	1 500 000
HOD	Solberg	Utvalg om brukerstyrt personlig assistanse	9 900 000
HOD	Solberg	Ekspertgruppe - Holden, for samfunnsøkonomiske vurderinger av smitteverntiltak	1 500 000
HOD	Solberg	Ekspertgruppe Legevakt	2 600 000
HOD	Solberg	Kvinnehelse (NOU om kvinners helse og helse i et kjønnsperspektiv)	7 800 000
HOD	Solberg	Ekspertutvalg virusvektorvaksiner	4 900 000

HOD	Solberg	Utvalg om overgrep begått av helsepersonell (Utvalg for tilsynssaker)	2 300 000
HOD	Solberg	Fremtidens apotek	3 800 000
HOD	Støre	Helsepersonellkommisjonen	8 200 000
HOD	Støre	Sykehusutvalget (Utvalg styring av sykehus og helseforetaksmodell)	6 600 000
HOD	Støre	Varselutvalget (Utvalg for varselordninger)	3 400 000
		Ekspertutvalg som skal evaluere vilkåret om manglende samtykkekompetanse for bruk av tvang i psykisk	
HOD	Støre	helsevern	4 600 000
HOD	Støre	Abortutvalget	7 400 000
HOD	Støre	Ekspertutvalg for gjennomgang av allmennlegetjenesten - Handlingsplan allmennlegefeltet	6 800 000
HOD	Støre	80128 - Tannhelseutvalget	10 300 000
HOD	Støre	Ekspertutvalg for å vurdere sterkere tematisk organisering i psykisk helsevern	2 600 000
HOD	Støre	Ekspertgruppe prioriteringsmeldingen	4 900 000
HOD	Støre	Ekspertgruppe for pasientskadeordningen	1 500 000
HOD	Støre	Teknisk beregningsutvalg for spesialisthelsetjenestens økonomi	1000 000
HOD	Støre	Utvalg for prioritering av folkehelsetiltak	4 000 000
HOD	Støre	Innovasjons- og samskapingsutvalget	12 000 000
HOD	Støre	Rusbehandlingsutvalget	10 000 000
HOD	Støre	Ekspertutvalg for samiske spesialisthelsetjenester	6 000 000
HOD	Støre	Helsereformutvalget	20 000 000
HOD	Støre	Ekspertutvalg om brukerstyrt personlig assistanse	7 000 000
HOD	Støre	Utvalg som skal utrede ny pasient- og brukerrettighetslov	11000 000
HOD	Støre	Utvalg om innvandrerhelse	10 000 000
JD	Solberg	IKT sikkerhetsutvalg	3 303 692
JD	Solberg	Domstolkommisjonen	22 642 692
JD	Solberg	Lovutvalg evaluerer deler av naturskadeforsikringsordningen	932 180
JD	Solberg	Beredskapshjemmelutvalget	1 521 704
JD	Solberg	Partnerdrapsutvalget	5 869 489
JD	Solberg	Rettshjelputvalget	4 468 305
JD	Solberg	Ekspertgruppe om negativ sosial kontroll	400 000
JD	Solberg	Cruiseutvalget	5 569 816
JD	Solberg	Utleverings- og arrestordreutvalget	6 327 007
JD	Solberg	Arbeidsgruppe som skal utrede terskel for utvisning i saker hvor barn er berørt	410 324
JD	Solberg	Arb.gruppe; ny farv.modell på elsikkerhetsområdet.	1 396 401
JD	Solberg	Utvalget om rolleforståelse i politiet	3 660 298
JD	Støre	Totalberedskapskommisjonen	11469 769
JD	Støre	Utvalg som skal se på politiets bruk av maktmidler	1 669 018
JD	Støre	Korona utvalget	9 190 993
JD	Støre	Arbeidsgruppe som skal utrede en førstelinjetjeneste for rettshjelp	889 409
JD	Støre	Arbeidsgruppe for helhetlig gjennomgang av brannområdet	415 112
JD	Støre	Utredning av erstatning for MR-krenkelse	497 020
JD	Støre	Voldtekstutvalget	3 339 522
JD	Støre	Utvalg vedr. ID-skjerming for politi og kriminalomsorgen	2 507 286
JD	Støre	Baneheia-utvalget	14 500 000
JD	Støre	Samboerlovutvalget	4 656 527
JD	Støre	Rusutvalget	3 393 707
JD	Støre	Utvalg for ivaretagelse av innsatte med alvorlige psykiske lidelser	11 633 230
JD	Støre	Yrkeskadeforsikringsloven	195 693
JD	Støre	Gjedrem-utvalget NSM	1 038 827
JD	Støre	Ekspertgruppe som skal se på tiltak overfor barn og unge som begår gjentatt/alvorlig kriminalitet	5 598 140
JD	Støre	Utvalg skal gjennomgå Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) sin oppgaveportefølje	1412 242
		Ekspertgruppe som skal utrede tverrfaglig samarbeid og informasjonsdeling på individnivå for å forebygge	
JD	Støre	bedre	9 700 000
JD	Støre	Utvalg som skal utrede politiets rolle i samfunnet	15 000 000
JD	Støre	Utvalg som skal utrede ordningen med godtgjøring til advokater, sakkyndige og tolker i offentlige oppdrag	8 000 000
JD	Støre	Utvalg som skal utrede tidligere rettslig avklaring i ekspropriasjonssaker	2 800 000

KD	Solberg	Utvalget for etter- og videreutdanning	9 437 000
KD	Solberg	Universitets- og høyskolelovutvalget	10 176 083
KD	Solberg	By- og levekårsutvalget	6 245 076
KD	Solberg	Storberget-utvalget	3 213 412
KD	Solberg	Opptaksutvalget	8 822 330
KD	Solberg	Arbeidsgruppen - tiltak for tapt læring	207 797
KD	Solberg	Folkehøgskoleutvalget	6 877 508

Dep	Regjer- ing	Utvalg	Kostnader
KD	Solberg	Kompetansebehovsutvalget - grønn omstilling	14 036 500
KD	Solberg	Ekspergruppen for akademisk yringsfrihet	909 852
KD	Solberg	Utvalget for etter- og videreutdanning i barnehage og skole	5 850 000
KD	Solberg	Fina nsieri ngsutva lget	404 119
KD	Solberg	Ekspergruppen for digital læringsanalyse	5 816 361
KD	Solberg	Datainfrastrukturutvalget	
KD	Solberg	Grimstadutvalget	5 000 000
KD	Solberg	<i>Estetiske læringsprosesser i Grunnskolelærerutdanningene</i>	100 000
KD	Solberg	Datalisensutvalget	
KD	Støre	Utvalg for kvalitetsutvikling i skolen	14 482 465
KD	Støre	Utvalg for kvalitetsutvikling i skolen 2	
KD	Støre	Ekspergruppen om betydningen av barnehage, skole og SFO for sosial utjevning og sosial mobilitet	3 145 448
KD	Støre	Skjermbrukutvalget	9 886 171
KD	Støre	Kompetansereformutvalget	9 857 856
KD	Støre	Ekspergruppe om styring av lærerutdanningene	1565124
KD	Støre	Kompetansebehovsutvalget	34 945 087
KD	Støre	Ekspergrupper vedrørende kunnskap i kriser	280 727
KD	Støre	Akkrediteringsutvalget	423 490
KD	Støre	Utvalg som skal utrede fellesskolens rolle i framtidens samfunn	19 510 205
KD	Støre	Utvalg som skal utrede kunstig intelligens i høyere utdanning	10 030 929
KD	Støre	Partssammensatt arbeidsgruppe for å utrede hvordan innføre gratis barnehageplass for alle barn i Norge	5 000 000
KD	Støre	Utvalg som skal se på fremtidens ordninger for studielån og stipend	7 000 000
KDD	Solberg	Byggkvalitetutvalget	5 418 061
KDD	Solberg	Demografi utvalg	2 677 190
KDD	Solberg	Inntektssystemutvalget	11843 804
KDD	Solberg	Generalistkommuneutvalget	14 875 256
KDD	Solberg	Ekspergruppe for evaluering av bostøtten	1 584 719
KDD	Støre	Eksperutval om inntektssystemet for fylkeskommunane	4 807 780
KDD	Støre	Husleielovutvalget	6 937 444
KDD	Støre	Ekspergruppe for KI og valg	1 285 459
KDD	Støre	Sametingets rettslige stilling	1400 129
KDD	Støre	Kommunekomsjonen	5 700 000
KDD	Støre	Partilovutvalg	11000 000
		Klimautvalget 2050 -	
KLD	Solberg	Veivalg for klimapolitikken mot 2050	18 829 147
		Genteknologiutvalget -	
KLD	Solberg	Genteknologi i en bærekraftig fremtid	3 802 067
		Motorferdselutvalget -	
KLD	Solberg	Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven)	6 329 275
KLD	Solberg	Eksperutvalget - farlig avfall	3 353 790
KLD	Solberg	Teknisk beregningsutvalg klima	12 796 066
KLD	Støre	Arbeidsgruppe - produsentansvar for tekstiler	1 800 000
		Naturrisikoutvalget -	
KLD	Støre	Naturrisiko for næringer, sektorer og samfunn i Norge	7 183 158
		Matsvinnutvalget -	

KLD	Støre	Anbefalinger til helhetlige tiltak og virkemidler	3 457 354
KLD	Støre	Kulturmiljølovutvalget	12 857 618
KLD	Støre	Ekspertgruppe for utredning av virkemidler for å fremme sirkulær økonomi	5 000 000
KLD	Støre	Ekspertgruppe for samfunnsøkonomiske konsekvenser av klimaendringene	5 455 106
KUD	Solberg	Kunstnerundersøkelse	762 506
KUD	Solberg	"Ung i dag" - utvalg	1 214 559
KUD	Solberg	Utvalg for museum og forskning	2 338 347
KUD	Solberg	Utvalg for beskyttelse av barn og unge mot skadelig medieinnhold	3 571 573
KUD	Solberg	Ytringsfrihetskommisjon	12 265 956
KUD	Solberg	Utvalg om mangfold og annerledeshet (Likestillings- og mangfoldsutvalget)	6 705 633
KUD	Solberg	NOU om norsk teiknspråk (tegnspråkutvalget)	7 070 197
KUD	Støre	Arbeidsgruppe - Rimelig betaling for kunstnere	224 881
KUD	Støre	Mannsutvalget	9 689 370
KUD	Støre	CRPD- utvalget	3 052 479
KUD	Støre	Arbeidsgruppe - Periodiske vurderinger av museer.	383 475
KUD	Støre	Musikkutvalget	12 089 784
LMD	Solberg	Rekruttering til mat- og måltidsbransjen	1 500 000
LMD	Solberg	Grytten-utvalget	2 300 000
LMD	Støre	Matsystemutvalget	8 000 000
LMD	Støre	Sameksistens mellom reindrift og jordbruk	1000 000
NFD	Solberg	Framtidens fiskerikontroll	2 402 574
NFD	Solberg	Velferdstjenesteutvalgets delutredning	4 399 375
NFD	Solberg	Distriktsnæringsutvalget	753 065
NFD	Solberg	Mineral I ovutva lget	4 941165
NFD	Solberg	Ekspertutvalget for klimavennlige investeringer	569 164

Dep	Regjer- ing	Utvalg	Kostnader
NFD	Solberg	Bearbeidingsutvalget	580 161
NFD	Solberg	Reisemålsutvalget	2 658 879
NFD	Solberg	Helhetelig forvaltning av akvakultur for bærekraftig verdiskapning	1 888 249
NFD	Støre	Screeningutvalget	1 875 403
NFD	Støre	Anskaffelsesutvalget	5 288 288
NFD	Støre	Nasjonalt eksportråd	4 456 775
NFD	Støre	Konkurranselovutvalget	2 517 233
NFD	Støre	Utvalg som skal revidere maritimt regelverk	510 023
SD	Solberg	Teknologiutvalget	1 615 227
SD	Solberg	Luftfatsutvalget	2 575 457
SD	Solberg	Ekspertutvalget om U-864	3 974 149
SD	Solberg	Utvalg om endringer i bilparken	2 870 959
SD	Støre	Drosjeutvalget	6 337 077
SD	Støre	Tredje rullebane på Gardermoen	1494 820
SD	Støre	Postutvalget - Utredning av fremtidens posttjenester	1492 912
SD	Støre	Veglovutvalget	90 749
SMK	Solberg	Korona kommisjonen	36 813 730
UD	Støre	Sending-utvalget	2 800 000
UD	Støre	Eldring-utvalget	12 600 000

SPØRSMÅL NR. 722**Innlevert 7. desember 2025 av stortingsrepresentant Stig Even Lillestøl****Besvart 15. desember 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Korleis vil ministeren betre tilgangen på naudsynt kapital for bedrifter i skaleringsfasen, som er krevst for å oppretthalde konkurransedyktigheita til norske bedrifter i ein global økonomi?

GRUNNGJEVING:

Norge skil seg ut frå nabolanda våre ved at nye bedrifter oftare går konkurs etter en femårsperiode her til lands. Bedrifter kan få tilgang på såkorn gjennom det offentlege. Men når bedriftene i Norge kjem til skaleringsfasen kor ein treng 5 til 30 millionar for å investere og utvikle seg, så finn ein ikkje risikokapital slik som høvesvis svenske eller danske bedrifter gjer. Vi kjem oss altså ikkje ut av den såkalla “dødens dal” like ofte som svenskar, danskar eller finnar. I lys av at fleire kapitalsterke aktørar har forlatt Norge dei siste åra og henvist til formuesskatten og regjeringa sin økonomiske politikk som årsak for dette, reknar eg med at regjeringa ser for seg at næringslivet skal oppretthalde konkurransedyktigheit utan like god tilgang på privat risikokapital som nabolanda våre. Eg lurar på korleis ministeren i så tilfelle vil legge til rette for at Norge skal være ein minst like god stad å etablere nye bedrifter som andre sammenlignbare land.

Svar:

Regjeringa har som ambisjon at Noreg skal vera eit av dei beste landa i verda å starta og drive verksemd i. Det er ei rekkje ulike faktorar som påverkar konkurransekrafta til norske bedrifter, og at det er summen av desse som avgjer om Noreg er eit attraktivt land å driva bedrift i. Marknadstilgang, tilgang til arbeidskraft, tillit i samfunnet, kompetanse, velferdsordningar eller infrastruktur er alle døme på rammevilkår som er viktige for næringslivet. For ein internasjonal ressurs som kapital, er det òg verdt å nemne at regjeringa har prioritert å halde selskapsskatten på 22 pst. I skattesystemet er det fyrst og fremst denne skatten som har betydning for investeringane til selskap i Noreg. Og difor har vi halde han på eit moderat nivå i internasjonal samanheng. Vi har òg teke initiativ til ein skattekomisjon der regjeringa er open for å gjere ei heilskapleg vurdering av mellom anna skatt for næringsverksemd, eigarar og gründerar.

Denne regjeringa har prioritert midlar til gründerverksemd gjennom det næringsretta verkem-

iddelapparatet. Dette bidreg til å utløyse forskning, innovasjon og verdiskaping som kan ha stor verdi for norsk økonomi og selskap i skaleringsfasen, og som elles ikkje nødvendigvis ville skjedd utan denne innsatsen. Vi har nasjonale finansieringsordningar i Innovasjon Noreg, Investinor, Nysnø og Eksfin. Som i våre naboland har også norsk næringsliv tilgang på verkemiddel på nordisk og europeisk nivå, mellom anna verkemiddel frå Horisont Europa og InvestEU.

Innlevert 7. desember 2025 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 10. desember 2025 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Norge vil innlemme 152 rettsakter fra EU i nasjonal lov i desember. Dette er et rekordhøyt antall, og har massiv påvirkning på norsk lov, rett og praksis.

Kan utenriksministeren oppgi en kort oppsummering av hver rettsakt, hvilken økonomisk påvirkning den forventes å ha for befolkningen, næringslivet og det offentlige, samt hvor mye ekstra byråkrati som behøves for gjennomføring og oppfølging av hver enkelte, og kan det bes også om oppsummerte total effekter for alle rettsakter?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen tar et enormt antall EU rettsakter inn i norsk lov. Det forventes at regjeringen har full oversikt over hvilken påvirkning disse rettsaktene vil ha på norske forhold og således med letthet vil kunne svare ut denne forespørselen.

Svar:

Gjennom EØS-avtalen har vi forpliktet oss til å sørge for at regelverket for det indre markedet er det samme i Norge som i andre medlemsland. Det er grunnleggende i norsk interesse at vi har felles regelverk med EU som gir forutsigbarhet og like rettigheter for norsk næringsliv og norske borgere. For norsk næringsliv er det avgjørende at vi har tilgang på et felles europeisk marked – det er viktig for vår eksport og våre arbeidsplasser.

På møtet i EØS komiteen 5. desember 2025 ble det vedtatt å innlemme 142 EU rettsakter i EØS avtalen. Tematisk spenner innlemmelsene særlig over matområdet, energi, klima og miljø, data/digital, transport og finans. De aller fleste rettsaktene er mindre endringer i eksisterende regelverk.

Blant de rettsaktene som ble innlemmet var for eksempel en forordning om europeisk dataforvaltning som bidrar til at data blir mer tilgjengelig, at tilliten til dataformidlingstjenester økes og at datadelingsmekanismer styrkes. Videre ble det innlemmet en rekke forordninger som øker og forbedrer mattrygghet, gir oss bedre dyreværn og strenger hygieneregelverk knyttet til den maten vi produserer. I et forbrukerperspektiv er det viktig at vi både er i samsvar med EU på det som gjelder farlige stoffer i mat, men også viktig at vi kan tilby trygg mat på det norske markedet og ha tillit til de som produserer maten. Det

ble også innlemmet rettsakter som styrker våre nasjonale tilsynsfunksjoner og samarbeidet med de europeiske, samt flere rettsakter knyttet til felles standarder. Alt dette er viktig for at det indre markedet skal være robust, trygt, forutsigbart og etterprøvbart for norske næringsaktører og forbrukere.

Regjeringen har publisert en såkalt «kommentert liste» over de rettsaktene som skulle innlemmes på møtet i EØS-komiteen. Denne ble sendt til Stortingets europautvalg den 20. november. På anmodning fra Stortingets flertall ble ti av disse rettsaktene trukket fra listen, og vedlagt er en oppdatert versjon av denne listen med de 142 rettsaktene som ble innlemmet i EØS-avtalen på EØS-komiteens møte 5. desember. I denne listen finnes beskrivelser av den enkelte rettsakts rettslige, økonomiske og administrative konsekvenser.

Rettsaktene er delt inn etter de konsekvenser de har for norsk lov- og forskriftsverk. Gruppe I er rettsakter som krever lov- eller budsjettendring, samt rettsakter som krever forskriftsendring som vurderes å gripe vesentlig inn i norsk handlefrihet. Gruppe II inkluderer de øvrige rettsaktene, som krever forskriftsendring som ikke griper vesentlig inn i norsk handlefrihet, samt rettsakter som ikke har konsekvenser for norsk lovgivning.

Gruppe I rettsakter vurderes å gi moderat økning i departementenes forvaltningsoppgaver, det vil si at de kan kreve utredninger, regelverksendringer og veiledning. Kun seks av rettsaktene som ble innlemmet den 5. desember er i denne kategorien.

Gruppe II rettsakter krever lite av departementenes når det gjelder forvaltningsoppgaver, og krever typisk kun oppdatering av henvisninger, tekniske standarder og løpende normal forvaltning. Majoriteten av rettsaktene hører til denne gruppen.

Innlemmelsen av 142 rettsakter reduserer ettersepet og sikrer at Norge fortsatt har full og likeverdig adgang til EUs indre marked. De fleste innlemmelsene harmoniserer eksisterende krav eller oppdaterer tekniske standarder, og total påvirkning på forbrukere, næringsliv og offentlig sektor vurderes samlet sett som håndterbar og i tråd med norske interesser.

Vedlegg:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2025-2026/dok15-202526-0723-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 724

Innlevert 1. desember 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 17. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Viser til statsrådens svar på Dokument nr. 15.238 (2025-2026).

Kan Statsråden legge frem en oppdatert oversikt som også inkluderer OPS-prosjektene?

BEGRUNNELSE:

Statsrådets svar på Dokument nr. 15.238 omfatter ikke OPS-prosjektene, til tross for at dette ble etterspurt. For å

få et fullstendig bilde av Statens Vegvesens samlede portefølje, ber jeg om at OPS-prosjektene tas inn i oversikten.

Svar:

Vedlagt er oversikt over pågående OPS-prosjekter i Statens vegvesen:

Prosjekt	Opprinnelig planlagt trafikk-åpning	Prognose/faktisk trafikk-åpning	Referanse for opprinnelig framdrift
Rv. 555 Sotrasambandet	2027	2027	Ikke anslag på framdrift i Prop. 41 S (2017-2018). Anslag på trafikkåpning ble først gitt i Prop. 1 S (2022-2023), s. 115
E10/rv. 85 Tjeldsund-Gullesfjordbotn-Langvassbukt	-	2028	Ikke anslag på framdrift i Prop. 101 S (2020-2021).

SPØRSMÅL NR. 725

Innlevert 4. desember 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 12. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren åpne for at bergingsbiler kan utstyres med blålys slik at de faktisk kommer raskt nok fram til ulykkessteder og situasjoner der de trengs for å fjerne hindringer samt gjenopprette fremkommeligheten og når kan dette eventuelt innføres?

BEGRUNNELSE:

På E134-konferansen på Notodden 4. desember sa politiets representant helt tydelig at det ville være «svært fornuftig» at bergingsbiler fikk bruke blålys. Det er et faglig råd det bør lyttes til. I dag står bergingsbiler altfor ofte fast

i trafikken på vei til oppdrag – samtidig som folk sitter i kø, veier stenges og risikoen for nye ulykker øker.

I tillegg må politiet i mange tilfeller bruke egne ressurser for å eskortere eller på annen måte hjelpe bergingsbiler fram til skadestedet. Det er en lite effektiv bruk av politiets kapasitet og binder opp ressurser som burde vært brukt på andre oppgaver. Dersom bergingsbiler kunne benytte blålys i akutte situasjoner, ville dette avlaste politiet og sikre raskere håndtering av trafikale hendelser.

Svar:

Bruk av blålys på kjøretøy gir fører adgang til å fravike sentrale bestemmelser i vegtrafikklovgivningen, herunder om fart, skilting og alminnelige trafikkregler. Etter gjeldende regelverk er det derfor bare politi, brannvesen, ambulansetjenesten og enkelte andre nødetater som har tilatelse til å benytte blålys ved utrykning.

Regelverket åpner for at nødetatene kan få godkjent bergingsbiler som utrykningskjøretøy, slik at blålys kan brukes på disse for å øke egen fremkommelighet eksempelvis ved utrykning til ulykker. Det er ikke åpnet for å gi kommersielle bergingsbiler tilsvarende adgang til å bruke blålys. Disse bruker derfor i dag gule lys for å varsle andre trafikanter.

Den snevre adgangen til å bruke blålys er begrunnet i hensynet til trafiksikkerhet, forutsigbarhet i trafik-

ken, og å opprettholde den særlige oppmerksomheten og respekten trafikantene skal ha for utrykningskjøretøy. Utrykningskjøring foretas bare der alvorlige forhold tilsier at det er særskilt behov for å komme raskt frem, og innebærer da også økt risiko. Det er derfor spesielt viktig at adgangen til å bruke blålys er strengt regulert, og forbeholdt aktører med særskilt opplæring og ansvar for liv og helse. For å kunne bruke blålys og kjøre utrykning kreves det derfor gjennomført en særlig utrykningsopplæring og bestått utrykningsprøve. Dette kompetansebeviset må fornyes etter fem år.

Jeg mener dagens regelverk er hensiktsmessig ut fra de hensynene som ligger bak gjeldende krav. Jeg vil likevel følge utviklingen, og vurdere behovet for endringer dersom det fremkommer nye forhold som tilsier at dagens ordning ikke er god nok.

SPØRSMÅL NR. 726

Innlevert 5. desember 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 15. desember 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

KPMGs gransking av Norsk Tipping avdekker lovbrudd, systemsvikt og et behov for grunnleggende endringer i styring og ledelse.

Hvilke konkrete konsekvenser mener statsråden at dette skal få for styret og den øverste ledelsen, og hvordan vil statsråden følge dette opp som eier?

BEGRUNNELSE:

Norsk Tipping er et heleid statlig spillsekskap, med enerett til en rekke pengespill og ansvar for å beskytte sårbare spillere. Selskapet forvalter milliardbeløp på vegne av fellesskapet som går til idrett, kultur og frivillighet, og ansvarlig styring og gode rutiner er dermed helt sentralt for legitimiteten til enerettsmodellen.

KPMGs rapport om de kritiske hendelsene i Norsk Tipping beskriver et mønster av lovbrudd, gjentatte feil og svakheter i styring og ledelse over tid. Rapporten peker på mangler i teknologisk og teknisk kompetanse, uklar organisering, svake rutiner, uformell kultur, lav grad av kontroll og mangelfull leverandørstyring. Feil har kunnet eksistere i årevis uten å bli oppdaget av selskapet selv, og

flere brudd på pengespilloven har resultert i fem bøter og varsel om et sjettemillionklassen.

Spørsmålsstiller mener dette viser at det ikke er snakk om enkelthendelser, men systemsvikt, noe også KPMG-rapporten konkluderer med. Når et statlig monopol på pengespill får en så knusende dom fra en uavhengig gransking, må også styret og den øverste ledelsen vurderes kritisk. Det holder ikke med generelle «forbedringsplaner» dersom de samme miljøene som har ledet selskapet inn i problemene skal sitte uendret.

Stortinget har derfor behov for å vite hvordan statsråden vil bruke statens eierskap til å sikre reell ansvarliggjøring av styret og ledelsen, og hvilke konkrete konsekvenser statsråden mener bør følge av de alvorlige funnene i rapporten.

Svar:

Det er styret som har det overordnede ansvaret for selskapets forretningsmessige drift. Rapporten fra KPMG gir selskapet et grundig og omfattende kunnskapsgrunnlag. Rapporten avdekker ikke nye lovbrudd, men omhandler forhold som Lotteritilsynet tidligere har vurdert som brudd på pengespilloven. Rapporten viser imidlertid med

all tydelighet at det er nødvendig med omfattende endringer i hvordan selskapet er organisert og ledet, hva slags teknisk kompetanse det besitter, hvordan selskapet følger opp underleverandører, etc.

Det er antakelig urealistisk å ha en nullvisjon for tekniske feil i Norsk Tipping. Jeg har imidlertid tillit til at styret gjennomfører alle tiltak som er nødvendige for

å sikre at sannsynligheten for fremtidige feil blir minst mulig. Ett sentralt element i dette er å styrke den administrative ledelsen i selskapet. Jeg konstaterer at disse hendelsene allerede har medført utskiftninger i ledelsen. Styrets videre oppfølging vil selvfølgelig være et tema i min løpende eierstyringsdialog med selskapet.

SPØRSMÅL NR. 727

Innlevert 7. desember 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 15. desember 2025 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Finnes det flere eksempler på forenklinger i perioden 2013–2021 som statsråden kan liste opp så det ikke fester seg et inntrykk og gjentas fra talerstolen at det ikke skjedde forenklinger på 8 år?

BEGRUNNELSE:

«Jeg klarer faktisk ikke å erindre ett eneste forenklingstiltak gjennom de åtte årene. Det kunne vært spennende hvis representanten Njåstad kunne peke på et sånt eksempel» sa statsråden i spørretimen 3. desember. Jeg skal ta statsråden på ordet og liste opp noen forenklingsprosjekt som ble gjennomført med FrP i regjering / del av flertallet på Stortinget:

Regjeringen Solberg gjennomførte flere endringer i plan- og bygningsloven for å redusere byråkrati, styrke lokaldemokratiet og gjøre det enklere for folk flest å bygge på egen eiendom. De viktigste forenklingene var:

1. Prop. 64 L (2013–2014) og Lovvedtak 4 (2014–2015)

Endringer i plandelen av loven for å gjøre planprosesser enklere. Det ble innført unntak fra krav om planprogram for reguleringsplaner som ikke har vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Kommunene fikk større fleksibilitet til å fastsette planbestemmelser og behandle mindre endringer.

2. Prop. 149 L (2015–2016)

Begrensning av innsigelsesretten til statlige og regionale myndigheter. Innsigelser kunne kun fremmes i saker av vesentlig nasjonal betydning. Dette styrket lokaldemokratiet og reduserte konfliktnivået i planprosesser.

3. Endringer i § 12-14 (2014–2015)

Tydeliggjøring av at mindre endringer i reguleringssplan kan behandles etter en forenklet prosess, uten full høring og oppstartsmøte. Kommunestyret kunne delegere myndighet til administrasjonen.

4. Digitalisering og enklere byggesaksbehandling

Regjeringen innførte digital byggesøknadsløsning og standardiserte prosesser som del av ByggNett-strategien fra 2015, for å redusere behandlingstid og gjøre søknadsprosessen mer effektiv.

5. Unntak fra søknadsplikt for garasje og mindre bygg

Plan- og bygningsloven § 20-5 og byggesaksforskriften (SAK10) ble endret slik at flere mindre tiltak ble unntatt fra søknadsplikt. Dette gjaldt blant annet garasjer, boder og små tilbygg innenfor bestemte størrelser og avstandskrav.

I tillegg var den regjeringen enda mer på kommunene og lokaldemokratiet sin side i innsigelsessaker som havnet på statsråden sitt bord.

Jeg håper jeg gjennom dette bidrar til å styrke statsrådets erindring av perioden 2013 til 2021 og med tilgang på et solid embetsverk med god erindring kan kanskje statsråden gjøre lista ytterligere lengre med gode tiltak fra de 8 årene for å styrke lokal demokratier, eiendomsretten og få fart på boligbygging.

Svar:

Forenklinger i regelverk kan ha ulike formål. Mitt fokus på forenklinger har så langt først og fremst handlet om forenklinger som reduserer saksbehandlingstid og/eller kostnader. Dette var også bakgrunnen for at jeg utfordret stortingsrepresentant Njåstad på å peke på et sånt eksempel i spørretimen. Jeg vil i den sammenheng innlede

vis vise til enn rapport departementet mottok i februar fra Asplan Viak, i samarbeid med By- og regionforskningsinstituttet (NIBR) ved Oslo Met og Universitet i Bergen, hvor de kartla tidsbruken i boligprosjekter.

Rapporten undersøker hvorfor saksbehandlingstiden for reguleringsplaner øker og foreslår tiltak for mer effektive prosesser. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid har økt fra 577 dager i 2016 til 890 dager i 2023, ifølge KO-STRAT-statistikk. Disse tallene bekymrer meg og gjør at jeg stiller spørsmålstegn ved om Regjering Solberg prioriterte riktig når den jobbet med forenkling og resultatet er økt tidsbruk i plansaker. Framover vil jeg ha fokus på både bedre planer og mer effektive planprosesser. Vi har for eksempel nå under 20 innsigelser til behandling i departementet. Ofte har antall innsigelser til behandling ligget mellom 25 og 35 saker. Jeg har så langt ikke klart å finne eksempler på at departementet har hatt færre innsigelsesaker liggende til behandling de siste 10 årene, men det kan være jeg erindrer feil.

Selv om saksbehandlingstider ser ut til å ha økt, er det nok liten tvil om at Regjeringen Solberg hadde et mål om å gjøre det enklere, raskere og rimeligere å bygge boliger. Manglende konkrete resultater i form av redusert saksbehandlingstid og/eller reduserte kostnader kan nok være en hovedårsak til at enkelttiltak er vanskelig å erindre, og jeg vil i det følgende nevne tiltak som ikke allerede er nevnt i spørsmålet fra stortingsrepresentanten.

Regjeringen Solberg lempet på tekniske krav til de minste leilighetene. Regelverket ble også endret for å gjøre det enklere å gjøre om deler av en bolig til boareal, for eksempel å endre et loft til et soverom. Det ble også enklere å midlertidig endre bruken av et lokale for å opprettholde liv og aktivitet i sentrum av byer og tettsteder. Regjeringen Solberg innførte unntak fra søknadsplikt for en del mindre arbeider på egen eiendom, samt unntak fra søknadsplikt for å etablere bygning som inneholder ladestasjon med ladepunkter for elektriske kjøretøy, der dette er tillatt i arealplan. I tillegg ble saksbehandlingsreglene som gjelder når bygg blir skadet av brann, naturskade eller annen akutt hendelse forenklet.

I 2017 ble det innført en ny byggt teknisk forskrift. TEK17 var resultatet av en bred gjennomgang av forskriften der målet nok var å forenkle, forbedre og å redusere byggekostnadene. Det ble forsøkt ryddet i regelverket for å gjøre det enklere å forstå hvilke krav som gjelder, og hva som må til for å oppfylle kravene.

Min erfaring etter cirka tre måneder som kommunal- og distriktsminister er at vi ikke er i mål når det kommer til å gjøre regelverket enkelt og moderne. Det må ikke bare forenkles i byggereglene, de må også gjøres lettere å forstå slik at handlingsrommet til innovasjon for å få ned byggekostnader tas i bruk. Vi trenger en mer opplyst debatt om byggereglene og hva som er krav, her er det mange misforståelser som gjør at handlingsrommet i dagens regelverk ikke utnyttes. Det har for eksempel i år kommet

en rapport fra Union om forskjellene i byggekostnadene mellom Norge og Sverige. Den ser ut til å inneholde en del feil og uklarheter. Vi ser også at over tid har ca. 1/3 av alle byggesøknader mangler. Det er derfor helt nødvendig at vi har et fokus på å forenkle og modernisere byggereglene og det vil være en viktig del av oppdraget til Direktoratet for byggkvalitet neste år, forutsatt at forslag til statsbudsjett vedtas. Det samme gjelder arbeidet med digitalisering av plan- og byggesaksprosessene hvor det er potensiale for store gevinster for samfunnet og næringsliv.

I 2020 fremmet Regjeringen Solberg forslag til lovendringer for å forenkle og tydeliggjøre regelverket for eksisterende bygg. Målet var å gjøre det enklere, rimeligere og mer forutsigbart for bolig- og bygningseiere å endre byggene sine. Lovendringene trådte i kraft i 2023. Foreløpig har vi lite kunnskap om konsekvensene av denne regelverksendringen. Men fram til lovendringen kom har vi over tid sett en nedgang i ombygging av boliger og i flere kommuner kan i enkeltår stå helt uten en eneste ombygging av bolig. Det er i dag for mange boliger som står tomme eller eksisterende bygningsmasse som kunne vært brukt bedre. Jeg mener derfor det er uvisst om denne lovendringen er nok for å få til mer ombygging av eksisterende bygg. Det er behov for mer kunnskap om hva som skal til for at vi tar bedre vare på eksisterende bygningsmasse.

Regjeringen Solberg innførte også nye krav. Regionalt planforum ble for eksempel gjort obligatorisk for alle regioner etter forslag i Prop. 110 L (2016-2017). Formålet med regionalt planforum er blant annet å skape en arena der nasjonale, regionale og kommunale interesser i planprosesser blir klarlagt og samordnet.

Ved forskrift om private forslag til detaljreguleringer fra 2017 ble det blant annet fastsatt bestemmelser om krav til planinitiativet for å sikre at dette er utformet på en slik måte at det legger grunnlaget for et mest mulig effektivt oppstartsmøte med kommunen. I forskriften ble det også fastsatt mer formelle regler for oppstartsmøtet.

Regjeringen Solberg tilførte også statsforvalteren mer ansvar i innsigelsesaker. I 2018 ble det innført en fast ordning der statsforvalteren samordner statlige innsigelser til kommunale arealplaner.

SPØRSMÅL NR. 728**Innlevert 7. desember 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 12. desember 2025 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til at Statsbygg i større grad kan samarbeide med studentsamskipnadene for å sikre rimelige og trygge studentboliger, blant annet ved å legge til rette for mer fleksible avtaler som gjør prosjektene økonomisk gjennomførbare?

BEGRUNNELSE:

Studentsamskipnadene har en lovpålagt oppgave med å tilby rimelige boliger til studenter, noe som er avgjørende for rekruttering og trivsel ved våre utdanningsinstitusjoner. I Bergen har Sammen erfart at Statsbygg regionalt ser verdien av samarbeid, mens Statsbygg nasjonalt i større grad legger formelle krav og tomteverdier til grunn som gjør prosjektene urealiserbare.

Et eksempel er festeavtalen for St. Halvards vei 11C, der prisen ville medføre nesten 3000 kroner per måned per hybel, noe som gjør prosjektet uaktuelt. Dette står i kontrast til Statsbyggs egne bud på kommunale tomter, som er betydelig lavere. Studentsamskipnadene er tett knyttet til statlige utdanningsinstitusjoner og har en samfunnsoppgave som bør vektlegges.

Det er behov for en mer pragmatisk og samarbeidsorientert tilnærming fra Statsbygg, slik at vi sammen kan sikre flere studentboliger og møte den store etterspørselen.

Svar:

Statsbyggs formål er å bygge og forvalte statlig fast eiendom som brukes til statlige formål. Det er studentsamskipnadene som har til oppgave å tilrettelegge for studentboliger.

Studentsamskipnadene er egne rettssubjekter, og ikke del av staten. Det er derfor utenfor Statsbyggs formål å tilrettelegge for studentboliger.

Det følger av avhendingsinstruksen, fastsatt ved kgl.res. av 19.12.1997, at salg eller bortfeste av statlig fast eiendom skal skje på markedsmessige vilkår. Salg eller bortfeste til underpris krever egen fullmakt fra Stortinget. I tillegg må det bli vurdert etter EØS-avtalens regler om ulovlig statsstøtte. Å subsidiere statlig fast eiendom til studentsamskipnadene, vil derfor kreve egen fullmakt fra Stortinget og at saken blir vurdert i forhold til statsstøtteregeleverket.

SPØRSMÅL NR. 729**Innlevert 5. desember 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 15. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Mener statsråden at syrere som flyktet fra Assad nå bør returnere til Syria, og vil regjeringen oppfordre til det og iverksette tiltak som bl.a. tyske og østerrikske myndigheter har gjort?

BEGRUNNELSE:

05.12.25 publiserte Nettavisen en artikkel som viser at 48 syrere har fått assistert retur etter at Assad-regimet falt 8.

desember. Det vises videre til at om lag 50 000 syrere har enten statsborgerskap, permanent oppholdstillatelse eller midlertidig oppholdstillatelse. Opp mot 29 000 syrere har fått norsk statsborgerskap siden 2011. I tillegg til disse er det rundt 20 900 syrere som i dag enten har permanent oppholdstillatelse eller midlertidig oppholdstillatelse. Av de 20 900 har om lag 17 200 midlertidig tillatelse, og om lag 3 700 har permanent tillatelse.

Forbundskansler i Tyskland Friedrich Merz har slått fast at borgerkrigen i Syria i praksis er over og at retur

skal starte. Østerrike har gått enda lenger og gjennomført sin første tvangsretur av en syrer på 15 år, med flere på vei.

Svar:

Som jeg redegjorde for i mitt svar av 28. november d.å. på spørsmål nr. 604 fra stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen, besluttet Justis- og beredskapsdepartementet 24. juni 2025 å stille behandlingen av søknader om beskyttelse (asyl) fra personer fra Syria i bero. Beslutningen gjelder i inntil seks måneder, dvs. til senest 24. desember d.å. Departementet vil innen den tid gjøre en vurdering av om

det er forsvarlig å gjenoppta saksbehandlingen eller om det er nødvendig å forlenge berostillelsen.

I mellomtiden kan syrere som har opphold i Norge og som ønsker å vende hjem, få støtte til dette fra Utlendingsdirektoratet (UDI) gjennom ordningen for tilbakevending. Syrere som har en søknad om beskyttelse til behandling, eller som har fått avslag på søknaden om beskyttelse, kan søke UDI om assistert retur.

Avslutningsvis vil jeg understreke at det er UDI og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler enkeltsaker etter utlendingsloven, og som står nærmest til å vurdere om det er forsvarlig å gjennomføre returer til Syria i den enkelte sak.

SPØRSMÅL NR. 730

Innlevert 5. desember 2025 av stortingsrepresentant Erling Sande

Besvart 12. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Meiner statsråden det er aktuelt for Økokrim sitt skattekrimprosjekt å sjå på om praksisen med provisjonar i norsk reiseliv vert praktisert i tråd med norske skattereglar?

GRUNNGJEVING:

Kvart år ser vi nye døme på at turistguidar inngår provisjonsavtaler med til dømes serveringsstader og butikkar der dei forpliktar seg på å ta med turistgrupper dit mot at dei får ein andel av pengane turistane legg att, eller annan type provisjon frå verksemdene. Praksisen framstår som uryddig, og det framstår uklart om det i det heile tatt er ein lovleg praksis. Slik dette enkelte stader vert praktisert, er det neppe i tråd med den transparens som vi ønskjer skal prege norsk nærings- og arbeidsliv. Etter alt å dømme skal denne praksisen både utgiftsførast av verksemdene, og skattast av for dei som mottok provisjonane. Økokrim sitt skattekrimprosjekt er sett i gang for å auke innsatsen mot skattesvindler, og det er grunn til å sjå på om praksisen for provisjonar i reiselivet i tilstrekkeleg grad er i tråd med norske skattereglar.

Svar:

Som hovedregel vil provisjon eller andre økonomiske fordeler som noen mottar som ledd i arbeid eller virksomhet som turistguide, som å ta med seg turistgrupper til

serveringssteder og butikker, være skattepliktig inntekt. Avhengig av de konkrete omstendigheter, vil inntekten kunne være enten arbeidsinntekt eller næringsinntekt jf. Skattelovens § 5-10 eller 5-30. Dette gjelder både om guiden mottar provisjonen direkte fra butikken eller om guiden er ansatt i en guidevirksomhet og mottar provisjon fra guidevirksomheten. Anses provisjonen som arbeidsinntekt, skal det også betales arbeidsgiveravgift. Dersom guiden ikke er skattemessig bosatt til Norge, vil det måtte vurderes konkret om det skal betales skatt av provisjonen til Norge i tillegg til eller i stedet for til et annet land.

I spørsmålet vises de til skattekrimprosjektet til Økokrim. Dette er et pilotprosjekt der Politidirektoratet i samråd med Riksadvokatembetet har gitt Økokrim, Oslo politidistrikt og Øst politidistrikt i felles oppdrag å få ned antallet henleggelses saker av skattesaker. I pilotprosjektet er Økokrim mottaker av alle anmeldelser fra Skatteetaten som ellers ville gått til de to politidistriktene. Oslo politidistrikt, Øst politidistrikt og Skatteetaten har avgitt ressurser til Økokrim for håndtering av disse sakene. Alle har fysisk arbeidssted hos Økokrim. Formålet med prosjektet er å:

- sikre at sakene som avdekkes og anmeldes til politiet får en kvalitetsmessig god oppfølging
- bruke informasjonen som innhentes til å forebygge skattekriminalitet sammen med Skatteetaten

- bidra til å dempe den økende trusselen fra kriminelle nettverk som bruker legale selskapsstrukturer for å begå kriminalitet og hvitvaske utbytte fra kriminalitet
- bidra til å se sammenhenger med politiets øvrige innsats mot kriminelle nettverk og profittmotivert kriminalitet
- høste erfaringer og læringspunkter fra en sak anmeldes til den er rettskraftig avgjort

Prioritering og utvalg av saker foretas med utgangspunkt i Skatteetatens anmeldelsesinstruks. Skatteetatens arbeid og prioritering ligger derfor til grunn for hvilke saker som tas inn til etterforskning. Skatteetaten jobber risikobasert og vil gjennomføre kontroller på områder der

etaten ser at det kan være risiko for unndratt skatt eller avgift. Skatteetaten veileder og gjennomfører kontroller mot reiselivsbransjen, men dette er ikke klassifisert som et særskilt risikoområde for Skatteetaten. Per i dag har heller ikke pilotprosjektet saker direkte knyttet til problemstillingen reist i representantens spørsmål. Politiet og Skatteetaten samarbeider om etterretning og diskuterer jevnlig nye aktuelle kriminalitetsfenomener. Det kan derfor ikke utelukkes at den aktuelle problemstillingen kan foranledige anmeldelser og dermed etterforskning i fremtiden.

Pilotprosjektet startet 1. november 2024. Det skal vare i to år med beregnet kapasitet på inntil 80 saker pr. år.

SPØRSMÅL NR. 731

Innlevert 8. desember 2025 av stortingsrepresentant Finn Krokeide
Besvart 15. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Ber om å få opplyst hvor stor andel i prosent Innlandet politidistrikt ble tildelt av de totale budsjettmidler som ble tildelt landets politidistrikter i perioden 2016 – 2025, fordelt etter år?

BEGRUNNELSE:

Det bes med dette opplyst hvor stor prosentandel av de totale budsjettmidler som ble tildelt landets politidistrikter, som ble tildelt Innlandet politidistrikt i perioden

2016-2025. Det bes videre om at besvarelsen grupperes etter prosentandel av de totale budsjettmidler pr. år.

Svar:

Politidirektoratet tildeler midler til distrikt og særorgan gjennom årlige resultatavtaler (før 2020 kalt disponeringsskriv). Resultatavtalene/disponeringsskrivene i perioden 2016-2025 viser at Innlandet politidistrikt har fått tildelt følgende andeler av det som totalt ble tildelt politidistriktene i perioden:

År	Andel av tildeling til politidistriktene
2016	6,1 prosent
2017	6,3 prosent
2018	6,3 prosent
2019	6,3 prosent
2020	6,2 prosent
2021	6,2 prosent
2022	6,4 prosent
2023	6,2 prosent
2024	6,2 prosent
2025	6,2 prosent

Det understrekes at tallene er basert på de opprinnelige resultatavtalene/disponeringsskrivene ved inngan-

gen til året. Gjennom året kan det ha skjedd justeringer i

rammene, eksempelvis som følge av ekstra tildelinger fra Stortinget eller omprioriteringer internt i politiet.

SPØRSMÅL NR. 732

Innlevert 8. desember 2025 av stortingsrepresentant Bent-Joacim Bentzen

Besvart 15. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Hva mener statsråden om at hennes egen instruks av 16. desember 2024 til Utdanningsdirektoratet om godkjenning av skoler på grunnlag av livssyn bidrar til at privatskolesøknader avslås av UDIR?

BEGRUNNELSE:

Viser til at Utdanningsdirektoratet har avslått søknader om godkjenning av privatskoler med livssynsgrunnlag, med henvisning til en instruks fra Kunnskapsdepartementet datert 16. desember 2024. Regjeringen signaliserte mulige innstramminger i privatskoleloven våren 2025 i Prop. 131 L (2024–2025). Samtidig er det et faktum at et flertall på Stortinget ikke vil støtte ytterligere innstramminger i privatskoleloven. Derfor er det svært problematisk hvis en instruks til UDIR i praksis medfører at privatskolesøknader som ellers oppfyller lovens minstekrav, ikke blir godkjent på bakgrunn av instruksen.

Svar:

Formålet med privatskoleloven er å medvirke til at det kan opprettes og drives private skoler, slik at foreldre og elever kan velge andre skoler enn de offentlige, jf. lovens § 1-1 første ledd. I Innst. 404 L (2021–2022) fremhever flertallet i utdannings- og forskningskomitéen blant annet at kjernen i privatskolelovgivningen er å ivareta muligheten til å etablere private skoler som representerer et tydelig alternativ til den offentlige skolen.

I nevnte instruks til Utdanningsdirektoratet viste departementet til at det i etterkant av at godkjenningsgrunnlagene profil og yrkesfag ble opphevet i 2022, er godkjent flere nye private skoler på grunnlag av livssyn, herunder flere skoler på grunnlag av livssynshumanisme. Departementet viste til at det er grunn til å være særlig oppmerksom på at forvaltningspraksis på området ivaretar stortingsflertallets uttalte intensjon med

lovendringene som trådte i kraft høsten 2022. Departementet ba på denne bakgrunn om at direktoratet ved behandling av nye søknader vurderer om skoletilbudet som søkes godkjent samlet sett fremstår som gjennomført og reelt i henhold til godkjenningsgrunnlaget. Departementet legger til grunn at en slik presisering av forvaltningspraksis er i tråd med dagens privatskolelov.

Videre har jeg fått med meg at Utdanningsdirektoratet 13. november 2025 avsto åtte søknader om å opprette nye private livssynsskoler. Søkerne har varslet at de vil klage på avslagene. Kunnskapsdepartementet er klageinstans for Utdanningsdirektoratets vedtak om godkjenning av private skoler. Jeg kan derfor ikke på nåværende tidspunkt uttale meg nærmere om de konkrete sakene, herunder om direktoratets begrunnelse for å avslå søknadene.

SPØRSMÅL NR. 733**Innlevert 8. desember 2025 av stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan****Besvart 15. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Er statsråden klar over at Helsedirektoratet har fjerna refusjonen for akupunktur for kroniske smertepasientar – og meiner statsråden at det er akseptabelt at pasientar blir tvungne over på vanedannande medisinar fordi ein byråkratisk avgjerd har tatt frå dei ein behandling som har fungert i 18 år?

GRUNNGJEVING:

«Å leve med smerter er krevende. Pasienter med langvarige og sammensatte smerter skal slippe unødvendig ventetid og få riktig hjelp. De skal ikke bli kasteballer i systemet, men få spesialisert tverrfaglig utredning ved smerteklinikker.»

Slik sa helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre då han 7. april lanserte det nye nasjonale pasientforløpet for langvarige og samansette smertetilstandar ved St. Olavs hospital.

Me støttar intensjonane bak det helseministeren seier, men for mange smertepasientar, som Pasient X, er røynda heilt motsett.

Pasient X har levd med kroniske smerter sidan 1980-talet. Frå 2000 til desember 2018 fekk han akupunktur kvar fjortande dag – ei behandling som gav stabil lindring, betre søvn og eit liv utan smertestillande medisinar.

Etter 18 år mista han refusjonen for behandlinga. Frå 1. januar 2019 blei han tvungen inn på vanedannande medisinar, og måtte i tillegg skifta tilleggsmedisin fleire gonger på grunn av bivirkningar. Han får no intravenøs behandling kvar tredje veke, men effekten varer berre i to veker. Seinare blei intervallet utvida til kvar femte veke.

Dette er ikkje berre Pasient X si historie – dette er historia til mange som mistar behandlinga som har fungert, og som i staden blir gjort meir avhengige av medisin. Alt dette har skjedd etter at Helsedirektoratet bestemte at akupunktur ikkje lenger skulle givast med refusjon i spesialisthelsetenesta.

No har smerteklinikkane allereie fått signal om at dei kan bli lagt ned i løpet av våren 2026. Konsekvensen av det blir at mange pasientar mister behandlinga dei har i dag – berre i Tønsberg gjeld det om lag 300 pasientar.

Det er dessverre enormt mange som lever med smerter som ikkje får riktig behandling. Kvifor ikkje bidra til at dei som finn sin måte å leva med smertene på med ulik smertebehandling, får det som hjelper kva enkelt?

Svar:

Gjennom Stortingets behandling av St.prp. nr. 47 (1999-2000) ble det etablert et avregningsutvalg for Innsatsstyrt finansiering (ISF-ordningen). Avregningsutvalget er en uavhengig instans som kan gi råd når det foreligger tvil om utbetalingsgrunnlaget i ISF-ordningen. Utvalgets medlemmer er satt sammen hovedsakelig av representanter (overleger) fra sykehusene. I 2017 gjennomgikk avregningsutvalget data fra Norsk pasientregister fra 2016 som viste at det ved et helseforetak ble registrert langt mer bruk av akupunktur enn ved andre helseforetak. Under behandlingen av saken kom det fram at aktiviteten var knyttet til en smerteklinikk ved helseforetaket. Avregningsutvalget anbefalte at majoriteten av oppholdene ble avregnet, dvs. at det ikke skulle bli utbetalt ISF-refusjon for dette. Anbefalingen ble tatt til følge gjennom årsavregningen av ISF-ordningen for 2016.

Overnevnte avregningssak innebærer ikke at akupunktur ikke skal kunne anvendes i pasientbehandlingen. Det er medisinskfaglige vurderinger som skal ligge til grunn for behandlingstilbudet, herunder også vurderinger knyttet til prioritering og pasientrettigheter. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan gå inn i enkeltsaker og kommentere hvilket behandlingstilbud som best bør gis til Pasient X, som det vises til i spørsmåletts begrunnelse. Der som Pasient X mener at det gis feil behandlingstilbud, kan Pasient- og brukerombudet bistå vedkommende. Pasient- og brukerombudet i fylkene har som oppgave å ivareta pasientens behov, interesser og rettssikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 734**Innlevert 8. desember 2025 av stortingsrepresentant Remi Sølvsberg****Besvart 15. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvordan har statsråden sikret tett oppfølging av Havila og Hurtigrutens oppfyllelse av kravene i statens kontrakt med selskapene på punkter som billettløsning, profilering og ledige lugarer til distansereisende, og har statsråden eventuelt tenkt å forbedre denne oppfølgingen i framtiden?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har bestilt en rapport Oslo Economics om kystruten, som staten bruker 1,2 milliarder kroner på i året. Beløpet tilsvarer drift av kollektivtransporten i Oslo i omtrent to måneder. I rapporten, som regjeringen har sendt på høring, skisseres ulike "tiltak" hvor flere av dem åpner for å kutte anløpssteder fra kystruten, både i Finnmark og andre steder langs kysten. Blant "tiltakene" i rapporten regjeringen har sendt på høring uten noe eget høringsnotat, mangler grep som gjør tilbudet bedre for lokalbefolkningen. Det er nesten bare beskrevet tiltak som gjør tilbudet verre for lokalbefolkningen! Akkurat dette er påfallende i en rapport som ellers problematiserer at antall lokalreiser med Kystruten er nært halvert på ti år.

I kjølvannet av at regjeringen sendte rapporten på høring har det kommet sterke reaksjoner langs kysten, særlig i nord. Noe av kritikken har gått på at selskapene, Hurtigruten og Havila, ikke overholder kravene i kontrakten med staten på flere viktige punkter. Ifølge kontrakten skal selskapene samarbeide om profilering og billettløsning. Det skjer ikke idag. Reisende må navigere på to ulike nettsider som åpenbart ikke er designet for de som reiser fra havn til havn/"distansereisende". Havilas ruter er heller ikke tilgjengelig på Entur eller alle lokale kollektivtrafikk-apper. Denne informasjonen er gjemt bort bak mange menyer og faner. Folk opplever at informasjon om ledige lugarer på nettsiden er direkte feil, og at man kan få en helt annen informasjon om man ringer et av selskapene kort tid før avgang. God planlegging er nesten umulig. Å holde av ledige lugarer til lokalbefolkningen er dessuten et annet krav i kontrakten, som det er uklart om selskapene overholder. Inntrykket fra nettsidene til Havila og Hurtigruten er i hvert fall at dette ofte ikke skjer.

Samlet sett virker det som om disse rederiene har sluppet unna å forholde seg strengt til kravene i kontrakten, og at dette har bidratt til reduksjon i lokale reiser med kystruten.

Svar:

Først og fremst vil jeg kommentere at Samferdselsdepartementet har tett oppfølging av kystrutekontraktene og de to kontraktspartene, Havila og Hurtigruten. Samtidig gir det juridiske handlingsrommet innenfor dagens kystrutekontrakter få muligheter til å tvinge igjennom løsninger. Det er riktig at rederiene er forpliktet til å tilby reiseinformasjon via Entur, men de er ikke bundet verken i kontrakt eller gjennom regulering til å bruke betalingsløsninger gjennom Entur, og har valgt en løsning hvor betalingen skjer i deres egne kanaler. Dersom reisende ønsker å finne ut hvilket rederi som seiler på en aktuell dato, vises dette i Entur under betegnelsene «HUR» og «HAV».

Som representanten viser til i bakgrunnen til spørsmålet, har Oslo Economics utført en transport- og miljøfaglig utredning for Samferdselsdepartementet om kystrutens innretning etter at de pågående kontraktene løper ut i 2030.

Slik jeg leser rapporten, peker den på at dagens kystrute er et godt tilbud for cruisenæringen og fritidsreiser, men mindre tilpasset nyttereiser og lokal godstransport. Formålet til staten med å kjøpe kystrutetjenesten er å sikre god nyttetransport langs kysten, særlig utenfor de store byene og i Nord-Norge. Det er riktig at konsulentene kun har sett overordnet og bredt på ulike tiltak som gir en styrket, uendret, eller svekket kystrute, og ikke nødvendigvis på alternativer som kan ivareta det transportbehovet som staten kjøper.

Jeg er opptatt av at kysten skal ha et godt og helhetlig transportsystem for nyttetransport.

Vi har derfor en pågående åpen høring om å skape et best mulig transportsystem langs kysten. Jeg håper folk bruker denne høringen til å gi innspill til hvordan transportsystemet i stort kan bli bedre, og ikke til å argumentere for å frede en struktur som ikke løser de lokalreisende og godstransportens behov på en tilstrekkelig tilfredsstillende måte.

SPØRSMÅL NR. 735

Innlevert 8. desember 2025 av stortingsrepresentant Joel Ystebø

Besvart 15. desember 2025 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hva tenker utenriksministeren om konsekvensene vi nå ser av norsk boikott-politikk?

BEGRUNNELSE:

Den nylige boikotten av Universitet i Bergen og andre norske institusjoner fra delstaten Florida illustrerer at norsk politikk overfor Israel ikke bare har symbolske konsekvenser, men også praktiske og økonomiske implikasjoner internasjonalt. Gjentatte fordømmelser og initiativer til boikott fra deler av norsk venstreside og ulike institusjoner kan oppfattes som ensidig demonisering av Israel. Dette risikerer å styrke ytterliggående stemmer i Israel og svekke norske påvirkningsmuligheter overfor Midt-Østens eneste demokrati. Videre risikerer man ved slike boikottaksjoner å svekke Norges omdømme, skape unødvendige konflikter med samarbeidspartnere og få negative ringvirkninger for norske kommuner og næringsliv. Det er derfor viktig å få en redegjørelse fra statsråden om hvordan man vurderer disse konsekvensene,

og hvilke tiltak som eventuelt kan settes inn for å unngå tiltak som svekker samarbeidsmulighetene med Israel og til syvende og sist slår tilbake på oss selv.

Svar:

Regjeringen fører ikke en boikottpolitikk overfor Israel, og har heller ingen planer om å innføre noen slik boikott.

I stedet for boikott benytter regjeringen et aktivt diplomati, og regelmessig kontakt og samarbeid med de viktigste aktørene i regionen og globalt. Dette gjelder også Israel. Selv om regjeringen har uttalt seg kritisk til de folkerettsbruddene som er begått av den nåværende israelske regjeringen, har vi siden statens opprettelse vært venner av det israelske folk – og det skal vi fortsette å være.

I Norge har vi en lang tradisjon for å hegne om akademisk og kulturell frihet og institusjonell autonomi. I tråd med disse etablerte prinsippene er det derfor opp til norske institusjoner og fagmiljøer å selv velge hvem de ønsker å samarbeide med, basert på egne behov og ønsker.

SPØRSMÅL NR. 736

Innlevert 8. desember 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 12. desember 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Viser til Dokument nr. 15:638 (2025-2026) og svar fra statsråden (Skriftlig spørsmål - stortinget.no).

Kan statsråden bekrefte eller avkrefte at det ligger penger inne i budsjettet for 2026 til å dekke Norgespris også for studentsamskipnadene dersom reglene endres slik at det blir samme system for studentsamskipnader som for boligselskap?

Svar:

I statsbudsjettet for 2026 ikke er det budsjettet med at reglene for Norgespris endres slik at studentsamskipnader får beregnet sitt forbrukstak på samme måte som boligselskap. Vårt mål med Norgespris er at alle husholdninger som ønsker det, skal kunne delta i ordningen.

Jeg ønsker at ordningene med Norgespris og strømstønad skal fungere best mulig, og ser løpende på hvordan vi kan sikre dette.

Innlevert 8. desember 2025 av stortingsrepresentant Anne Lise Gjerstad Fredlund

Besvart 17. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Er statsråden enig med prosjektdirektøren for Mjøssykehuset at det vil være behov for to tog i timen til og fra det nye Mjøssykehuset, og hvilke tiltak mener statsråden i tilfelle må gjennomføres på Dovrebanen mellom Hamar og Lillehammer som følge av nytt sykehus i Moelv, og hva vil være planlagt framdrift for disse tiltakene?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt statsbudsjettet for 2026. I budsjettet er det avsatt en samlet låneramme på 18 milliarder kroner til bygging av nytt Mjøssykehus i Innlandet. Det er også satt av midler til utbygging av Dovrebanen sørfra til og med Hamar stasjon. Hove hensettingsanlegg på Lillehammer er ferdigstilt og gir økt mulighet for to tog i timen mellom Lillehammer og Hamar.

Den påtroppende prosjektdirektøren for Mjøssykehuset har, ifølge media, uttalt at det vil være behov for blant annet flere togavganger. For at transporten til og fra sykehuset skal bli mest mulig bærekraftig, både økonomisk, miljømessig og trafikkmessig, må kollektivtilbudet mellom Lillehammer og Hamar styrkes. Et velfungerende togtilbud med flere avganger vil bidra til redusert biltrafikk, lavere utslipp og mindre press på lokal infrastruktur. For å endre reisevaner fra bil til kollektiv må et godt tilbud være på plass før Mjøssykehuset etter planen åpner i 2032/2033.

Svar:

En realisering av togtilbudet på indre InterCity, frem til Hamar, er i gang. Når utbyggingen er ferdig, vil det legges til rette for to tog i timen i grunnrute mellom Oslo og Hamar, og kortere reisetid. Utbyggingen legger også til rette for senere forbedringer av tilbudet på Dovrebanen, herunder også mellom Hamar og Lillehammer.

Regjeringen ser behovet for et godt kollektivtilbud til og fra det nye Mjøssykehuset, men målt opp mot andre store behov for jernbaneinvesteringer, og innenfor stramme økonomiske rammer, har det ikke vært rom for å prioritere det i inneværende NTP. Bane NOR har p.t. derfor ingen avtale med Jernbanedirektoratet om planlegging av forbedret togtilbud mellom Hamar og Lillehammer.

Det planarbeidet som til nå er gjennomført for videre dobbeltsporparseller nord for Hamar vurderer forbedring av togtilbudet til Lillehammer med mål om å

legge til rette for to tog i timen til/fra Lillehammer. Et evt. slikt togtilbud vil også omfatte stopp ved Moelv stasjon, som ligger ca. en kilometer fra Mjøssykehuset.

Det foreligger en kommunedelplan (KDP) for dobbeltspor mellom Brumunddal-Moelv. Denne er utarbeidet av Bane NOR, og var på høring og offentlig ettersyn frem til 15. februar 2023. I planene er nytt sykehus i Moelv omtalt, og plasseringen av dobbeltsporstrasé hensyntar arealene der sykehuset er ventet å etableres.

Dobbeltsporet er ett av flere tiltak som er forventet å være nødvendig for to tog i timen mellom Oslo og Lillehammer. Konkret hvilke tiltak det er behov for, og hvilken fremdrift som er mulig, vil ses på i senere planleggingsløp og pt. er det ingen slik planleggingsavtale mellom Jernbanedirektoratet og Bane NOR.

SPØRSMÅL NR. 738

Innlevert 8. desember 2025 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 15. desember 2025 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland

Spørsmål:

Mener statsråden at å kutte ordningen for norgeskunnskap i utlandet styrker eller svekker regjeringens mål om å styrke norsk språk?

BEGRUNNELSE:

Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFFO) er blant gruppene som har reagert kraftig på regjeringens forslag om å avvikle ordningen for norgeskunnskap i utlandet. Foreningen omtaler ordningen som «en av norsk språk- og litteraturpolitikken mest effektive virkemidler» og advarer om at kuttet vil svekke en sentral infrastruktur for norsk språk, litteratur og fagkunnskap internasjonalt. NFFO peker på at ordningen rekrutterer oversettere, bygger forskningsmiljøer, gir norsk litteratur en inngang til verden og sikrer et internasjonalt fagmiljø som ikke kan erstattes.

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet å halvere tilskuddet i 2026 og avvikle ordningen helt i 2027.

Ordningen har i flere tiår vært et sentralt virkemiddel for å fremme norsk språk, litteratur og kultur internasjonalt. Den forvaltes av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) og omfatter blant annet:

- Norsklektorater ved utenlandske universiteter
- Støtte til arrangementer, bok- og læremidler

- Mobilitetsstipend og sommerkurs

I dag har HK-dir avtale med 18 universiteter i 12 land, og til enhver tid lærer anslagsvis 5 000–6 000 studenter norsk ved universiteter verden over.

I tillegg til språkopplæring skaper ordningen varige krysskulturelle kontakter mellom mennesker, institusjoner og land – i en tid der overflatisk kunnskap og polarisering preger internasjonal samhandling. Disse kontaktene fungerer som brobyggere og styrker Norges kulturelle tilstedeværelse globalt.

Svar:

Kunnskap om norsk kultur, språk og litteratur kan være relevant for å tiltrekke seg flere utenlandske studenter, noe regjeringen er opptatt av. I årene fremover vil det økonomiske handlingsrommet imidlertid bli trangere, og vi må prioritere sterkere. I lys av dette bakteppet, kan ikke regjeringen prioritere alle gode enkelttiltak i budsjettforlaget. Regjeringens handlingsplan for norsk fagspråk i akademia ligger fast, og berøres ikke av dette.

Regjeringen har lagt frem et forslag til budsjett som legger opp til trygg økonomisk styring hvor vi har lagt vekt på fortsatt gode rammer for forskning og høyere utdanning.

SPØRSMÅL NR. 739

Innlevert 9. desember 2025 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 16. desember 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for den konkrete kvalitetssikringen som ble gjort i forbindelse med anskaffelsen av

beskyttelsesmasker for 100 millioner kroner til å beskytte ukrainske soldater mot luftforurensning i felt?

BEGRUNNELSE:

Den 18. august ble det sendt ut en pressemelding om at:

«Arbeiderparti-regjeringen [bidrar] med 100 millioner kroner for å kjøpe beskyttelsesmasker til ukrainske styrker.»

I pressemeldingen blir det videre hevdet at beskyttelsesmaskene «beskytter mot giftige partikler fra blant annet gasser, støv, røyk, bakterier og virus og har i tillegg god beskyttelse mot å bli oppdaget av for eksempel droner.»

Ifølge VG skal imidlertid dette ikke være tilfelle. Masken er en såkalt FFP1-maske, som ifølge eksperter VG har intervjuet «kun [beskytter] mot enkle støvpartikler – for eksempel ved pussing eller feiing».

Ifølge samme VG-artikkel skal regjeringen ha fått anbefalt anskaffelsen først av Forsvarsstaben og deretter av Forsvarets forskningsinstitutt. Anskaffelsen utgjorde omtrent en femtedel av en pott i Nansen-programmet på 552 millioner kroner som hele 84 norske bedrifter konkurrerte om.

Anskaffelsen ble gjort som del av Nansen-programmet, hvis formål er å «hjelpе Ukraina med å forsvare seg militært» og som slår fast at «det er Ukrainas behov som skal ligge til grunn for den norske støtten.» Nansen-programmet hviler på en bred politiske enighet blant samtlige partier i Stortinget. Utfallet av krigen i Ukraina er av eksistensiell betydning for både Ukrainas og Norges sikkerhet. I den forbindelse anser undertegnede det som avgjørende å undersøke hvilken kvalitetssikring som regjeringen gjør for å sørge for at anskaffelser og leveranser som gjøres er av en slik kvalitet at de oppfyller disse formålene.

Svar:

Et samlet Storting står bak den norske støtten til Ukrainas forsvarskamp og Stortinget har bevilget betydelige midler for militær støtte til Ukraina. Norsk og internasjonal militær støtte er avgjørende for Ukrainas mulighet til å utøve sitt legitime selvforsvar. For Norge er støtten til Ukraina avgjørende fordi Norges sikkerhet, velstand og handelfrihet er tuftet på respekt for folkeretten i en regelstyrt verden. Gjennom den militære støtten over Nansen-programmet jobber regjeringen for å sikre at Ukrainias behov for militær støtte møtes, at det Norge leverer er noe som virker og noe som er ønsket og at støtten leveres raskt.

Etter at Forsvarsdepartementet ga Forsvarsmateriell i oppdrag å koordinere innspill til mulige donasjoner fra leverandørindustrien, opprettet Forsvarsmateriell i 2024 en nettportal for registrering av slike henvendelser. Formålet var å få en samlet oversikt over alle de forslag som sektoren mottok om produkter som kan være aktuelle for donasjon til Ukraina, og som kunne dekke

noen av de mange behovene Ukraina har. I sommer var det kommet om lag 200 henvendelser til portalen og av disse ble 11 prosjekter anbefalt av Forsvaret til Forsvarsdepartementet. Ett av disse var anskaffelse av produktet fra Watchbird.

På bakgrunn av dette ga Forsvarsdepartementet oppdrag om å gjennomføre flere av de anbefalte prosjektene, herunder anskaffe produktet fra Watchbird. I løpet av anskaffelsesprosessen kom det frem ny informasjon som gjorde at kontraktinngåelsen med selskapet ble satt på pause. Kontrakt for leveranse til Ukraina av dette produktet fremmet gjennom portalen er derfor ikke inngått.

Jeg har bedt Forsvaret om en redegjørelse om fakta i saken om Watchbird og hva som lå til grunn for deres anbefaling i sommer om anskaffelse av dette produktet.

Departementet vil vurdere svarene fra Forsvaret og eventuelle nødvendige tiltak med hensyn til denne konkrete saken og portalen. En eventuell endring av innretningen på portalen og hvordan kvalitetskontroll av de enkelte prosjektene utføres vil være del av denne gjennomgangen.

Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité har stilt flere spørsmål om saken, og jeg kommer derfor tilbake til Stortinget om denne saken.

Innlevert 9. desember 2025 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe

Besvart 16. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva er grunnen til at rapporten om HPV-vaksine er unntatt offentligheten, og når vil rapporten bli offentliggjort slik at det er mulig å gjøre forbedringer i forebyggingsarbeidet mot HPV-viruset?

BEGRUNNELSE:

For ett år siden fikk Folkehelseinstituttet i oppdrag å utrede langsiktige virkninger og samfunnsøkonomisk nytte av HPV-vaksinen i barnevaksinasjonsprogrammet. 1. november ble rapporten overlevert fra Direktoratet for medisinske produkt til Helse- og omsorgsdepartementet. Men departementet har valgt å holde rapporten unntatt offentligheten, også for fagekspertter som er rekruttert i arbeidet. Jeg er også kjent med at blant annet Kreftforeningen har bedt om innsyn i rapporten, men forespørselen ble avvist.

HPV-viruset øker risikoen for å få flere kreftformer, som for eksempel livmorhalskreft og peniskreft. HPV-vaksinen er det viktigste for å beskytte seg mot viruset. Norge har som mål å være et foregangsland innen kreftforebygging. I den nye kreftstrategien for 2025-2035 er et av tiårsmålene å "Eliminere livmorhalskreft og annen kreft forårsaket av HPV".

Norge er nå ett av to land i Europa som fortsatt bruker Cervarix-vaksinen i barnevaksinasjonsprogrammet. Dagens Cervarix gir tilstrekkelig beskyttelse mot livmorhalskreft, men Gardasil 9 som flere europeiske land har byttet til, gir bredere beskyttelse mot andre og voksende HPV-relaterte sykdommer.

I forbindelse med anbudsrunder om vaksinetype for ett år siden kom det mye kritikk. Kritikken gikk blant annet på selve anbudskriteriene, og på at prosessen var lite åpen og at det manglet en bredde av fagfolk med i vurderingen.

Svar:

Gjennom barnevaksinasjonsprogrammet har alle barn i Norge rett på vaksinasjon mot HPV-virus. Programmet fungerer godt, men vi må også hele tiden se på hvilke muligheter vi har for å utvikle programmet videre. Derfor har jeg bedt Direktoratet for medisinske produkter, sammen med Folkehelseinstituttet, om å utrede langsiktige virk-

ninger og samfunnsøkonomisk nytte av programmet, og blant annet vurdere virkninger av beskyttelse mot kjønnsvorter. Denne utredning har jeg mottatt og er nå til behandling i departementet.

Eventuelle endringer kommer til å koste penger, og vi må prioriterer riktig. Stortinget har bestemt at formålet med barnevaksinasjonsprogrammet er å forebygge alvorlig sykdom og død. Dersom vaksinasjon mot HPV i barnevaksinasjonsprogrammet skal ha et bredere mål, trenger vi å vite mer om samfunnsnyttene og kostnaden.

Helse- og omsorgsdepartementet vurderer innsynsbegjæringer på vanlig måte og har så langt avslått innsyn. Dette skyldes at innholdet gjelder vurderinger og forslag som er en del av det interne arbeidet med budsjett, prioriteringer og strategiske beslutninger. I tillegg kan dokumentet inneholde opplysninger som kan være prissensitive eller relevante for kommende anskaffelser og anbudsprosesser.

Offentliggjøring nå kan svekke både den interne beslutningsprosessen og konkurransemessige hensyn. For å sikre en forsvarlig behandling og ivareta statens interesser, er dokumentet derfor per nå unntatt offentlighet. Det er helt ordinær praksis at rapporter/utredninger departementet mottar fra underliggende virksomheter og som inngår i departementets interne saksbehandling, blir unntatt offentlighet. Det understrekes at dette skjer etter en konkret individuell vurdering. Under arbeidet med korona gjorde man ett unntak og ga innsyn i rapportene fra FHI og Helsedirektoratet, men innsyn ble gitt først etter at regjeringen hadde fattet beslutning i saken. Som det går frem av det som er omtalt over, er denne utredningen fremdeles til behandling i departementet.

Det er mye å glede seg over når det gjelder HPV-arbeidet i Norge. De første jentene som mottok HPV-vaksinen har nå kommet i alder for livmorhalsscreening, og resultatene er svært lovende: blant de vaksinerte er de vanligste HPV-typer nærmest helt borte.

I tillegg viser en internasjonal studie publisert i år at norske jenter og gutter har den høyeste vaksinasjonsdekningen mot HPV av alle høynntektsland i verden. Dette gir et unikt utgangspunkt for å forebygge HPV-relatert kreft i fremtiden. Norge befinner seg dermed i en situasjon som mange andre land bare ser opp til.

Innlevert 9. desember 2025 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad

Besvart 15. desember 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at tilpasningene til norsk lovverk blir forutsigbart slik at kommunene ikke verken under eller overinvesterer i renseanlegg og ledningsnett med de økonomiske konsekvensene det vil kunne få for den enkelte abonnent?

BEGRUNNELSE:

EUs revidert avløpsdirektiv trådte i kraft i EU 1.1.2025. EU-sine medlemsland har frist til 31. juli 2027 for å tilpasse sin nasjonale lovgivning for å ta hensyn til de nye reglene. Det reviderte direktivet må tas inn i EØS-avtalen før gjennomføringen av direktivet i norsk regelverk kan skje, og det er først ved gjennomføringen i norsk regelverk at det blir bindende for norske kommuner og eiere av private avløpsløsninger. Endringer i regelverket kan, for innbyggere i flere kommuner, ha store økonomiske konsekvenser. Det er viktig for den enkelte kommune, og for den enkelte innbygger, å ha størst mulig forutsigbarhet for utgiftene fremover.

Svar:

Det reviderte avløpsdirektivet (2024/3019) trådte i kraft i EU 1. januar i år og erstatter avløpsdirektivet fra 1991 (91/271/EC). Begge direktivene har et overordnet mål om å beskytte mennesker og miljø mot utslipp av avløpsvann. Kravene i nytt direktiv skal i større grad forhindre overgjødsling, forbedre vannkvaliteten og redusere utslipp av bakterier, virus, mikroplast og miljøgifter samt rester fra bruk av legemidler og kosmetikk til vannforekomstene. Samtidig skal direktivet skape et forutsigbart rammeverk med mer åpenhet og bedre styring av avløpssektoren.

Vi har fortløpende vurdert hvilke konsekvenser det reviderte avløpsdirektivet vil ha for Norge, og Norge har gjort et betydelig påvirkningsarbeid under revisjonen av avløpsdirektivet i EU. I revidert avløpsdirektiv er det blant annet gitt lengre frister og mindre strenge nitrogenfjerningskrav enn opprinnelig foreslått. Regjeringen jobber for norske interesser i arbeidet med revidert avløpsdirektiv, slik at hensynet til norske kommuner og innbyggere skal ivaretas på best mulig måte. Nå vurderer vi muligheten for tilpasninger og handlingsrommet innenfor direktivet.

Moderne avløpsrensing er viktig for å ivareta miljø og helse. Norge har et betydelig vedlikeholdsetterslep på avløpsområdet. Uavhengig av revidert avløpsdirektiv, er det behov for betydelige investeringer på området for å redusere vedlikeholdsetterslepet. Avløpsinfrastruktur er et kommunalt ansvar, og kommunene spiller en avgjørende rolle i å få god avløpsrensing på plass. Jeg mener det er viktig med forutsigbare krav og tydelige forventninger i arbeidet med å få på plass god avløpsrensing. Regjeringen ønsker å lytte til kommunene, og å involvere kommunene og relevante aktører i arbeidet på avløpsfeltet.

Innlevert 9. desember 2025 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 17. desember 2025 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Hadsel kommune har fått avslag på sin arealplan med henvisning til et brev fra Kommunal- og distriktsminister Skjæran hvor landets statsforvaltere instrueres om at i påvente av et mulig forbud mot nedbygging av myr, skal det strammes kraftig inn i kommunenes bruk av myr.

Ser statsråden det prinsipielt problematiske i at regjeringen i praksis innfører et forbud og strengere forvaltning uten at det er sikkert at Stortinget vil vedta regjeringens lovforslag som fremdeles er på høring og ikke engang fremmet for Stortinget?

BEGRUNNELSE:

I landet generelt og i Nordland og Vesterålen / Hadsel spesielt står bruk av myr i dirkete konflikt opp mot målsettinger om å utvikle lokalsamfunn med nye boligfelt eller næringsformål.

I Statsforvalteren i Nordland sitt avslag på Hadsel kommunes arealplan vises det til et skriv fra statsråden og Klima og miljøministeren som instruerer Statsforvalteren om strengere vern av myr i påvente av et lovforslag.

I en pressemelding datert 9. oktober fra regjeringen med et tilhørende brev til statsforvalterne siteres statsråden på at:

“– Kommunane har ei nøkkelrolle i arealforvaltninga. Vi ønsker å gi tydelege signal om at myr og andre karbonrike areal må vernast så langt som mogleg. Det handlar om å ta vare på både klima og naturmangfald, seier kommunal- og distriktsminister Bjørnar Selnes Skjæran.”

Det er forunderlig at statsråden kjenner så lite til utfordringene dette vil skape for et fylke som Nordland hvor mye av nærings- og lokalsamfunnsutviklingen vil stoppe opp med en så streng håndheving uten fornuftige unntaksløsninger. Men det er like bekymringsfullt at regjeringen forskutterer en lovendring og forbud før det engang er fremmet for Stortinget. Det gjøres oppmerksom på at det er Stortinget, ikke regjeringen, som gjør lovendringer og at lovendringer trer i kraft når Stortinget bestemmer det og er avhengig av et flertall i den folkevalgte forsamlingen.

Det er urovekkende når man ser konkrete konsekvenser som at Hadsel kommune blir vingeklippet, utover de hensyn til myr som allerede ligger inne i tidligere nasjonale føringer, i sin lokalsamfunnsutvikling i påvente

av et lovforslag som hverken er ferdig utformet, fremmet eller vedtatt av Stortinget.

Svar:

Bevaring av myr er viktig av hensyn til klima, klimatilpasning og naturmangfold. Regjeringen har derfor gitt føringer om at kommunene skal ta hensyn til karbonrike arealer og myr i sin planlegging etter plan- og bygningssloven. Føringerne er blant annet gitt i statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet og i statlige planretningslinjer for klima og energi.

I brevet som klima- og miljøministeren og jeg sendte til statsforvalterne og kommunene 9. oktober 2025 strammer vi ikke inn på føringerne, men vi minner om ansvaret de allerede har for å ta vare på myr ved utarbeidelse av nye planer. Vi oppfordrer også kommunene til å ta ut eller redusere områder der det åpnes for nedbygging av myr når de reviderer gjeldende planer.

Kommunestyret i Hadsel vedtok kommuneplanens arealdel for perioden 2025-2037 i møte 23. oktober 2025. Statsforvalterens innsigelse knyttet til myr er løst gjennom en bestemmelse som sier at det som hovedregel ikke tillates fradeling eller bebyggelse på myrareal i områder som er avsatt til spredt boligbygging i LNFR-områder. Dette viser at kommunen og statsforvalteren har funnet løsninger som legger til rette for utvikling samtidig som hensynet til bevaring av myr blir ivaretatt. Det mener jeg er positivt.

Innlevert 9. desember 2025 av stortingsrepresentant Finn Krokeide

Besvart 15. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Mener statsråden det er akseptabelt at Oslo nå har 120 kriminelle nettverk – hvorav 50 av nettverkene er innenfor vold, våpen og narkotika – med over 800 aktører, og er statsråden enig i at det svekker befolkningens tillit til politiet når politiet i Oslo konsekvent må nedprioritere hverdagskriminalitet som følge av den kraftige veksten i organisert kriminalitet?

BEGRUNNELSE:

Det vises til følgende nettsak hos VG av 09.12.25:

<https://www.vg.no/nyheter/i/L406QP/oslos-politimester-slaar-alarm>

Politimesteren i Oslo tegner her et dystert bilde av kriminalitetsutviklingen i hovedstaden, og hvordan politiet som følge av det er nødt til å prioritere sine ressurser. Da regjeringen nylig har sikret flertall for nok et statsbudsjett som ikke gir noen reell styrking av justissektoren og politiet, bes det besvart om statsråden dermed mener at den virkeligheten politimesteren i Oslo beskriver er akseptabel. Det bes videre besvart om statsråden er enig i at en konsekvent nedprioritering av å følge opp hverdagskriminalitet, fordi politiet er kraftig underfinansiert, er egnet til å svekke befolkningens tillit til politiet.

Svar:

Som sagt i min redegjørelse for Stortinget den 21. oktober, så har trusselen fra kriminelle nettverk i Europa har aldri vært større. Den grensekryssende kriminaliteten og de kriminelle nettverkene påvirker og truer samfunnsstrukturer og våre felles verdier. Utviklingen truer både tryggheten til folk flest, og tilliten i samfunnet, og trusselen ventes å øke i tiden framover. Det kan vi ikke tillate. Trusselen fra organiserte kriminelle nettverk skal bekjempes, treffsikkert og effektivt. Dette gjelder naturligvis også i Oslo.

Dette er også bakgrunnen for regjeringens historiske satsing på politiet, som har blitt styrket både med øremerkede midler for å bekjempe kriminelle nettverk, og med økt grunnfinansiering for å sikre at norsk politi håndterer bredden i samfunnsoppdraget sitt. Utviklingen i trusselsituasjonen er bakgrunnen for at Arbeiderparti-regjeringen har prioritert ressursøkninger til politiet

over tid, og fortsetter å satse på politiet ved å legge opp til å øke grunnfinansieringen med 196 millioner kroner neste år. I tillegg foretar vi andre grep slik at politiets handlingsrom fra neste år styrkes med 404 millioner kroner. Økningen vil bidra til at politiet får mest mulig effekt av tidligere satsinger mot blant annet kriminelle nettverk og barne- og ungdomskriminalitet. Dette skal bidra til å trygge Norge, trygge folk, og bekjempe kriminalitet.

I tillegg til de vesentlig økte bevilgningene til politiet, så trengs det også andre tiltak. Regjeringens innsats spenner over blant annet tiltak for å forebygge at ungdom begår kriminalitet, styrket innsats mot narkotikakriminalitet, en storstilt satsing mot bakmenn og rekrutterer, satsing på teknologi, kompetanse og kapasitet i politietaten, og en kraftfull satsing på inndragning av utbytte, herunder med nye verktøy som regler om selvstendig inndragning. Vi ser at tiltakene som er iverksatt begynner å virke, og Kripos har betegnet regjeringens satsinger som en «game changer». Det inndras mer utbytte, og det idømmes flere lange straffer for den alvorlige kriminaliteten nettverkene begår. Samtidig vil det ta noe tid å få full effekt av alle tiltak, særlig de kriminalitetsforebyggende, og en rekke regelverksendringer vil få effekt når de vedtas og trer i kraft de kommende månedene.

Politimesteren i Oslo beskriver en alvorlig situasjon som regjeringen tar på største alvor. Det er en god ting at allmenheten får innsikt i utfordringene de kriminelle nettverkene utgjør, og en økt forståelse for politiets prioriteringer, som alltid må være rettet mot de største truslene. Fordelingen av etatens midler til politidistrikter og andre enheter i etaten foretas av Politidirektoratet, i tråd med føringer gitt av Stortinget og departementet. Politimesteren i hvert distrikt har ansvar, på grunnlag av politifaglige vurderinger, å fordele midler innenfor politidistriktets budsjett og prioritere etter lokale forhold og behov, innenfor rammen av Riksadvokatens føringer. Sistnevnte gir politidistriktene rom for, i en avgrenset periode, å nedprioritere enkelte lovbruddskategorier, ikke minst dersom distriktet står overfor alvorlige kriminalitetsutfordringer som krever betydelig ressursuttak. Dette gjelder likevel slik at kapasitetshenleggelser ikke skal benyttes slik at enkelte typer straffbare handlinger reelt sett blir avkriminalisert, og videre skal politidistriktenes prioriteringer være dynamiske nok til at ingen kriminalitetsområder blir oversett over tid. Jeg forutsetter at poli-

timesteren selv velger de virkemidlene som gir best mulig

kriminalitetsbekjempelse, samfunnssikkerhet og tjenester for innbyggerne.

SPØRSMÅL NR. 744

Innlevert 9. desember 2025 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 15. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan regjeringen så raskt som mulig stanse Pasientreiser HFs bidrag til prispressing og ødeleggelse av taximarkedet i distriktet, og i stedet tilby kontrakter som lokale taxiselskaper og sjåfører kan leve av?

BEGRUNNELSE:

Helseforetakene ser ut til å drive et kappløp mot bunnen når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår for de som skal drive pasienttransport.

I Troms har lokale selskaper mistet avtalen med Pasientreiser HF fordi helseforetaket vil ta urimelig lave priser for pasienttransport. Som drosjeeier Oddgeir Woll på Sjøvegan beskriver det, ber Pasientreiser HF om priser som er førti prosent under takstene satt av Konkurransetilsynet.

På denne måten bidrar staten til å ødelegge drosjeyrket som levevei, og bidrar til å fullbyrde den ødeleggelsen av yrket som Høyre/FrP-regjeringen startet på.

Ordføreren i Bardu setter godt ord på det:

– I det siste har vi sett mange eksempler på at eldre og andre personer med må vente i timevis på drosjer, som noen ganger ikke kommer i det hele tatt. Små taxiselskaper i distriktene legges ned som en følge av dette, og vi har havnet i en situasjon der samfunnssikkerheten og vår totale beredskap er sterkt svekket uten at disse konsekvensene ble utredet i forkant av endringene.

Drosjeeier på Storsteinnes, Lill Bakkeli, beskriver også situasjonen:

– Halve inntekten forsvinner. Etter at vi mistet pasienttransport er flere av våre sjåfører i Balsfjord blitt permittert. Vi skulle altså tvinges til å få mindre betalt, og det ble hevdet at vi hadde det for godt. Samtidig får vi skylda for å ikke være med på dette med begrunnelse i at andre, deriblant selskapet MyTaxi, har godtatt dette. Når vi vet

at utgifter for å drifte en drosje og alt annet i samfunnet er blitt dyrere, kunne vi ikke godta en avtale som er langt dårligere enn vi hadde fra før.

Selskapet MyTaxi, som helseforetaket har inngått avtale med, er tett koblet til plattformselskapet Uber og enkle søk på nett viser at de henvender seg til folk som ønsker å tjene en ekstra inntekt “på siden”. Samtidig går altså heltidsansatte taxisjåfører i distriktene konkurs.

Det ser med andre ord ut til å ikke være noen sammenheng i regjeringens politikk.

På Arbeiderpartiets nettsider kan man lese at partiet vil:

Sikre et godt drosjetilbud i hele landet.

Si nei til høyresidens frislipp i taximarkedet.

Men i helse- og omsorgsdepartementet ser man altså ut til å drive helt motsatt politikk.

Svar:

Jeg vil innledningsvis nevne at det er de regionale helseforetakene som har ansvar for pasientreiser, og at det er deres underliggende helseforetak som inngår drosjeavtaler. I denne aktuelle saken er det Universitetssykehuset i Nord-Norge HF (UNN) som håndterer drosjeavtaler for Troms. Pasientreiser HF har andre og mer avgrensede oppgaver i pasientreiseordningen for helseforetakene i helseregionen.

Helse- og omsorgsdepartementet har henvendt seg til Helse Nord RHF for å få en orientering om status og deres vurderinger knyttet til de forhold som tas opp i dette aktuelle spørsmålet. De opplyser at helseforetakenes primære utgangspunkt for alt arbeid med pasientreiser er å ivareta pasientenes rettigheter som følger av pasient- og brukerrettighetsloven og pasientreiseforskriften. De er videre forpliktet til å følge regelverket for offentlige anskaffelser, og kan ikke fritt velge leverandører kun fordi de er lokale. Som en stor kunde i drosjemarkedet legger

likevel Helse Nord RHF klart til rette for at også små, lokale aktører skal kunne delta i konkurranser, blant annet ved å gjøre avtaleområdene små og kravene til kapasitet moderate. I Troms har likevel enkelte av de lokale transportørene ikke fått avtale etter fire anbudsrunder, fordi tilbudene deres lå utenfor rammene for konkurransen.

UNN har nylig inngått avtaler i flere kommuner med nye leverandører og samtidig endret driftsmodellen slik at bilene kan brukes mer fleksibelt på tvers av kommunene, og samtidig disponeres av helseforetaket hele dagen.

Helse Nord RHF opplyser at prisnivået er harmonisert i hele regionen gjennom et felles pristak basert på markedspris i privatmarkedet. Sammenlikningene som er gjort i den offentlige debatten – altså mellom 21,90 kr per km i maksimalprisforskriften og Helse Nords 13,80 kr – er misvisende. Dette blant annet fordi man i Helse Nord betaler for både tur og retur, mens privatkunder kun be-

taler for én vei. Det innebærer at Helse Nords pristak ikke ligger under prisene i privatmarkedet. De opplyser også at man i de fleste områder faktisk har oppnådd enighet om prisene.

Man har i Helse Nord lyktes med å inngå avtaler i store deler av regionen på disse vilkårene, inkludert flere nye avtaler i desember. Det er slik det regionale helseforetaket ser det ingen forhold som tilsier at drosjedrift i Troms er mer kostnadskrevende enn i Finnmark eller Nordland.

Når det gjelder avtalen med My Taxi, så opplyser Helse Nord RHF at denne ble inngått først etter at det ikke lot seg gjøre å få på plass rammeavtaler med de lokale drosjeselskapene i området. Dette er en dagbilavtale – noe som innebærer at UNN disponerer bilen til fast tid og til fast pris. Også i denne konkurransen kunne lokale aktører delta, men tilbudene deres lå utenfor rammen for konkurransegrunnlaget og ble avvist.

SPØRSMÅL NR. 745

Innlevert 9. desember 2025 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 15. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Anerkjenner samferdselsministeren at Avinor sine nye grep undergraver seriøsitetsarbeidet i drosjenæringen, og vil samferdselsministeren ta grep for å sikre at Avinor heller forholder seg til taxisentralene?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har de siste årene jobbet med å innføre nye styrkinger for seriøsitet i drosjebransjen. Blant annet har man innført sentraltilknytningsplikt og anerkjent den viktige rollen taxisentralene har for å sikre seriøsitet i bransjen. På sine nettsider lover Arbeiderpartiet å rydde opp i taxinæringen etter Høyres og FrPs frislipp.

Nå viser det seg at Avinor gjennom sitt samarbeid med teknologiselskapet Fast Travel tvinger taxisentralene ut fra Avinor sine lokasjoner i Bergen og på Sola. Lokale, seriøse aktører taper mot plattformselskapene, når Avinor inngår enkeltavtaler med drosjesjåfører. Det blir rett og slett vanskeligere å ha drosjeyrket som levevei. Kravet

fra Fellesforbundet avdeling 11, som gjengitt i BT, er at Avinor heller inngår avtaler med selskapene. De ønsker å signere en felles avtale på vegne av alle de 380 bilene som er tilknyttet taxisentralen. Fast Travel og Avinor ønsker altså på sin side å inngå avtale med en og en løyvehaver, skriver BT.

Fellesforbundets beskjed er at Avinor skal ta inspirasjon av regjeringens grep for å rydde opp i drosjenæringen. Samferdselsministeren, som har ansvar for drosjenæringen og er eier av Avinor, har alle tiders mulighet til å sørge for at det skjer.

Svar:

Jeg har lagt spørsmålet fram for Avinor. Avinor viser til at selskapet nå iverksetter det selskapet vurderer som en mer kundesvennlig drosjeløsning. Ordningen administreres av Fast Travel AS på oppdrag av Avinor.

Avinor viser til at løsningen ivaretar forbrukerens rett til fritt drosjevalg og til å avtale pris på forhånd. Kunden kan bestille drosje gjennom en bestillingsauto-

mat på lufthavna, eller som tidligere direkte fra ønsket drosjesentral. På automaten presenteres selskap, bil og pris – fastsatt av løyvehaver eller drosjesentralen basert på kundens bestilling. Når kunden har valgt ønsket bil, framkalles bilen fra et depot til en forplass.

Alle brukergrupper (taxi, buss etc.) som gis tilgang til en forplass, må inngå en passeringsavtale. Passeringssavtalen regulerer trafikkavviklingen på lufthavna og gir tilgang til det regulerte området. Etter Avinors syn må passeringsavtalen for drosjer inngås mellom løyvehaver og Fast Travel. Dette fordi løyvehaver er bruker av forplassen, eier bilen og er ansvarlig arbeidsgiver for sjåfør(ene), mens drosjesentralene i all hovedsak hverken har egne løyver, eier biler, eller har ansatte sjåførere. For at Avinor gjennom Fast Travel skal kunne sikre at reglene for bruk av forplassen etterleves, vurderer Avinor det som naturlig at passeringsavtalen inngås med den parten som har

drosjeløyvet. At reglene etterleves kan ifølge Avinor blant annet forstås som at drosjesjåfører skal følge et angitt kjøremønster, utvise god oppførsel og ikke prae kunder på lufthavna.

Avinor viser til at praksisen med at passeringssavtalene inngås med løyvehaver har eksistert i flere år. Avinor har fått foretatt en ekstern juridisk vurdering og kan ikke finne at etablert praksis er i strid med gjeldende lovverk eller intensjonene knyttet til sentraltilknytningssplikten.

Avinor tilbyr ellers en egen administrasjons- og forvaltningsavtale til de drosjesentralene som måtte ønske det. Dette vil være en frivillig avtale mellom drosjesentralen og Fast Travel, hvor Fast Travel vil kunne levere flere tjenester for å støtte opp om drosjesentralens behov. Administrasjons- og forvaltningsavtalen kommer i tillegg til passeringssavtalene.

SPØRSMÅL NR. 746

Innlevert 9. desember 2025 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson

Besvart 16. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hvor mange ganger i 2023, 2024 og 2025 har Skatteetaten hentet ut informasjon fra De forente arabiske emirater om formuer og inntekter tilhørende norske borgere og skattebetalere?

BEGRUNNELSE:

I 2022 avslørte E24 hvordan personer som er siktet, tiltalt, dømt eller etterlyst for kriminelle forhold i Norge sto registrert med eiendom for over 180 millioner kroner i Dubai. I oppfølgingen av saken viste det seg at Skatteetaten hadde svært mangelfulle rutiner for å etterspørre relevant ligningsinformasjon fra Emiratene. Bare 12 ganger på seks år, og ingen ganger i verken 2021 eller 2022, hadde Skatteetaten etterspurt opplysninger om hvilke verdier og inntekter norske skattebetalere har i landet.

Spørsmålsstiller vil gjerne vite om Skatteetaten har endret praksis på dette området, og hvor hyppig etaten nå etterspør denne typen informasjon. Spørsmålsstiller er også interessert i å vite om denne typen informasjon-

suthenting har avdekket skatteunndragelse eller andre straffbare forhold knyttet til nordmenn i De forente arabiske emirater.

Svar:

Norge har avtaler om utveksling av opplysninger med en rekke land. Skattemyndighetene kan anmode disse landene om bistand om utlevering av skatteopplysninger, såkalte bistandsanmodninger. Skatteetaten bruker bistandsanmodninger som verktøy der det er hensiktsmessig. Til De forente arabiske emirater har Skatteetaten sendt to bistandsanmodninger i 2023, fire i 2024 og så langt ingen i 2025. Skatteetaten har flere informasjonskilder til bruk i sin kontrollvirksomhet, der opplysninger fra bistandsanmodninger kan være én av dem. Opplysninger som mottas etter avtaler om gjensidig administrativ bistand i skattesaker, og bruken av disse opplysningene, er etter disse avtalene omfattet av taushetsplikt. Det kan derfor ikke opplyses om hva mottatte opplysninger er brukt til.

Innlevert 9. desember 2025 av stortingsrepresentant Aina Stenersen

Besvart 17. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Vil finansministeren ta initiativ til en reell og målrettet økonomisk satsing på Oslo kommune, som sikrer at hovedstaden kan opprettholde og styrke sine grunnleggende velferdstjenester?

BEGRUNNELSE:

Staten har stadig blitt rikere, mens kommunenes økonomiske situasjon er vanskeligere enn på mange tiår. Stadig flere kommuner opplever svekket økonomisk handlefrihet under dagens Arbeiderparti-regjering. I år vil over 200 kommuner gå med underskudd, og bare i neste år må Oslo kommune kutte omtrent en milliard kroner. Resultatet for mange kommuner kan bli kutt i viktige kjerneoppgaver som barnehage, skole, eldreomsorg, og andre grunnleggende velferdstjenester. Etter at Senterpartiet forlot regjeringen i februar i år, varslet statsminister Jonas Gahr Støre fra Stortingets talestol dagen etter, at nå skulle regjeringen satse på storbyene. Det skulle merkes at Senterpartiet var ute av regjeringen. Denne såkalte satsingen har Oslo kommune, landets hovedstad, merket lite til. Rundt 3 milliarder kroner er Oslo sine inntekter redusert med etter at Arbeiderpartiet overtok i regjering. Oslo nedprioriteres blant annet innen barnevern, og heller ikke innen politi, barne- og ungdomskriminalitet, kollektivtrafikk, utenforskap eller andre utfordringer satser regjeringen på landets hovedstad. I VG 8. desember 2025, advarer Oslo sin politimester, Ida Melbo Øystese om konsekvensene av den dramatiske nye virkeligheten de står oppe i. Øystese uttaler at å bekjempe organisert kriminalitet i Oslo er noe som hele Norge bør se at er viktig. I FrPs alternative statsbudsjett for 2026 styrkes eldreomsorgen øremerket i kommunene med 1,5 milliarder kroner, investeringstilskuddet økes til å utgjøre 60 prosent av den faktiske kostnaden per heldøgns omsorgsplass. FrP foreslår til sammen å styrke kommuneøkonomien med nærmere 5,8 milliarder kroner i 2026. FrP foreslår også flere skatte- og avgiftsreduksjoner som vil bidra til å skape økt næringsaktivitet. FrP foreslår også å styrke politiets grunnbemanning med 1,4 milliarder kroner som vil gi 1 000 nye politifolk på toppen av det regjeringen foreslår. FrP foreslår også 100 millioner kroner øremerket til å bekjempe ungdomskriminalitet, samt 150 millioner kroner til å styrke innsatsen mot gjengkriminalitet, noe som også

vil komme Oslo til gode. FrP vil sikre bedre omsorg, økt trygghet, og større frihet til å prioritere det som betyr mest for innbyggerne.

Svar:

Mange kommuner opplever en krevende økonomisk situasjon. Situasjonen ble spesielt utfordrende i 2024, særlig knyttet til en midlertidig skattesvikt på 8,5 mrd. kroner. Skattesvikten i fjor kom etter flere år med betydelig merskattevekst, og merskatteveksten var særlig høy i årene 2021 og 2022. I fjor fikk sektoren et netto driftsresultat på bare 0,1 pst. av driftsinntektene. Samtidig var disposisjonsfondene ved utgangen av 2024 på et høyt nivå, og antall kommuner registrert i ROBEK er lavt i historisk sammenheng. Inneværende år ligger an til å bli et vesentlig bedre år for kommuneøkonomien, og Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi forventer at driftsresultatet vil ta seg klart opp fra fjoråret.

Det er gitt betydelige bidrag til å avhjelpe den økonomiske situasjonen i kommunesektoren. I 2024 fikk kommunene et ekstraordinært løft på 5 mrd. kroner. I 2025 ble den ekstraordinære økningen på 5 mrd. kroner videreført på toppen av et betydelig løft i rammetilskuddet. I tillegg fikk sektoren 1,6 mrd. kroner i budsjettenigheten på Stortinget om RNB25. Samlet sett anslås en realvekst i frie inntekter for sektoren på om lag 15 mrd. kroner fra 2024 til 2025. Neste år styrkes kommuneøkonomien ytterligere. De 1,6 mrd. kronene sektoren fikk i forhandlingene om RNB25, videreføres, og frie inntekter løftes med ytterligere 8,4 mrd. kroner neste år. Sektorens handlefrihet styrkes også ved at 1,6 mrd. kroner flyttes fra øremerkede midler til frie inntekter som kan disponeres fritt.

Styrkingen av kommuneøkonomien i neste års statsbudsjett kommer alle kommuner til gode, og Oslo får en betydelig del av veksten i de frie inntektene i 2026. I forslaget til statsbudsjett ble det anslått en nominell vekst i Oslos frie inntekter som kommune og fylkeskommune på om lag 3,55 prosent. Gjennom budsjettavtalen er veksten i de frie inntektene styrket utover dette, og Oslo vil motta om lag 500 mill. kroner av denne økningen. Det inkluderer en styrking av barnevernet i Oslo med 50 mill. kroner og Oslos andel av den generelle styrkingen av de frie inn-

tektene, som blant annet er begrunnet med styrkingen av den fylkeskommunale kollektivtransporten.

SPØRSMÅL NR. 748

Innlevert 9. desember 2025 av stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll

Besvart 8. januar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hvordan vurderer finansministeren konsekvensene av endringene i eiendomsskattegrunnlagene for store vannkraftanlegg i kommunene for 2026, og hva gjøres for at inntektsgrunnlaget kan bli mer forutsigbart for kraftkommunene?

BEGRUNNELSE:

Flere kraftkommuner fikk seg en overraskelse da de nylig mottok eiendomsskattegrunnlagene for store vannkraftanlegg (over 10 000 kVA) for 2026. I følge Landssammanslutninga av Vasskraftkommunar vil det samlede eiendomsskattegrunnlaget for store vannkraftanlegg (over 10 000 kVA) reduseres med kr 10,8 milliarder fra skatteåret 2025 til 2026. Det gir en reduksjon i kommunenes eiendomsskatteinntekter på kr 75,6 millioner. Dette på tross av at kraftanleggenes formuesverdi øker med kr 319,2 milliarder.

Slike endringer i skattegrunnlaget til kommunene skaper uforutsigbarhet og gir utfordringer for kommunøkonomien og budsjetteringen for neste år.

Svar:

Vertskommunene for vannkraft har anledning til å ilegge eiendomsskatt på kraftanlegg etter særskilte regler. I tillegg får vertskommunene inntekter fra blant annet naturressursskatt, konsesjonskraft og konsesjonsavgift. Det er flere mekanismer som bidrar til at disse inntektene er relativt stabile over tid. Et unntak er konsesjonskraften, der verdien avhenger av kraftprisene. Eiendomsskattegrunnlaget for store vannkraftanlegg baseres på formuesverdien som fastsettes året før eiendomsskatteåret. Det vil si at kommunenes inntekter fra eiendomsskatten i 2026, som

skrives ut innen mars 2026, er basert på skattefastsettingen som skjer i 2025 og som gjelder for inntektsåret 2024.

Eiendomsskattegrunnlaget for kraftanlegg med en samlet påstemplet merkeytelse på 10 000 kVA eller mer skal etter gjeldende regler beregnes ut fra formuesverdien som anlegget blir satt til ved inntekts- og formuesskattefastsettingen året før eiendomsskatteåret. Metoden for å verdsette vannkraftanlegg over 10 000 kVA har som mål å treffe markedsverdien av kraftanlegget og beregnes som nåverdien over uendelig tid av en sjablongmessig anslått nettoinntekt. Nettoinntekten settes lik gjennomsnittet av de siste fem års normerte salgsinntekter fratrukket driftskostnader, eiendomsskatt, grunnrenteskatt og fremtidig investeringsbehov. Eiendomsskattegrunnlaget kan imidlertid ikke være lavere enn 0,95 kroner per kWh eller høyere enn 2,74 kroner per kWh av anleggets gjennomsnittlige produksjon over en periode på syv år (minimums- og maksimumsreglene). Dersom kraftverket har vært i drift i færre enn syv år, legges gjennomsnittet for disse årene til grunn.

Det er flere egne mekanismer som demper inntektssvingninger fra eiendomsskatten på kraftverk fra år til år. Utslaget av endrede kraftpriser fases gradvis inn i grunnlaget for eiendomsskatten fordi nettoinntekten beregnes med utgangspunkt i et rullerende gjennomsnitt der ett av fem års inntekt byttes ut hvert år. Minimums- og maksimumsreglene danner videre et gulv og et tak for eiendomsskattegrunnlaget for kraftanlegg. Regelen om minste gjenstående levetid vil over tid begrense fradraget for fremtidige utskiftingskostnader, og motvirke fallet i eiendomsskatt som ellers ville oppstått. Videre er kapitaliseringsrenten som brukes i nåverdiberegningen, anslått å være lavere enn et markedsbasert avkastningskrav, se Prop. 1 LS (2017–2018) Skatter, avgifter og toll 2018 kapittel 34. Det bidrar isolert sett til en høyere eiendomsskatteverdi. Samlet sett gir reglene vertskommunene både forutsigbarhet og høye og stabile inntekter over tid.

Jeg gjør oppmerksom på at tallene det vises til i spørsmålet, bygger på foreløpige skattetall som er basert på selskapenes egenfastsettelser. Kontroll og eventuelle korrigeringer skjer i etterkant. Skatteetaten har blant annet avdekket en vesentlig feilrapportering fra ett kraftselskap, som alene medførte en uriktig økning i formuesverdien for inntektsåret 2024 på om lag 277 mrd. kroner. Det kan ikke utelukkes at det kommer flere korrigeringer. Etter denne korrigeringen utgjør samlet formuesverdi for inntektsåret 2024 om lag 956 mrd. kroner, og eien-

domsskattegrunnlaget om lag 320 mrd. kroner. Til sammenligning utgjorde samlet formuesverdi og eiendomsskattegrunnlag for inntektsåret 2023 henholdsvis om lag 914 og 331 mrd. kroner. At eiendomsskattegrunnlaget for inntektsåret 2024 er noe lavere enn for 2023, til tross for høyere formuesverdier, må ses i lys av samvirkningen mellom de mange reglene som skal stabilisere vertskommunenes inntekter.

Vannkraftanlegg under 10 000 kVA ilegges eiendomsskatt etter egne regler og er ikke inkludert i tallene.

SPØRSMÅL NR. 749

Innlevert 9. desember 2025 av stortingsrepresentant Alf Erik Andersen

Besvart 16. desember 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre helt konkret for å stanse finansiering av kriminell virksomhet fra det norske velferdssystemet?

BEGRUNNELSE:

Det har i den siste tiden blitt avdekket at kriminelle bruker ulike metoder for å tappe den norske velferdsstaten og bruke skattebetalernes penger til å finansiere kriminell virksomhet. I artikler i blant annet DN ser vi overskriften 31.10.25 om at "Staten finansierer kriminelle nettverk". NAV Kontroll sier blant annet til Document 10.6.24 at barrierer i forhold til digital kommunikasjon med politi, skatteetaten er en utfordring. I samme artikkel vises det til at NAV svindles for milliarder i året. Penger som kunne vært brukt målrettet til NAV sitt formål fremfor finansiering av kriminalitet som i neste omgang fører til ytterligere økte kostnader på andre budsjett som for eksempel justis og helse. Dette er svært bekymringsfullt og om nødvendig må regjeringen snarest komme til Stortinget med nødvendige endringer i lov og forskrift som står i veien for at etater kan jobbe på tvers.

Svar:

Representantens spørsmål vedrører en problemstilling som håndteres i samarbeid mellom flere departementer.

Derfor beskriver svaret innsatsen som gjøres på tvers av Finansdepartementet, Justisdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet, i tillegg til tiltak innenfor min egen sektor.

Velferdsordningene i Norge er grunnpilaren i velferdsstaten, som vi alle sammen finansierer. Ordningene i Norge er gode. Nav betaler ut mer enn 600 milliarder kroner hvert år i ytelser. Velferdssystemet er imidlertid basert på tillit til brukerne. Samfunnet må ha tillit til at ytelsen går til dem som har krav på dem. Samtidig er det en kjensgjerning at noen misbruker velferdsordningene. Tillitsbaserte og effektive, brukervennlige systemer har gitt store samfunnsøkonomiske gevinster. For å opprettholde tilliten til de offentlige ordningene må vi også sikre at lovbrudd oppdages effektivt og i tide før utbetalinger skjer. Dette er en balanse som krever at de riktige tiltakene blir iverksatt på bakgrunn av gode vurderinger.

I fjor la Regjeringen fram stortingsmeldingen om økonomisk kriminalitet (Meld. St. 15 (2023–2024) Felles verdier – felles ansvar. Formålet med stortingsmeldingen er å bedre myndighetenes måloppnåelse på dette feltet, innskrenke mulighetsrommet for de kriminelle, og å utnytte de samlede ressursene i samfunnet bedre for å sikre en mer effektiv bekjempelse av økonomisk kriminalitet. På bakgrunn av meldingen er det satt i gang 47 tiltak på tvers av sektorer. Flere av disse går spesifikt på å forhindre utnyttelse av offentlige ordninger.

Økt samarbeid og informasjonsdeling mellom offentlige myndigheter som politiet, Skatteetaten og Ar-

beids- og velferdsetaten er et av de viktigste virkemidlene for å bekjempe økonomisk kriminalitet. I 2026 vil det bli fremmet forslag til regelverksendringer og tiltak for å øke informasjonsdeling, datadeling og -behandling, og økt samarbeid på tvers av politiet og kontrolletatene.

Justis- og beredskapsdepartementet satte i juni 2025 ned to arbeidsgrupper som skal tilrettelegge for bedre samarbeid mellom offentlig og privat sektor og se på mulighetene for mer effektiv informasjonsdeling mellom offentlige myndigheter i arbeidet mot økonomisk kriminalitet. Andre tiltak omfatter vurderinger av sårbarheter i offentlige registre og tiltak mot registermanipulasjon. Arbeids- og inkluderingsdepartementet følger nå opp etatenes utredning av hendelsesstyrt rapportering av arbeidsforhold via a-ordningen.

Flere offentlige myndigheter, inkludert Arbeids- og velferdsetaten, har gjennomført en kartlegging av potensial for misbruk i offentlige ordninger. Rapporten ser på sårbarheter i systemene, spesielt sentrale registre. Kartleggingen har skissert konkrete tiltak som vil følges tett av departementene.

Det gjennomføres regelmessige omfangsundersøkelser om økonomisk kriminalitet. Bruken og effekten av administrative sanksjoner og straff i bekjempelsen av økonomisk kriminalitet er også i fokus, med sikte på å oppnå en mer enhetlig tilnærming til hvilke saker som følges opp av henholdsvis kontrolletatene og politi og påtalemyndighet.

Regjeringen la i sommer fram Handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet med flere tiltak

som er relevante i bekjempelse av økonomisk kriminalitet, slik som tiltak mot misbruk av identiteter og styrking av muligheter for informasjonsdeling mellom offentlige myndigheter. Handlingsplanen følges opp i samarbeid mellom flere departementer, og det planlegges for årlige statusrapporteringer.

Et viktig element i kampen mot økonomisk kriminalitet er å forebygge identitetsmisbruk. For å sikre at én person har én identitet i Norge, jobber Skatteetaten og politiet for å innføre «unike identiteter» i Folkeregisteret. Dette vil styrke datakvaliteten i Folkeregisteret og koblingen mellom person og ID i Folkeregisteret, og danne grunnlag for en bedre ID-kontroll. Det arbeides også med konseptvalgutredning om sikker digital ID, i regi av Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet. Arbeids- og velferdsetaten bidrar inn i begge disse arbeidene.

Arbeids- og velferdsetaten jobber systematisk med forebygging av økonomisk kriminalitet. I Nav kontroll arbeider 125 årsverk med å avdekke, utrede og anmelde saker om trygdesvindel. Forebyggende tiltak er primærstrategien, med automatiserte kontroller og risikomoduler innebygd i nye saksbehandlingssystemer. De potensielle gevinstene er store hvis man lykkes med forebygging av feilutbetalinger og svindel, gjennom regelverksforenklinger og tidlig inngripen. Avdekking, etterkontroller, tilbakekreving og sanksjonering anses i mindre grad å kunne redusere det totale omfanget av svindel og feilutbetalinger, men er viktige sekundærtiltak.

SPØRSMÅL NR. 750

Innlevert 9. desember 2025 av stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed

Besvart 15. desember 2025 av utviklingsminister Åsmund Aukrust

Spørsmål:

Hvor mye av Norges sivile støtte til Ukraina mener utviklingsministeren kan gå til tiltak som ikke kan rapporteres som ODA, begrunnet i at den er “unntaksvis” og trengs “for å sikre nødvendig fleksibilitet”, og hvilke deler av støtten gjelder dette?

BEGRUNNELSE:

I svaret på mitt skriftlige spørsmål nr. 635 oppgir utviklingsministeren hvor mye av Norges bistandsbudsjett forslått for 2026 som regjeringen antar kan rapporteres som ODA. Her ser utviklingsministeren ut til å telle med all Norges sivile støtte til Ukraina som ODA-godkjent. Men — i Prop. 1 S (2025-2026) fra Utenriksdepartement-

et, side 69, skriver departementet følgende om norsk støtte til Ukraina:

“sivil støtte [kan] unntaksvise gå til tiltak som ikke kan rapporteres som ODA for å sikre nødvendig fleksibilitet”.

Mine spørsmål til utviklingsministeren er: 1) Hvilke deler av norsk sivil støtte til Ukraina det refereres til her (som altså ikke kan rapporteres som ODA)? Er det for eksempel de mange milliardene i energistøtte, og/eller til drifts- og budsjettstøtte? 2) Mener utviklingsministeren det er naturlig å kalle milliarder av kroner i bevilgninger over mange år på rad for “unntaksvise”? 3) Mener ministeren også at det er korrekt å si at dette er “for å sikre nødvendig fleksibilitet” når disse bevilgningene potensielt utgjør en majoritet av norsk sivil støtte til Ukraina?

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra representanten Jonas Andersen Sayed til utviklingsministeren som han har bedt meg svare på, siden saken gjelder saksfelt som hører til mitt ansvar.

For 2026 er Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Rødt, SV og MDG blitt enige om et samlet bistandsbudsjett på om lag 56,6 mrd. kroner, en økning på 5 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag, jf. mitt svar på representantens spørsmål nr. 635. Av dette anslår regjeringen at om lag 56,4 mrd. kroner vil bli ODA-godkjent. Det er altså 99,7 prosent av det foreslåtte bistandsbudsjettet regjeringen forventer at vil bli ODA-godkjent.

Som representanten skriver, er det omtalt på s. 69 i Prop. 1 S (2025-2026) for Utenriksdepartementet at innenfor Nansen-programmet for Ukraina kan sivil støtte unntaksvise gå til tiltak som ikke kan rapporteres som ODA for å sikre nødvendig fleksibilitet. For 2026 er to tiltak under Nansen-programmet inkludert i de 171 mill. kronene som anslås å ikke bli ODA-godkjent. Det gjelder kapitalinnskudd i Europarådets utviklingsbank (CEB) på anslagsvis 43,7 mill. kroner der OECDs vurdering er at 82 pst. ikke er ODA. Det gjelder også kapitalutvidelsen til Den europeiske banken for gjenoppbygging og utvikling (EBRD) på 116,1 mill. kroner der 29 pst. ikke er ODA. Begrunnelsen er i begge tilfeller at kapitalutvidelsene skal sette de to utviklingsbankene i stand til å foreta mer risikopregede investeringer i Ukraina (og Moldova) uten at dette går på bekostning av deres kredittverdighet eller investeringer i andre deler av Europa. Stortinget har gjennom behandlingen av Prop. 1 S for 2024 og 2025 vedtatt at hele Norges andel av kapital til EBRD og CEB dekkes av Nansen-programmet.

Utenom dette har sivil støtte gjennom Nansen-programmet i all hovedsak vært ODA, og det vil det også fortsette å være. Det var kun 5 mill. kroner av resten av

Nansen-støtten i 2024 som Norad har vurdert som ikke i tråd med ODA-regelverket i sin rapportering til OECD, jf. omtale av prosessen for rapportering i svar på spørsmål nr. 635. Dette gjaldt støtte til Organisasjonen for forbud mot kjemiske våpen (OPCW). For 2025 og 2026 vil antakelig inntil 45 mill. kroner til en ny søknadsordning for å øke norsk kunnskap og kompetanse om Ukraina ikke bli rapportert som ODA.

Det er også mulig at andre mindre beløp ikke vil bli ODA-godkjent i 2026, men energistøtte og driftsstøtte til den ukrainske staten er i tråd med ODA-regelverket. Det er derfor ikke slik at potensielt flere milliarder av Nansen-programmet ikke er i tråd med ODA-regelverket. Regjeringen vil fortsette praksis med å omtale ev. nye kjente tiltak som betyr betydelige unntak fra ODA-regelverket i den årlige budsjettproposisjonen til Stortinget.

